

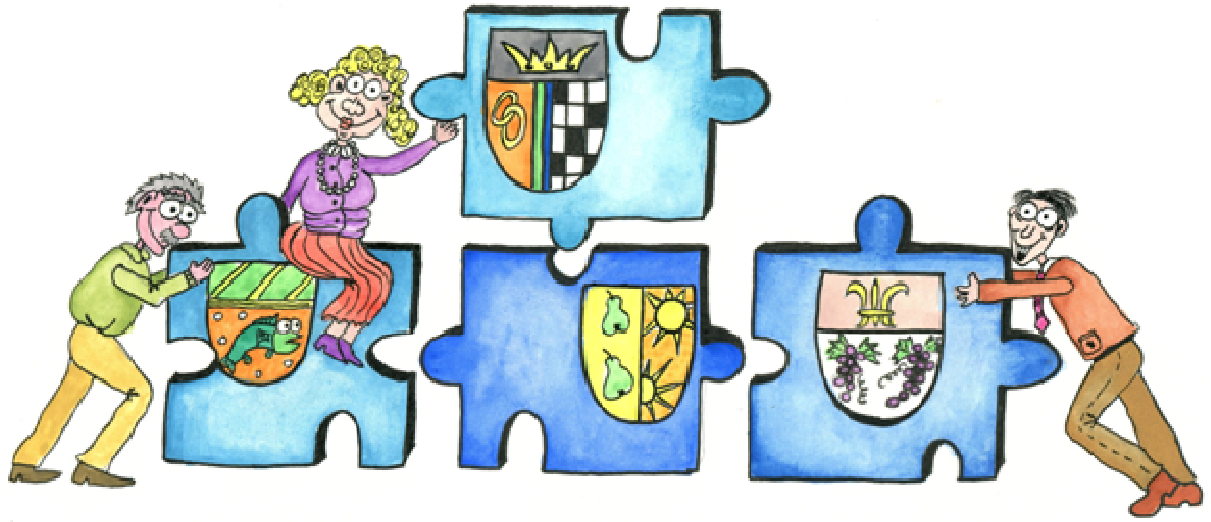
Strategie území správního obvodu ORP Hlučín

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti v obcích a dopravě

Dokument je zpracováván na období 2015 až 2024

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

1 Úvod	7
1.1 Základní informace o strategii	7
1.2 Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	8
1.3 Kontext vzniku a existence strategie	9
1.4 Účel strategie – proč byla zpracována	9
1.5 Uživatelé strategie – komu strategie slouží	9
1.6 Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	9
2 Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	11
2.1 Profil území správního obvodu	11
2.1.1 Identifikace správního obvodu	11
2.1.2 Stručná charakteristika území správního obvodu	12
2.1.3 Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	22
2.1.4 Aktéři regionálního rozvoje	24
2.2 Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	26
3 Téma 1: Školství	27
3.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů	27
3.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	27
3.1.2 Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	29
3.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy	55
3.1.4 SWOT analýza předškolního a základního vzdělávání	57
3.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)	58
3.2 Návrhová část pro oblast školství	61
3.2.1 Struktura návrhové části	61
3.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)	62
3.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech	70
3.2.4 Indikátory	73
3.3 Pravidla pro řízení strategie	75
3.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	75
3.3.2 Systém změn strategie	77
3.3.3 Akční plán	77
3.4 Závěr a postup zpracování	80
3.4.1 Shrnutí	80
3.4.2 Popis postupu tvorby strategie	80
3.5 Přílohy	81

3.5.1	Seznam zkratků.....	81
3.5.2	Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	81
4	Téma 2: Sociální služby.....	82
4.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	82
4.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	82
4.1.2	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	83
4.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	103
4.1.4	SWOT analýza oblasti sociálních služeb	106
4.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	108
4.2	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	111
4.2.1	Struktura návrhové části	111
4.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	114
4.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	119
4.2.4	Indikátory	128
4.3	Pravidla pro řízení strategie.....	135
4.3.1	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	135
4.3.2	Systém změn strategie	137
4.3.3	Akční plán	137
4.4	Závěr a postup zpracování.....	140
4.4.1	Shrnutí	140
4.4.2	Popis postupu tvorby strategie	140
4.5	Přílohy.....	141
4.5.1	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	141
5	Téma 3: Odpadové hospodářství.....	147
5.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	147
5.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	147
5.1.2	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	148
5.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	188
5.1.4	SWOT analýza odpadového hospodářství.....	192
5.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	194
5.2	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	199
5.2.1	Struktura návrhové části	199
5.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	201
5.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	206

5.2.4	Indikátory	212
5.3	Pravidla pro řízení strategie.....	215
5.3.1	System monitorování a hodnocení realizace strategie	215
5.3.2	System změn strategie	217
5.3.3	Akční plán	218
5.4	Závěr a postup zpracování.....	220
5.4.1	Shrnutí	220
5.4.2	Popis postupu tvorby strategie	220
5.5	Přílohy k tématu 3: odpadové hospodářství	222
5.5.1	Seznam zkratk.....	222
5.5.2	Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012.....	224
5.5.3	Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně ..	226
5.5.4	Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012.....	230
5.5.5	Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	232
5.5.6	Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	234
5.5.7	Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	240
5.5.8	Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	242
5.5.9	Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směšným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	244
5.5.10	Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	247
5.5.11	Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	249
6	Téma 4: Bezpečnost v obcích a dopravě	252
6.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	252
6.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému bezpečnost	252
6.1.2	Popis bezpečnosti v obcích a dopravě ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	254
6.1.3	Analýza rizik.....	286
6.1.4	SWOT analýza	288
6.1.5	Souhrn výsledků analýz	289
6.2	Návrhová část pro téma bezpečnosti v obcích a dopravě.....	290
6.2.1	Struktura návrhové části	290

6.2.2	Vize a problémové okruhy.....	292
6.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	296
6.2.4	Indikátory	303
6.3	Pravidla pro řízení strategie.....	308
6.3.1	System monitorování a hodnocení realizace strategie	308
6.3.2	System změn strategie	311
6.3.3	Akční plán	311
6.4	Závěr a postup zpracování.....	314
6.4.1	Shrnutí	314
6.4.2	Popis postupu tvorby strategie	314
7	Závěr, kontakty.....	315
8	Přílohy.....	319
8.1	Seznam tabulek, grafů a obrázků	321

1 Úvod

1.1 Základní informace o strategii

Tab. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Hlučín v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti v obcích a dopravě
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a bezpečnosti v obcích a dopravě
Řešené území	Správní obvod ORP Hlučín
	Počet obyvatel správního obvodu: 40 224
	Počet obcí ve správním obvodu: 15
	Rozloha správního obvodu: 16 532 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Hlučín, Dolní Benešov
	Obce: Bělá, Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Hať, Kozmice, Ludgeřovice, Markvartovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina, Závada
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Vřesina
Koordinátor tvorby strategie	Jana Teichmannová
Rok zpracování strategie	2014 – 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Hlučín
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dneSchváleno na shromáždění starostů dneProjednáno / schváleno usnesením DSO dne ...
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace..., První schválená aktualizace ze dne ...
Související legislativa	Zákon o obcích, zákon o podpoře regionálního rozvoje, zákon o územním plánování
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Hlučín
Orientační rozpočet implementace	Reálný rozpočet neznámý
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Hlučín realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s obcí Vřesina a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována pracovníkem pro analýzy a strategie Ing. Petrem Ruhsurmlem a realizačním týmem projektu meziobecní spolupráce v rámci SO ORP Hlučín.

Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: bezpečnost v obcích a dopravě
Obce v rámci SO ORP Hlučín navzájem spolupracují především v oblasti sociálních služeb a v oblasti sdružených nákupů energií.	

1.2 Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Tab. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Bělá Počet obyvatel: 662 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Kozmice Počet obyvatel: 1 868 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Bohuslavice Počet obyvatel: 1 668 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Ludgeřovice Počet obyvatel: 4753 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Darkovice Počet obyvatel: 1 340 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Markvartovice Počet obyvatel: 1918 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Děhylov Počet obyvatel: 678 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Píšť Počet obyvatel: 2 098 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dobroslavice Počet obyvatel: 737 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Šilheřovice Počet obyvatel: 1 596 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dolní Benešov Počet obyvatel: 4 167 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Vřesina Počet obyvatel: 1 537 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hať Počet obyvatel: 2 571 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Závada Počet obyvatel: 582 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hlučín Počet obyvatel: 14 049 Zapojení do tvorby strategie: ano	Ve správním obvodu je celkem 15 obcí, z toho 2 obce mají statut města, a to Dolní Benešov a Hlučín	

1.3 Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Hlučín realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s obcí Vřesina a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a obec Vřesina je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Jana Teichmannová.

Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu meziobecní spolupráce v rámci ORP Hlučín. Jmenovitě se na tvorbě strategie podíleli: koordinátorka meziobecní spolupráce Jana Teichmannová, pracovník pro analýzy a strategie Ing., Petr Ruhsurm, spolupracující starostové Ing. Jaroslav Smolka (starosta obce Vřesina) a Ing. Pavol Kubuš (starosta města Hlučín). Strategie byla zpracována na základě sběru dat a informací: v rámci SO ORP Hlučín, a dále pak z databází Českého statistického úřadu, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva financí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ústavu pro informace ve vzdělávání a z dat poskytnutých

Svazem měst a obcí ČR. Při závěrečné syntetické metodě autoři strategie vycházejí ze závěrů dílčích analytických šetření, z výstupů řízených rozhovorů, dotazníkového šetření a konzultací s jednotlivými starosty obcí v rámci SO ORP Hlučín.

1.4 Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce. Jedná se o oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, oblast odpadového hospodářství a volitelnou oblast.

1.5 Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

Vložit text podle potřeby

1.6 Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 3: Relevantní významné strategické dokumenty

č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje ČR	dokument PDF
2	Plán odpadového hospodářství ČR	webová stránka
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje MSK	webová stránka
2	Strategický plán kraje MSK 2009-2020	dokument PDF
3	Regionální inovační strategie MSK 2010 - 2020	webová stránka
4	Odpadový plán MSK	webová stránka
5	Koncepce rozvoje dopravní infrastruktury MSK	webová stránka
6	Strategický plán soc. služeb MSK	webová stránka
7	Koncepce zdravotnictví MSK	dokument PDF
	Mikroregiony, města a obce	
1	Strategický plán města Hlučína	dokument PDF
2	Střednědobý plán sociálních služeb a souvisejících aktivit pro Hlučínsko 2014-2017	dokument PDF

Zdroj: zpracováno autorským týmem

2 Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1 Profil území správního obvodu

2.1.1 Identifikace správního obvodu

SO ORP Hlučín se nachází v severní části Moravskoslezského kraje. Z východu sousedí se SO ORP Bohumín, z jihu se SO ORP Ostrava, z jihozápadu se SO ORP Opava a ze západu se SO ORP Kravaře. Severní hranice je tvořena státní hranicí s Polskem. Tento správní obvod vykazuje vyšší míru hustoty osídlení než je celkový krajský průměr. Výhodou je blízkost statutárních měst Ostrava a Opava, které jsou snadno dostupné. Hlučínsko je krajinou úrodných polí, lesů a vodních ploch. Hlučínská pahorkatina se line podél břehů řeky Opavy. V SO ORP Hlučín se nachází 15 obcí – Bělá, Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Dolní Benešov, Hať, Hlučín, Kozmice, Ludgeřovice, Markvartovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina a Závada (z toho dvě města – Hlučín a Dolní Benešov). V uvedených městech žije 46,8 % obyvatel tohoto správního obvodu. Pověřeným úřadem je město Hlučín. V rámci Moravskoslezského kraje tento správní obvod zabírá svou rozlohou 16 532 ha, tedy 3,0 % z celkové rozlohy kraje a z 3,1 % se podílí na celkovém počtu obyvatel kraje.

Obrázek 1: Mapa administrativního členění správního obvodu

Zdroj: Krajská správa ČSÚ v Ostravě

2.1.2 Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	15	15	15	15	15	15	15	15
Počet částí obcí	18	18	18	18	18	18	18	18
Počet katastrálních území	18	18	18	18	18	18	18	18
Počet obcí se statutem města	2	2	2	2	2	2	2	2
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	16,533	16,533	16,535	16,535	16,535	16,532	16,532	16,532
zemědělská půda	10,030	10,015	10,012	10,018	10,013	9,958	9,954	9,950
lesní pozemky	4,141	4,141	4,141	4,141	4,145	4,145	4,146	4,147
zastavěné plochy	0,452	0,451	0,451	0,45	0,452	0,451	0,447	0,447
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	239,6	240,3	241,1	242,0	242,5	243,5	243,0	243,3

Zdroj: ČSÚ

Počet obcí a katastrálních území se v letech 2005-2012 nezměnil. Také rozloha SO ORP Hlučín zůstává téměř beze změn. Postupně však ve sledovaném období dochází k úbytku zemědělské půdy (- 80 ha), k mírnému zvětšení lesních pozemků (+ 8 ha) a zvyšování hustoty zalidnění (+ 3,7 osoby/km²).

Na území správního obvodu ORP Hlučín se nachází 15 obcí, z toho: 4 obce s počtem obyvatel v rozmezí 500 až 999 obyvatel (Bělá, Děhylov, Dobroslavice, Závada), 6 obcí s počtem obyvatel v rozmezí 1000 až 1999 obyvatel (Bohuslavice, Darkovice, Markvartovice, Kozmice, Šilheřovice, Vřesina), 4 obce s počtem obyvatel v rozmezí 2000 až 4999 obyvatel (Ludgeřovice, Dolní Benešov, Hať, Píšť) a jedna obec s počtem obyvatel v rozmezí 10000 až 19000 obyvatel (Hlučín). Dvě obce mají status města, a to Dolní Benešov a Hlučín).

Tab. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

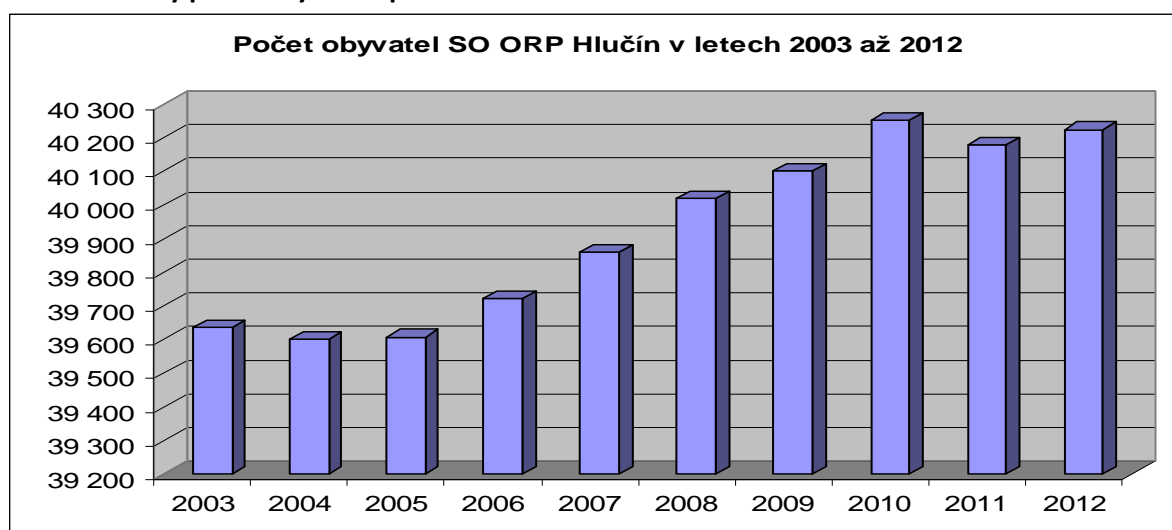
Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		39 608	39 723	39 860	40 020	40 101	40 252	40 178	40 224	40 284
v tom:	Muži	19 349	19 425	19 489	19 580	19 613	19 668	19 658	19 696	19 754
	Ženy	20 259	20 298	20 371	20 440	20 488	20 584	20 520	20 528	20 530
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 - 14	5 763	5 694	5 690	5 684	5 706	5 752	5 880	5 866	5 940
	15 - 64	27 927	27 969	28 036	28 034	27 975	28 074	27 854	27 772	27 609
	65 +	5 918	6 060	6 134	6 302	6 420	6 426	6 444	6 586	6 735
Průměrný věk (celkem)		40,0	40,2	40,4	40,6	40,8	40,9	41,1	41,3	41,5
Index stáří (65+ / 0-14 v %)		102,7	106,4	107,8	110,9	112,5	111,7	109,6	112,3	113,4
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	2 970	2 958	2 928	2 924	2 918	2 926	2 992	2 993	3 029
	15 - 64	14 022	14 031	14 100	14 095	14 093	14 176	14 109	14 079	14 026

	65 +	2 357	2 436	2 461	2 561	2 602	2 566	2 557	2 624	2 699
Průměrný věk		38,4	38,6	38,8	39,0	39,3	39,5	39,6	39,8	40,0
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		79,4	82,4	84,1	87,6	89,2	87,7	85,5	87,7	89,1
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14	2 793	2 736	2 762	2 760	2 788	2 826	2 888	2 873	2 911
	15 - 64	13 905	13 938	13 936	13 939	13 882	13 898	13 745	13 693	13 583
	65 +	3 561	3 624	3 673	3 741	3 818	3 860	3 887	3 962	4 036
Průměrný věk		41,5	41,7	41,9	42,0	42,2	42,4	42,5	42,8	42,9
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		127,5	132,5	133,0	135,5	136,9	136,6	134,6	137,9	138,6
Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Migrace (přírůstek na 1000 obyvatel)										
Celková		0,2	2,9	3,4	4,0	2,0	3,8	2,3	1,1	1,5
Přirozená		-0,8	-2,0	-0,3	0,4	-0,7	-1,9	-1,8	-2,2	-0,2
stěhováním (mechanická)		1,0	4,9	3,7	3,6	2,8	5,7	4,1	3,3	1,7

Zdroj: ČSÚ

Počet obyvatel správního obvodu ORP Hlučín se v období let 2005-2010 projevoval rostoucí tendencí. V letech 2010-2012 došlo k zastavení růstu a mírnému poklesu počtu obyvatel. Věkové skupiny se ve sledovaném období výrazně podílely na změně věkové struktury obyvatelstva. Došlo k poklesu podílu obyvatel ve skupině 0-14 let a nárůstu počtu osob ve skupině 65 let a více. Tato skutečnost se projevuje také ve vzrůstající hodnotě indexu stáří. Pozitivním ukazatelem je skutečnost, že se celkový přírůstek obyvatel ve sledovaném období pohybuje v kladných číslech. Zásahu má na tom přistěhování obyvatelstva z okolních měst, která se nacházejí mimo posuzované území ORP. K nárůstu obyvatel v důsledku suburbanizace došlo především v obcích Markvartovice, Ludgeřovice a Vřesina. Současný vývojový trend naznačuje snižování celkového přírůstku obyvatel především v důsledku stárnutí populace a dlouhodobé záporné hodnotě přirozeného přírůstku. Vývoj celkového počtu obyvatel na území správního obvodu je patrný z tabulky 5 a grafu 1.

Graf 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: ČSÚ (zpracováno autorem)

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	15	100	V obci Závada je zřízeno detašované pracoviště MŠ Bohuslavice a v obci Děhylov je zřízeno detašované pracoviště MŠ Dobroslavice.
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	8	53,33	V obci Dobroslavice je zřízeno detašované pracoviště ZŠ Děhylov
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	7	46,67	
Počet středních škol:	3	20,00	
- obory gymnázií	1	6,67	
- obory středních odborných škol a praktických škol	1	6,67	Odborné učiliště a Praktická škola, Hlučín p.o.
- obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	1	6,67	Soukromá Střední škola hotelnictví, gastronomie a služeb v Šilheřovicích poskytuje studium v tříletých oborech vzdělání s výučním listem a ve čtyřletých oborech vzdělání
Počet základních uměleckých škol	1	6,67	Základní umělecká škola Pavla Josefa Vejvanovského, Hlučín, p.o. Ve městě Dolní Benešov a v obcích Hať, Píšť a Šilheřovice je zřízena pobočka ZUŠ Hlučín. Ve školní budově ZŠ v Dobroslavicích, která je detašovaným pracovištěm ZŠ Děhylov je zřízena pobočka Základní umělecké školy Háj ve Slezsku (ZUŠ Háj ve Slezsku nespadá do SO ORP Hlučín).
Počet konzervatoří	0	0,00	
Počet jazykových škol	0	0,00	
Počet vyšších odborných škol	0	0,00	
Počet vysokých škol	0	0,00	

Zdroj: SO ORP MěÚ Hlučín (zpracováno autorským týmem)

Situace ve školství je na v SO ORP Hlučín na přijatelné a uspokojivé úrovni. Ze strany vedení obcí nebyly zaznamenány výrazné připomínky a návrhy vedoucí ke změnám. Malé obce do budoucna usilují o udržení a zachování škol a školských zařízení na svém území i za předpokladu nepříznivého demografického vývoje. Důvodem je skutečnost, že školy v malých obcích fungují také jako centra kulturního dění. Mateřská škola se nachází na území každé obce a s výjimkou obce Závada je v každé obci zřízena také základní škola. Vzhledem k blízkosti a dostupnosti velkých měst (Ostrava, Opava) je počet středních škol na území správního obvodu dostačující.

Tab. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	12	80	
Stálá kina	1	6,7	Hlučín.
Divadlo	0	0	
Muzeum (vč. poboček a samostatných památníků)	2	13,33	Muzeum Hlučínska a areál čs. opevnění Vojenské muzeum v Darkovičkách
Galerie (vč. poboček a výstavních síní)	0	0	Soukromá galerie a kavárna "Galerie" ve městě Hlučín
Kulturní zařízení ostatní	2	6,7	Kulturní domy v Hlučíně a Dolním Benešově.
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1	3,35	Hlučín.
Koupaliště a bazény	4	26,7	Přírodní koupaliště - štěrkovna Hlučín, Kozmice, Dolní Benešov, přírodní koupaliště Darkovice, koupaliště v obci Pišť
- z toho kryté	0	0	
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	19	100	Fotbalová hřiště a fotbalové kluby - v každé obci (15) + golfové hřiště v Šilheřovicích + Tenisové kurty - Hlučín, Vřesina, Darkovice
Tělocvičny (včetně školních)	19	93,33	V každé ZŠ na území SO ORP Hlučín je zřízena tělocvična. Mimo obec Závada jsou tělocvičny zřízeny v každé obci, nebo příslušné městské části
Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Stadiony otevřené	1	6,7	Atletický stadion ve městě Hlučín
Stadiony kryté	2	13,33	Sportovní stadion ve městě Hlučín a Dolním Benešově
Zimní stadiony kryté i otevřené	0	0	
Ostatní zařízení pro tělo-výchovu (s provozovatelem nebo správcem)	0	0	

Zdroj: SO ORP MěÚ Hlučín (zpracováno autorským týmem)

Možnosti kulturního a sportovního využití jsou na území správního obvodu dostačující. Blízkost a dobrá dostupnost velkých měst (Ostrava, Opava) další možnosti kulturního a sportovního využití umocňují.

Tab. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	0	0	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0	
Ambulantní zařízení	68	47	Z toho 25 ostatní specializovaná ambulantní zařízení + 43 samostatných
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	2	6,7	ordinace v Bohuslavici (lékař dojíždí v dohodnutých intervalech)
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře	14	47	
Samostatná ordinace (nebo detaš. pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	5	27	
Samostatná ordinace (nebo detašované prac.) praktického lékaře - stomatologa	16	40	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	8	27	
Zařízení lékárenské péče	10	34	
Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Nemocnice	0	0	Nejbližší dostupné nemocnice jsou ve městech Ostrava a Opava
Odborné léčebné ústavy	0	0	
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0	
Ostatní lůžková zařízení	0	0	

Zdroj: SO ORP MěÚ Hlučín (zpracováno autorským týmem)

V oblasti lékařské a zdravotní péče byly ve správním obvodu ORP Hlučín zaregistrovány potřeby a požadavky především na straně malých obcí. Jedná se především o existenci lékáren a poskytování lékařské péče na území obce. Problematika nevyplyvá z nedostatku případných prostor, které jsou obce ochotny poskytnout, nýbrž plyne z neochoty poskytovatelů služeb v důsledku údajné ekonomické nerentability. Jedná se o dlouhodobý a setrvalý stav. Souhrnně lze konstatovat, že se v oblasti

poskytování zdravotnických služeb na území správního obvodu jedná o uspokojivý stav. Dostupnost zdravotnických zařízení lze v důsledku dobré dopravní obslužnosti pokládat za dostačující.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		19 094	10 454	8 640	
v tom:	zaměstnaní	17 245	9 537	7 708	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	13 556	7 110	6 446
		zaměstnavatelé	679	518	161
		pracující na vlastní účet	1 960	1 416	544
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	513	289	224
		ženy na mateřské dovolené	356	-	356
	nezaměstnaní	1 849	917	932	
Ekonomicky neaktivní celkem		18 909	7 902	11 007	
z toho	nepracující důchodci	9 287	3 517	5 770	
	žáci, studenti, učni	5 921	2 939	2 982	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		1 462	851	611	

Zdroj: ČSÚ

Nepatrně větší polovina obyvatel správního obvodu byla v roce 2012 ekonomicky aktivní. Pozitivním ukazatelem je skutečnost, že z celkového počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva (19 094 osob) tvoří skupina zaměstnaných občanů 90,32 % (17 245 osob). Převažující část skupiny zaměstnaných osob představují muži. Naopak skupina nezaměstnaných byla v roce 2012 z větší poloviny tvořena ženami.

Tab. 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			10 575
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		7 572
	v tom	v rámci obce	1 062
		do jiné obce okresu	1 528
		do jiného okresu kraje	4 658
		do jiného kraje	167
		do zahraničí	157
	vyjíždějící do škol		3 005
	v tom	v rámci obce	822
		mimo obec	2 183

Zdroj: ČSÚ

Více než jedna čtvrtina obyvatelstva správního obvodu (10 575 osob z celkového počtu 40 224 osob) vyjížděla v roce 2012 za prací, nebo do škol. Většina pracujících obyvatel dojíždí do zaměstnání

na území jiného okresu. Téměř 73 % studentů a žáků (2 183 z celkového počtu 3 005) dojíždí do školy mimo území obce. Z uvedených skutečností je patrné, že dojíždění do škol a zaměstnání je ve správním obvodu značné. Této skutečnosti musí odpovídat příslušná kvalita dopravní obslužnosti.

Tab. 11: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				10 826
v tom:	tvořené 1 rodinou			10 467
	v tom	úplné	bez závislých dětí	4 927
			se závislými dětmi	3 714
		neúplné	bez závislých dětí	954
			se závislými dětmi	872
	tvořené 2 a více rodinami			359
	domácnosti jednotlivců			4 066
	vícečlenné nerodinné domácnosti			554

Zdroj: ČSÚ

Převažující část domácností je na území správního obvodu tvořena skupinou domácností bez závislých dětí (45,51 %). Domácnosti se závislými dětmi pak představují 34,31 %. Poměrně značnou část (37,56 %) z celkového počtu hospodařících domácností na území ORP tvoří domácnosti jednotlivců.

Tab. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

Nezaměstnanost	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	2 828	2 664	2 441	2 108	1 622	1 415	1 985	2 112	1 903	1 912
z toho (%):	11,46	13,48	14,42	15,75	18,56	19,15	13,35	14,02	14,81	0
Občané se zdravotním postižením	324	359	352	332	301	271	265	296	282	
z toho (%):	12,34	9,46	8,28	7,36	4,93	6,78	6,60	7,77	6,88	7,22
Absolventi	349	252	202	155	80	96	131	164	131	138
z toho (%):	46,71	48,09	48,71	46,82	45,62	37,10	25,44	32,67	37,89	0
Osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	1 321	1 281	1 189	987	740	525	505	690	721	
Volná pracovní místa	41	49	69	124	266	208	60	70	60	43
Počet uchazečů na 1 volné pracovní	69,0	54,4	35,4	17,0	6,3	6,8	33,1	30,2	31,7	44,4

místo										
Míra nezaměstnanosti	14,63	13,78	11,82	10,29	7,69	6,94	9,66	10,22	9,09	9,45

20) a) ORP 1)

Poznámka: v letech 2000–2004 je míra nezaměstnanosti vypočtena jako podíl uchazečů o zaměstnání celkem a obyvatel ekonomicky aktivních (podle SLDB 2001), od roku 2005 jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání a obyvatel ekonomicky aktivních (podle SLDB 2001)

K poklesu nezaměstnanosti docházelo v letech 2003-2008 a v roce 2008 se míra nezaměstnanosti pohybovala na úrovni 6,94 %. Přítomnost světové ekonomické recese se ve správním obvodu ORP Hlučín projevila v roce 2009, kdy míra nezaměstnanosti stoupla na 9,66 % a v roce 2010 až na 10,22 %. V porovnání s průměrem Moravskoslezského kraje (MSK) je na území správního obvodu nižší míra nezaměstnanosti. V roce 2012 dosahovala nezaměstnanost v MSK úrovně 12,34 % (Zdroj ČSÚ) a v SO ORP Hlučín 9,45 %. Vývoj nezaměstnanosti ve správním obvodu ORP Hlučín je patrný z tabulky 12.

Tab. 13: Charakteristika trhu práce v území ORP

Ekonomické subjekty se sídlem na území ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (Registr ekonom. subjektů)	6 431	6 539	6 648	6 775	7 023	7 244	7 325	7 612	7 878	7 833
Fyzické osoby	5 848	5 920	5 995	6 082	6 284	6 473	6 491	6 713	6 932	6 849
z toho zemědělství podnikatelé	230	239	252	250	255	264	111	120	117	113
vyjádření v %	3,58	3,65	3,79	3,69	3,63	3,64	1,51	1,58	1,49	1,44
Právnícké osoby	583	619	653	693	739	771	834	899	946	984
z toho obchodní společnosti	250	276	297	334	364	394	437	476	498	520
vyjádření v %	42,88	44,59	45,48	48,20	49,26	51,10	52,40	52,95	52,64	52,85
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomické činnosti (%)										
Zemědělství, lesnictví a rybnářství	5,0	5,0	5,1	5,1	5,1	5,1	3,3	3,4	3,3	3,3
Průmysl celkem	17,2	17,1	17,1	16,8	16,3	16,1	16,1	15,8	15,6	15,2
Stavebnictví	14,9	15,2	15,3	15,3	16,0	16,2	16,8	16,7	16,5	16,6

Zdroj: ČSÚ

Na území SO ORP Hlučín docházelo v období let 2003 - 2012 k postupnému nárůstu počtu ekonomických subjektů, a to jak fyzických, tak také právníckých osob. Počet obchodních společností se ve sledovaném období více než zdvojnásobil a došlo k mírnému nárůstu podílu stavebních firem. Současně však došlo k mírnému poklesu zastoupení průmyslových firem a výraznému poklesu počtu podnikatelů z oblasti zemědělství. Šest z deseti největších zaměstnavatelů SO ORP Hlučín má sídlo své společnosti v obci Hlučín, další dvě v obci Ludgeřovice, jedna v obci Dolní Benešov a jedna v obci Píšť. Jedna firma v dané oblasti spadá do kategorie s 500 – 999 zaměstnanci, tři do kategorie se 100 – 199 zaměstnanci a šest společností zaměstnává 50 – 99 osob.

D. Doprava

Doprava je ve správním obvodu Hlučín ožehavým tématem zejména z důvodu dílčího financování dopravní obslužnosti ze stran obcí. Dalším problémem je nadměrná doprava a přetíženost komunikací ve směru Ostrava - Opava především ve městě Hlučín, Dolní Benešov a obci Kozmice. Pozitivní stránkou v oblasti dopravy je budování cyklostezek a s tím související rozvoj cykloturistiky a cestovního ruchu. Na území ORP Hlučín není v současné době vybudovaný ucelený systém cyklotras, nicméně byla za tímto účelem zpracována vyhledávací studie. V mnoha případech jsou dnes vyznačené trasy vedeny po rušných komunikacích pro motorová vozidla, a to i po silnicích I. třídy s mezinárodní nákladní přepravou. Do budoucna se oproti současnému stavu plánuje další rozšíření sítě cyklostezek. Bariérou dalšího rozšíření je zajištění zdrojů financování a získání souhlasu majitelů soukromých pozemků. Dopravní autobusová obslužnost je zajišťována ostravskými dopravními společnostmi Dopravní podnik Ostrava a.s. a Arriva Morava a.s. Letiště v Dolním Benešově, městské části Zábřeh slouží ke sportovním, rekreačním a zemědělským účelům. V území ORP Hlučín je vedena regionální dvojkolejná elektrifikovaná železniční trať č. 316 Svinov - Opava východ (zastávka v obci Děhylov) a regionální trať č. 317 Opava východ – Hlučín (vlakové zastávky Hlučín, Kozmice, Dolní Benešov). Železniční trať č. 316 Svinov - Opava východ byla v nedávné minulosti zdvoukolejněna a elektrifikována. Železniční trati č. 317 Opava východ – Hlučín je navrhována k optimalizaci (ve vybraných úsecích zdvoukolejnění) a elektrifikaci. Dlouhodobě je prověřován záměr propojení koncového úseku trati č. 317 z Hlučina do přednádražního prostoru železniční stanice Ostrava – hl. n. Statická doprava ve správním území ORP Hlučín nachází přibližně 1300 stání pro osobní automobily a jejich počet lze označit jako nedostačující.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Území ORP Hlučín není z hlediska těžby nerostných surovin příliš významné. Nachází se zde chráněné ložiskové území cihlářské suroviny, štěrkopísku a černého uhlí. V současnosti probíhá těžba štěrkopísku z vody (Dolní Benešov), povrchová těžba štěrkopísku (Závada, Vřesina, Bohuslavice), cihlářské hlíny (Markvartovice). Ložisko Darkovice, Bělá Chuchelná a Ludgeřovice (štěrkopísky) a černé uhlí (Šilheřovice) dosud nebylo těženo. Největší zaměstnavatelé se soustředí do dvou měst a větších obcí. Šest z 10 největších zaměstnavatelů SO ORP Hlučín má sídlo své společnosti v obci Hlučín, další dvě v obci Ludgeřovice, jedna v obci Dolní Benešov a jedna v obci Píšť. Jedna firma v dané oblasti spadá do kategorie s 500 – 999 zaměstnanci, tři do kategorie se 100 – 199 zaměstnanci a šest společností zaměstnává 50 – 99 osob. Největší zaměstnavatelé se profilují z oblasti strojírenského průmyslu a slévárenství, stavebního průmyslu, ústavní péče a všeobecné činnosti veřejné správy. Většina obyvatel SO ORP Hlučín dojíždí za prací do Ostravy a přilehlých lokalit. Většina služeb a řemesel je poskytována na katastru města Hlučín a v menší míře pak v jednotlivých obcích. Jedná se především o: pekařství, kadeřnictví, maloobchod potravin a smíšeného zboží, autoopravárenství a kosmetické a sportovně-rehabilitační služby.

Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Podmínky životního prostředí v SO ORP Hlučín jsou hodnoceny jako mírně lepší, než je průměr ČR. K této skutečnosti přispívá vybudovaná síť plynofikace, kanalizace a skutečnost nepříliš velkého cestovního ruchu. Většina obcí spadá do území ekologicky mírně stabilního. Celkově lze z hlediska ekologické stability považovat rozvoj území za udržitelný. Postupně však ve sledovaném období let 2005-2012 dochází k úbytku podnikatelů v oblasti zemědělství, úbytku zemědělské půdy (- 80 ha), k mírnému zvětšení lesních pozemků (+ 8 ha) a zvyšování hustoty zalidnění (+ 3,7 osoby/km²). V porovnání s celorepublikovým průměrem je ORP Hlučín průměrně lesnaté území. Při porovnání s Moravskoslezským krajem je mírně podprůměrné. Jsou zde zastoupeny dvě kategorie lesa, převahu tvoří lesy hospodářské.

F. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Technická infrastruktura je ve správním obvodu ORP Hlučín na uspokojivé úrovni. Přesto se zde nachází dostatečný prostor pro její zdokonalování. Nejsou zde provozovány zdroje elektrické energie a nejsou zde ani záměry na výstavbu nových energetických zdrojů. Výjimku tvoří dvoumegawattová soukromá větrná elektrárna v obci Hať postavená koncem roku 2012. Významným distribučním uzlem elektrické energie ve správním obvodu ORP Hlučín je rozvodna R 110/22kV v Dolním Benešově. Obce v řešeném území správy ORP města Hlučina jsou plošně plynofikovány. Systém vytápění je decentralizovaný s individuálním vytápěním rodinných domů. Základním palivem po výrobu tepla a ohřev teplé užitkové vody je zemní plyn, zřídka elektrická energie a někdy stále ještě tuhá paliva. Soustava centralizovaného zásobování teplem (CZT) je ve městě Hlučíně provozována společností TEPLO Hlučín, s.r.o. Současně provozovaný systém CZT a systém blokových kotelen je vyhovující. Telekomunikační síť je plně digitalizována. Pokrytí území signály jednotlivých provozovatelů sítí (síť T-Mobile, Telefonica O2, Vodafone) je obecně velmi dobré. Likvidace komunálních odpadních vod je zajištěna na podprůměrné úrovni. Čistička odpadních vod (ČOV) je vybudována v Hlučíně, Dolním Benešově, Šilheřovicích, Hati a částečně v obci Vřesina. Ostatní obce nemají kanalizaci na odvedení splaškových odpadních vod na uspokojivé úrovni. Ve všech obcích je zřízen veřejný vodovod. Vodovodní síť v obcích je buďto napojena na nadregionální vodárenskou soustavu – Ostravský oblastní vodovod (OOV), nebo jsou obce zásobovány vodou z vlastních zdrojů (např. Bělá, Bohuslavice, Darkovice, Hať, Píšť, Závada a z části Děhylov a Hlučín). Protipovodňová ochrana území není založena na soustavné regulaci toků, nýbrž spočívá spíše na „ohrázování“ urbanizovaného území. Ochrana před povodněmi je v na území ORP řešena prostřednictvím retenčních záchytných nádrží, suchých poldrů, ochranných hrází a odvodňovacích příkopů. Případné rozšiřování protipovodňových opatření obcí je zahrnuto v územním plánování (ÚPN). (Zdroj: Rozbor udržitelného rozvoje území ORP Hlučín).

G. Rekreace, památky a cestovní ruch

Cestovní ruch není ve sledovaném správním obvodu příliš významný. Přesto je území SO ORP Hlučín vyhledávanou ostravskou příměstskou rekreační oblastí, a to především v důsledku možnosti rekreace v okolí Hlučínského jezera. Ke zvýšení cestovního ruchu přispívá přírodní ráz krajiny s částečně vybudovanými cyklostezkami, které navazující na vyznačené cyklotrasy. Mezi nejvýznamnější kulturní památky správního obvodu patří: kostel v Ludgeřovicích, zámek v Hlučíně, ve kterém je zřízeno muzeum Hlučínska, golfové hřiště, zámek a lovecký zámeček v Šilheřovicích, areál ČS opevnění v Dar-

kovičkách a Červený kostel v Hlučíně, kde se pořádají vernisáže, výstavy, koncerty apod. K cestovnímu ruchu přispívá také Mariánské poutní místo v obci Píšť - kostel Sv. Vavřince a také sakrální kostelní stavby.

2.1.3 Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka 14 uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 14: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	14	93,3	Všechny obce ORP mimo obec Dobroslavice
Počet obcí s plánem v přípravě	1	6,7	60 % = (9 obcí) má schváleno zadání nového ÚP a současně platný ÚP. Celkem má tedy ÚP v přípravě 66,7 % = 10 obcí. Doposud ÚP neuplatňovala obec Dobroslavice
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	11	73,33	Obce bez strategického plánu zvažují jeho zavedení.

Zdroj: Krajský úřad MSK

Obrázek 2: Mapa administrativního členění správního obvodu – územní plánování

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

Územní plánování (dále jen ÚP) je uplatňováno ve 14 obcích SO ORP Hlučín. Výjimku tvoří pouze obec Dobroslavice, která má pouze schválené zadání ÚP. Graficky tuto skutečnost vystihuje obrázek 2. Celkem 10 obcí má schválené zadání ÚP, z toho 9 obcí má současně platný ÚP.

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří:

[Zásady územního rozvoje MSK](#)

[Politika územního rozvoje ČR 2008](#)

[Politika územního rozvoje ČR 2008](#)

[Rozbor udržitelného rozvoje území ORP Hlučín územní plánování](#)

[Strategický plán města Hlučína](#)

[Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Hlučín](#)

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity:

A. Politika územního rozvoje ČR

Limity, omezení:

- Návrh koridoru P3 pro propojovací plynovod VVTL DN 700 vedoucí z okolí obce Děhylov k obci Hať na hranici ČR-Polsko. Propojení přepravních soustav ČR a Polska. Budoucí rozsáhlé ochranné a bezpečnostní pásmo.

Příležitosti:

- Část ORP Hlučín zahrnutá do rozvojové oblasti OB2 Ostrava.
- Území s velmi silnou koncentrací obyvatelstva a ekonomických činností, pro které je charakteristický dynamický rozvoj mezinárodní spolupráce se současným polským regionem Horního Slezska. Výrazným předpokladem rozvoje je v současné době napojení na dálniční síť ČR a Polska a poloha II. a III. tranzitním železničním koridoru.

B. Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje

Limity, omezení:

- Nadregionální biokoridor K97MH, Nadregionální biocentrum 90-Daňanec a 91-Černý les
- Zamezení rozšiřování a vzniku nových lokalit určených pro stavby k rodinné rekreaci v nejvíce exponovaných prostorech

Příležitosti:

- Realizace obchvatové trasy silnice I/56 vůči dotčeným sídlům.
- Regulace extenzivního rozvoje sídel včetně vzniku nových suburbáních zón, efektivní využívání za stavěného území
- Ochrana a zkvalitňování obytné funkce sídel a jejich rekreačního zázemí, rozvoj obytné funkce řešit současně s odpovídající veřejnou infrastrukturou
- Rozvoj systému odvádění a čištění odpadních vod

C. Územní plány obcí

Limity, omezení:

- Nedostatečné šířky stávajících komunikací ve vazbě na rozvoj navržené zástavby jejíž obsluha je možná z těchto stávajících komunikací

- Stanovené prostorové regulativy pro novou zástavbu s ohledem na ochranu krajiny, významné vyhlídkové body a stávající stavební dominanty

Příležitosti:

- Posílení hromadné dopravy osob začleněním do integrovaného dopravního systému s preferencí osobní železniční dopravy
- Postupné oddělení motorové a cyklistické dopravy v ORP Hlučín
- Realizací cyklistických tras a naučných stezek se zvýší atraktivita oblasti z hlediska cestovního ruchu
- Orientace na využití energetického potenciálu sluneční energie pro otop a přípravu TUV v komunální sféře a domácnostech.
- Snižování emisí u lokálních zdrojů tepla.
- Posílení nabídky ploch pro bydlení v rodinných domech

SO ORP Hlučín má naprosto identickou skladbu obcí, jako dobrovolný svazek obcí (dále jen DOS) Mikroregion Hlučínsko. S výjimkou obcí Děhylov a Dobroslavice vytváří DOS "mikroregiony Hlučínsko "spolu s DOS "Mikroregion Hlučínsko - západ" společný DSO "Sdružení obcí Hlučínska". Současně jsou obce SO ORP Hlučín součástí místní akční skupiny MAS Hlučínsko, a.s, která má vypracován strategický plán rozvoje. V rámci MAS udržuje SO ORP Hlučín příhraniční spolupráci s MAS Katowice a řada obcí udržuje také meziobecní příhraniční družbu a spolupráci s příhraničními obcemi z Polska. Pro SO ORP Hlučín je zásadní skutečností velká míra urbanizace území, vysoká hustota zalidnění, ale ne příliš dobrá dostupnost zařízení občanské vybavenosti a pracovních příležitostí, které jsou zajišťovány dojížděním, do krajského města Ostravy. To sebou větší nároky na dopravní infrastrukturu, která je v současné době poddimenzovaná. Přeshraniční hospodářská spolupráce je realizována sítí obchodů a prodejen obchodníků polské národnosti na území správního obvodu. Expanze českých obchodníků na polské území je minimální. Stávající poddimenzované přeshraniční dopravní vazby neposkytují dostatečné a pohodlné propojení z polskou stranou jež by umožnilo větší hospodářský rozvoj obou území. Poměrně dobře fungují v sociální oblasti (folklorní festivaly, společenské akce atd.) a v oblasti turistiky a cestovního ruchu.

2.1.4 Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka stručně popisuje klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 15: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Hlučín	1	Jedná se o přirozené administrativní a kulturní centrum správního obvodu. Současně je také rekreačním centrem v důsledku přítomnosti vodní nádrže (o rozloze 130 ha) se sportovně rekreačním areálem, která se nachází v těsném sousedství
Obec Dolní Benešov	1	Město, ve kterém sídlí významná průmyslová firma Armatury Group a.s. Její význam spočívá především v poskytování pracovních příležitostí občanům správního obvodu

Ostatní obce SO	13	Pečují o rozvoj svého území. Zpracovávají a aktualizují územní plány, územní studie, strategické plány atd. Poskytují záměry a podněty na zapracování do územně plánovací dokumentace
Kraj	1	Kraj jako zřizovatel nemocnic, speciální ZŠ, Gymnázia, ZUŠ a některých sociálních služeb; správa silnic
Stát	1	Přes ORP Hlučín prochází významný silniční tah I.třídy zařazený do významných dopravních koridorů MS kraje - silnice I/56 Opava – Ostrava – Frýdek-Místek . V ZÚR MSK je přestavba I/56 označena jako silnice I. třídy - čtyř-pruhová
Státní instituce (obecně)		Státní instituce zajišťují ochranu hodnot v území (přírodních, urbanistických), kontrolují respektování limitů v území (dopravní a technická infrastruktura)
Mikroregion: Svazek obcí mikroregionu Hlučínska	1	DSO založen za účelem zlepšení a prohloubení hospodářské, kulturní a jiné spolupráce, především v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, odpadového hospodářství, správy veřejné zeleně, cestovního ruchu a další
Mikroregion: SOH - Sdružení obcí Hlučínska	1	SOH koordinovalo vznik a činnost dílčích DSO, a to Svazek obcí mikroregionu Hlučínska a Svazek obcí mikroregionu Hlučínska- západ. Iniciátor plynofikací a otevření malých příhraničních přechodů s Polskem.
MAS - Místní akční skupina Hlučínsko o.s.	1	Vytváří a aktualizuje rozvojovou strategii pro region a poskytuje informační servis
Významný zaměstnavatel Armatury Group a.s.		Spadá do kategorie 500-999 zaměstnanců
Všechny školy v obcích		Stabilizují počet žáků v území, kteří tak nemusí dojíždět a využívat navazující služby v jiných ORP . Zajišťují výchovu další generace obyvatel se vztahem k danému regionu a znalostí principů udržitelného rozvoje území.
Církev		Vysoký počet kostelů římskokatolické církve se silnou skupinou věřících výrazně ovlivňuje dění v regionu

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

Výše uvedený popis stručně vystihuje klíčové aktéry regionálního rozvoje. Za zmínku však rozhodně stojí zdůraznění soudržnosti regionu, která je mimo jiné patrná z aktivit výše uvedených dobrovolných svazků obcí (Svazek obcí mikroregionu Hlučínska, Sdružení obcí Hlučínska) a MAS - Místní akční skupina Hlučínsko o.s.

2.2 Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 16: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
rostoucí počet obyvatel v důsledku probíhající suburbanizace	stárnutí obyvatelstva
velký podíl původního obyvatelstva, vysoká soudržnost a pracovitost obyvatelstva	nedostatečná síť lékáren a poskytování ambulantní lékařské péče
územně výhodná poloha s blízkým dojezdem do Ostravy a Opavy	celkem 44 % zaměstnaných vyjíždí mimo SO ORP Hlučím za prací
nižší míra nezaměstnanost v porovnání s průměrem Moravskoslezského kraje	postupný úbytek podnikatelů v zemědělství
blízké napojení na dálnici	znečišťování ovzduší v důsledku problematiky lokálních topenišť
dostatečná síť škol a školských zařízení (I. a II. stupeň, ZUŠ)	nedostatečná kanalizační síť
rekreační oblast s vybudovanými cyklostezkami	rostoucí dopravní zátěž na komunikaci I/56 v úseku Ludgeřovice – Kozmice
Příležitosti:	Hrozby:
pokračování růstu počtu obyvatel v důsledku pokračující suburbanizace	zrušení některých autobusových a železničních spojů
úzká spolupráce obcí v rámci DSO SO Hlučínsko a posilování regionální identity	nezájmem ze strany vlády ČR o vybudování rychlostní komunikace I/56
výměna starých neekologických lokálních topenišť za ekologické	neúspěšné žádosti o získání dotací
realizace projektu celoživotního vzdělávání učitelů a zvyšování úrovně vzdělanosti	nárůst nezaměstnanosti a kriminality na Ostravsku a Opavsku
realizace projektů k vybudování kanalizační sítě a ČOV (čističek odpadních vod)	klesající kupní síla obyvatel
komplexní řešení otázky bezpečnosti v obcích	

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

3 Téma 1: Školství

3.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců

i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících úkoly státu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnicích
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2 Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

OBECNÉ INFORMACE

Na katastrech 15 obcí nedochází v dlouhodobém horizontu k zániku, nebo budování nových školních, nebo předškolních zařízení. Tato skutečnost je patrná z tabulky 17. Jedná se tedy o dlouhodobě setrvalý stav počtu 19 základních škol (ZŠ), 20 mateřských škol (MŠ), 1 gymnázia, 1 základní umělecké školy (ZUŠ) a 1 střediska volného času (SVČ) v podobě Domu dětí a mládeže. S výjimkou obce Závada se ZŠ vyskytuje na území každé obce. Nejvíce škol představují sloučené organizace ZŠ + MŠ (5x ZŠ 1.+2. stupeň sloučená s MŠ; 6x ZŠ 1. stupeň sloučená s MŠ + 1x detašované pracoviště MŠ sloučeného zařízení). Do celkového počtu škol jsou v rámci správního obvodu zahrnuta také detašovaná pracoviště umístěná mimo katastr zřizovatele (celkem 7 vykázaných detašovaných pracovišť + 1 nevykázané detašované pracoviště zřizovatele, který nespadá do SO ORP Hlučín).

Tab. 17: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	Celkem
Počet obcí			4	6	4		1				15
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					1		3				4
Počet ZŠ – jen 1. stupeň			2	1							3
Počet MŠ			2	1	3		2				8
Gymnázia							1				1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ)			2	5	3		2				12
Počet jiných zařízení				1	3		3				7

Zdroj: ČSÚ

Poznámka: Ve sledovaném období 2005/2006 – 2012/2013 nedocházelo na katastrech 15 obcí k zániku, nebo budování nových školních, nebo předškolních zařízení.

Tab. 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Hlučín

ORP Hlučín	Celkem ředitelství	Z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními	MŠ speciální / se speciálními	gymnázia
celkem škol	28	20	18	6	1	1	0	1
Bělá	1	1	1					
Bohuslavice	1	1	1					
Darkovice	1	1	1					
Děhylov	1	1	1					

Dobroslavice	1	1	1	1				
Dolní Benešov	2	1	1	1				
Hať	1	1	1	1				
Hlučín	11	4	5	1	1	1		1
Kozmice	1	1	1					
Ludgeřovice	3	3	1					
Markvartovice	2	1	1					
Píšť	1	1	1	1				
Šilheřovice	1	1	1	1				
Vřesina	1	1	1					
Závada		1						

Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Poznámka: Školy a školská zařízení detašovaná na území jiné obce jsou do celkového počtu příslušných škol a školských zařízení zahrnuta a v tabulce zvýrazněna šedou barvou.

Na území správního obvodu se nachází 28 ředitelství škol a školských zařízení. Nejvíce škol se vyskytuje na území města Hlučín (11), nejméně pak v obci Závada (1 MŠ). Ve školním roce 2012/2013 bylo v SO ORP Hlučín 18 MŠ (1 církevní a 17 obecních MŠ) + 2 MŠ jako detašované pracoviště zřízené na území jiné obce. MŠ Bohuslavice zahrnuje odloučené pracoviště MŠ v obci Závada. MŠ Dobroslavice zahrnuje odloučené pracoviště MŠ v obci Děhylov. Dále se zde dlouhodobě nachází 19 ZŠ. Z toho 18 ZŠ je zřízeno obcemi a kraj je zřizovatelem 1 speciální ZŠ. Školní budova ZŠ v Dobroslavicích je detašovaným pracovištěm ZŠ Děhylov. Ve městě Dolní Benešov a v obcích Hať, Píšť a Šilheřovice je zřízena pobočka ZUŠ Hlučín. Ve školní budově ZŠ v Dobroslavicích je zřízena pobočka Základní umělecké školy Háj ve Slezsku (ZUŠ Háj ve Slezsku nespadá do SO ORP Hlučín).

Soukromé školy a školská zařízení v obcích SO ORP Hlučín v roce 2012/2013

Soukromé školy se ve školním roce 2012/2013 ve správním obvodu nenacházely. V roce 2013 byla v obci Ludgeřovice zřízena soukromá Mateřská škola Liščata s.r.o. V letech 2010-2013 bylo v obci Vřesina zřízeno soukromé mateřské centrum Paleček.

Počty církevních škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Hlučín

Ve sledovaném území je zřízena pouze jedna církevní škola, kterou je Církevní mateřská škola v obci Ludgeřovice.

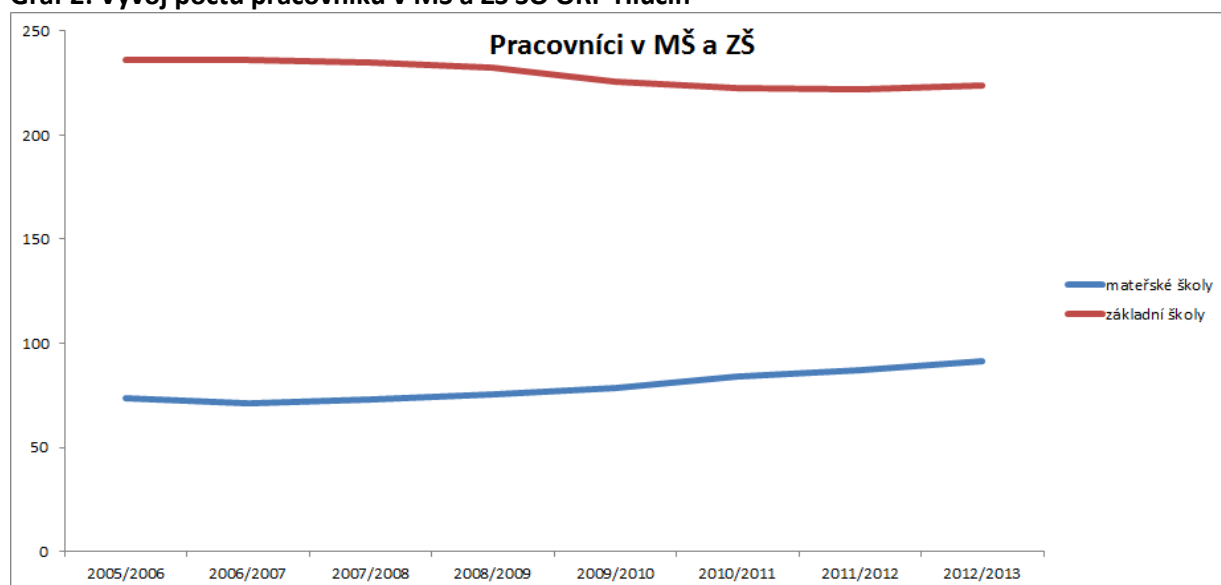
Tab. 19: Pracovníci ve školství ORP Hlučín

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	Nepedagogů
2012/2013			
Mateřské školy	121,2	91,5	29,7
Základní školy	284,6	223,7	60,9
Základní umělecké školy	0,0		
Gymnázia	0,0		
Mateřské školy pro děti se SVP	0,0		

Základní školy pro žáky se SVP	0,0		
Školní družiny a kluby	19,9	19,9	0,0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,6	4,0	2,6
Zařízení školního stravování	77,7	0,0	77,7
Celkem rok 2012/2013	510,1	339,2	170,9
2011/2012			
Mateřské školy	115,8	87,1	28,7
Základní školy	283,8	222,0	61,7
Základní umělecké školy	0,0		
Gymnázia	0,0		
Mateřské školy pro děti se SVP	0,0		
Základní školy pro žáky se SVP	0,0		
Školní družiny a kluby	19,5	19,5	0,0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,7	4,0	2,7
Zařízení školního stravování	79,1	0,0	79,1
Celkem rok 2011/2012	504,7	332,6	172,1
2010/2011			
Mateřské školy	112,5	84,1	28,4
Základní školy	287,8	222,6	65,3
Základní umělecké školy	0,0		
Gymnázia	0,0		
Mateřské školy pro děti se SVP	0,0		
Základní školy pro žáky se SVP	0,0		
Školní družiny a kluby	19,6	19,6	0,0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,9	4,2	2,8
Zařízení školního stravování	77,4	0,0	77,4
Celkem rok 2010/2011	504,3	330,4	173,9
2009/2010			
Mateřské školy	105,5	78,7	26,8
Základní školy	294,8	225,9	68,9
Základní umělecké školy	0,0		
Gymnázia	0,0		
Mateřské školy pro děti se SVP	0,0		
Základní školy pro žáky se SVP	0,0		
Školní družiny a kluby	19,4	19,4	0,0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,5	3,9	2,6
Zařízení školního stravování	75,7	0,0	75,7
Celkem rok 2009/2010	501,9	327,8	174,0
2008/2009			
Mateřské školy	102,1	75,4	26,7
Základní školy	300,6	232,4	68,3
Základní umělecké školy	0,0		
Gymnázia	0,0		

Mateřské školy pro děti se SVP	0,0		
Základní školy pro žáky se SVP	0,0		
Školní družiny a kluby	19,4	19,4	0,0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,7	4,0	2,7
Dětské domovy	0,0		
Zařízení školního stravování	75,6	0,0	75,6
Celkem rok 2008/2009	504,4	331,2	173,2
2007/2008			
Mateřské školy	101,2	73,2	28,0
Základní školy	304,6	235,2	69,4
Základní umělecké školy	0,0		
Gymnázia	0,0		
Mateřské školy pro děti se SVP	0,0		
Základní školy pro žáky se SVP	0,0		
Školní družiny a kluby	19,4	19,4	0,0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,9	4,4	2,5
Dětské domovy	0,0		
Zařízení školního stravování	77,0	0,0	77,0
Celkem rok 2007/2008	509,2	332,2	176,9
2006/2007			
Mateřské školy	99,9	71,5	28,4
Základní školy	305,4	236,1	69,3
Základní umělecké školy	0,0		
Gymnázia	0,0		
Mateřské školy pro děti se SVP	0,0		
Základní školy pro žáky se SVP	0,0		
Školní družiny a kluby	19,8	19,8	0,0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	3,3	2,0	1,2
Zařízení školního stravování	78,3	0,0	78,3
Celkem rok 2006/2007	506,6	329,4	177,2
2005/2006			
Mateřské školy	101,7	73,9	27,8
Základní školy	306,8	236,0	70,8
Základní umělecké školy	0,0		
Gymnázia	0,0		
Mateřské školy pro děti se SVP	0,0		
Základní školy pro žáky se SVP	0,0		
Školní družiny a kluby	19,5	19,5	0,0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	0,0		
Zařízení školního stravování	78,5	0,0	78,5
Celkem rok 2005/2006	506,5	329,4	177,2

Zdroj: Výkaz MŠMT(P1-04)

Graf 2: Vývoj počtu pracovníků v MŠ a ZŠ SO ORP Hlučín

Zdroj: Výkaz Výkazy MŠMT(P1-04) (zpracováno autorským týmem)

Počet všech zaměstnanců pracujících ve školství (pedagogů i nepedagogů) je poměrně vyrovnaný a ve sledovaném období se pohyboval na úrovni 501-510 osob. K poklesu úvazků došlo v letech 2008/2009-2009/2010, naopak od roku 2010/2011 je trend přepočtených pracovních úvazků rostoucí. Počet nepedagogických zaměstnanců se projevuje klesajícím trendem a to zejména na ZŠ. Počet pedagogických pracovníků zaznamenává celkově rostoucí trend v důsledku výrazného nárůstu úvazků v MŠ oproti poklesu úvazků na ZŠ (viz graf 2).

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Tab. 20: Počet ZŠ za ORP Hlučín

Za ORP	Počet základních škol		
	celkem	úplné	Neúplné
2012/2013			
Obec	18	9	9
Kraj	1	1	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	19	10	9

Zdroj: Výkazy MŠMT a Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Poznámka:

1. V obci Dobroslavice je zřízeno detašované pracoviště ZŠ Děhylov (dle metodiky vykázáno jako 2 samostatná zařízení). V obci Závada není ZŠ zřízena.
2. Neúplná škola má ročníky jen prvního nebo jen druhého stupně.

Na území správního obvodu se dlouhodobě nachází 19 ZŠ. Z toho 18 ZŠ je zřízeno obcemi. Kraj je zřizovatelem Speciální Základní školy Hlučín, Gen. Svobody 8, p.o. Církevní, ani soukromá ZŠ se na území správního obvodu nevyskytuje. Jedná se o dlouhodobý a setrvalý stav.

Tab. 21: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP Hlučín

ORP Název obce	Počet škol celkem	Z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
celkem škol	3	0	2	0	1	0	0
Bělá	1		1				
Bohuslavice	0						
Darkovice	0						
Děhylov	0						
Dobroslavice	0						
Dolní Benešov	1		1				
Hať	0						
Hlučín	0						
Kozmice	0						
Ludgeřovice	0						
Markvartovice	0						
Píšť	0						
Šilheřovice	0						
Vřesina	1				1		
Závada	0						

Zdroj: Městský úřad (MěÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Podle informací z odboru školství SO ORP Hlučín jsou ve správním obvodu zřízeny 3 malotřídní školy, a to v ZŠ Dolní Benešov-Zábřeh, v ZŠ obce Vřesina a v ZŠ Bělá.

Tab. 22: ZŠ zřizované obcemi v ORP Hlučín

Školní rok	Počet ZŠ	samostatné	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd	Počet žáků	Úvazky pedagogů	Počet žáků na pedagoga	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	18	6	164		3116	223,7	13,9	19,0	173,1
2011/2012	18	6	165		3048	222,0	13,7	18,5	169,3
2010/2011	18	6	162		3024	222,6	13,6	18,7	168
2009/2010	18	6	162		3080	225,9	13,6	19,0	171,1
2008/2009	18	6	163		3139	232,4	13,5	19,3	174,4
2007/2008	18	6	166	1	3258	235,2	13,9	19,6	181
2006/2007	18	6	169	1	3371	236,1	14,3	20,0	187,3
2005/2006	18	6	170	2	3489	236,0	14,8	20,5	193,8

Zdroj: Výkazy MŠMT a Městský úřad (MěÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Celkem je na území SO ORP Hlučín 18 ZŠ (17 ředitelství) zřízených obcemi + 1 ZŠ, která je detašovaným pracovištěm ZŠ v Děhylově zřízeným na území obce Dobroslavice. Ve sledovaném období počty žáků, počty tříd i úvazky pedagogů zaznamenávají výrazně klesající trend. Přesto celkový počet škol

zůstává stále zachován. K meziročnímu růstu a mírnému "oživení" dochází od roku 2011. Klesající trend vykazují také poměrové ukazatele počtu žáků na třídu a počtu žáků na školu. Počet žáků na 1 pedagogický úvazek mírně klesal, ale v podstatě zůstává téměř zachován.

Tab. 23: Ostatní základní školy

Školní rok	Počet ZŠ	samosvatné ZŠ	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd	Počet žáků	Úvazky pedagogů	Počet žáků na pedagoga	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
2012/2013	1	1	0	6	48	8,8	5,5	8,0	48
2011/2012	1	1	0	6	51	9,0	5,7	8,5	51
2010/2011	1	1	0	7	56	10,2	5,5	8,0	56
2009/2010	1	1	0	8	60	11,9	5,0	7,5	60
2008/2009	1	1	0	8	64	12,0	5,3	8,0	64
2007/2008	1	1	0	8	68	12,0	5,7	8,5	68
2006/2007	1	1	0	8	74	11,9	6,2	9,3	74
2005/2006	1	1	0	8	74	12,7	5,8	9,3	74

Zdroj: Výkaz MŠMT a Městský úřad (MěÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Poznámka: Speciální ZŠ Gen.Svobody 8, Hlučín je zřízená krajem. Do výuky jsou zařazovány děti postižené a chronicky nemocné. Běžné třídy se v této škole nevyskytují. Stejně jako ve školách zřízených obcemi počty žáků, počty tříd i úvazky pedagogů zaznamenávají výrazně klesající trend. V důsledku speciálního zaměření školy jsou počty žáků na jednoho pedagoga poměrně nízké. Počty žáků v posledních letech klesaly, což je důsledek demografického vývoje a integrace žáků do hlavního vzdělávacího proudu. Jiné soukromé ZŠ, nebo ZŠ zřízené krajem se na území správního obvodu nevyskytují.

Církevní ZŠ

ZŠ zřízené církví se na území správního obvodu v období školních let 2005/2006 až 2012/2013 nevyskytovaly. Tento stav nadále přetrvává.¹

Tab. 24: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP Hlučín

Název obce	Počet základních škol	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
Celkem	18	2	12	18	27	34
Bělá	1	0	1	1	1	1
Bohuslavice	1	0	2	1	3	2
Darkovice	1	0	1	1	2	2
Děhylov	1	1	0	1	1	2
Dobroslavice	*(1)	0	0	0	1	0

¹ Zdroj: Výkaz MŠMT a Městský úřad (MěÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Dolní Benešov	1	1	0	1	2	3
Hať	1	0	1	2	3	2
Hlučín	6	0	2	5	6	11
Kozmice	1	0	1	1	1	2
Ludgeřovice	1	0	1	1	2	2
Markvartovice	1	0	0	1	1	2
Píšť	1	0	1	1	2	2
Šilheřovice	1	0	1	1	1	2
Vřesina	1	0	1	1	1	1
Závada	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT a Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

***Poznámka:** 1. Na rozdíl od předchozího vykazování (18 ZŠ zřízených obcemi) je v této tabulce vykazáno pouze 17 obecních ZŠ + 1 krajská ZŠ. Důvodem je použitá metodika, které v předchozím vykazování vyžadovala započítat do celkového počtu škol také detašovaná pracoviště umístěná v katastru jiné obce. V tomto případě není detašované pracoviště v obci Dobroslavice do celkového součtu započítáno.

Součástí ZŠ na území správního obvodu jsou dvě detašovaná pracoviště, a to: detašované pracoviště ZŠ Děhylov umístěné na katastru obce Dobroslavice a detašované pracoviště ZŠ Dolní Benešov umístěné v městské části Dolní Benešov-Zábřeh. Součástí 18 ZŠ je 12 MŠ (11 MŠ + 1 detašované pracoviště MŠ v obci Závada, které je součástí Základní školy a mateřské školy Bohuslavice). Všechny obecní školy a také krajská ZŠ mají zřízenou školní družinu. Celkový počet jídelen a výdejen činí dohromady 34 zařízení, z toho 27 zařízení je součástí ZŠ (6 jídelen s kuchyní + 21 výdejen). Školní jídelna s kuchyní je zřízena v ZŠ obcích Bohuslavice (1), Hať (1), Ludgeřovice (1), Píšť (1) a ve městě Hlučín (2). V Dolním Benešově je zřízena vývařovna v MŠ, která zásobuje 2 výdejny ZŠ v Dolním Benešově a 1 výdejnu ZŠ v Kozmicích. Každá základní škola má zřízenou tělocvičnu a většina škol s výjimkou ZŠ v obcích Děhylov, Bělá a Vřesina disponuje také školním hřištěm.

Tab. 25: Počty tříd a žáků v ZŠ zřízených obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP Hlučín

ORP	Počet škol	*Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na školu	Průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
celkem	18	164	3116	173,1	19,0
Bělá	1	2	18	18,0	9,0
Bohuslavice	1	9	183	183,0	20,3
Darkovice	1	5	63	63,0	12,6
Děhylov	1	2	29	29,0	14,5
Dobroslavice	1	3	34	34,0	11,3
Dolní Benešov	1	19	350	350,0	18,4
Hať	1	11	221	221,0	20,1
Hlučín	5	64	1337	267,4	20,9
Kozmice	1	5	81	81,0	16,2
Ludgeřovice	1	17	347	347,0	20,4
Markvartovice	1	5	99	99,0	19,8
Píšť	1	9	146	146,0	16,2

Šilheřovice	1	9	138	138,0	15,3
Vřesina	1	4	70	70,0	17,5
Závada					

Zdroj: Výkaz MŠMT a Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

***Poznámka:** včetně speciálních tříd.

Z celkového počtu žáků v SO ORP Hlučín dochází nejvíce žáků do zařízení základních škol ve městě Hlučín (43 %). K dalším navštěvovanějším školám patří ZŠ v Dolním Benešově (11 %) a Ludgeřovicích (11 %).

Tab. 26: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP Hlučín

ORP Hlučín Název obce	Počet škol	Počet úplných škol	Počet neúplných škol
Celkem	19	10	9
Bělá	1	0	1
Bohuslavice	1	1	0
Darkovice	1	0	1
Děhylov	1	0	1
Dobroslavice	1	0	1
Dolní Benešov	1	1	0
Hať	1	1	0
Hlučín	6	4	2
Kozmice	1	0	1
Ludgeřovice	1	1	0
Markvartovice	1	0	1
Příšť	1	1	0
Šilheřovice	1	1	0
Vřesina	1	0	1
Závada	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT a Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Neúplné školy působí většinou na území malých obcí. Z toho 4 obce spadající do kategorie obyvatel 500 až 999 obyvatel (3 ZŠ I. stupeň), 6 obcí spadající do kategorie 1 000 až 1 999 obyvatel (4 ZŠ I. stupeň) a 1 obec spadající do kategorie 10 000 až 19 999 obyvatel (2 ZŠ I. stupeň).

Tab. 27: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP Hlučín

ORP		Fyzické osoby	*Přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		0	216,6	191,7
v tom vyučující	na 1. stupni		113,4	109,6
	na 2. stupni		103,2	82,1

Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

***Poznámka:** Informace získané z odboru školství SO ORP Hlučín se rozcházejí s databází poskytnutou ze strany SMO, které nevykazují logické počty pedagogů Z tohoto důvodu byly použity údaje Odboru školství SO ORP Hlučín, které odpovídají skutečnému stavu.

Ve školách zřízených obcemi pracují především ženy jejichž podíl na celkovém počtu pedagogů v ORP činí téměř 89 %. Na 1. stupni podíl žen dosahuje 97 % a na 2. stupni 80 % zaměstnaných pedagogů ve školství.

Tab. 28: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP Hlučín

ORP		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	11	11	9,3	9,3
	pro žáky se sociálním znevýhodněním				
Psychologové		1	1	0,5	0,5
speciální pedagogové		1	1	0,5	0,5
výchovní poradci		12	12		

Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Poznámka: Ve výkazu P1-04 není možné tyto údaje zjistit, proto byly čerpány z výkazu R13-01, přepočet úvazku u výchovných poradců se zde nesleduje. Údaje jsou uvedeny pouze za školská zařízení zřizována obcemi. Údaje o krajském zařízení se nepodařilo získat.

Mezi ostatními pedagogickými pracovníky škol jsou zaměstnaní asistenti pedagoga pro žáky se zdravotním postižením (11 žen), psycholog (1 žena), speciální pedagog (1 žena) a výchovní poradci (12 žen). V krajském zařízení speciální ZŠ Gen. Svobody 8, pracuje stálý, pedagogický sbor (11 členů - učitelé, vychovatelky, asistentky pedagoga), výchovná poradkyně, metodik prevence, metodik EVVO, metodik IT a 4 správní zaměstnanci.

Tab. 29: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP Hlučín

ZŠ zřízené obcemi				
Školní rok	Počet škol	Počet žáků	Počet učitelů (přepočtený stav)	Počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
ZŠ zřízené obcemi				
2012/2013	18	3116	223,7	13,9
2011/2012	18	3048	222,0	13,7
2010/2011	18	3024	222,6	13,6
2009/2010	18	3080	225,9	13,6
2008/2009	18	3139	232,4	13,5
2007/2008	18	3258	235,2	13,9
2006/2007	18	3371	236,1	14,3
2005/2006	18	3489	236,0	14,8
ZŠ zřízené obcemi a krajem				
2012/2013	19	3164	232,5	13,6
2011/2012	19	3099	231,0	13,4
2010/2011	19	3080	232,8	13,2
2009/2010	19	3140	237,8	13,2

2008/2009	19	3203	244,4	13,1
2007/2008	19	3326	247,2	13,5
2006/2007	19	3445	248,0	13,9
2005/2006	19	3563	248,7	14,3

Zdroj: Výkaz MŠMT a Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Dlouhodobý trend vývoje počtu žáků na jednoho přepočteného pracovníka je klesající. Od roku 2009/2010 dochází k mírnému nárůstu. V konečném důsledku lze konstatovat, že počty žáků klesají rychleji, než počty pedagogů.

Tab. 30: Počet absolventů ZŠ v ORP

Žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009	
		Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku								
	v 6. ročníku								
	v 7. ročníku			2		1			
	v 8. ročníku	3		3		6		1	
	v 9. ročníku	417	31	418	23	359	15	416	28
	v 10. ročníku								
Žáci, kteří přešli do SŠ									
v tom	z 5. ročníku	2		4		20		10	
	ze 7. ročníku	50		32		48		46	
Žáci 1. ročníku s dodatečným odkladem PŠD		2		3		3		1	
Žáci, kteří ukončili školní docházku		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku								
	v 6. ročníku								
	v 7. ročníku								
	v 8. ročníku	3		4		4		4	
	v 9. ročníku	334	11	322	12	277	14	321	8
	v 10. ročníku		2		1		1		2
Žáci, kteří přešli do SŠ									
v tom	z 5. ročníku	8		7		14		6	
	ze 7. ročníku	54		44		23		26	
Žáci 1. ročníku s dodatečným odkladem PŠD		3		1		1		2	

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3)

Počty absolventů běžných i speciálních tříd mají ve sledovaném období klesající trend. Absolventi speciálních tříd jsou většinou absolventy Speciální ZŠ Gen.Svobody 8- Hlučín, která je zřizována krajem. Výjimkou tvoří absolventi speciálních tříd 9. ročníku obecních ZŠ v letech 2005/2006 (12 absolventů) a 2006/2007 (12 absolventů) a 2008/2009 (14 absolventů).

Tab. 31: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	Celkem	Z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	Soukromé
ředitelství celkem	1	1	0	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola praktická	0	0	0	0	0
základní škola speciální	1	1	0	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	0	0	0	0	0

Zdroj: Statistická ročenka školství, Výkaz MŠMT (R13-01)

Ve správním obvodu se nachází pouze jedna škola, která se zaměřuje na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se o Základní školu, Hlučín, Gen. Svobody 8, příspěvkovou organizaci: ve školním roce 2012/2013 byli žáci vyučováni v pěti třídách základní školy praktické a jedné třídě základní školy speciální. Na druhou stranu je zapotřebí také připomenout, že dochází také k přechodu některých žáků na obecní školy a jejich integraci do běžných tříd. Speciální ZŠ Gen.Svobody 8, Hlučín je zřízená krajem. Do výuky jsou zařazováni žáci postižení a chronicky nemocní. Běžné třídy se v této škole nevyskytují. Stejně jako ve školách zřízených obcemi počty žáků, počty tříd i úvazky pedagogů zaznamenávají výrazně klesající trend. V důsledku speciálního zaměření školy jsou počty žáků na jednoho pedagoga poměrně nízké. Počty žáků v posledních letech klesaly, což je důsledek demografického vývoje a integrace žáků do hlavního vzdělávacího proudu.

Tab. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,0	98,48 %	3116 žáků, 164 tříd
- jinými subjekty	8,0	1,52 %	48 žáků, 6 tříd
Průměrný počet žáků celkem	18,6		Celkem: 3164 žáků, 170 tříd
2011/2012			

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	18,5	98,35 %	3048 žáků, 165 tříd
- jinými subjekty	8,5	1,65 %	51 žáků, 6 tříd
Průměrný počet žáků celkem	18,1		Celkem: 3099 žáků, 171 tříd
2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	18,7	98,18 %	3024 žáků, 162 tříd
- jinými subjekty	8,0	1,82 %	56 žáků, 7 tříd
Průměrný počet žáků celkem	18,2		Celkem: 3080 žáků, 169 tříd
2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,0	98,09 %	3080 žáků, 162 tříd
- jinými subjekty	7,5	1,91 %	60 žáků, 8 tříd
Průměrný počet žáků celkem	18,5		Celkem: 3140 žáků, 170 tříd
2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,3	98,00 %	3139 žáků, 163 tříd
- jinými subjekty	8,0	2,00 %	64 žáků, 8 tříd
Průměrný počet žáků celkem	18,7		Celkem: 3203 žáků, 171 tříd
2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,6	97,96 %	3258 žáků, 166 tříd
- jinými subjekty	8,5	2,04 %	68 žáků, 8 tříd
Průměrný počet žáků celkem	19,1		Celkem: 3326 žáků, 174 tříd
2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,9	97,85 %	3371 žáků, 169 tříd
- jinými subjekty	9,3	2,15 %	74 žáků, 8 tříd
Průměrný počet žáků celkem	19,5		Celkem: 3445 žáků, tříd 177
2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,5	97,92 %	3489 žáků, 170 tříd
- jinými subjekty	9,3	2,08 %	74 žáků, 8 tříd
Průměrný počet žáků celkem	20,0		Celkem: 3563 žáků, tříd 178

Zdroje: ČSÚ a Výkaz MŠMT (M3, P1-04)

Ve sledovaném období 2005/2006-2012/2013 se průměrný počet žáků na třídu v obecních ZŠ pohybuje v rozmezí 20,52-18,47 na třídu a v krajské ZŠ v rozmezí 9,25-7,5 žáků na třídu. Důvodem tohoto rozdílu je skutečnost, že krajská ZŠ je škola speciální.

Tab. 33: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem za SO ORP		5046	3164	1882
Základní škola a mateřská škola Bělá, okres Opava, p.o.	Bělá	60	18	42
Základní škola a mateřská škola Bohuslavice, p.o.	Bohuslavice	360	183	177
Základní škola a mateřská škola Darkovice, p.o.	Darkovice	80	63	17
Základní škola Děhylov, okres Opava, p.o.	Děhylov	122	*63	59
Základní škola Dolní Benešov, p.o.	Dolní Benešov	550	350	200
Základní škola a mateřská škola Hať, p.o.	Hať	400	221	179
Základní škola, Hlučín, Gen. Svobody 8, p.o.	Hlučín	138	48	90
Základní škola a mateřská škola Hlučín-Bobrovníky, p.o.	Hlučín	76	60	16
Základní škola a mateřská škola Hlučín-Darkovičky, p.o.	Hlučín	115	86	29
Základní škola Hlučín, Hornická 7, p.o.	Hlučín	575	357	218
Základní škola Hlučín-Rovniny, p.o.	Hlučín	800	609	191
Základní škola dr. Miroslava Tyrše, Hlučín, Tyršova 2, p.o.	Hlučín	450	225	225
Základní škola a mateřská škola Kozmice, okres Opava, p.o.	Kozmice	150	81	69
Základní škola a mateřská škola Ludgeřovice, p.o.	Ludgeřovice	440	347	93
Základní škola Markvartovice, okres Opava, p.o.	Markvartovice	150	99	51
Základní škola a Mateřská škola Píšť, p.o.	Píšť	300	146	154
Základní škola a mateřská škola Šilheřovice, p.o.	Šilheřovice	190	138	52
Základní škola a mateřská škola Vřesina, okres Opava, p.o.	Vřesina	90	70	20

Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

***Poznámka:** Základní škola Děhylov měla v roce 2012/2013 63 žáků, z toho 29 žáků v Děhylově + 34 žáků v Dobroslavicích.

Kapacita základních škol je ve velké míře nevyužitá. Markantně se tato situace projevuje především v obci Bělá, kde je ZŠ obsazena pouze z 30 %. S přibližně 50% obsazeností základních škol se potýkají obce Bohuslavice, Děhylov, Hať, Kozmice, Píšť a ZŠ dr.Miroslava Tyrše v Hlučíně.

Tab. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Naplněnost škol (počet žáků / kapacita) v %
Kapacita všech ZŠ k 30.9. 2013	4908	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	0	----	----
Počet žáků k 30.9. 2012	3164	1744	64,47 %
Předpoklad ke konci roku 2018	3200	1708	65,20 %
Předpoklad ke konci roku 2023	3100	1807	63,16 %

Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP, odhady zpracovány autorským týmem

Ve městě Hlučín se dlouhodobý nárůst počtu žáků neočekává. Obdobná očekávání jsou také u ostatních zřizovatelů, kteří se navíc obávají stálého odlivu žáků při přechodu z 1. stupně na 2. stupeň ZŠ. Do budoucna lze tedy očekávat, že počet žáků ZŠ bude klesat. V každém případě lze počítat s určitou demografickou vlnou, která se v současné době projevuje naplněností a maximálně využitou kapacitou MŠ. Předpokládaný budoucí trend vývoje počtu žáků ZŠ bude v dlouhodobém horizontu klesající.

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

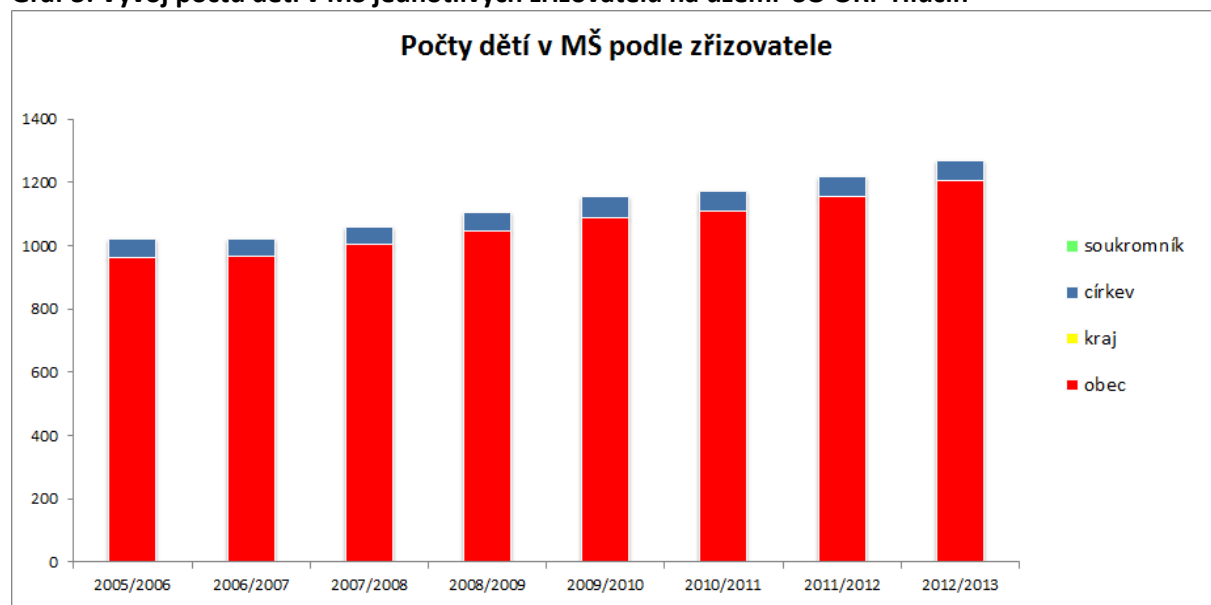
Tab. 35: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet žáků v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet žáků ve speciálních třídách
2012/2013						
Obec	19	1205	46	1205	0	0
Kaj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	65	3	65	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem:	20	1270	49	1270	0	0
2011/2012						
Obec	19	1154	44	1154	0	0
Kaj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	65	3	65	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem:	20	1219	47	1219	0	0
2010/2011						
Obec	19	1109	43	1109	0	0
Kaj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	65	3	65	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem:	20	1174	46	1174	0	0
2009/2010						
Obec	19	1089	44	1089	0	0
Kaj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	65	3	65	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem:	20	1154	47	1154	0	0
2008/2009						
Obec	19	1048	42	1048	0	0
Kaj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	55	2	55	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0

Celkem:	20	1103	44	1103	0	0
2007/2008						
Obec	19	1003	43	1003	0	0
Kaj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	55	2	55	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem:	20	1058	45	1058	0	0
2006/2007						
Obec	19	965	41	965	0	0
Kaj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	55	2	55	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem:	20	1020	43	1020	0	0
2005/2006						
Obec	19	964	41	964	0	0
Kaj	0	0	0	0	0	0
Církev	1	55	2	55	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem:	20	1019	43	1019	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01), Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Graf 3: Vývoj počtu dětí v MŠ jednotlivých zřizovatelů na území SO ORP Hlučín

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01), Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP
(zpracováno autorským týmem)

V SO ORP Hlučín je 20 MŠ. Z toho 1 MŠ je zřízená církví a 19 MŠ je zřízeno obcemi (viz tabulka 35). 17 obecních MŠ je zřízeno na území příslušné obce a 2 obecní MŠ jsou detašovanými pracovišti zřízenými na území jiné obce. MŠ Bohuslavice zahrnuje odloučené pracoviště MŠ v obci Závada. MŠ Dobroslavice zahrnuje odloučené pracoviště MŠ v obci Děhylov. Vývoj počtu žáků v MŠ jednotlivých zřizovatelů na území SO ORP Hlučín je patrný z výše zobrazeného grafu 3.

MŠ v ORP Hlučín

Tab. 36: MŠ zřizované obcemi

Školní rok	Počet MŠ	MŠ	Počet běžných tříd /speciál. Tříd	Počet žáků	Úvazky pedagogů	Počet žáků na 1 pedagogický úvazek	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
		samostatné						
2012/2013	19	6	46	1205	91,5	13,2	26,2	63,4
2011/2012	19	6	44	1154	87,1	13,2	26,2	60,7
2010/2011	19	6	43	1109	84,1	13,2	25,8	58,4
2009/2010	19	6	44	1089	78,7	13,8	24,8	57,3
2008/2009	19	6	42	1048	75,4	13,9	25,0	55,2
2007/2008	19	6	43	1003	73,2	13,7	23,3	52,8
2006/2007	19	6	41	965	71,5	13,5	23,5	50,8
2005/2006	19	6	40	964	73,9	13,0	24,1	50,7

Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

V uvedeném období nebyly v MŠ zřízeny žádné speciální třídy. Počty žáků i úvazky pedagogů zaznamenávají výrazně rostoucí trend. Rostoucí trend vykazují také poměrové ukazatele počtu žáků na třídu a počtu žáků na školu. Počet žáků na 1 pedagogický úvazek zůstává v podstatě zachován.

Tab. 37: Církevní MŠ

Školní rok	Počet MŠ	MŠ	Počet běžných tříd /speciál. Tříd	Počet žáků	Úvazky pedagogů	Počet žáků na 1 pedagogický úvazek	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
		samostatné						
2012/2013	1	1	3	65	5	13,00	21,66	65
2011/2012	1	1	3	65	5	13,00	21,66	65
2010/2011	1	1	3	65	5	13,00	21,66	65
2009/2010	1	1	3	65	5	13,00	21,66	65
2008/2009	1	1	2	55	4	13,75	27,50	55
2007/2008	1	1	2	55	4	13,75	27,50	55
2006/2007	1	1	2	55	4	13,75	27,50	55
2005/2006	1	1	2	55	4	13,75	27,50	55

Zdroj: Zřizovatel a Výkazy MŠMT (S1-01, P1-04, R13-01)

Ve správním obvodu je zřízena Církevní mateřská škola v Ludgeřovicích. Počet žáků i zaměstnanců zaznamenává rostoucí trend. Poptávka ze strany rodičů na umístění žáků do MŠ v současné době roste a není plně uspokojena.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Tab. 38: MŠ zřizované obcemi

Školní rok	Přepočtení pedagogové celkem	Z toho nekvalifikovaní	% Nekvalifikovaných
2012/2013	90,3	8,4	9 %
2011/2012	85,2	4,4	5 %
2010/2011	82,2	6,6	8 %
2009/2010	80,2	6,6	8 %
2008/2009	75,5	4,3	6 %
2007/2008	72,8	3,6	5 %
2006/2007	70,5	3,8	5 %
2005/2006	71,6	4,1	6 %

Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Přepočtené úvazky pedagogů v MŠ rostou. Podíl nekvalifikovaných pedagogů se v obecních MŠ ve sledovaném období 2005-2012 pohybuje v rozmezí 5 %- 9 % a vykazují mírně rostoucí trend. Soukromé MŠ zřizované krajem se na území správního obvodu ve sledovaném období nevyskytovaly.

Tab. 39: Církevní MŠ

Školní rok	Přepočtení pedagogové celkem	Z toho nekvalifikovaní	% Nekvalifikovaných
2012/2013	5	0	0 %
2011/2012	5	0	0 %
2010/2011	5	0	0 %
2009/2010	5	1	20 %
2008/2009	5	1	20 %
2007/2008	4	1	25 %
2006/2007	4	0	0 %
2005/2006	4	0	0 %

Zdroj: Výkazy MŠMT (S1-01, P1-04, R13-01), zřizovatel

Úvazky pedagogů v církevní MŠ ve sledovaném období vzrostly. Oproti období 2005/2006-2007/2008 došlo v následujícím období 2008/2009-2012/2013 k mírnému nárůstu, a to o jeden přepočtený úvazek. Do budoucna se však další nárůst nepředpokládá. Nekvalifikovaní pedagogové se v tomto zařízení momentálně nenacházejí.

Tab. 40: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		1309	1270	39	
Základní škola a mateřská škola Bělá, okres Opava, příspěvková organizace	Bělá	25	16	9	
Základní škola a mateřská škola Bohuslavice, příspěvková organizace	Bohuslavice	80	80	0	MŠ má odloučené pracoviště v obci Závada
Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace	Darkovice	55	55	0	
Mateřská škola Dobroslavice, příspěvková organizace	Dobroslavice	56	56	0	MŠ má odloučené pracoviště v obci Děhylov
Mateřská škola Dolní Benešov, Osada míru, příspěvková organizace	Dolní Benešov	145	137	8	
Základní škola a mateřská škola Hať, příspěvková organizace	Hať	73	72	1	
Základní škola a mateřská škola Hlučín-Bobrovníky, příspěvková organizace	Hlučín	56	56	0	
Mateřská škola Hlučín, Cihelní, příspěvková organizace	Hlučín	150	150	0	
Základní škola a mateřská škola Hlučín-Darkovičky, příspěvková organizace	Hlučín	56	56	0	
Mateřská škola Hlučín, Severní, příspěvková organizace	Hlučín	162	162	0	
Základní škola a mateřská škola Kozmice, okres Opava, příspěvková organizace	Kozmice	60	56	4	
Mateřská škola Ludgeřovice, příspěvková organizace	Ludgeřovice	56	56	0	
Základní škola a mateřská škola Ludgeřovice, příspěvková organizace	Ludgeřovice	30	28	2	
Mateřská škola Markvartovice, příspěvková organizace	Markvartovice	60	56	4	
Základní škola a Mateřská škola Píšť, příspěvková organizace	Píšť	80	69	11	
Základní škola a mateřská škola Šilheřovice, příspěvková organizace	Šilheřovice	50	50	0	
Základní škola a mateřská škola Vřesina, okres Opava,	Vřesina	50	50	0	

příspěvková organizace					
Církevní mateřská škola, Ludgeřovice, Nádražní 495		65	65	0	Kongregace sester služebnic Nejsvětější Panny Marie bez poskvrny počaté – slezské

Zdroj: Zřizovatelé a Městský úřad (MěÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Celková kapacita MŠ je v současné době neuspokojená a počet žádostí o umístění dětí kapacitu mnohých MŠ překračuje. Volná kapacita 39 míst je důsledkem nenaplněné kapacity MŠ především v menších obcích. Celkem je na území SO ORP Hlučín 18 MŠ + 2 MŠ které jsou detašovanými pracovišti zřízenými na území jiné obce, 17 MŠ škol je zřízeno obcemi a 1 MŠ je zřízena církví, 7 MŠ je zřízeno jako samostatné MŠ = (6 MŠ obecních + 1 MŠ církevní) a 11 MŠ je součástí ZŠ. MŠ Bohuslavice je součástí právního subjektu Základní školy v Bohuslavicích, je trojtřídní, zahrnuje 2 oddělení v Bohuslavicích a odloučené pracoviště v Zavadě. Mateřská škola Děhylov je odloučeným pracovištěm MŠ Dobroslavice. V roce 2013 byla v obci Ludgeřovice zřízena soukromá Mateřská škola Liščata s.r.o. s kapacitou 20 dětí.

Tab. 41: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30.9. 2013	1384	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018		----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023		----	----
Počet dětí v MŠ k 30.9. 2013	1334	50	96,39 %
Předpoklad počtu dětí v MŠ k konci roku 2018	1050	334	75,87 %
Předpoklad počtu dětí v MŠ k konci roku 2023	900	484	65,03 %

Zdroj: ČSÚ

Poznámka: Kapacita všech MŠ v SO ORP Hlučín k 30.9.2013 je dána součtem kapacit MŠ zřízených obcemi (1299 míst), církevní MŠ (65 míst) a soukromé MŠ Liščata (20 míst). Výhled do dalších let vychází z odhadovaného demografického vývoje v MS kraji a příslušného správního obvodu. Záměry zřizovatelů ve správním obvodu se nám nepodařilo zjistit. Přímo ve městě Hlučíně se kapacita měnit nebude a počet dětí by měl do budoucna klesat.

Zařízení jeslového typu

V SO ORP Hlučín nejsou zařízení jeslového typu ani podobné formy zařízení zřízeny.

ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ (družiny, kluby, ZUŠ, SVČ, jídelny)

Školní družiny a školní kluby v ORP

Tab. 42: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	1	10		10
obcemi	28	756	0	756
církví				0
Soukromou osobou				0
celkem	29	766	0	766
2011/2012				
krajem	1	10		10
obcemi	25	676		676
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	26	686	0	686
2010/2011				
krajem	1	10		10
obcemi	24	647	1	648
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	25	657	1	658
2009/2010				
krajem	1	10		10
obcemi	24	697		697
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	25	707	0	707
2008/2009				
krajem	1	10		10
obcemi	25	677	1	678
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	26	687	1	688
2007/2008				
krajem	1	10		10
obcemi	24	645	1	646
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	25	655	1	656

2006/2007				
krajem	1	10		10
obcemi	24	632	4	636
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	25	642	4	646
2005/2006				
krajem	1	10		10
obcemi	25	637	2	639
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	26	647	2	649

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z2-01)

Množství školních družin je z dlouhodobého hlediska téměř konstantní s nepatrně rostoucím trendem. Počet dětí v družinách ve sledovaném období vykazuje rostoucí trend. Zřizovatelem družin jsou především obce, které v roce 2012/2013 zřizovaly 28 těchto školských zařízení. Kraj zřizuje jedno zařízení, které je součástí Speciální ZŠ Gen.Svobody v Hlučíně.

Tab. 43: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagogičtí pracovníci		
	Interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
Krajem	2	2	0			
Obcemi	27	27	1			
Církví						
Soukromou osobou						
Celkem	29	29	1	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z2-01)

V ŠD zřizovaných obcemi bylo v roce 2012/2013 evidováno 27 interních a 1 externí vychovatel. V ŠD zřízené krajem byli evidováni 2 interní vychovatelé.

Základní umělecké školy - ZUŠ

Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Na území správního obvodu se nachází pouze jediná ZUŠ, jejímž zřizovatelem je kraj. Základní umělecká škola Pavla Josefa Vejvanovského, Hlučín měla v roce 2012/2013 766 žáků. ZUŠ Pavla Josefa Vejvanovského má celkem 5 odloučených pracovišť: z toho jedno odloučené pracoviště je přímo v Hlučíně a další pak ve městě Dolní Benešov a v obcích Hať, Píšť a Šilheřovice. Ve školní budově ZŠ v Dobroslavicích, která je detašovaným pracovištěm ZŠ Děhylov je zřízena pobočka Základní umělecké školy Háj ve Slezsku (ZUŠ Háj ve Slezsku nespadá do SO ORP Hlučín).²

² Zdroj: Výkaz MŠMT (S24-01)

Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

Přesná data o pedagogických zaměstnancích ZUŠ za školní rok 2012/2013 se nepodařilo dohledat. Nicméně ke konci roku 2013 ZUŠ Pavla Josefa Vejvanovského zaměstnávala 37 fyzických osob (30,92 přepočtených osob), z toho 34 interních a 3 externí pedagogy.³

Střediska volného času – SVČ

Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Na území správního obvodu působí pouze jedno středisko volného času, a to Dům dětí a mládeže Hlučín, příspěvková organizace. Do roku 2005 bylo toto zařízení ve správě kraje. Od roku 2006/2007 se nachází ve správě města Hlučín.⁴ Ve školním roce 2012/2013 měl Dům dětí a mládeže 46 zájmových útvarů, které navštěvovalo celkem 578 účastníků. Nejpočetnější skupinu tvořili žáci a studenti VOŠ (346 osob), jejichž počet je oproti roku 2005 nižší. Další skupiny ve školním roce 2012/2013 tvořily děti (109 osob) a skupina „ostatní (123 osob).⁵ Od roku 2010 počet účastníků zaznamenává rostoucí trend. Mimo zájmové útvary DDM pořádá také příměstské tábory, pobytové zimní i letní tábory, zájezdy a soutěže.

Tab. 44: Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	Pedagogičtí pracovníci				Ostatní pracovníci			
	celkem	Interní		Externí	celkem	Interní		Externí
		fyzický stav	přepočtený stav	fyzický stav		fyzický stav	přepočtený stav	fyzický stav
Celkem v ORP	13	4	4	9	5	5	2,7	0
Hlučín	13	4	4	9	5	5	2,7	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z15-01)

V Domově je zaměstnáno celkem 13 pedagogů (4 interní a 9 externích) a 5 ostatních zaměstnanců. Přepočtené a fyzické stavy pracovníků jsou patrné z výše uvedené tabulky.

³ Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

⁴ Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

⁵ Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Školní jídelny

Tab. 45: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	Počet ŠJ a výdejen	Počet stravovaných	z toho v		*Cílová kapacita
			MŠ	ZŠ	
Celkem	34	3573	1252	2321	7305
Bělá	1	38	25	13	50
Bohuslavice	3	255	80	175	498
Darkovice	2	111	55	56	120
Děhylov	2	51		51	65
Dobroslavice	2	56	56		56
Dolní Benešov	5	351	137	214	945
Hať	3	228	93	135	443
Hlučín	6	1479	421	1058	3202
Kozmice	1	127	65	62	130
Ludgeřovice	3	368	84	284	1090
Markvartovice	2	125	56	69	141
Příšť	2	198	68	130	380
Šilheřovice	1	50	50		55
Vřesina	1	136	62	74	130
Závada	0	0	0	0	0

Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

***Poznámka:** ve sloupci cílová kapacita kuchyně jsou vykázány kapacity jídelen.

Počty jídelen v roce 2012/2013, vykázané z různých databází poskytnutých ze strany SMO se liší. V jednom případě je vykázáno 40 jídelen, v druhém pak 36 jídelen. Odbor školství SO ORP Hlučín uvádí 34 jídelen (s tímto údajem bylo pracováno). Příčinu lze odvodit od rozdílné metodiky vykazování, což potvrzuje skutečnost, že v počtu stravovaných osob se některé údaje s Odborem školství SO ORP Hlučín shodují. Počet výdejen i jídelen s kuchyní je dostatečný. Právě v této oblasti dochází k meziobecní spolupráci v závozu jídla do školských zařízení, které mají pouze jídelny zařízení na výdej jídla.

Tab. 46: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

Školní jídelny zřizované	Pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
*Krajem		
Obcemi	100	74
Církví	1	1
Soukromé		

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z17-01)

***Poznámka:** Údaje o pracovnících ve školních jídelnách zřízených krajem se nepodařilo zajistit

FINANCOVÁNÍ

Tab. 47: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/Jiné	ROK							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Hodnoty uvedené v Kč							
ZŠ (1. i 2. stupeň)	27 884 300	29 985 230	28 907 070	34 509 530	39 504 960	36 193 430	37 366 220	36 811 230
ZŠ (jen 1. stupeň)			2 340 000	3 170 000	2 920 000	3 447 100	3 145 200	3 352 740
MŠ	7 515 940	7 916 680	6 807 790	10 022 600	8 904 950	7 522 330	8 341 650	10 076 800
Sloučené organizace (např. ZŠ+MŠ)								
Jiné	642 120	3 323 160	3 291 440	2 533 210	1 248 930	1 062 640	1 588 270	1 822 330
Celkem	36 042 360	41 225 070	41 346 300	50 235 340	52 578 840	48 225 500	50 441 340	52 063 100

Zdroj: Metodika výpočtu z dat poskytnutých MFČR

Poznámka: Požadované údaje SO ORP Hlučín k dispozici nemá. Financování provozních výdajů je záležitostí jednotlivých zřizovatelů a na správní obvod se tyto údaje neposkytují. Od zřizovatelů škol se nám tato data nepodařilo obdržet. Z tohoto důvodu byla zvolena metodika výpočtu z dat poskytnutých MFČR.

Celkové provozní výdaje vynaložené na školství v dlouhodobém horizontu rostou. Rostoucí trend provozních výdajů se projevuje ve sledovaných oblastech ZŠ i MŠ. Provozní výdaje vynaložené na školní jídelny a SVČ vykazují klesající trend, přesto celkové provozní výdaje ve sledovaném období rostou.

Tab. 48: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP (v Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Hodnoty uvedené v Kč							
Mzdové prostředky celkem	107 974 000	115 185 000	117 357 000	125 257 000	121 886 000	124 380 000	131 923 000	135 305 000
Z toho	platy	107 693 000	114 626 000	116 879 000	124 560 000	121 041 000	123 783 000	130 856 000
	ostatní osobní náklady	281 000	559 000	478 000	697 000	845 000	597 000	1 447 000
Související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	44 291 000	47 189 000	46 685 000	46 035 000	46 090 000	44 372 000	48 043 000	51 442 000
Neinvestiční výdaje celkem	152 265 000	162 374 000	164 042 000	171 292 000	167 975 764	168 752 000	179 966 000	186 747 000

Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP vykazují dlouhodobě rostoucí trend. K meziročnímu poklesu došlo pouze v roce 2010 v důsledku nižších výdajů na platy. Lineárně rostoucí trend zaznamenávají veškeré

sledované položky, a to platy, ostatní osobní náklady i související odvody. Celkové neinvestiční výdaje ve sledovaném období 2006-2013 vykazují rostoucí trend.

Tab. 49: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP (v Kč)

Druh školy, školského zařízení	Přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	Z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		Celkové náklady	ONIV
Předškolní vzdělávání	44 445 000	35 443	385
Základní školy	114 271 000	36 300	1 076
Gymnázia			
Stravování MŠ, ZŠ	16 464 000	4 608	61
Školní družiny a kluby	9 176 000	11 342	36
Základní umělecké školy			
Využití volného času	2 391 000	4 158	101
Celkem použité finanční prostředky	186 747 000	91 851	1 659

Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín Odbor školství SO ORP

**Poznámka: jednotkou výkonu je dítě/žák/student/strávník*

Nejvyšší přímé náklady byly v roce 2013 vynaloženy v následujícím sestupném sledu: základních školy, mateřské školy a předškolní vzdělávání, stravování ve školních družinách a v oblasti využití volného času.

Tab. 50: Financování z RUD v ORP v roce 2013

	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady v roce 2012
Celkem	34 568 000	52 063 100

Zdroj: Řešitelský tým

V době zpracování analýzy nebyly k dispozici údaje o provozních nákladech v oblasti vzdělávání. Z tohoto důvodu byla v tabulce 50 použita hodnota celkových provozních nákladů z roku 2012 a srovnána s finančními prostředky z RUD. I v případě tohoto srovnání lze jednoznačně konstatovat, že obce potřebují na provoz škol více prostředků, než obdrží z RUD a jsou nuceny provoz škol dotovat z jiných zdrojů.

Poznámka:

1. § 4 zákona o RUD - Daňové příjmy rozpočtů obcí - Procento, kterým se obce, s výjimkou hlavního města Prahy, Plzně, Ostravy a Brna, podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní se vypočte jako součet poměru počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí k počtu těchto dětí a žáků za všechny obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,07.

2. Požadované údaje za obce nejsou ve správním obvodu sledovány. Z tohoto důvodu byla použita metodika přibližného výpočtu poskytnutá MFČR a orientačně vypočítány údaje za rok 2012. Finanční prostředky z RUD byly vypočítány: (3116 žáků ZŠ zřízených obcemi + 1205 dětí MŠ zřízených obcemi) x 8000 (průměrný roční příspěvek na jednoho žáka).

3.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 51: Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ	Nízký příspěvek na neinvestiční náklady (školné, příspěvek)	dávají do školky nemocné děti	osvěta mezi rodiči	pravidelné třídní schůzky
	zajištění plnohodnotného rozvoje dětí	nespolupracují s MŠ	informační letáky, web školy	zapojení rodičů do činnosti MŠ
	kvalitní příprava na základní vzdělávání			vzájemná spolupráce školy s rodiči
Rodiče, kteří mají děti v ZŠ	kvalitní a plnohodnotná	slabá či žádná spolupráce se	osvěta mezi rodiči	pravidelné třídní schůzky
	zavádění moderních metod	nekritičnost rodičů vůči svým dětem	informace na webu školy	zapojení rodičů do činnosti ZŠ
	příprava starších žáků ke studiu na SŠ	nezájem ze strany žáků		vzájemná spolupráce školy s rodiči
Zájem rodičů o MŠ a ZŠ	dostatečná kapacita škol, možnost umístění dětí s SVP	nedostatečná kapacita		sledovat demografický vývoj a přizpůsobit tomu kapacitu škol
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	hodní učitelé	šikana mezi spolužáky	informační letáky, web školy	prevence šikany
	naučení nových věcí	neochota učit se	školní časopis	besedy s Policií ČR a Městskou policií
Pedagogové a další zaměstnanci	umožňovat dětem vzdělání	zaostávání za novými trendy ve výuce	porady, vzájemné předávání zkušeností	pravidelné vzdělávání (školení, praktické semináře)
	dobrá spolupráce s rodiči	neochota učit se novým metodám výuky		
	dobrá atmosféra v kolektivu zaměstnanců školy	osobní konflikty v kolektivu		
Představitelé obcí, které zřizují MŠ a ZŠ	dobře fungující škola, spokojenost rodičů i žáků	stížnosti rodičů na výuku či pedagogy	společná jednání	kontrola činnosti školy
	dobrá spolupráce mezi školou a zřizovatelem	špatná vzájemná spolupráce		společné řešení problémů
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů)	vzájemná spolupráce, podíl na aktivitách škol	nefunkčnost sdružení rodičů, chybějící sponzoři	web školy	podávat včasné informace o aktivitách škol
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	možnost umístit děti ze svých obcí do škol jiných zřizovatelů (např. 2. stupeň ZŠ, rozšířená výuka apod.)	nedostatečná kapacita škol		dostatečná kapacita škol

Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů)	vzájemná spolupráce, podíl na aktivitách škol	nefunkčnost sdružení rodičů, chybějící sponzoři	web školy	podávat včasné informace o aktivitách škol
Obce a školy spadající do ORP	dobrá spolupráce mezi ORP, obcemi a školami	špatná nebo žádná spolupráce	porady ORP se školami v jeho působnosti a následné předání informací na obce	udržování dobrých vztahů, vzájemná pomoc při řešení problémů
Krajský úřad	dobrou spolupráci s ORP i školami	špatná komunikace mezi KÚ, ORP a školami	metodika, web kraje	pravidelné kontroly KÚ na školách a ORP
Stát	dostatečná síť škol, kvalitní výuka	nedostatečné vzdělání	weby, TV, letáky, metodika	podpora školství
Média	informace o školách, akcích	shánění senzací	tisk, weby, TV	dostatečná informovanost

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

Tab. 52: Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V= P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy zařízení a budov	3	4	12		Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení učeben	1	4	4		Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	1	5	5		Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	2	2		Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	1	2	2		Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	4	8		Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	1	3	3		Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	2	5	10		Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	2	3	6		Obce daného území

Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	5	15		Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	2	6		Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	2	4		Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	2	4		Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	2	4		Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	2	2	4		Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk...)	2	3	6		Konkrétní ZŠ, MŠ

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

3.1.4 SWOT analýza předškolního a základního vzdělávání

Tab. 53: SWOT analýza předškolního a základního vzdělávání

Silné stránky	Slabé stránky
dostatečná kapacita a hustá síť škol, dobrá kvalita výuky, velmi dobrá spolupráce mezi školou zřizovateli-odborem škol ORP, úsilí obcí o zachování škol, ZUŠ v šesti obcích, zapojení škol do kulturního dění v obcích, úspěšnost v čerpání dotací na vybavení škol, spolupráce v předávání zkušeností, spolupráce obcí v oblasti závozu jídel do školních	nízké počty žáků v ZŠ, nedostatečná kapacita MŠ, scházející speciální třídy v MŠ, horší stav některých budov, nedostatečný zájem o dění ve škole ze strany rodičů, scházející zařízení jeslového typu, (V některých obcích: nevyhovující tělocvičny a scházející školní hřiště, nedostatek financí na provoz, platy a investice)
Příležitosti	Hrozby
optimalizace naplněnosti tříd, posílení regionální identity, prohloubení zájmů rodin o dění ve školách, čerpání dotací na vzdělávání učitelů a budování technického zázemí škol, změna legislativy v oblasti hodnocení profesní způsobilosti	nevhodná reforma školství a financování škol, neucelená koncepce školství v ČR, neodbornost rozhodujících osob na národní úrovni, nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje, nedostatek financí na běžný provoz a investice, odliv žáků z obcí do měst při přechodu z 1. stupně na 2. stupeň, dopravní obslužnost a rušení některých spojů, nedostatečné pravomoci pedagogů, pasivita a nezodpovědný přístup ze strany rodičů

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

Silnou stránku představuje především hustá síť základních škol a školských zařízení s dostatečnou kapacitou. S výjimkou obce Závada se základní škola, nebo její detašované pracoviště, nachází na území každé obce. Kvalita výuky a vybavenost učeben je v celkovém hodnocení posuzována jako dobrá. Pozitivně lze hodnotit také úsilí starostů o udržení škol a jejich zachování do budoucna. Silnou stránkou je také dobrá spolupráce mezi školami, zřizovateli a odborem školství na MÚ Hlučín. Spolupráce mezi školami probíhá formou optimalizace naplněnosti tříd, výměnou zkušeností, návštěvami ve výuce, společnou účastí v kulturních i sportovních soutěžích a v oblasti závozu jídel

ve výuce, společnou účastí v kulturních i sportovních soutěžích a v oblasti závozu jídel do školních výdejen.

Slabou stránkou školství jsou v největší míře nízké počty žáků v ZŠ, nedostatečná kapacita MŠ a scházející speciální třídy v MŠ. Problém začíná představovat také zhoršující se stav některých budov a nedostatek financí na provoz, platy a investice.

Příležitost představuje především rozvoj dosavadní spolupráce v oblasti výměny zkušeností a optimalizace naplněnosti tříd.

Školství ohrožují nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje a reformy zhoršující podmínky pro kvalitní výuku a případné legislativní změny. Také rušení některých dopravních spojů může způsobit ohrožení v podobě obtížného návratu dětí/žáků ze škol. Jako vhodné téma mezi-obecní spolupráce se jeví společné projekty zaměřené na posilování regionální identity, čerpání dotací na vzdělávání pedagogů, prohloubení zájmu rodičů o dění ve školách a budování technického zázemí škol.

3.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Situace ve školství je na v SO ORP Hlučín na přijatelné a uspokojivé úrovni. Ve správním obvodu je vybudována hustá síť škol, které poskytují kvalitní výuku. S výjimkou obce Závada, kde je zřízena pouze mateřská škola, jsou školy zřízeny v každé obci. Ve správním obvodu je zřízeno 20 mateřských škol, 19 základních škol (170 tříd s celkovým počtem 3 164 žáků), 26 oddělení školních družin, 34 školních jídelen včetně výdejen a jedna ZUŠ. Základní umělecká škola se sídlem v Hlučíně působí také v obcích Dolní Benešov, Hať, Píšť a Šilheřovice (v obci Dobroslavice je zřízena pobočka ZUŠ Háj ve Slezsku). Velmi dobře je ve správním obvodu hodnocena spolupráce mezi školami, zřizovateli a Odborem školství a kultury na městském úřadě v Hlučíně. Školy v SO ORP Hlučín neslouží jen k účelu poskytování vzdělání, ale výraznou měrou se podílejí také na kulturním a společenském dění ve všech obcích. Jejich kulturní úloha je markantní především v malých obcích. Z tohoto důvodu malé obce do budoucna usilují o udržení a zachování škol a školských zařízení na svém území, a to i za předpokladu nepříznivého demografického vývoje. Meziobecní spolupráce je v oblasti školství realizována návštěvami v hodinách a výměnou zkušeností v oblasti práce s postiženými dětmi (např. dětská mozková obrna a lehká mozková dysfunkce), a dále pak organizováním soutěží a sportovně-kulturních akcí. Meziobecní spolupráce je patrná také v zajišťování závozu jídel pro školní jídelny. Školy a školská zařízení ve správním obvodu ORP Hlučín byla poměrně úspěšná v čerpání dotačních titulů. Za využití těchto finančních prostředků byly v posledních letech realizovány projekty na podporu vzdělanosti a vybavení školních učeben. Slabou stránkou školství je ve sledovaném správním obvodu nedostatečná kapacita mateřských škol, neuspokojivý technický stav některých budov, nízké počty žáků ve třídách a obavy související se zachováním škol (především v malých obcích). Některé obce se potýkají také s problémem nedostatečných finančních prostředků na provoz, platy a investice. Tyto skutečnosti potvrdily také výsledky šetření a rozhovory s jednotlivými starosty obcí. Obecný problém představuje pasivní přístup ke spolupráci ze strany rodičů a jejich nedostatečný zájem o dění ve škole. Školství je ve sledovaném území ohrožováno nejen dlouhodobě nepříznivým demografickým vývojem, ale také neucelenou koncepcí školství v ČR spolu s neobdobností a nekompetentností osob s rozhodujícími pravomocemi na národní úrovni. Hrozbu představuje připravovaná a nevhodná reforma školství a financování škol. Významné finanční riziko se projevuje právě v nedostatku financí na běžný provoz a opravy zařízení a budov. Finanční hrozba se může projevit také případnou změnou legislativy, která následně povede k vynuceným investicím

legislativy, která následně povede k vynuceným investicím (například zpřísnění hygienických předpisů). Další rizikem je problematické financování dopravní obslužnosti a s tím související problematika dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do škol a ze škol. Vysoké ohrožení představují také nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje.

Budoucí meziobecní spolupráce se s největší pravděpodobností projeví v oblasti optimalizace naplněnosti tříd. Významnou úlohu pro řešení správní obvod představuje také spolupráce obcí při posilování regionální identity. Meziobecní spolupráce by se do budoucna mohla projevovat především ve využití možností společného čerpání dotací. Tyto dotace by bylo vhodné čerpat za účelem budování, nebo rekonstrukcí školních hřišť a tělocvičen, za účelem celoživotního vzdělávání učitelů a případného zajištění ozdravných pobytů. Na katastroch 15 obcí nedochází v dlouhodobém horizontu k zániku, nebo budování nových školních, nebo předškolních zařízení. Jedná se tedy o dlouhodobě setrvalý stav počtu 19 ZŠ, 20 MŠ, 1 gymnázia, 1 ZUŠ a 1 SVČ (DMM). S výjimkou obce Závada se ZŠ vyskytuje na území každé obce. Do celkového počtu škol jsou započítána také detašovaná pracoviště zřízená na území jiné obce. Celkem se jedná o 7 detašovaných pracovišť, z toho 2 MŠ, 1 ZŠ a 4 detašovaná pracoviště ZUŠ.

Počet všech zaměstnanců pracujících ve školství (pedagogů i nepedagogů) je poměrně vyrovnaný a ve sledovaném období se pohyboval na úrovni 501-510 osob. K poklesu úvazků došlo v letech 2005-2009, naopak od roku 2009 je trend přepočtených pracovních úvazků rostoucí. Počet nepedagogických zaměstnanců se projevuje klesajícím trendem a to zejména na ZŠ. Počet pedagogických pracovníků zaznamenává celkově rostoucí trend v důsledku výrazného nárůstu úvazků v MŠ oproti poklesu úvazků na ZŠ.

Mateřské školy: celkem se na území SO ORP Hlučín nachází 18 MŠ + 2 MŠ, které jsou detašovanými pracovišti zřízenými na území jiné obce, 17 MŠ škol je zřízeno obcemi a 1 MŠ je zřízena církví, 7 MŠ je zřízeno jako samostatné MŠ (6 MŠ obecních + 1 MŠ církevní) a 11 MŠ tvoří součást ZŠ. MŠ Bohuslavice je součástí právního subjektu Základní školy v Bohuslavicích, je trojtřídní, zahrnuje 2 oddělení v Bohuslavicích a odloučené pracoviště v Zavadě. Mateřská škola Děhylov je odloučeným pracovištěm MŠ Dobroslavice. V roce 2013 byla v obci Ludgeřovice zřízena soukromá Mateřská škola Liščata s.r.o. s kapacitou 20 dětí. V uvedeném období nebyly v MŠ zřízeny žádné speciální třídy. Počty dětí i úvazky pedagogů zaznamenávají výrazně rostoucí trend. Rostoucí trend vykazují také poměrové ukazatele počtu dětí na třídu a počtu dětí na školu. Počet dětí na jeden pedagogický úvazek zůstává v podstatě zachován. Poptávka ze strany rodičů na umístění dětí do MŠ v současné době roste a není plně uspokojena. Výhled do dalších let není možno uvést, jelikož záměry zřizovatelů ve správním obvodu se nám nepodařilo zjistit. Přímě ve městě Hlučíně se kapacita měnit nebude a počet dětí by měl do budoucna klesat.

Základní školy: na území správního obvodu se dlouhodobě nachází 19 ZŠ. Z toho 18 ZŠ je zřízeno obcemi a kraj je zřizovatelem 1 speciální ZŠ se sídlem v Hlučíně. Církevní, ani soukromá ZŠ se na území správního obvodu nevyskytuje. Do základních škol zřízených obcemi dochází přibližně 98 % všech žáků. Tento stav je dlouhodobý a příliš se nemění. Součástí ZŠ jsou dvě detašovaná pracoviště, a to detašované pracoviště ZŠ Děhylov umístěné na katastru obce Dobroslavice a detašované pracoviště ZŠ Dolní Benešov umístěné v městské části Dolní Benešov-Zábřeh. Ve správním obvodu jsou zřízeny tři malotřídní školy (ZŠ Dolní Benešov-Zábřeh, ZŠ v obci Vřesina a ZŠ Bělá). Ve sledovaném období počty žáků, počty tříd i úvazky pedagogů zaznamenávají výrazně klesající trend. K meziročnímu růstu a mírnému "oživení" dochází od roku 2011. Celkový počet škol přesto zůstává stále zachován.

Ve školách zřízených obcemi pracují především ženy jejichž podíl na celkovém počtu pedagogů v ORP činí téměř 89 %. Na 1. stupni představuje podíl žen 97 % a na 2. stupni 80 % zaměstnaných pedagogů ve školství. Mezi ostatními pedagogickými pracovníky škol jsou zaměstnaní asistenti pedagoga pro žáky se zdravotním postižením (11 žen), psycholog (1 žena), speciální pedagog (1 žena) a výchovní poradci (12 žen). Klesající trend vykazují také poměrové ukazatele počtu žáků na třídu a počtu žáků na školu. Počet žáků na 1 pedagogický úvazek mírně klesal, ale v podstatě zůstává téměř zachován. Ve městě Hlučín se dlouhodobý nárůst počtu žáků neočekává. Obdobné očekávání je také u ostatních zřizovatelů, kteří se navíc obávají odlivu žáků při přechodu z 1. stupně na 2. stupeň ZŠ. Do budoucna lze tedy očekávat, že počet žáků ZŠ bude klesat. V každém případě lze počítat s určitou demografickou vlnou, která se v současné době projevuje naplněností a maximálně využitou kapacitou MŠ. Předpokládaný budoucí trend vývoje počtu žáků ZŠ bude v dlouhodobém horizontu **klesající**.

Speciální základní školy: počty absolventů běžných i speciálních tříd mají ve sledovaném období klesající trend. Ve správním obvodu se nachází pouze jedna škola, která se zaměřuje na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáci speciálních tříd jsou většinou absolventy Speciální ZŠ Gen. Svobody 8 Hlučín, která je zřizována krajem. Ve školním roce 2012/2013 byli žáci vyučováni v pěti třídách základní školy praktické a jedné třídě základní školy speciální. Součástí 18 ZŠ je 11 MŠ. Všechny obecní školy a také krajská ZŠ mají zřízenou školní družinu. Celkový počet jídelen a výdejen ve školství čítá 34 zařízení, z toho 27 zařízení je součástí ZŠ (21 výdejen + 6 jídelen s kuchyní). Kapacita základních škol i jídelen je dostatečná a ve velké míře nevyužitá. Markantně se tato situace projevuje především v obci Bělá, kde je ZŠ obsazena pouze z 30 %. S přibližně 50% obsazeností ZŠ se potýkají obce Bohuslavice, Děhylov, Hať, Kozmice, Píšť a ZŠ dr. Miroslava Tyrše v Hlučíně.

Základní umělecké školy (ZUŠ): na území správního obvodu se nachází pouze jediná ZUŠ, jejímž zřizovatelem je kraj. Základní umělecká škola Pavla Josefa Vejvanovského, Hlučín evidovala v roce 2012/2013 766 žáků. ZUŠ má celkem 5 odloučených pracovišť: jedno odloučené pracoviště se nachází přímo v Hlučíně a další pak ve městě Dolní Benešov a v obcích Hať, Píšť a Šilheřovice. Ve školní budově ZŠ v Dobroslavicích, která je detašovaným pracovištěm ZŠ Děhylov je zřízena pobočka Základní umělecké školy Háj ve Slezsku.

Středisko volného času (SVČ): na území správního obvodu působí pouze jedno středisko volného času, a to Dům dětí a mládeže Hlučín, příspěvková organizace. Do roku 2005 bylo toto zařízení ve správě kraje. Od roku 2006/2007 se nachází ve správě města Hlučín. Ve školním roce 2012/2013 měl Dům dětí a mládeže 46 zájmových útvarů, které navštěvovalo celkem 578 účastníků. Nejpočetnější skupinu tvořili žáci a studenti VOŠ, jejichž počet je oproti roku 2005 nižší. Od roku 2010 počet účastníků zaznamenává rostoucí trend.

Zařízení jeslového typu, mateřská centra a další institucionální formy: zařízení jeslového typu, ani podobné formy zařízení zřízeny nejsou ve sledovaném správním obvodu zřízeny.

Celkové provozní výdaje vynaložené na školství: v dlouhodobém horizontu rostou. Rostoucí trend provozních výdajů se projevuje ve sledovaných oblastech ZŠ i MŠ. Provozní výdaje vynaložené na školní jídelny a SVČ vykazují klesající trend, přesto celkové provozní výdaje ve sledovaném období rostou.

Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje: vykazují dlouhodobě rostoucí trend. K meziročnímu poklesu došlo pouze v roce 2010 v důsledku nižších výdajů na platy. Lineárně rostoucí trend zaznamenávají veškeré sledované položky, a to platy, ostatní osobní náklady i související odvody. Celkové neinvestiční výdaje ve sledovaném období 2006-2013 vykazují rostoucí trend.

Nejvyšší přímé náklady byly v roce 2013 vynaloženy v následujícím sestupném sledu: základních školy, mateřské školy a předškolní vzdělávání, stravování ve školních družinách a v oblasti využití

ly, mateřské školy a předškolní vzdělávání, stravování ve školních družinách a v oblasti využití volného času.

3.2 Návrhová část pro oblast školství

3.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech ~~Problemtická analýza~~ ~~Problemtická analýza~~ je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců ZŠ a MŠ 1 stupeň. ZŠ oba dva stupně. MŠ, MěÚ Hlučín, motivující starosta a členové RT z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

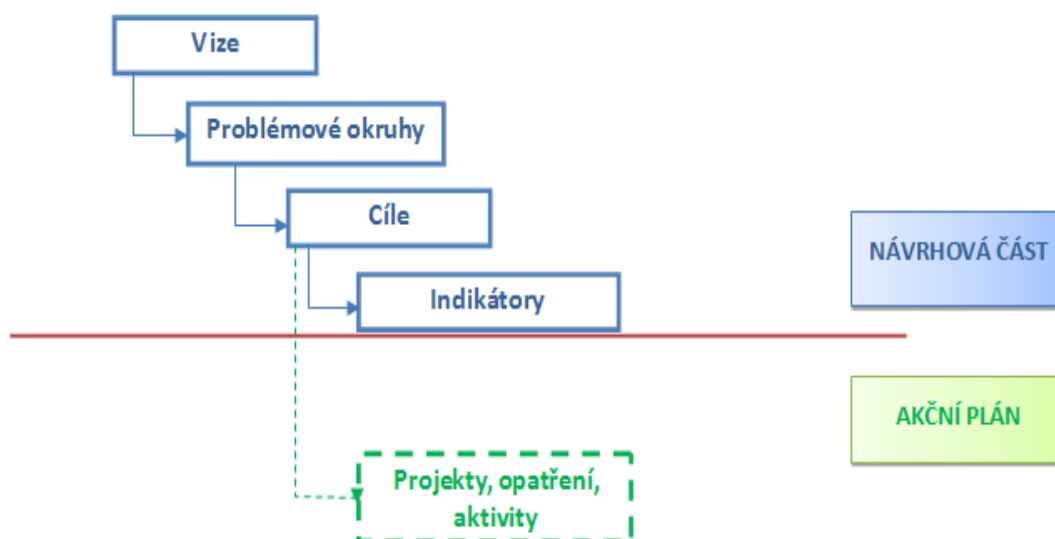
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím schématu:

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce	
Školství	Problémová oblast 1
	Scházející speciální třídy v MŠ a rostoucí počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
	cíl 1.1 Vytvoření speciálních tříd v MŠ
	cíl 1.2 Zavést spolupráci v oblasti práce s dětmi se SVP
	Problémová oblast 2
	Problematika financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení
cíl 2.1 Zajistit financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení	

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

Společná vize za region Hlučínsko - ORP Hlučín a ORP Kravaře se zohledněním potřeb ORP Hlučín:

„Jeden za všechny, všichni za Hlučínsko“

Hlučínsko je modernizující se region, který si zachovává své tradiční hodnoty předávající se z generace na generaci. Historické pozadí našeho regionu přispívá k jedinečnosti mentality zdejších obyvatel, která se projevuje silnou pospolitostí, pracovitostí, pohostinností a velkou sounáležitostí s regionem. Tuto skutečnost si obyvatelé uvědomují a jsou na ni hrdí. Obce a města Hlučínska spolupracují v oblastech zaměřených na posilování regionálních tradic a zvyků, kultury, sportu, cestovního ruchu a celkové propagace a rozvoje regionu. Tato spolupráce je nadále rozvíjena také s příhraničními polskými partnerskými gminami.

Meziobecní spolupráce se nadále soustředí na zkvalitňování životního prostředí a posílení environmentální výchovy a osvětových aktivit. Společnými silami rozvíjíme fungující systém nakládání s bio-odpadem a dalšími sběrnými komoditami, a tím přispíváme ke zkvalitnění života občanů a šetříme nemalé finanční prostředky. Podporujeme rozvoj školních i mimoškolních aktivit v oblasti regionálních tradic, kultury, sportu a místního folklóru. Zvyšování kvality života občanů je zajišťováno napříč generacemi prostřednictvím komunitního plánování sociálních služeb, zvyšováním bezpečnosti v obcích i dopravě a realizací meziobecní spolupráce na úrovni Sdružení obcí Hlučínska. Náš region je vstřícný a přátelský ke všem skupinám obyvatel, mladým lidem, rodinám s dětmi i našim nejstarším spoluobčanům.

Problémové okruhy:

Na základě provedené analýzy v oblasti předškolního a základního vzdělávání v SO ORP Hlučín byly řešitelským týmem v rámci projektu meziobecní spolupráce sestaveny tzv. „Problémové okruhy“ a ty pak následně představeny fokusní expertní skupině. Tyto problémové okruhy vycházejí především ze slabých stránek a ohrožení, které vyplývají z uskutečněné analýzy.

Cílem a posláním fokusní skupiny bylo:

- ověřit závažnost navrhovaných problémových okruhů
- doplnit, upřesnit a případně upravit formulace navržených problémových okruhů
- navrhnout případně nové problémové okruhy, které vyžadují aktuální pozornost a následné řešení

Problémové okruhy navržené řešitelským týmem meziobecní spolupráce:

- Nedostatečná kapacita mateřských škol
- Neuspokojivý stav budov a zázemí školských zařízení
- Nedostatečná spolupráce rodiny a školy – nezodpovědný přístup ze strany rodičů
- Hrozba postupného odeznívání tradic a místních zvyků

Po zhodnocení významnosti a aktuálnosti problémových okruhů byl počet problémových okruhů fokusní skupinou zredukován, doplněn a v jednom případě také přeformulován. Účastníci fokusní skupiny se shodli na níže uvedeném znění problémových okruhů, které doporučují k následnému řešení.

Problémové okruhy doporučené fokusní skupinou k následnému řešení:

- Scházející speciální třídy v MŠ a rostoucí počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- Problematika financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení

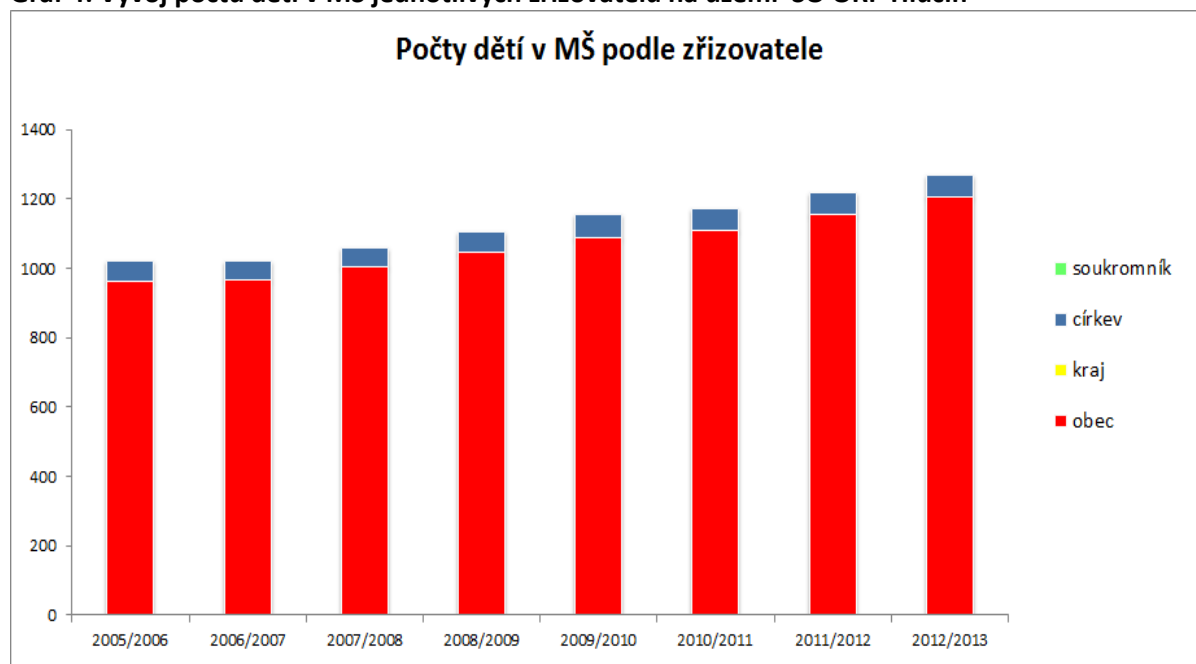
Problémový okruh 1, původní návrh:

Nedostatečná kapacita mateřských škol

Popis stávající situace:

Ve Správním obvodu ORP Hlučín je v současné době zřízeno celkem 21 MŠ. Z toho 1 MŠ je zřízená církví, 1 MŠ je soukromá (zřízena v roce 2013) a 19 MŠ je zřízeno obcemi. Počet dětí i zaměstnanců v církevní mateřské škole v Ludgeřovicích zaznamenává rostoucí trend. Také počty dětí i úvazky pedagogů v obecních MŠ ve sledovaném období školních let 2005/2006 až 2012/2013 zaznamenávají výrazně rostoucí trend (viz. Graf 4 níže).

Graf 4: Vývoj počtu dětí v MŠ jednotlivých zřizovatelů na území SO ORP Hlučín

Zdroj: Městský úřad (MĚÚ) Hlučín - Odbor školství SO ORP

Ve školním roce 2005/2006 bylo v mateřských školkách správního obvodu ORP Hlučín umístěno celkem 1019 dětí a ve školním roce 2012/2013 1270 dětí. Rostoucí trend vykazují také poměrové ukazatele počtu dětí na třídu a počtu dětí na školu. I přes tuto skutečnost nebyla poptávka ze strany rodičů na umístění dětí do MŠ plně uspokojena. Na druhou stranu z analytického šetření vyplývá, že s rostoucí poptávkou rodičů bylo ze strany zřizovatelů poskytováno v MŠ stále více míst. Nárůst celkové kapacity MŠ v SO ORP Hlučín a počty umístěných dětí jsou patrné z níže uvedené tabulky.

Tab. 54: Celková kapacita MŠ v SO ORP Hlučín a celkový počet umístěných dětí ve vybraných letech

Období	Celková kapacita MŠ v SO ORP Hlučín	Celkový počet umístěných dětí v SO ORP Hlučín
školní rok 2005/2006	-	1019 dětí
školní rok 2012/2013	1309 dětí	1270 dětí
k 30.9. 2013	1384 dětí	1334 dětí

Zdroj: Zřizovatelé MŠ a Městský úřad (MěÚ) Hlučín - Odbor školství SO ORP

Poznámka: Volná kapacita některých MŠ byla ve sledovaném období důsledkem nenaplněné kapacity především v menších obcích

Příčiny problémového umístění dětí do MŠ ve správním obvodu ORP Hlučín vyplývají z:

dosavadního demografického vývoje (tzv. „silných ročníků“) a probíhající suburbanizace v některých obcích (přistěhování obyvatelstva z okolních měst). Další příčiny souvisejí s omezenými finančními možnostmi zřizovatelů a omezenou kapacitou MŠ.

Důsledky neřešení tohoto problému:

Neřešení tohoto problému může některým rodičům znemožnit, nebo výrazně omezit nástup do zaměstnání. Současně se však naskytá prostor pro meziobecní spolupráci a možnost umístění dětí předškolního věku v MŠ sousedních obcí, které mají nenaplněnou kapacitu.

Výhled do dalších let vychází z odhadovaného demografického vývoje MS kraje a příslušného správního obvodu ORP Hlučín, kdy se v následujících pěti letech nepředpokládá výrazný nárůst počtu dětí. Na druhou stranu lze v důsledku budoucí výstavby v některých obcích SO ORP očekávat další nárůst obyvatel a s tím související potřeby navýšení kapacity příslušných mateřských škol.

Výstupy jednání fokusní skupiny dne 9.9.2014

Z jednání fokusní skupiny dne 9.9.2014 vyplynulo, že se zřizovatelé MŠ ve školním roce 2013/2014 stále potýkali s nedostatečnou kapacitou a neuspokojenou poptávkou na straně rodičů. Na druhou stranu však bylo důrazně poukázáno na skutečnost, že ve školním roce 2014/2015 se situace již značně změnila a volná kapacita MŠ byla zaznamenána nejen v některých obcích, ale také ve městě Hlučín. Konkrétní záměry jednotlivých zřizovatelů zde nebyly projednávány, ale z názorů expertů vyplynulo, že k plošnému navýšování kapacity MŠ v SO ORP Hlučín již nebude nadále docházet a počet dětí umístěných v MŠ by měl do budoucna klesat. Tato skutečnost však nevyklučuje stálou potřebu navýšení kapacity MŠ v některých obcích (např. v obci Vřesina). Zmiňovaná demografická vlna se tedy v současnosti postupně přesouvá do oblasti prvního stupně ZŠ, jejichž kapacita je zcela dostačující a do budoucna nepředstavuje žádnou hrozbu.

Z jednání fokusní skupiny tedy vyplývá, že problém nedostatečné kapacity MŠ v SO ORP Hlučín postupně odeznívá. Účastníci jednání se shodli v názoru, že do budoucna již není zapotřebí zabývat se touto problematikou na úrovni správního obvodu. Navrhli od řešení tohoto problémového okruhu upustit a nahradit ho problémovým okruhem, který se soustředí na vybudování scházejících speciálních tříd v jednotlivých MŠ v důsledku rostoucího počtu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Problémový okruh 1, finální formulace:

Scházející speciální třídy v MŠ a rostoucí počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Tento problémový okruh byl experty fokusní skupiny navrhnout namísto původně navrženého problémového okruhu: „Nedostatečná kapacita mateřských škol“. K tomuto rozhodnutí fokusní skupina dospěla na základě předpokládaného odeznívání původně navrženého problémového okruhu a rostoucí společenské potřebě zřízení speciálních tříd v MŠ SO ORP Hlučín.

Popis stávající situace

Z analytického šetření v oblasti předškolního vzdělávání vyplynulo, že v SO ORP Hlučín v období školních let 2005/20106 až 2012/2013 nebyly zřízeny žádné speciální MŠ, ani speciální třídy MŠ. Tuto skutečnost potvrdili také účastníci fokusní skupiny a doporučili zabývat se prioritně právě touto problematikou. Potřeba zřízení speciálních tříd v MŠ SO ORP Hlučín roste vzhledem ke zvyšujícímu se počtu autistických dětí a dětí s diagnózou ADHD.

Příčiny scházejících speciálních tříd:

Příčiny této skutečnosti spočívají především v maximálně využití kapacitě MŠ v předcházejícím období, kdy se pozornost zřizovatelů soustředila na uspokojení rostoucí poptávky po umístění dětí v běžných třídách. Další příčinou jsou omezené prostorové možnosti a omezené rozpočty zřizovatelů MŠ.

Příčiny rostoucího počtu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

Tyto příčiny souvisejí s rostoucím počtem předčasně narozených dětí a nedostatečně zodpovědným přístupem ze strany mnohých rodičů. Rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami mnohdy nespolupracují s příslušnými specialisty a nevěnují dostatek času práci s dětmi a potřebnému procvičování.

Důsledky, které by mohly nastat v případě neřešení problému:

V případě neřešení tohoto problému na úrovni MŠ lze v budoucnu očekávat rostoucí potíže dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) ve výuce na ZŠ. V současné době se na úrovni ZŠ uplatňuje trend integrace žáků s SVP do výuky v běžných třídách. Pokud nebude docházet k jejich přípravě ve speciálních třídách MŠ, lze na úrovni ZŠ v daleko větší míře očekávat ztížené podmínky pro výuku nejen na straně učitelů, ale také na straně žáků s SVP. V konečném důsledku by mohlo v rostoucí míře docházet ke sníženému společenskému uplatnění dětí s SVP a jejich sociálnímu vyloučení z kolektivu.

Problémový okruh 2, původní návrh:

Neuspokojivý stav budov a zázemí škol a školských zařízení

Z výsledků analytického šetření, jež vycházelo z rozhovorů s jednotlivými starosty obcí a se zástupci odboru školství a kultury ORP Hlučín vyplynulo, že se některé obce potýkají s problematikou nedostatku financí na provoz, platy a investice do údržby budov a zázemí škol a školských zařízení. Na základě uskutečněné analýzy, znalosti prostředí a uvedeným nástinům opatření byl ze strany realizačního týmu navržen problémový okruh: „Neuspokojivý stav budov a zázemí škol a školských zařízení“.

Problémový okruh 2, finální formulace:

Problematika financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení

Jednání fokusní skupiny se zúčastnili zástupci odboru školství a kultury ORP Hlučín, zástupci MŠ a ZŠ a motivující starosta, kteří se shodli na přeformulování původního návrhu problémového okruhu, který zcela přesně nevystihoval podstatu skutečného problému. V oblasti nedostatku finančních prostředků na platy došlo ke zlepšení a tuto problematiku již není zapotřebí řešit na úrovni SO ORP Hlučín. V současné době také nelze hovořit o neuspokojivém stavu budov, které byly v posledních letech ve značné míře revitalizovány (výměna oken, zateplení a nové omítky). Také vybavení učeben ZŠ v ORP Hlučín je na uspokojivé úrovni, protože v posledních letech byly školy poměrně úspěšné v čerpání dotačních titulů, které se problematiky vybavení učeben dotýkaly. Na druhou stranu je zapotřebí zdůraznit, že ne všechny obce mají zřízeno školní sportoviště a ne všechny tělocvičny svou rozlohou odpovídají požadovanému stavu. Taktéž mnohé obce musí počítat s obnovou rozvodů elektřiny, vody i tepla a obměnou sociálního zařízení. Z uvedených důvodů byl fokusní skupinou původní problémový okruh: „Neuspokojivý stav budov a zázemí škol a školských zařízení“ přeformulován tak, aby lépe vystihoval skutečnost. Z tohoto důvodu se zástupci shodli na formulaci: „Problematika financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení“

Příčiny:

Příčiny problematické údržby budov a revitalizace stávající infrastruktury souvisí se stářím budov a s omezenými rozpočty obcí a z toho vyplývající tendence odkládání investic. Další příčiny vyplývají z nedostupnosti dotačních titulů na investice, opravy a úpravy budov.

Důsledky, které by mohly nastat v případě neřešení problému:

V případě neřešení tohoto problému by mohlo docházet k častému výskytu technických havárií, nesplnění hygienických norem, nefunkčnosti škol a neočekávaným „skokovým“ výdajům ze strany zřizovatelů. V případě opomíjení tohoto problému by mohlo nastat uzavření konkrétních škol z důvodu nevyhovujících podmínek pro výuku a umístění žáků v ZŠ sousedních obcí. Školy v SO ORP Hlučín neslouží jen k účelu poskytování vzdělávání, ale výraznou měrou se podílejí také na kulturním a společenském dění ve všech obcích. Jejich kulturní úloha je markantní především v malých obcích. Z tohoto důvodu i malé obce do budoucna usilují o udržení a zachování škol a školských zařízení na svém území, a to i za předpokladu nepříznivého demografického vývoje a problematického financování.

Problémový okruh 3:

Nedostatečná spolupráce rodiny a školy – nezodpovědný přístup ze strany rodičů

Jedná se o problém, který vzniká především v důsledku pasivního přístupu ke spolupráci ze strany některých rodičů a jejich nedostatečný zájem o dění ve škole. V praxi se tento problém projevuje výchovnými problémy v podobě narušování výuky a rizikovým chováním žáků na základních školách. Obecně lze konstatovat, že se výchovné problémy týkají především: **neplněním školních povinností** (nenošení pomůcek, neplnění úkolů, odmítání spolupráce při výuce, záškoláctví), **nevhodným chováním** (vyrušováním při výuce, vulgární chování, nevhodné společenské chování v podobě agresivity, násilí, šikany a vandalismu) a **dalšími projevy rizikového chování** (kouření, užívání návykových látek, nošení nebezpečných předmětů do školy). Na straně vedení a pedagogického sboru škol v SO ORP Hlučín je vyvíjeno úsilí o efektivní spolupráci na úrovni školy a rodiny. Tato

Hlučín je vyvíjeno úsilí o efektivní spolupráci na úrovni školy a rodiny. Tato spolupráce je v mnohých případech fungující, ale v některých případech se v důsledku nezájmu ze strany rodičů míjí svým účinkem.

Příčiny:

Příčiny tohoto problému ovlivňuje několik faktorů. Jedním z faktorů je nezájem ze strany některých rodičů, nedostatek času věnovaný výchově a nedostatečná kontrola přípravy dítěte na výuku. Svou úlohu zde sehrává také faktor rostoucího počtu dětí s diagnózou ADHD a s tím související nezbytná spolupráce rodiny s odborníky a rostoucí nároky na výchovu dítěte. Právě v této oblasti někteří rodiče nedostatečně plní svou výchovnou roli. Nelze také opomenout nevhodné vzorce chování rodičů a jejich vliv, který výchovou přenáší na jejich děti. Tyto příčiny lze spatřovat především v nesprávném vnímání hodnot, nedůvěře rodičů uplatňované vůči pedagogům a snižováním jejich autority. Další příčiny lze spatřovat v celospolečenském vývoji a vlivu médií. Na druhou stranu je také zapotřebí vzít v potaz zákonem omezené možnosti pedagogů v uplatňování účinných výchovných opatření, ale také jejich odbornou kvalitu a individuální postoje.

Důsledky neřešení tohoto problému:

Důsledky je možné spatřovat v obtížnějším zvládnutí výuky na straně škol a v zakotvení nesprávných morálních hodnot na straně nastupující generace. V rostoucí míře by mohlo docházet ke sníženému společenskému uplatnění problémových jedinců, k jejich sociálnímu vyloučení a nárůstu kriminality. Neúcta k autoritám a ke starším lidem obecně může do budoucna znamenat ohrožení této skupiny obyvatel, která se stává na společnosti do značné míry závislá.

Problémový okruh 3, závěrečné usnesení fokusní skupiny:

Členové fokusní skupiny se shodli v názoru, že se jedná se o celospolečenský problém, který je však méně závažný v malých obcích s menší anonymitou. Zástupci škol i odboru školství a kultury ORP Hlučín připouštějí, že se tento problém dotýká také SO ORP Hlučín. Ve srovnání s jinými správními obvody lze však tuto problematiku hodnotit jako méně problémovou. Z pohledu odboru školství a kultury ORP Hlučín, i samotného vedení škol, je ze strany jednotlivých škol vyvíjeno dostatečné úsilí pro rozvoj spolupráce na úrovni rodiny a školy. Mnozí rodiče tuto možnost využívají a spolupráce bývá v těchto případech účinná. Problém však představují rodiny s obtížně zvládanými dětmi, které se spolupráci se školou vyhýbají. V případě současně uplatňované legislativy neexistují dostatečně účinné nástroje, které by mohly být efektivně použity pro sjednání účinné nápravy. **Z jednání fokusní skupiny tedy vyplývá, že spolupráce na úrovni rodiny a školy již probíhá. Problém nedostatečné spolupráce ze strany některých rodin však nemohou jednotlivé obce, odbor školství a kultury ORP Hlučín, ani samotné vedení škol ve větší míře ovlivnit. Z tohoto důvodu se fokusní skupina usnesla na tom, že se nebude dále tímto problémovým okruhem zabývat a doporučuje řešit tento problém na dosavadně uplatňované úrovni.**

Problémový okruh 4:

Hrozba postupného odeznívání tradic a místních zvyků

Dalším tématem projednávaným v rámci fokusní skupiny byla: „**Hrozba postupného odeznívání tradic a místních zvyků**“. Toto téma vyplynulo z osobních rozhovorů se starosty jednotlivých obcí, promítá se ve vizi Správního obvodu ORP Hlučín a je součástí nástupu opatření, která byla v rámci tohoto projektu zpracována. Toto téma však není vnímáno jako hrozba, ale spíše jako přání udržet

projektu zpracována. Toto téma však není vnímáno jako hrozba, ale spíše jako přání udržet pro budoucí generace tradice a zvyky, které jsou s místním regionem spjaty. Pospolitost obyvatel je pro tento region typická a v rámci kraje naprosto výjimečná. Historické pozadí tohoto regionu přispívá k jedinečnosti mentality zdejších obyvatel, která se projevuje, pracovitostí, pohostinností a velkou sounáležitostí. Je důležité si uvědomit, že nositelem tradic a místních zvyků je především věková skupina obyvatel 65+ a v menší míře pak také střední věková skupina.

Příčiny:

Tuto hrozbu je zapotřebí vnímat jako přirozený vývoj ve společnosti v důsledku současných trendů globalizace a vlivů informačních a komunikačních technologií. Taktéž je zapotřebí brát v úvahu vliv suburbanizace a demografický vývoj. Vliv suburbanizace je patrný z celkového přírůstku obyvatel, který se přes rostoucí hodnotou indexu stáří pohybuje v kladných číslech. Dochází tedy k přistěhování obyvatelstva z okolních měst, která nejsou spjata s regionem a nacházejí se mimo posuzované území SO ORP Hlučín.

Důsledky neřešení tohoto problému:

Postupný zánik místních tradic a zvyků a splynutí s kulturou aglomerace.

Problémový okruh 4, závěrečné usnesení fokusní skupiny

Fokusní skupina se usnesla, že je tento problematický okruh z pozice školství řešen na úrovni současné výuky dějepisu. Spolupráce na úrovni obcí a škol v této oblasti již probíhá a prostor pro další rozvoj se naskytá především v oblasti mimoškolních aktivit a zájmových sdružení. V tomto směru jsou školy vstřícné v poskytování potřebných prostor, nicméně oproti stávajícímu stavu již nenalézají ve výuce další možnosti. **Fokusní skupina se shodla v závěru, že na úrovni škol není zapotřebí zabývat se tímto problémovým okruhem nad dosavadní rámec, a že další případný rozvoj místních zvyků a udržení tradic spadá do oblasti mimoškolních aktivit.**

Závěrečné shrnutí problémových okruhů:

Z výše uvedených problémových okruhů navržených realizačním týmem a následně projednaných fokusní skupinou vyplývá, že v oblasti školství by se SO ORP Hlučín měl zaměřit na řešení problémů: „Scházející speciální třídy v MŠ a rostoucí počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami“ a „Problematika financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení“.

3.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Scházející speciální třídy v MŠ a rostoucí počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
Cíl 1.1	Vytvoření speciálních tříd v MŠ
Popis cíle	<p>Na území správního obvodu ORP Hlučín nejsou v současné době zřízeny žádné speciální MŠ, ani speciální třídy v dílčích MŠ. Potřeba zřízení speciálních tříd v MŠ roste vzhledem ke zvyšujícímu se počtu autistických dětí, dětí s diagnózou ADHD a dětí s dalšími speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). V důsledku scházejících speciálních tříd v MŠ se následně stále větší počet dětí potýká s rostoucími potížemi ve výuce na ZŠ. Navíc práce s těmito „nepřipravenými“ dětmi vyžaduje ze strany učitelů zvýšené úsilí a ztěžuje podmínky výuky. Opomíjená příprava dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v MŠ má následně vliv na problematické zvládnutí učiva a jejich případné sociální vyloučení z kolektivu. Příčina rostoucího počtu těchto dětí spočívá v předčasné porodnosti a nedostatečné zodpovědnosti na straně rodičů při výchově a případné spolupráci se specialisty. Z tohoto důvodu je zapotřebí věnovat pozornost také osvětě a práci s rodiči. Meziobecní spolupráce bude uplatňována umístováním dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do MŠ v obcích, které mají zřízeny speciální třídy. Další spolupráce bude uplatňována formou výměny zkušeností v oblasti práce s dětmi s SVP a společným sdílením specialistů (školní logoped, školní psycholog, speciální pedagog).</p>
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analýza stávajících MŠ <ul style="list-style-type: none"> • stanovit kritéria (dopravní dostupnost, odbornost personálu aj.) • projednat s vedením jednotlivých MŠ • určit vhodné MŠ a stanovit termíny 2. Právní analýza <ul style="list-style-type: none"> • zpracování podmínek provozování speciálních tříd v souladu s platnou legislativou 3. Odbornost pedagogů <ul style="list-style-type: none"> • zajistit odbornost stávajících pedagogů vzděláváním v oblasti práce s dětmi s SVP 4. Spolupráce a výměna zkušeností <ul style="list-style-type: none"> • společným sdílením specialistů (školní logoped, školní psycholog, speciální pedagog) • spolupráce MŠ s odborem školství MěÚ Hlučín a výměna zkušeností v rámci ORP • spolupráce s MŠ a odbornými pedagogy mimo region ORP, kteří mají v oblasti práce s dětmi s SVP bohaté zkušenosti 5. Spolupráce MŠ s rodiči a osvěta <ul style="list-style-type: none"> • každoroční seminář s rodiči dětí s SVP • zpracování stručné metodiky práce s dětmi (postupy práce, odkazy na literaturu, odkazy na konkrétní specialisty a poradenství), a to v tištěné i elektronické podobě
Název indikátorů k hodnocení	Celkový počet speciálních tříd v MŠ

cíle	
Správce cíle	Starosta města Hlučín

Problémový okruh 1	Scházející speciální třídy v MŠ a rostoucí počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
Cíl 1.2	Zavést spolupráci v oblasti práce s dětmi se SVP
Popis cíle	Na území správního obvodu ORP Hlučín dochází ke zvyšujícímu se počtu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). V důsledku této skutečnosti se stále větší počet dětí se potýká s rostoucími potížemi ve výuce na ZŠ. Práce s těmito dětmi nejen vyžaduje zvýšené úsilí ze strany učitelů, ale vyžaduje také zabezpečení asistentů a speciálních pedagogů. Financování a zaměstnávání speciálních pedagogů pak představuje pro jednotlivé školy zátěž. Meziobecní spolupráce se tedy nabízí právě v oblasti výměny zkušeností a případného společného financování speciálních pedagogů. V jednotlivých školách mohou mít tyto pedagogové uzavřenou smlouvu na část úvazku.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analýza potřebnosti speciálních pedagogů v ZŠ ORP Hlučín <ul style="list-style-type: none"> • stanovit konkrétní specifikaci speciálních pedagogů v ZŠ a jejich požadovaný počet 2. Dohoda o meziobecní spolupráci v oblasti financování spec. pedagogů <ul style="list-style-type: none"> • připravit návrh smlouvy 3. Oslovení a zaměstnání speciálních pedagogů <ul style="list-style-type: none"> • uzavření smluv se speciálními pedagogy (SP) • zpracování a synchronizace harmonogramu práce SP na jednotlivých školách 4. Spolupráce a výměna zkušeností v oblasti práce se žáky ohroženými školním neúspěchem <ul style="list-style-type: none"> • společným sdílení specialistů (školní logoped, školní psycholog, speciální pedagog) • spolupráce ZŠ s odborem školství MěÚ Hlučín a výměna zkušeností v rámci ORP • spolupráce se ZŠ a odbornými pedagogy mimo region ORP, kteří mají v oblasti práce s dětmi s SVP bohaté zkušenosti 5. Spolupráce ZŠ s rodiči a osvěta <ul style="list-style-type: none"> • každoroční seminář s rodiči dětí s SVP • zpracování stručné metodiky práce s dětmi (postupy práce, odkazy na literaturu, odkazy na konkrétní specialisty a poradenství), a to v tištěné i elektronické podobě
Název indikátorů k hodnocení	Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol do spolupráce a výměny zkušeností v oblasti práce s dětmi se SVP a do sdílení speciálních pedagogů
Správce cíle	Starosta města Hlučín

Problémový okruh 2	Problematika financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení
Cíl 2.1	Zajistit financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení
Popis cíle	<p>Příčiny problematické údržby budov a revitalizace stávající infrastruktury souvisí se stářím budov, s omezenými rozpočty obcí a z toho vyplývající tendence odkládání investic. Další příčiny vyplývají z nedostupnosti dotačních titulů na investice, opravy a úpravy budov. Mnoho škol v rámci správního obvodu ORP Hlučín bylo úspěšných v oblasti čerpání dotací na vybavení učeben a revitalizaci budov v oblasti energetické úspornosti (výměna oken, zateplení, nová fasáda, vybavení kuchyně). Přesto však nelze konstatovat, že je současný celkový stav budov a školských zařízení zcela uspokojivý. Některé školní tělocvičny svou rozlohou neodpovídají požadovanému stavu a některé školy nemají zřízeno školní sportoviště. Taktéž mnohé obce musí počítat s obnovou rozvodů elektřiny, vody i tepla a s obměnou sociálního zařízení. V příkladě dlouhodobého odkládání investic do údržby a revitalizace budov se zvyšuje riziko havárií, neplnění hygienických norem a neočekávaných „skokových“ výdajů za straně zřizovatelů. Z tohoto důvodu je bezproblémové zajištění financování údržby a revitalizace budov nezbytnou nutností. Meziobecní spolupráce pak vyplývá z uplatňování společných nákupů a vytvoření jednotného týmu pro poskytování informací o možnosti čerpání případných dotací a vyhotovování žádostí.</p>
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vytvoření rezervního fondu <ul style="list-style-type: none"> • v rozpočtech obcí vytvořit rezervní fond, který bude počítat s případnou havárií 2. Rozšířit informovanost obcí a škol o možnosti využití vhodných dotací <ul style="list-style-type: none"> • vytvořit nový tým, nebo využít stávající tým MAS a úzká spolupráce s odborem školství MěÚ Hlučín 3. Zavést společný nákup materiálu a služeb (úspory z rozsahu) <ul style="list-style-type: none"> • připravit návrh smlouvy o meziobecní spolupráci v oblasti společných nákupů • vyhlásit soutěž a vybrat vhodné dodavatele zboží a poskytovatele služeb
Název indikátorů k hodnocení	Počet podaných dotačních žádostí
Spřeváděcí cíle	Starosta obce Vřesina

3.2.4 Indikátory

Problémový okruh 1	Scházející speciální třídy v MŠ a rostoucí počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet evidovaných dětí se SVP v MŠ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Odbor školství a kultury MěÚ Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Rostoucí počet dětí se SVP ve společnosti znesnadňuje výuku na ZŠ, a to jak na straně pedagogů, tak také na straně samotných žáků. Předškolní příprava těchto dětí usnadní jejich adaptaci, výuku i sociální začlenění do kolektivu na ZŠ. Problematikou tohoto indikátoru je skutečnost, že na úrovni MŠ nezachycuje děti s diagnózou ADHD. Indikátor umožní sledovat počet přijatých dětí se SVP v MŠ s tím, že počet přijatých dětí s SVP by se měl v závislosti na rostoucím počtu těchto dětí adekvátně zvětšovat.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet evidovaných dětí se SVP ve všech MŠ		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy a výroční zprávy MŠ		

Cíl 1.1	Vytvoření speciálních tříd v MŠ		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Celkový počet speciálních tříd v MŠ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Odbor školství a kultury MěÚ Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Rostoucí počet dětí se SVP ve společnosti znesnadňuje výuku na ZŠ. Přitom v ORP nejsou momentálně zřízeny speciální třídy v MŠ pro předškolní výchovu dětí s SVP. Jejich zřízení usnadní adaptaci těchto dětí při přechodu na ZŠ a přispěje k celkovému zvýšení kvality výuky. Počet speciálních tříd SVP by se měl v závislosti na rostoucím počtu dětí s SVP adekvátně zvětšovat		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zřízených speciálních tříd ve všech MŠ		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy a výroční zprávy MŠ		

Cíl 1.2	Zavést spolupráci v oblasti práce s dětmi se SVP		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol do spolupráce a výměny zkušeností v oblasti práce s dětmi se SVP a do sdílení speciálních pedagogů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Odbor školství a kultury MěÚ Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Dohoda o meziobecní spolupráci v oblasti výměny zkušeností a společného financování speciálních pedagogů působících v MŠ i ZŠ umožní sdílet a zaměstnávat speciální pedagogy na částečný úvazek.		

	sdílet a zaměstnávat speciální pedagogy na částečný úvazek. Tím dojde k eliminaci problematického financování speciálních pedagogů ze strany jednotlivých škol. Vzhledem k současnému trendu integrace dětí se SVP je zapotřebí do spolupráce zahrnout všech 15 obcí.
Metodika a výpočet:	Celkový počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol do předávání zkušeností v oblasti práce s dětmi se SVP
Zdroj čerpání dat:	Zřizovatelé a správa ZŠ

Problémový okruh 2	Problematika financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení
Číslo indikátoru	4
Název indikátoru	Odborný tým pro vyhotovování žádostí o dotace
Měrná jednotka, kritérium	ANO/NE
Správce měřítka	MAS Hlučínsko
Roky	2013 2017 2020
Plán	1 1
Skutečnost	0
Popis měřítka:	<p>Problematika údržby a revitalizace budov souvisí se stářím budov, omezenými rozpočty a odkládáním investic. Mnohé obce musí do budoucna počítat s obnovou rozvodů elektřiny a tepla a obměnou sociálního zařízení. Za tímto účelem je žádoucí sestavit odborný tým, jehož náplní bude vyhledání vhodných dodavatelů v oblasti sdružených nákupů a služeb, včetně vyhledávání vhodných dotačních výzev a vyhotovování žádostí o dotace. Samotná činnost týmu bude následně hodnocena z hlediska jeho aktivity, která musí být vyvíjena po celé sledované období.</p>
Metodika a výpočet:	Indikátor sleduje skutečnost vytvoření odborného týmu pro vyhotovování žádostí o dotace
Zdroj čerpání dat:	MAS Hlučínsko

Cíl 2.1	Zajistit financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení
Číslo indikátoru	5
Název indikátoru	Počet podaných dotačních žádostí
Měrná jednotka	Počet
Správce měřítka	MAS Hlučínsko
Roky	2013 2017 2020
Plán	3 6
Skutečnost	0
Popis měřítka:	<p>Údržba a revitalizace budov souvisí se stářím budov, omezenými obecními rozpočty a odkládáním investic. Mnohé obce musí do budoucna počítat s obnovou rozvodů elektřiny a tepla a obměnou sociálního zařízení. Z tohoto důvodu je žádoucí získat na údržbu a revitalizaci školních budov příslušné dotace. Vyhlášení vhodné výzvy ani úspěšnost získání dotace však nelze garantovat. Přesto byl jako nejvhodnější indikátor zvolen počet podaných dotačních žádostí.</p>
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet podaných dotačních žádostí za účelem zajištění financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení
Zdroj čerpání dat:	MAS Hlučínsko

3.3 Pravidla pro řízení strategie

3.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se bude se schválenou strategií pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění, a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Starosta města Hlučín
Starosta obce Vřesina
Zástupce Odboru školství a kultury MěÚ Hlučín
Zástupce MAS Hlučínsko

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvoření speciálních tříd v MŠ	Starosta města Hlučín
1.2	Zavést spolupráci v oblasti práce s dětmi se SVP	Starosta města Hlučín
2.1	Zajistit financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení	Starosta obce Vřesina

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet evidovaných dětí se SVP v MŠ	Odbor školství a kultury MěÚ Hlučín
2	Celkový počet speciálních tříd v MŠ	Odbor školství a kultury MěÚ Hlučín
3	Počet obcí zapojených prostřednictvím svých škol do spolupráce a výměny zkušeností v oblasti práce s dětmi se SVP a do sdílení speciálních pedagogů	Odbor školství a kultury MěÚ Hlučín
4	Odborný tým pro vyhotovování žádostí o dotace	MAS Hlučínsko
5	Počet podaných dotačních žádostí	MAS Hlučínsko

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie jsou vyjádřeny v níže uvedeném přehledu:

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími faktory (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak také vnitřními faktory (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie). Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok⁶. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

⁶ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude

projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4 Závěr a postup zpracování

3.4.1 Shrnutí

V návrhové části byly v konečném důsledku zpracovávány dva problémové okruhy, ke kterým byly přiřazeny celkem tři cíle. První problémovou oblast představují předškolní výchovy a základního školství v SO ORP Hlučín představují „Scházející speciální třídy v MŠ a rostoucí počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami“. K vyřešení tohoto problému byly stanoveny dva cíle, a to: vytvořit v ORP speciální třídy v MŠ a zavést meziobecní spolupráci v oblasti práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Druhou problémovou oblast představuje „Problematika financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení“. K eliminaci tohoto problému byl definován cíl, který se zaměřuje na zajištění dostatku potřebných finančních zdrojů. Kontrola implementace strategie a dosahování cílů je zajištěna skutečností, že každý cíl má svého správce a naplňování cílů bude sledováno prostřednictvím stanovené sady indikátorů.

3.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Vytvoření výše uvedené strategie bylo rozděleno do dvou hlavních etap, ve kterých byla zpracována analytická část a návrhová část tohoto dokumentu. Analytické závěry se opírají nejen o celou řadu statistických dat, ale především také o názory expertů a výsledky šetření uskutečněného mezi starosty jednotlivých obcí. Návrhová část strategie byla zpracovávána v období od července 2014 do 20. prosince 2014 a zahrnovala: vytvoření vize, zpracování problémových okruhů (včetně jejich ověření), stanovení cílů a vytvoření sady měřících indikátorů. Návrhová část vychází z poměrně důsledné analýzy oblasti předškolní výchovy a základního školství v SO ORP Hlučín, z následně zpracovaného nástinu opatření a z odborných konzultací s experty fokusní skupiny.

Na základě výstupů SWOT analýzy a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena ze zástupců: ZŠ (1 a2 stupeň) a MŠ, ze zástupců MěÚ Hlučín, motivujícího starosty a členů realizačního týmu projektu z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat a dílčích šetření. Na základě výstupů provedené analýzy byly řešitelským týmem v rámci projektu meziobecní spolupráce sestaveny čtyři problémové okruhy. Závažnost navržených problémových okruhů byla fokusní skupinou ověřena a po zhodnocení jejich významnosti a aktuálnosti byl počet problémových okruhů zredukován, doplněn a v jednom případě také přeformulován.

Na konečné podobě této strategie se podílel řešitelský tým, který navržené problémové okruhy a dílčí cíle projednával s motivujícími starosty i se starosty jednotlivých obcí a ověřoval jejich relevantnost předložením expertní fokusní skupině. V konečném důsledku byly řešitelským týmem zpracovávány dva problémové okruhy, stanoveny tři stěžejní cíle a vytvořena sada indikátorů ke sledování procesu dosažení cílů.

3.5 Přílohy

3.5.1 Seznam zkratk

CŽÚ	Celoživotní učení
ČSÚ	Český statistický úřad
IROP	Integrovaný regionální operační program
KÚ	Krajský úřad
MAS	Místní akční skupina
MOS	Meziobecní spolupráce
MŠ	Mateřská škola
PŠD	Povinná školní docházka
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
ORP	Obec s rozšířenou působností
RUD	Rozpočtové určení daní
SO	Správní obvod
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SVP	Speciální vzdělávací program
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠK	Školní klub
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

3.5.2 Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

4 Téma 2: Sociální služby

4.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše růst. Příkladem je například veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31.12.2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa:

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.

Vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2 Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Popis jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP:

Na území SO ORP Hlučín se nachází celkem 8 typů zařízení sociálních služeb, které mají v řešeném správním obvodu své sídlo. Jedná se o dva domovy pro seniory, denní stacionář, domov pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení, azylový dům, sociálně terapeutické dílny a terénní služby. Zastoupení zařízení sociálních služeb se sídlem ve správním obvodu je patrné z grafu č. 5, který je součástí přílohy tohoto dokumentu (bod 4.6).

Charita Hlučín (církvní zařízení) provozuje v komplexu budov na adrese - Hlučinská 1330/7a, Ludgeřovice, dvě sociální zařízení, a to: *Domov pro seniory* (kapacita 30 míst) a *Sociálně terapeutické dílny* (kapacita 12 klientů/den). Tato zařízení jsou v důsledku komplexu několika budov vykázána v Tab. 55 každé samostatně.

Kolonka "Ostatní": Charita Hlučín (církvní zařízení) poskytuje na adrese - U Bašty 275/3, Hlučín, dvě terénní služby: *Pečovatelskou službu* (10 klientů) a *Osobní asistenci* (3 klienti). V Tab. 55 je Charita Hlučín na adrese - U Bašty 275/3, Hlučín vykázána jako jedno zařízení terénních služeb. Charita Hlučín dále provozuje půjčování kompenzačních pomůcek.

Služby dobrého pastýře (církvní zařízení) provozuje v jednom komplexu na adrese Markvartovická 20/22, Ludgeřovice: *Azylový dům* (23 lůžek) a službu *Sociální rehabilitace* (6 lůžek). V Tab. 55 vykázáno jako jedno zařízení, a to jako Azylový dům.

Domov pod Vinnou horou (městské zařízení od 1.1.2014, do té doby zřizovatel kraj pod názvem Domov U jezera) provozuje: *Domov pro seniory* a jedno *oddělení Domova se zvláštním režimem* (23 uživatelů, od 1.1. 2014). V Tab. 55 vykázáno jako jeden subjekt, a to jako Domov pro seniory.

Denní stacionář - Dětská rehabilitace: Zabezpečuje pravidelnou komplexní péči o děti se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního omezení (děti s vrozenými, získanými nebo kombinovanými vadami, ve většině případů s diagnózou dětské mozkové obrny).

Fontána, příspěvková organizace - *Domov pro osoby se zdravotním postižením* poskytuje celoroční nepřetržitou pobytovou sociální službu dospělým lidem s mentálním nebo kombinovaným postižením, *Chráněné bydlení* poskytuje celoroční bydlení v běžné domácnosti osobám s mentálním, nebo kombinovaným postižením ve věku od 20 let.

Další zařízení se sídlem v ORP:

V obci Píšť je zřízen Dům s pečovatelskou službou poskytující služby: Pečovatelská služba, domácí ošetřovatelská péče. V Tab. 55 nevykázáno.

V obci Darkovice je zřízen Dům s malometrážními byty pro seniory. V Tab. 56 nevykázáno.

Ve městě Dolní Benešov působí zařízení Klokánek a ZDVOP = Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. V Tab. 55 nevykázáno..

Ve městě Hlučín je zřízen dětský ranč poskytující služby hipoterapie a parasport. V Tab. 55 nevykázáno.

Sociální poradenství:

Na Sociální poradenství podle § 37 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách nebyly v ORP Hlučín v roce 2012 vynaloženy žádné výdaje. Na ostatní výdaje související se sociálním poradenstvím bylo vynaloženo 12 tisíc Kč.

Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP působících v rámci ORP Hlučín (viz. Tab. 57):

Na území SO ORP Hlučín se nachází také: *Azylový dům* - Nová šance (sídlo v Ostravě), *Terénní program* - Renarkon (sídlo v Ostravě), *Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež* a *Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi* - Elim Opava (sídlo v Opavě) a *Zařízení rané péče* - Matana (sídlo v Krnově).

Tab. 55: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	Počet
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	2
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	1
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	0
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	1
Celkem	8

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb

Srovnání údajů Českého statistického úřadu (ČSÚ) s údaji v tabulce 55:

Počet zařízení poskytující sociální služby v SO ORP Hlučín vykázaná ČSÚ (12 zařízení) a v tabulce 55 (7 zařízení + 1 ostatní) se liší z následujících důvodů:

Denní stacionář: ČSÚ (2 zařízení), Tab. 55 (1 zařízení) - Ve městě Hlučín je nyní jen jeden Denní stacionář. Denní stacionář pro seniory byl dne 30.4.2012 zrušen.

Sociální poradny: ČSÚ (1 zařízení), Tab. 55 (0 zařízení) -V obci Bohuslavice působí Občanské sdružení "Bohuslavický oříšek", které současně zajišťuje poskytování poradenské služby v oblasti sociálně-zdravotnického poradenství. Nespadá do kategorie zařízení poskytujících sociální služby.

Centra sociálně rehabilitačních služeb: ČSÚ (2 zařízení), Tab. 55 (0 zařízení) - Centrum sociálně rehabilitačních služeb není v Tab. 55 vykázano z následujících důvodů:

a) Služby dobrého pastýře (církvní zařízení) provozuje v jednom komplexu na adrese Markvartovická 20/22, Ludgeřovice: Azylový dům (23 lůžek) a službu Sociální rehabilitace (6 lůžek). V Tab. 55 vykázano jako jeden subjekt, a to jako Azylový dům.

b) Zařízení FOD Klokánek v Dolním Benešově není zařízením ve smyslu z.č. 108/2006 Sb.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež: ČSÚ (1 zařízení), Tab. 55 (0 zařízení) - Elim, křesťanská společnost pro evangelizaci ve městě Hlučín tuto sociální službu poskytuje, ale sídlo organizace je mimo SO ORP Hlučín (společnost sídlí v Opavě).

Tab. 56: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	Počet
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	2
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	0
Sociálně terapeutické dílny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	1
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	2
Celkem	12

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb

Na území SO ORP Hlučín působí celkem 12 zařízení sociálních služeb (8 zařízení se sídlem v SO ORP Hlučín + 4 se sídlem mimo území SO ORP Hlučín). Zastoupení všech zařízení sociálních služeb na území správního obvodu ORP Hlučín je patrné z grafu 6, který je součástí přílohy tohoto dokumentu (bod 4.6).

Tab. 57: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP působících v rámci ORP Hlučín

Pořadové číslo	Název zařízení	Typ zařízení	Zřizovatel zařízení	Sídlo zařízení (ORP)
1.	Elim Opava	SAS - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Elim, křesťanská společnost pro a diakonii Opava, o.s.	Opava
2.	Elim Opava	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Elim, křesťanská společnost pro a diakonii Opava, o.s.	Opava
3.	Renarkon	terénní program	Renarkon, o.p.s.	Ostrava
4.	Nová šance	azylový dům	Občanské sdružení Nová šance	Ostrava
5.	Matana	raná péče	Slezská diakonie	Krnov

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb

Poznámka:

- **Matana, Slezská diakonie (Krnov)** - terénní poskytování rané péče i občanům SO ORP Hlučín. V Tab. 56 vykázáno jako "Pracoviště rané péče".
- **Nová šance, Občanské sdružení (Ostrava-Koblov)** - zařízení poskytuje služby i pro občany SO ORP Hlučín, ale působí mimo území SO ORP Hlučín. V Tab. 56 vykázáno.
- **Elim, křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Opava, o.s.** - SAS - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. V Tab. 56 vykázáno jako jedno zařízení v kolonce "Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež".

Kolonka "Ostatní" v tabulce 56 zahrnuje:

- **Charita Hlučín (církvní zařízení)** poskytuje na adrese - U Bašty 275/3, Hlučín, dvě terénní služby: Pečovatelskou službu (10 klientů) a Osobní asistenci (3 klienti). V Tab. 56 vykázáno jako jedno zařízení v kolonce "ostatní".
- **Renarkon, o.p.s.** se sídlem v Ostravě poskytuje terénní služby občanům SO ORP Hlučín. V Tab. 56 vykázáno jako jedno zařízení v kolonce "ostatní".

Občané obcí správního obvodu využívají kromě služeb uvedených v tabulkách také další služby poskytované v Ostravě a Opavě. Jedná se například o poradenská zařízení:

- **FOD- asistenční, mediační a terapeutické centrum, Opava**
- **Centrum psychologické pomoci:** Rodinná a manželská poradna Opava, Poradna pro náhradní rodinnou péči Ostrava
- **Centrum sociálních služeb Ostrava** - rodinná poradna, Ostrava

Tab. 58: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	Počet
	Sociální poradenství	0
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	1
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	2
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	1
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	1
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	0
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb

Zastoupení jednotlivých typů sociálních služeb poskytovaných zařízeními se sídlem na území správního obvodu ORP Hlučín je patrné z grafu 7, který je součástí přílohy tohoto dokumentu (bod osnovy 4.6).

Tab. 59: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	0
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	1
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	2
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	2
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	1
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	1
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb

Zastoupení jednotlivých typů sociálních služeb poskytovaných na území správního obvodu ORP Hlučín je patrné z grafu 8, který je součástí přílohy tohoto dokumentu (bod osnovy 4.6).

Sociální služby poskytované na území SO ORP Hlučín s objekty se sídlem mimo správní obvod:

- (Opava) Elim, křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Opava, o.s.
 - a) SAS - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
 - b) Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- (Ostrava) Renarkon, o.p.s. - terénní program (sociální pomoc drogově závislým spoluobčanům)
- (Ostrava) Občanské sdružení Nová šance - azylový dům
- (Ostrava) Slezská diakonie, Matana - raná péče

Tab. 60: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele (se sídlem na území SO ORP Hlučín)

Druh služby	Zřizovatel					
	MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
Posuzovaný správní obvod						
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb						
Denní stacionáře			1			
Týdenní stacionáře						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1				
Domovy pro seniory			1	1		
Domovy se zvláštním režimem						
Chráněné bydlení		1				
Azylové domy				1		
Domy na půl cesty						
Zařízení pro krizovou pomoc						
Nízkoprahová denní centra						
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						
Noclehárny						
Terapeutické komunity						
Sociální poradny						
Sociálně terapeutické dílny				1		
Centra sociálně rehabilitačních služeb						
Pracoviště rané péče						
Intervenční centra						
Služby následné péče						
Ostatní				1		
Celkem	0	2	2	4	0	0

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb

Poznámka:

Kolónka "Ostatní": Charita Hlučín (církvní zařízení) poskytuje na adrese - U Bašty 275/3, Hlučín, dvě terénní služby: Pečovatelskou službu (10 klientů - v daném okamžiku) a Osobní asistenci (3 klienti - v daném okamžiku). V tabulce vykázáno jako jedno zařízení.

Výčet zařízení poskytujících sociální služby a podíl zřizovatelů se sídlem SO ORP Hlučín: (8 zařízení)

Z tabulky 60 a příslušného grafu 9 (součást přílohy 4.6) je patrné, že největším zřizovatelem zařízení poskytující sociální služby je církev (50 % zařízení), a dále pak Kraj (25 %) a obce (25 %).

- **Církev** (4 zařízení = 50% podíl): Domov pro seniory, Azylový dům, Sociálně terapeutické dílny, Terénní služby
- **Obce** (2 zařízení = 25% podíl): Denní stacionář, Domov pro seniory
- **Kraj** (2 zařízení = 25% podíl): Domov pro osoby se zdravotním postižením, Chráněné bydlení

Tab. 61: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele (zařízení všech zřizovat. na území SO ORP)

Druh služby	Zřizovatel					
	MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
Posuzovaný správní obvod						
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb						
Denní stacionáře			1			
Týdenní stacionáře						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1				
Domovy pro seniory			1	1		
Domovy se zvláštním režimem						
Chráněné bydlení		1				
Azylové domy				1		1
Domy na půl cesty						
Zařízení pro krizovou pomoc						
Nízkoprahová denní centra						
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež				1		
Noclehárny						
Terapeutické komunity						
Sociální poradny						
Sociálně terapeutické dílny				1		
Centra sociálně rehabilitačních služeb						
Pracoviště rané péče				1		
Intervenční centra						
Služby následné péče						
Ostatní			1	1		
Celkem	0	2	3	6	0	1

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb

Poznámka:

Tabulka 61 zahrnuje navíc také zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území správního obvodu ORP Hlučín, která poskytují své služby občanům SO ORP Hlučín (vychází z tab. 56)⁷.

⁷ **Matana, Slezská diakonie (Krnov)** - terénní poskytování rané péče i občanům SO ORP Hlučín. v Tab. 56 vykázano.
Nová šance, Občanské sdružení (Ostrava-Koblov) - Azylový dům zařízení poskytuje služby i pro občany SO ORP Hlučín, ale působí mimo území SO ORP Hlučín. V Tab.56 vykázano.
Elim, křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Opava, o.s. - SAS - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. V Tab. 56 vykázano jako jedno zařízení v kolonce "Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež"
Kolonka "Ostatní":
Charita Hlučín (církvní zařízení) poskytuje na adrese - U Bašty 275/3, Hlučín, dvě terénní služby: Pečovatelskou službu (10 klientů) a Osobní asistenci (3 klienti). V tabulce vykázano jako jedno zařízení.
Renarkon,o.p.s. (zřizovatel město Ostrava) poskytuje terénní služby občanům SO ORP Hlučín. V tabulce vykázano jako jedno zařízení v kolonce "ostatní".

Výčet zařízení poskytujících sociální služby a podíl zřizovatelů poskytujících tyto služby na území SO ORP Hlučín: (celkem 12 zařízení)

- **Církev** (6 zařízení = 50% podíl): Domov pro seniory, Azylový dům, Sociálně terapeutické dílny, Terénní služby, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, Pracoviště ranné péče

- **Obce** (3 zařízení = 25% podíl): Denní stacionář, Domov pro seniory, Renarkon,o.p.s.- poskytuje terénní služby

- **Kraj** (2 zařízení = 17% podíl): Domov pro osoby se zdravotním postižením, Chráněné bydlení

- **Jiný zřizovatel** - Občanské sdružení (1 zařízení = 8% podíl): Nová šance - Azylový dům.

Výčet zařízení poskytujících sociální služby a podíl zřizovatelů poskytujících tyto služby na území SO ORP Hlučín je graficky znázorněn v grafu 10, který je součástí přílohy tohoto dokumentu (bod osnovy 4.6)

Tab. 62: Počet sociálních služeb dle zřizovatele (se sídlem na území SO ORP Hlučín)

	Typ sociální služby	MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
	Sociální poradenství						
Služby sociální péče	Osobní asistence				1		
	Pečovatelská služba				1		
	Tísňová péče						
	Průvodcovské a předčitatelské služby						
	Podpora samostatného bydlení						
	Odlehčovací služby						
	Centra denních služeb						
	Denní stacionáře			1			
	Týdenní stacionáře						
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1				
	Domovy pro seniory			1	1		
	Domovy se zvláštním režimem						
	Chráněné bydlení		1				
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče							
Služby sociální Prevence	Raná péče						
	Telefonická krizová pomoc						
	Tlumočnické služby						
	Azylové domy				1		
	Domy na půl cesty						
	Kontaktní centra						
	Krizová pomoc						
	Intervenční centra						
	Nízkoprahová denní centra						
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež							

	Noclehárny						
	Služby následné péče						
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						
	Sociálně terapeutické dílny				1		
	Terapeutické komunity						
	Terénní programy						
	Sociální rehabilitace				1		
	Celkem	0	2	2	6	0	0

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb

Na území SO ORP Hlučín je nabízeno 10 sociálních služeb prostřednictvím zřizovatelů se sídlem v SO ORP Hlučín. Výčet jednotlivých služeb je patrný z tabulky 62 a grafu 11, který je součástí přílohy tohoto dokumentu (bod osnovy 4.6)

Tab. 63: Počet sociálních služeb dle zřizovatele (zařízení všech zřizovatelů na území SO ORP)

	Typ sociální služby	MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
	Sociální poradenství						
Služby sociální péče	Osobní asistence				1		
	Pečovatelská služba				1		
	Tísňová péče						
	Průvodcovské a předčitatelské služby						
	Podpora samostatného bydlení						
	Odlehčovací služby						
	Centra denních služeb						
	Denní stacionáře			1			
	Týdenní stacionáře						
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1				
	Domovy pro seniory			1	1		
	Domovy se zvláštním režimem						
	Chráněné bydlení		1				
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče							
Služby sociální prevence	Raná péče				1		
	Telefonická krizová pomoc						
	Tlumočnické služby						
	Azylové domy				1		1
	Domy na půl cesty						
	Kontaktní centra						
	Krizová pomoc						
	Intervenční centra						

	Nízkoprahová denní centra						
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež				1		
	Noclehárny						
	Služby následné péče						
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi				1		
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						
	Sociálně terapeutické dílny				1		
	Terapeutické komunity						
	Terénní programy			1			
	Sociální rehabilitace				1		
	Celkem	0	2	3	9	0	1

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb

Na území SO ORP Hlučín je prostřednictvím všech zřizovatelů nabízeno celkem 15 sociálních služeb (včetně zřizovatelů se sídlem mimo SO ORP Hlučín). Výčet jednotlivých služeb je patrný z tabulky 63 a grafu 12, který je součástí přílohy tohoto dokumentu (bod osnovy 4.6)

Tab. 64: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	Finanční prostředky							
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	Sponzorské dary	jiné finanční zdroje	finanční prostředky celkem
Posuzovaný správní obvod	ORP Hlučín							
Druh zařízení sociálních služeb								
Centra denních služeb								
Denní stacionáře	435 000			1 301 451	109 450	51 500	114 311	2 011 712
Týdenní Stacionáře								
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	9 328 000			930 000	20 561 000		583 900	31 402 900
Domovy pro seniory	7 445 000	79 762	570 000	0	24 385 834	321 025	3 136 167	35 937 788
Domovy se zvláštním režimem								
Chráněné bydlení	768 000				991 700			1 759 700
Azylové domy	703 000		946 000		332 419	29 960	99	2 011 478
Domy na půl cesty								
Zařízení pro krizovou pomoc								

Nízkoprahová denní centra									
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež									
Noclehárny									
Terapeutické komunity									
Sociální poradny									
Sociálně terapeutické dílny	425 000	200 000	120 000			86 710	241 461	1 073 171	
Centra sociálně rehabilitačních služeb									
Pracoviště rané péče									
Intervenční centra									
Služby následné péče									
Ostatní	1 101 000		90 7057			2 871 908	500	233 553	5 114 018
Celkem za všechna Zařízení	20 205 000	279 762	2 543 057	2 231 451	49 252 311	489 695	4 309 491	79 310 767	

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb

Celkové finanční prostředky vynaložené na provoz zařízení sociálních služeb se sídlem ve správním obvodu ORP Hlučín v roce 2012 činily 79 310 767,- Kč (tabulka 64). Největší měrou se na financování těchto služeb podíleli samotní uživatelé, jejichž podíl činil 63 %. Dalším významným zdrojem byly dotace Ministerstva práce a sociálních věcí s podílem 25 %. Jiné finanční zdroje představovaly 5 %, obce přispěly 3 %, zřizovatelé přispěli také 3 % a sponzoři 1 %. Grafické znázornění podílu jednotlivých skupin financování sociálních služeb zachycuje graf 13, který je součástí přílohy tohoto dokumentu (bod osnovy 4.6)

Tab. 65: Kapacita zařízení sociálních služeb

	Pobytová					Ambulantní					Terénní				
	Klienti	Kontakty	Intervence	Lůžka	Hovory	Klienti	Kontakty	Intervence	Lůžka	Hovory	Klienti	Kontakty	Intervence	Lůžka	Hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb															
Denní stacionáře						15									
Týdenní stacionáře															
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	90			90											
Domovy pro seniory	120			120											

Domovy se zvláštním režimem																			
Chráněné bydlení	16			16															
Azylové domy	23			23															
Domy na půl cesty																			
Zařízení pro krizovou pomoc																			
Nízkoprahová denní centra																			
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež																			
Noclehárny																			
Terapeutické komunity																			
Sociální poradny																			
Sociálně terapeutické dílny						12													
Centra sociálně rehabilitačních služeb																			
Pracoviště rané péče																			
Intervenční centra																			
Služby následné péče																			
Ostatní																13			

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb

Domovy pro seniory:

- **Charita Hlučín** (církevní zařízení) provozuje v komplexu budov na adrese - Hlučínská 1330/7a, Ludgeřovice: Domov pro seniory (kapacita 30 míst) a Sociálně terapeutické dílny (kapacita 12 klientů/den).

- **Domov pod Vinnou horou** (městské zařízení od 1.1.2014, do té doby zřizovatel kraj pod názvem Domov U jezera) provozuje: Domov pro seniory a jedno oddělení Domova se zvláštním režimem s celkovou kapacitou 90 míst.

Položka "Ostatní":

Charita Hlučín (církevní zařízení) poskytuje na adrese - U Bašty 275/3, Hlučín, dvě terénní služby: Pečovatelskou službu (10 klientů) a Osobní asistenci (3 klienti). V tabulce 65 souhrnně vykázáno jako jedno zařízení.

Tab. 66: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčitatelské služby	Podpora samostatného bydlení	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Tlumočnické služby
Příjmy z úhrad uživatelů	2 663 000	209 000	0	0	0	0	0	0
Výdaje	4 653 000	462 000	0	0	0	0	0	0
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	57%	45%	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Charita Hlučín

Pečovatelská služba a osobní asistence jsou poskytovány církevní organizací Charitou Hlučín. Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na Pečovatelskou službu činí 57 % a na osobní asistenci 45 %. Poměrně vysoký procentuální podíl uživatelů je vysvětlován poměrně nízkými náklady poskytovatele služeb. Grafický poměr příjmů a výdajů na tyto sociální služby vystihuje graf 14, který je součástí přílohy tohoto dokumentu (bod osnovy 4.6)

Tab. 67: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

	celkem
Posuzovaný správní obvod ORP Hlučín	
Pečovatelská služba	0
Osobní asistence	0
Tísňová péče	Tato služba není v SO ORP Hlučín poskytována
Průvodcovské a předčitatelské služby	Tato služba není v SO ORP Hlučín poskytována
Podpora samostatného bydlení	Tato služba není v SO ORP Hlučín poskytována
Odlehčovací služby	Tato služba není v SO ORP Hlučín poskytována
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Tato služba není v SO ORP Hlučín poskytována

Zdroj: Charita Hlučín

Charita Hlučín (církevní zařízení) poskytuje na adrese - U Bašty 275/3, Hlučín, dvě terénní služby: Pečovatelskou službu a Osobní asistenci pro celkem 282 osob (zdroj informace Charita Hlučín). Dle registru poskytovatelů sociálních služeb se jedná o celkem 13 klientů, kterým může být poskytována služba v jeden okamžik najednou: Pečovatelská služba (10 klientů) a Osobní asistence (3 klientů). Uspořádání žadatelů v oblasti poskytování Pečovatelské služby a Osobní asistence je realizováno v rádech několika dnů. Na konci roku 2013 byl evidován jeden neuspokojený žadatel ve službě - osobní asistence.

Tab. 68: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod celkem				21					
	Nízkoprahová denní centra			Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež			Noclehárny		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod celkem									
	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod celkem					6	26			
	Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod celkem									
	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod celkem					2	90		21	103

	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod celkem						14	40		26
	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod celkem								103	179

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb

Poznámka:

Položka "Ostatní": *Charita Hlučín* (církvní zařízení) poskytuje na adrese - U Bašty 275/3, Hlučín, dvě terénní služby: Pečovatelskou službu (269 klientů, zdroj: Charita Hlučín)(dle "Registru" 10 klientů) a Osobní asistenci (13 klientů, zdroj: Charita Hlučín)(dle "Registru" 3 klienti). Celkem 282 klientů, z toho 103 mužů a 179 žen)

Domovy pro seniory:

- *Charita Hlučín*: muži 4, ženy 32 (zdroj: Charita Hlučín, údaje nesouhlasí s Registrem poskytovatelů soc. služeb, který vykazuje průměrný roční stav 30 osob. Důvodem jsou úmrtí, přechod do jiného zařízení a bezprostřední přijetí nových klientů s vytižeností domova na 99,2 %)

- *Domov U jezera* (nyní Domov pod Vinnou horou): muži 17, ženy 71 (zdroj: Domov pod Vinnou horou, údaje nesouhlasí s Registrem poskytovatelů soc. služeb, který vykazuje průměrný roční stav 90 osob). Celkem je v Domovech pro seniory v SO ORP Hlučín ubytováno 21 mužů a 103 žen.

Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 zobrazuje graf 15, který je součástí přílohy tohoto dokumentu (bod osnovy 4.6).

Tab. 69: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele /den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele /den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele /den pobytové služby
Centra denních služeb	0			
Denní stacionáře	1 960 212	530		
Týdenní stacionáře	0			
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	31 673 700*			855
Domovy pro seniory	35 700 569			815
Domovy se zvláštním režimem	0			
Chráněné bydlení	1 485 100			291

Azylové domy	2 011 478			239
Domy na půl cesty	0			
Zařízení pro krizovou pomoc	0			
Nízkoprahová denní centra	0			
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0			
Noclehárny	0			
Terapeutické komunity	0			
Sociální poradny	0			
Sociálně terapeutické dílny	1 242 000	411		
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0			
Pracoviště rané péče	0			
Intervenční centra	0			
Služby následné péče	0			
Ostatní	viz komentář**		viz komentář**	

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb

Poznámka:

Některé náklady spojené s poskytováním sociálních služeb se mohou jevit jako nízké, přesto odpovídají vykazovaným nákladům ze strany poskytovatelů. Např. u propočtu nákladů na uživatele u *Sociálně terapeutických dílen* je zapotřebí brát v úvahu pouze pracovní dny, nikoliv 365 dní v roce. Při propočtu nákladů na uživatele je u *Chráněného bydlení* zapotřebí vzít v úvahu skutečnost, že uživatelé jsou do značné míry samostatní a pobírají 1.-2. stupeň příspěvku na péči. Ze strany poskytovatele je uživatelům poskytováno ubytování a odpovídající míra péče. Náklady na stravu si

Dobrovolný pro seniory:

- Charita Hlučín: celkové náklady = 9.887.000,- Kč, průměrné náklady uživatel/den = 903,- Kč
- Domov U jezera (nyní Domov pod Vinnou horou): celkové náklady = 25.813.569,- Kč, průměrné náklady uživatel/den = 785,80 Kč

****Položka „Ostatní“:**

Charita Hlučín:

- a) osobní asistence: 13 klientů, počet hodin asistence: 2 493, počet výkonů hodinově: 4 594 hodin
celkové náklady = 462.000,- Kč, průměrné náklady uživatel/den terénní služby = 422,- Kč
- b) pečovatelská služba: 269 klientů, 68 439 jednotlivých výkonů, počet výkonů hodinově: 4 594 ho
din celkové náklady = 4.653.000,- Kč, průměrné náklady uživatel/den den terénní služby = 128,- Kč

Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v SO ORP zobrazuje graf 16, který je součástí přílohy tohoto dokumentu (bod osnovy 4.6).

Dobrovolnická činnost v SO ORP Hlučín:

Dobrovolnická činnost není na základě zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě na území správního obvodu realizována. Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012 je podle znění výše uvedeného zákona nulový. Dobrovolnická činnost v SO ORP Hlučín není z tohoto důvodu oficiálně vykazována, přesto je realizována. Tato skutečnost má své historické kořeny ve specifické soudržnosti a pracovitosti obyvatelstva. Výrazně se na tom také podílí výrazná soudržnost rodin a současný Zákon o sociálních službách, kdy péči o rodinného příslušníka rodiny často řeší samy a pobírají od státu příslušné příspěvky. O soudržnosti obyvatelstva v SO ORP Hlučín i SO ORP Kravaře svědčí skutečnost, že se na Hlučínsku v případě

stva v SO ORP Hlučín i SO ORP Kravaře svědčí skutečnost, že se na Hlučínsku v případě Tříkrálové sbírky, vybralo v roce 2013 více finančních příspěvků, než v celé Ostravě. Hlučín byl v rámci Tříkrálové sbírky v Moravskoslezském kraji nejúspěšnější. Oproti Ostravě se vybralo o 400.000,- Kč více, celkem 1.748.892,- Kč. V SO ORP Hlučín je také velmi rozšířená dobrovolnická činnost ve farnostech (v každé obci správního obvodu).

Charita Hlučín: dobrovolnictví zde není oficiálně vykazováno, ačkoliv je tato aktivita vyvíjena. Jedná se především o oblasti:

- pomoc seniorům
- organizace a realizace Tříkrálové sbírky dobrovolných příspěvků na podporu v sociální oblasti
- vyvíjení aktivit nad rámec pracovních povinností a pracovní doby zaměstnanců Charity
- interní dobrovolnická činnost pro vlastní potřeby Charity
- dobrovolnické organizování humanitární pomoci v podobě sběru šatstva a jeho následné darování potřebným

Fontána, příspěvková organizace: V roce 2011 docházelo do organizace 5 dobrovolníků z organizace S.T.O.P, a to po dobu 9 měsíců, 1x týdně 3 hodiny. V roce 2012 tato organizace využívala dobrovolnické činnosti institutu veřejné služby, vystřídalo se 18 lidí, 12 lidí pracovalo v přímé péči s uživateli, 6 osob bylo zařazeno do úklidových činností v areálu objektu.

Očekávaný vývoj v oblasti sociálních služeb

Pro střednědobý vývoj jsou základní směry rozvoje oblasti sociálních služeb v Moravskoslezském kraji obsaženy ve „Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit pro Hlučínsko 2014 – 2017“. Tento Střednědobý plán sociálních služeb byl vytvořen pracovními skupinami komunitního plánování pro obce spadající do správního obvodu Města Hlučín. Cílem Střednědobého plánu sociálních služeb a souvisejících aktivit pro Hlučínsko v období 2014-2017 je efektivní zajištění všech potřebných služeb pro občany obcí zapojených do komunitního plánování.

1. Východiska a informační zdroje pro plánování sociálních služeb

Teoretickými podklady, ze kterých střednědobý plán vychází, jsou zejména strategické dokumenty na vládní a krajské úrovni, které vymezují základní podmínky rozvoje sociální oblasti, určují hlavní témata a směr, kterým mají být rozvíjena. Obecné principy a cíle střednědobého plánu jsou v souladu se strategiemi vlády ČR a Moravskoslezského kraje. Střednědobý plán vychází z potřeb správního obvodu ORP Hlučín a zohledňuje také samotné uživatele sociálních služeb. Podrobně rozpracovává problematiku specifických cílových skupin a vytváří koncepce rozvoje jednotlivých oblastí. Významným informačním zdrojem jsou výstupy z uskutečněného dotazníkového šetření, které proběhlo ve městě Hlučín a obcích správního obvodu a bylo účelově orientováno na příslušnou cílovou skupinu.

2. Pracovní skupiny

V rámci komunitního plánování se schází řídicí skupina a čtyři pracovní skupiny: Rodina děti a mládež, Zdravotně postižení občané, Senioři, Osoby ohrožené sociální exkluzí. Ve všech pracovních skupinách jsou zastoupeni uživatelé, poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb. Jednání pracovních skupin je upraveno jednacím řádem a mohou se ho účastnit také hosté.

- **Rodina, děti a mládež:** tato pracovní skupina si klade za cíl minimalizovat sociálně-patologické jevy v rámci rodiny. Podporovat a tvořit nové možnosti aktivit pro děti a mládež a zachovat ty stávající.

- **Zdravotně postižení občané:** pracovní skupina se zabývá problémy, se kterými se běžně setkávají zdravotně postižení občané. Hlavním cílem je především soustavné snižování bariér v regionu, zachování poskytovaných služeb a zajištění dostatečné kapacity.
- **Skupina senioři:** pracovní skupina řeší problematiku občanů v seniorském věku. Především se snaží o zajištění všech potřebných sociálních služeb pro usnadnění života seniorů. Další činností je pak zajištění aktivního naplnění života občanů vyššího věku prostřednictvím různých společenských, kulturních a vzdělávacích akcí.
- **Osoby ohrožené sociální exkluzí:** tato skupina se zabývá především řešením problematiky osob ohrožených sociálním vyloučením, řeší otázky prevence sociálně - patologických jevů ve společnosti a prevenci kriminality. Neméně důležitým tématem je také otázka sociálního bydlení.

3. Cíle

a) Společné cíle

- Cíl 1: Pokračovat ve střednědobém plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit

Opatření 1: Zpracovávat dvouleté akční plány

Opatření 2: Pravidelně monitorovat plnění plánu a informovat politickou reprezentaci o činnostech v rámci komunitního plánování

Opatření 3: Monitorovat vývoj nabídky a poptávky sociálních služeb a reagovat na jejich změny

Opatření 4: Zachovat pravidelná setkávání pracovních skupin

- Cíl 2: Podporovat sociální služby a související aktivity

Opatření 1: Zajistit finanční podporu z rozpočtu obcí

Opatření 2: Změnit systém výplaty dotací na sociální oblast z rozpočtu Města Hlučína

- Nepodmiňovat výplatu 2. části dotace sociálním službám výběrem daní

- Vyplatit dotace do výše 20.000 Kč jednorázově

- Cíl 3: Zajistit dostatečnou informovanost všech skupin obyvatelstva

Opatření 1: Zajistit dostatek informací srozumitelných celé veřejnosti

Opatření 2: Důsledně využívat všech dostupných informačních kanálů v dané lokalitě

Opatření 3: Vyhledávat nové formy předávání informací

- Cíl 4: Postupně odstraňovat bariéry na komunikacích a u veřejných budov

Opatření 1: Snižovat bariéry u veřejných budov

Opatření 2: Vyhledávat a odstraňovat problémová místa na komunikacích

- Cíl 5: Regulovat nárůst sociálně-patologických jevů

Opatření 1: Vydávat obecně závazné vyhlášky

- Zákaz podomního prodeje, omezení hazardu

Opatření 2: Zvyšovat informovanost občanů

- Osvěta, články

b) Skupina Rodina, děti a mládež

- Cíl 1: Podporovat sociální a zdravotnické služby

Opatření 1: Podporovat denní stacionář pro děti

Opatření 2: Podporovat sociálně - aktivizační služby pro rodiny s dětmi

- Cíl 2: Podporovat systém sociální prevence

Opatření 1: Podporovat nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Opatření 2: Podporovat poradenská zařízení

Opatření 3: Podporovat prevenci sociálně - patologických jevů

- Cíl 3: Podporovat volnočasové aktivity pro děti a mládež a pro-rodinné aktivity

Opatření 1: Podporovat spolupráci mezi organizacemi

Opatření 2: Podporovat a rozvíjet volno-časové aktivity

Opatření 3: Organizovat akce pro rodiny s dětmi

c) Skupina Zdravotně postižení občané

- Cíl 1: Udržovat a rozvíjet služby pro zdravotně postižené občany

Opatření 1: Podporovat asistenční a pečovatelskou službu

Opatření 2: Podporovat sociálně-terapeutickou dílnu

Opatření 3: Podporovat denní stacionář pro děti

Opatření 4: Podporovat domov pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení

Opatření 5: Podporovat ranou péči

- Cíl 2: Zřízení poradny pro zdravotně postižené občany

Opatření 1: Vytipování vhodných prostor

Opatření 2: Nalézt vhodné poradce

Opatření 3: Vyřešit systém financování

- Cíl 3: Oprava ulice Promenádní v Hlučíně

Opatření 1: Postupovat dle standardního postupu Města Hlučín

- Cíl 4: Zajistit dopravu pro zdravotně postižené občany

Opatření 1: Zachovat obslužnost na trase Hlučín- Ostrava a zpět

Opatření 2: Usilovat o rozšíření nízkopodlažních spojů do dalších obcí Svazku mikroregionu Hlučínsko

d) Skupina Senioři

- Cíl 1: Zachovat a podporovat stávající síť sociálních služeb pro seniory

Opatření 1: Podporovat pečovatelskou a asistenční službu

Opatření 2: Podporovat stávající domovy pro seniory

- Cíl 2: Zřídit odlehčovací službu

Opatření 1: Vyčlenit kapacitu v rámci Domova pod Vinnou horou

Opatření 2: Provést úkony související s registrací nové sociální služby a zahájit provoz

- Cíl 3: Zřídit domov seniorů v Bohuslavicích

Opatření 1: Provést všechny úkony potřebné pro zahájení provozu domova pro seniory

- Cíl 4: Vytvoření klidové zóny na Rovninách

Opatření 1: Postupovat dle standardního postupu Města Hlučín

- Cíl 5: Podporovat a rozvíjet aktivity pro seniory

Opatření 1: Podporovat činnost klubů seniorů

Opatření 2: Podporovat univerzitu třetího věku

Opatření 3: Pořádat vzdělávací kurzy

Opatření 4: Pořádat zájezdy pro seniory

Opatření 5: Pořádat Kluby klubům

Opatření 6: Pořádat besedy a přednášky

Opatření 7: Podporovat vydávání zpravodaje pro seniory

e) Skupina Osoby ohrožené sociální exkluzí

- Cíl 1: Podporovat sociální služby pro osoby ohrožené sociální exkluzí

Opatření 1: Zajistit azylové ubytování (doba pobytu max. 1 rok) pro matky s dětmi

Opatření 2: Podporovat azylové ubytování pro jednotlivce

Opatření 3: Podporovat zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

Opatření 4: Podporovat domy na půl cesty

- Cíl 2: Zachovat fungující systém terénní práce

Opatření 1: Zajistit výdej ošacení pro občany bez domova

Opatření 2: Podporovat stávající terénní služby

Opatření 3: Zachovat nízkoprahové zařízení

- Cíl 3: Zachovat stávající právní poradenství a rozšířit ho

- o sociálně-právní poradenství

- dluhové poradenství

- poradenství pro osoby se zdravotním postižením

- Cíl 4: Zajištění krizového bydlení (doba pobytu max. 3 měsíce)

- Cíl 5: Vytvoření koncepce sociálního bydlení

4.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 70: Analýza cílových skupin

Název dotčené	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Senioři	pomoc v konkrétní situaci	nedostatek finančních prostředků	standardně, v některých případech alternativně, nejlépe osobně, minimálně prostřednictvím médií, platí zásada "individuálně dle potřeby klienta"	zpracování letáků, a to v běžné i alternativní formě, distribuce na úřady, k lékařům, atd.
	lidská a důstojná služba	disproporce mezi skutečným stavem a přiznaným stupněm závislosti		
	nízká cena	do budoucna enormní nárůst členů této skupiny		
	časová i místní dostupnost služeb	nepřipravenost změnit životní styl		
	možnost zůstat co nejdéle v domácím prostředí			
	v případě pobytových služeb jednolůžkový pokoj			
	možnost zachovat si i v sociální službě své dlouholeté návyky			
Osoby s postižením (bez rozlišení)	ne lítost, ale respekt a přijetí jako rovnoprávných členů společnosti	zejména u některých druhů postižení snížená schopnost účinně hájit své zájmy	standardně, v některých případech alternativně či augmentativně, nejlépe osobně, v některých případech i prostřednictvím médií, platí zásada - "individuálně dle potřeby klienta"	zpracování letáků, a to v běžné i alternativní formě, distribuce na úřady, k lékařům, atd.
	konkrétní službu odpovídající míře a typu postižení			
	časová a místní dostupnost			

	možnost rozhodovat o sobě v co největší míře			
	cenově dostupné služby	nedostatek finančních prostředků		
	kvalitní mezilidské vztahy			
	možnost dalšího osobnostního rozvoje, zlepšovat se ve svých dovednostech			
Lidé v krizi (bez rozlišení)	rychlou a účinnou pomoc v konkrétní situaci	nerespektování pravidel, zneužití pomoci	osobně, platí zásada - "individuálně dle potřeby klienta"	zpracování letáků, a to v běžné i alternativní formě, distribuce na úřady, k lékařům, atd..
	návaznou pomoc a účinnou radu "co dělat dále"	"recidiva", neschopnost udělat změnu v životě		
Poskytovatelé sociálních služeb	dostatek finančních prostředků	nekvalitní poskytování služeb	Komunitní plánování, prostřednictvím dalších platform, pracovní skupiny, atd.	Využívat stávajících mechanismů, zefektivnit komunikaci
	celospolečenské ocenění této práce	nepřiměřená nákladovost		
	systémová a spravedlivá legislativa	neschopnost "prodat se", nekvalitní PR		
	skutečný zájem ze strany místních samospráv	nedostatečná kapacita služeb		
Rodinní příslušníci klientů	o mého blízkého bude postaráno	nezájem o klienta - rodinného příslušníka, nebo dokonce jeho využívání a zneužívání	osobně, četnost dle potřeby, dotazníky, schránky důvěry, atd., písemné materiály, propagační letáky, web, Facebook, atd.	zpracování letáků, a to v běžné i alternativní formě, distribuce na úřady, k lékařům, atd., aktualizace webových stránek, pravidelné zjišťování kvality služeb, dotazníky, atd.
	služba bude profesionální, ale přitom lidská s respektem k jedinečnosti každého	nedostatek finančních prostředků a tak neschopnost případně doplatit za klienta		
	přiměřená cena, pokud možno bez doplatku	prosazování především vlastních zájmů, pocit, že sociální služby jsou od toho, aby plnily jejich zadání		
Donátoři	účelné využití darovaných	nestálost	osobně, výroční zprávy, elektronická komunikace, pozvánky na akce, přání k Vánocům, atd.	pravidelně, zlepšit úroveň
	reklama - doklad o společenské odpovědnosti	mohou chtít "něco z a něco" a může to být za hranicí dobrých mravů		
	v některých případech možnost snížení daňového základu	další ekonomická krize		
Média	"příběhy" - zajímavé a mimořádné informace	mohou vytvořit zkreslený obraz služby	tiskové zprávy, pozvánky - pravidelně s důrazem na výjimečnost předávaných	pravidelně, zlepšit úroveň

			informací	
Majoritní společnost	když se dostane do problémů někdo z mých blízkých, sociální služby "to	Nereflektované předsudky vůči některým skupinám klientů	především prostřednictvím médií, v rámci otevřených společenských a kulturních akcí	pravidelné a kvalitní informace do médií
		možný nesouhlas v případě záměru vybudovat sociální služby v konkrétní lokalitě		
	eliminace negativních jevů ve společnosti (viditelné „bezdomovectví“, problémová mládež v ulicích, atd.)	lhostejnost		

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

Tab. 71: Analýza rizik

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		P	D	V = P.D		
Finanční riziko	Nedostatek provozních prostředků na sociální služby - dotace z MPSV a následně MSK	3	5	15	Jednání, PR akce	Poskytovatelé + klienti
	Nedostatek provozních prostředků na sociální služby z obcí	4	4	16	Jednání, PR akce, práce s komunitním plánem	Poskytovatelé + klienti
	Nedostatek prostředků na rozvoj služeb a investice do služeb nových	4	2	8	Jednání, důraz na komunitní plán	Poskytovatelé + klienti
	Nízká kupní síla klientů	2	4	8	Změna systému přiznávání příspěvku na péči	Klienti
Organizační riziko	Představitelé obcí se nedohodnou na spolupráci	4	4	16	Jednání mezi představiteli obcí za účasti facilitátora	Klienti
Právní riziko	Špatná novelizace zákona o sociálních službách	2	3	6	Komunikovat s volenými zástupci	Poskytovatelé + klienti + zadavatelé
	Vágní zákonná povinnost obcí podílet se na financování sociálních služeb	4	3	12	Komunikovat s volenými zástupci	Poskytovatelé + klienti + zadavatelé
Technické riziko	Nedostatečné technické zázemí služeb	3	3	9	Spolupráce se zadavateli	Poskytovatelé + klienti
Věcné riziko	Nekompetentní a konfliktní vedení u jednotlivých poskytovatelů či obcí	2	5	10	Správně volit při komunálních volbách, nevybírat představitele organizací na základě klientelistických vazeb nebo politické příslušnosti	Klienti

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

K nejvýznamnějším finančním rizikům patří nedostatek provozních prostředků na sociální služby ze strany obcí, z dotací MPSV a kraje. V této oblasti by mělo dojít k nápravě na základě společných jednání poskytovatelů služeb a výše uvedených institucí. Nedostatek financí může způsobit také zhoršení kvality péče a omezení rozvoje ve sledovaném území. Z tohoto důvodu by se mělo postupovat v souladu s existujícím komunitním plánem. Riziko pravděpodobnosti, že se představitelé obcí nedohodnou na spolupráci s poskytovateli služeb je vysoké a poměrně významné. Význam tohoto rizika je podpořen nedostatečnou zákonnou povinností obcí na spoluúčasti financování sociálních služeb. Do budoucna je zapotřebí počítat také s možným rizikem nízké kupní síly klientů. Toto riziko je řešitelné formou změny systému v přiznání příspěvku na péči. Vhodným opatřením pro eliminaci uvedených rizik je především vhodná forma komunikace, respektování komunitního plánu a sdílení informací mezi poskytovateli služeb a zadavateli.

4.1.4 SWOT analýza oblasti sociálních služeb

Tab. 72: SWOT analýza oblasti sociálních služeb

Silné stránky	Slabé stránky
1. Existující sociální služby (bez rozdílu)	1. Omezené obecní rozpočty a financování soc. služeb
2. Komunitní plánování	2. Víceero malých obcí, které si samy nemohou dovolit financovat nákladnější sociální služby
3. Oproti jiným lokalitám dosud velká soudržnost rodin	3. Absence propracované krizové pomoci v širokém smyslu
4. Dostatek kvalitních lidských zdrojů, aktivní občané	4. Existující bariéry na komunikacích a v některých veřejných budovách
5. Aktivní kluby pro seniory	5. Vysoká nezaměstnanost a komplikace s tím spojené
6. Existence terénních služeb Charity Hlučín	6. Malá informovanost občanů
7. Aktivita zadavatelů, poskytovatelů i uživatelů služeb	
Příležitosti	Hrozby
1. Přejít z základního financování sociálních služeb na kraje	1. Přejít z základního financování sociálních služeb na kraje
2. Připravovaný zákon o sociálním bydlení	2. Nárůst nezaměstnanosti (např. OKD), snižování kupní síly obyvatel a tím i klientů
3. Připravovaná novela zákona o sociálních službách	3. Připravovaná novela zákona o sociálních službách
4. Představitelé obcí se dohodnou na společném postupu při plánování sociálních služeb v regionu	4. Představitelé obcí se nedohodnou na společném postupu při plánování sociálních služeb v regionu
5. Aktuálně probíhající procesy plánování (MAS, Komunitní plány, Meziobecní spolupráce, atd.)	5. Představitelé obcí budou vnímat finanční podporu sociálních služeb jako nutné zlo, na kterém je potřeba co nejvíce ušetřit, aby mohly být financovány "viditelnější" věci
6. Využití fondů EU, dotací a grantů	6. Nárůst počtu sociálně patologických jevů
7. Blízkost Ostravy s širokou nabídkou sociálních služeb	7. Snižování ochoty rodin pečovat o své potřebné členy

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

Silnou stránkou analyzovaného sociálního prostředí je samotná existence a struktura poskytovaných služeb, která je pro potřeby SO ORP Hlučín dostatečná a vyhovující. Na území SO ORP Hlučín se nachází celkem 12 zařízení sociálních služeb. Z toho 8 zařízení má sídlo v řešeném správním obvodu ORP Hlučín a další 4 zařízení sídlí v Ostravě, Opavě a Krnově. Silnou stránku představuje také existující Komunitní plán. Komunitní plánování bylo na úrovni meziobecní spolupráce Dobrovolného svazku obcí (DSO) započato v roce 2010 s cílem vytvořit síť dostupných, kvalitních sociálních služeb na Hlučínsku. V současné době je na území správního obvodu realizován "Střednědobý plán sociálních služeb a souvisejících aktivit pro Hlučínsko 2014-2017". Jako silnou stránku je zapotřebí uvést také soudržnost obyvatel, která se projevuje na úrovni rodiny i dobrých sousedských vztahů. Péči o rodinného příslušníka rodiny často řeší samy. Pro oblast Hlučínska je typická organizovanost seniorů v nejrůznějších klubech a spolcích, která napomáhá zkvalitnění a prodloužení jejich aktivního života. Silnou stránku tvoří také terénní sužby v podobě pečovatelské péče a osobní asistence, které jsou poskytovány Charitou Hlučín. Pozitivně lze hodnotit také aktivity realizované ze strany zadavatelů, poskytovatelů i uživatelů služeb.

Slabou stránku představují především omezené obecní rozpočty a větší množství malých obcí, které si samy nemohou dovolit financovat nákladnější sociální služby. Na komunikacích, ale také v některých veřejných budovách schází bezbariérové přístupy umožňující pohyb tělesně postiženým spoluobčanům. Celému správnímu obvodu schází dostatečně propracovaná širokospektrální oblast krizové pomoci. Jako nedostatečná se jeví také informovanost občanů v oblasti existujících zařízení a poskytovaných sociálních služeb na území SO ORP.

Příležitost zlepšit do budoucna stávající situaci představuje případný přechod základního financování sociálních služeb na kraje, připravovaný zákon o sociálním bydlení a připravovaná novela zákona o sociálních službách. Velkou příležitostí představuje také dohoda na společném postupu mezi představiteli obcí v případě plánování sociálních služeb v regionu. Nedostatek financí na provoz a rozvoj poskytovaných služeb může být v budoucnu řešen příslušnými dotacemi z EU, krajů, obcí a potřebnými dary ze strany donátorů. Příležitostí představuje také blízkost krajského města Ostravy s širokou nabídkou sociálních služeb a možnost širšího zapojení skupin obyvatelstva do poskytování dobrovolnické činnosti.

Příležitosti plynoucí z novelizace Zákona o sociálních službách spočívají například: v možné změně systému přidělování příspěvku na péči (současný stav je nevyhovující pro ty, kdo péči potřebují, o přidělení rozhodují lékaři, kteří pacienta neznají a nikdy ho neviděli). Jako další příležitost se jeví možný posun maximální hranice účtované částky ze strany poskytovatele soc. služeb, zvýšení kontroly využití soc. příspěvku, který někdy bývá zneužíván (alkohol, drogy, výherní automaty apod.), naplňování zákona a reálný postih podnikatelů v sociálních službách (zejména pečovatelské a asistenční služby), kteří nemají potřebnou registraci. Dále také zavedení povinného příspěvku za strany rodiny v případě využívání ambulantních sociálních služeb (zákon výběr toho příspěvku ze strany poskytovatele služby neumožňuje - např. rodina pobírá soc. příspěvky na péči, ale přitom bezplatně využívá soc. služby „Sociálně terapeutické dílny“). Další příležitostí spočívá také ve zřízení tzv. „balíčků služeb“ pro poskytovatele, které mohou zjednodušit legislativu i administrativu poskytovaných soc. služeb. Poskytovatel by tak mohl nabízet i služby, ke kterým mu doposud scházela registrace (např. 1-2 klienti požadují poskytnutí péče, avšak poskytovatel nemá potřebnou registraci).

Příležitosti přechodu financování na kraj: spočívají především v tom, že v kraji je realizován plán sociálních služeb a krajszí inspektoři znají jednotlivá zařízení. Taktéž lidé v krajském zastupitelství znají problematiku soc. služeb v některých obcích. Tato skutečnost může oproti současnému stavu zajistit spravedlivější financování. Další výhodou je efektivnější řešení případných disproporcí a snadnější i rychlejší komunikace mezi poskytovateli a krajem.

Hrozby pro SO ORP Hlučín vyplývají ze současné příležitosti přechodu základního financování sociálních služeb na kraje a z připravované novely zákona o sociálních službách. Nárůst nezaměstnanosti a pokles kupní síly obyvatelstva může zapříčinit nedostatečný počet klientů a nárůst sociálně patologických jevů. Další hrozbu představuje skutečnost, že se představitelé obcí, v případě plánování sociálních služeb, na společném postupu nedohodnou. Existuje možnost, že budou vnímat finanční podporu sociálních služeb jako nutné zlo s cílem v této oblasti ušetřit a financovat viditelnější a populárnější záležitosti. Hrozbu může v budoucnu představovat také nižší ochota členů domácností v péči o potřebné členy rodiny.

Hrozby plynoucí z novelizace Zákona o sociálních službách: vyplývají z obavy přísnějších požadavků kladených na poskytovatele služeb. Další hrozba plyne z různých opomenutí na straně nového zákona.

Hrozby přechodu financování na kraj: spočívají především v obavě poskytovatelů soc. služeb z upřednostňování zařízení, která jsou zřizována krajem. Další hrozba plyne z neozkoušeného modelu delegování kompetencí na kraj. Každý kraj uplatní svou vlastní metodiku a tzv. „klíč“ pro rozdělování finančních prostředků. Z toho plyne hrozba několika nesourodých a nesrovnatelných systémů financování sociálních služeb v České republice.

4.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Silnou stránkou analyzovaného sociálního prostředí je především samotná existence a struktura poskytovaných služeb, která je pro potřeby SO ORP Hlučín dostatečná a vyhovující. Tato skutečnost byla potvrzena také na základě uskutečněného dotazníkového šetření mezi starosty jednotlivých obcí. Celkové hodnocení zajištění sociálních služeb je starosty vnímáno jako vyhovující, a to jak v oblasti spektra, kapacity i kvality poskytovaných služeb. Nejlépe jsou hodnoceny sociální služby poskytované seniorům, o něco hůře jsou hodnoceny služby pro osoby se zdravotním postižením a nejhůře pak služby poskytované občanům ohrožených sociálním vyloučením. Z výsledků šetření dále vyplývá, že se starostové v největší míře soustředí především na skupinu důchodců, děti a mládež, a také na rodiny s dětmi. V menší míře pak na zdravotně postižené a následně na sociálně slabé, nezaměstnané a skupiny osob sociálně vyloučené. Na území SO ORP Hlučín se nachází celkem 12 zařízení sociálních služeb. Z toho 8 zařízení má sídlo v řešeném správním obvodu ORP Hlučín. Největší množství sociálních služeb poskytuje na území SO ORP Hlučín církve (9 služeb), následně pak obce (3 služby), kraj (2 služby) a občanské sdružení (1 službu). Dobrovolnická činnost je na území SO ORP Hlučín realizována, nikoliv však na základě zákona č. 198/2002 Sb. o dobrovolnické službě. Silnou stránku v oblasti sociálních služeb představuje také existence komunitního plánování, které bylo na úrovni meziobecní spolupráce dobrovolného svazku obcí (DSO) Mikroregion Hlučínsko započato v roce 2010. Všechny obce jsou do komunitního plánování zapojeny a v současné době je realizován aktu-

ální komunitní plán pro období 2014-2017. Z šetření mezi starosty vyplynulo, že si někteří tuto skutečnost nevybavují. Samostatnou otázkou tedy zůstává implementace a plnění tohoto plánu.

Slabou stránku představují především omezené obecní rozpočty a větší množství malých obcí, které si samy nemohou dovolit financovat nákladnější sociální služby. Většina starostů spatřuje největší problémy především v nedostatku financí, které je možno na tyto služby směřovat. V tom se shoduje 50 % obdržených odpovědí získaných dotazníkovým šetřením.

Velkou příležitostí do budoucna představuje především dohoda na společném postupu mezi představiteli obcí v případě plánování sociálních služeb v regionu. Tato dohoda by mohla zahrnovat také paušální příspěvky obcí na provoz zařízení sociálních služeb registrovaných na území správního obvodu. Nedostatek financí na provoz a rozvoj poskytovaných služeb může být v budoucnu řešen příslušnými dotacemi z EU, krajů, obcí a potřebnými dary ze strany donátorů. Příležitostí představuje také blízkost krajského města Ostravy s širokou nabídkou sociálních služeb a možnost širšího zapojení skupin obyvatelstva do poskytování dobrovolnické činnosti.

Hrozby pro SO ORP Hlučín vyplývají ze současné příležitosti přechodu základního financování sociálních služeb na kraje a z připravované novely zákona o sociálních službách. Nárůst nezaměstnanosti a pokles kupní síly obyvatelstva může zapříčinit nedostatečný počet klientů a nárůst sociálně patologických jevů. K nejvýznamnějším finančním rizikům patří nedostatek provozních prostředků na základě společných jednání poskytovatelů služeb a výše uvedených institucí. Nedostatek financí může způsobit také zhoršení kvality péče a omezení rozvoje ve sledovaném území. Z tohoto důvodu by se mělo postupovat v souladu s existujícím komunitním plánem. Riziko pravděpodobnosti, že se představitelé obcí nedohodnou na spolupráci s poskytovateli služeb je vysoké a poměrně významné. Význam tohoto rizika je podpořen nedostatečnou zákonnou povinností obcí na spoluúčasti financování sociálních služeb. Do budoucna je zapotřebí počítat také s možným rizikem nízké kupní síly klientů. Toto riziko je řešitelné formou změny systému v přiznání příspěvku na péči. Vhodným opatřením pro eliminaci uvedených rizik je především vhodná forma komunikace, respektování komunitního plánu a sdílení informací mezi poskytovateli služeb a zadavateli. V důsledku nepříznivého demografického vývoje je do budoucna zapotřebí počítat s výrazným nárůstem skupiny seniorů. Největší riziko v případě této skupiny občanů představuje finanční nepřipravenost a z ní vyplývající nedostatek finančních prostředků na poskytování příslušných sociálních služeb. Do procesu udržování dobrých osobních vztahů s donátory a médii by se měli zapojit poskytovatelé sociálních služeb společně se starosty jednotlivých obcí a následně hledat i nacházet možnosti všestranně výhodné spolupráce.

Závěry dotazníkového šetření v oblasti poskytování sociálních služeb

Z výsledků dotazníkového šetření realizovaného se starosty, nebo pověřenými zástupci vyplývá skutečnost, že se starostové v největší míře soustředí především na skupinu důchodců, děti a mládež, a také na rodiny s dětmi. V menší míře pak na zdravotně postižené a následně na sociálně slabé, nezaměstnané a skupiny osob sociálně vyloučené. Největší problémy v oblasti poskytování sociálních služeb starostové spatřují v nedostatku financí, které je možno na tyto služby směřovat. Na tom se shodlo 50 % (6/12) všech odpovědí. Na nedostatečnou kapacitu služeb pro seniory a stejně tak i na nedostatečnou kapacitu služeb pro zdravotně postižené poukazovalo vždy 16 % (2/12) respondentů. Z 16 % bylo poukazováno na malý zájem o sociální služby ze strany obyvatel. Nejvhodnějšími

tématy pro meziobecní spolupráci se jeví: podpora při udržení osob se zdravotním postižením a seniorů v přirozeném prostředí (uvádí 50 % všech odpovědí), a komunitní plánování sociálních služeb a služeb souvisejících (uvádí 50 % všech odpovědí). Dalším společným tématem vhodným pro meziobecní spolupráci je možnost pro-aktivního zapojení seniorů do veřejného života a služby ambulantní a terénní péče (na tom se shodlo 42 % odpovědí). V menší míře je meziobecní spolupráce spatřována v oblasti rozvoje dobrovolnictví a neformální péče, v oblasti prevence sociálního vyloučení a začleňování sociálně vyloučených osob do společnosti.

Na otázku, které sociální služby by mohly obce zajišťovat, se starostové v největší míře shodli na: poskytování pečovatelských služeb (42 % odpovědí), domovy pro seniory (33 % odpovědí), sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (33 % odpovědí). V menší míře pak zazněly názory typu: žádné služby (17 % odpovědí), terénní programy (17 % odpovědí), poradenství (17 % odpovědí), nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, domovy se zvláštním režimem a odborné poradenství.

Celkové hodnocení zajištění sociálních služeb je starosty vnímáno jako vyhovující, a to jak v oblasti spektra, kapacity i kvality poskytovaných služeb. Nejlépe jsou hodnoceny sociální služby poskytované seniorům, o něco hůře jsou hodnoceny služby pro osoby se zdravotním postižením a nejhůře pak služby poskytované občanům ohrožených sociálním vyloučením.

Všechny obce jsou zapojeny do komunitního plánování v rámci DSO Mikroregion Hlučínsko pro který je vypracován aktuální komunitní plán pro období 2014-2017.

Zařízení sociálních služeb na území SO ORP Hlučín

Na území SO ORP Hlučín se nachází celkem 12 zařízení sociálních služeb. Z toho 8 zařízení má sídlo v řešeném správním obvodu ORP Hlučín a další 4 zařízení sídlí v Ostravě, Opavě a Krnově. Jedná se o dva domovy pro seniory, denní stacionář, domov pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení, azylový dům, sociálně terapeutické dílny a terénní služby. Současně se zde nachází také: azylový dům Nová šance a terénní program Renarkon se sídlem v Ostravě, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Elim Opava a zařízení raná péče Matana v Krnově. Největším zřizovatelem zařízení sociálních služeb je ve správním obvodu církev, která provozuje šest zařízení (50 %), následují obce se třemi zařízeními, kraj zřizuje dvě zařízení a občanské sdružení jedno zařízení. Celkové finanční prostředky vynaložené na provoz zařízení sociálních služeb se sídlem ve správním obvodu ORP Hlučín činily v roce 2012 79 310 767,- Kč. Největší měrou se na financování těchto služeb podíleli samotní uživatelé, jejichž podíl činil 63 %. Dalším významným zdrojem byly dotace Ministerstva práce a sociálních věcí s podílem 25 %. Dotace obcí představovaly 3 % z celkové částky.

Sociální služby poskytované na území SO ORP Hlučín

Na území správního obvodu je poskytováno celkem 15 sociálních služeb. Z toho 10 služeb prostřednictvím zařízení sídlících ve správním obvodu a dalších 5 služeb prostřednictvím sociálních zařízení se sídlem mimo uvedený správní obvod. Na celkovém poskytování sociálních služeb se z 53,3 % podílí služby sociální prevence a z 46,7 % služby sociální péče. Nejvíce sociálních služeb poskytuje církev (9 služeb), následně pak obce (3 služby), kraj (2 služby) a občanské sdružení (1 službu).

Dobrovolnická činnost

Dobrovolnická činnost je na území SO ORP Hlučín realizována, nikoliv však na základě zákona č. 8/2002 Sb., o dobrovolnické službě. Tato skutečnost má své historické kořeny ve specifické soudržnosti a pracovitosti obyvatelstva. Výrazně se na tom také podílí silná soudržnost rodin a současný Zákon o sociálních službách, kdy péči o rodinného příslušníka rodiny často řeší samy a pobírají od státu příslušné příspěvky. V SO ORP Hlučín je velmi rozšířená dobrovolnická činnost ve farnostech, tedy v každé obci správního obvodu.

Rizika

K nejvýznamnějším finančním rizikům patří nedostatek provozních prostředků na sociální služby ze strany obcí, z dotací MPSV a kraje. V této oblasti by mělo dojít k nápravě na základě společných jednání poskytovatelů služeb a výše uvedených institucí. Nedostatek financí může způsobit také zhoršení kvality péče a omezení rozvoje ve sledovaném území. Z tohoto důvodu by se mělo postupovat v souladu s existujícím komunitním plánem. Riziko pravděpodobnosti, že se představitelé obcí nedohodnou na spolupráci s poskytovateli služeb je vysoké a poměrně významné. Význam tohoto rizika je podpořen nedostatečnou zákonnou povinností obcí na spoluúčasti financování sociálních služeb. Do budoucna je zapotřebí počítat také s možným rizikem nízké kupní síly klientů. Toto riziko je řešitelné formou změny systému v přiznání příspěvku na péči. Vhodným opatřením pro eliminaci uvedených rizik je především vhodná forma komunikace, respektování komunitního plánu a sdílení informací mezi poskytovateli služeb a zadavateli. V důsledku nepříznivého demografického vývoje je do budoucna zapotřebí počítat s výrazným nárůstem skupiny seniorů. Největší riziko v případě této skupiny občanů představuje finanční nepřipravenost a z ní vyplývající nedostatek finančních prostředků na poskytování příslušných sociálních služeb. Do procesu udržování dobrých osobních vztahů s donátory a médii by se měli zapojit poskytovatelé sociálních služeb společně se starosty jednotlivých obcí a následně hledat a nacházet možnosti všestranně výhodné spolupráce.

4.2 Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusi o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců MěÚ Hlučín – sociální odbor, DD Pod Vinnou horou, Svazu tělesně postižených ,Dětské rehabilitace ,Domova dětí, Azylového domu pro matku a dítě, Elim Opava . Fontána p.o. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

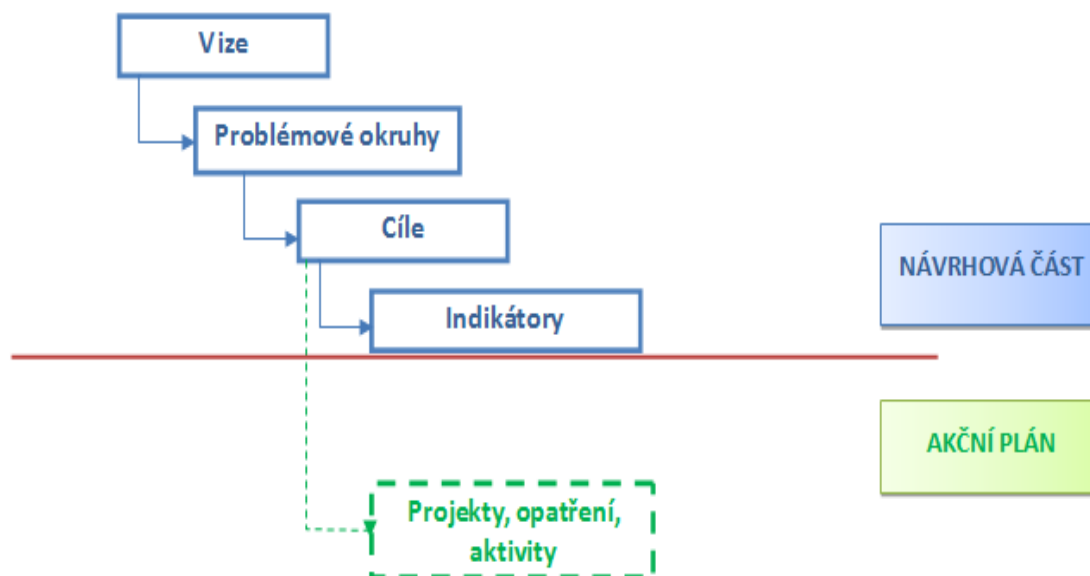
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku:

Vize meziobecní spolupráce	
Sociální služby	Problémová oblast 1
	Způsob financování terénních sociálních služeb
	cíl 1.1 Stabilizace a udržení stávající sítě soc. terénních služeb
	cíl 1.2 Vytvořit společný meziobecní systém kofinancování
	cíl 1.3 Vytvořit soubor podnětů legislativních změn
	Problémová oblast 2
	Způsob financování ambulantních sociálních služeb
	cíl 2.1 Stabilizace a udržení stávající sítě soc. ambulantních služeb
	cíl 2.2 Vytvořit společný meziobecní systém kofinancování
	cíl 2.3 Vytvořit soubor podnětů legislativních změn
	Problémová oblast 3
	Způsob financování pobytových sociálních služeb
	cíl 3.1 Stabilizace a udržení stávající sítě soc. pobytových služeb
cíl 3.2 Vytvořit společný meziobecní systém kofinancování	
cíl 3.3 Vytvořit soubor podnětů legislativních změn	

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

Společná vize za region Hlučínsko - ORP Hlučín a ORP Kravaře se zohledněním potřeb ORP Hlučín:

„Jeden za všechny, všichni za Hlučínsko“

Hlučínsko je modernizující se region, který si zachovává své tradiční hodnoty předávající se z generace na generaci. Historické pozadí našeho regionu přispívá k jedinečnosti mentality zdejších obyvatel, která se projevuje silnou pospolitostí, pracovitostí, pohostinností a velkou sounáležitostí s regionem. Tuto skutečnost si obyvatelé uvědomují a jsou na ni hrdí. Obce a města Hlučínska spolupracují v oblastech zaměřených na posilování regionálních tradic a zvyků, kultury, sportu, cestovního ruchu a celkové propagace a rozvoje regionu. Tato spolupráce je nadále rozvíjena také s příhraničními polskými partnerskými gminami.

Meziobecní spolupráce se nadále soustředí na zkvalitňování životního prostředí a posílení environmentální výchovy a osvětových aktivit. Společnými silami rozvíjíme fungující systém nakládání s bio-odpadem a dalšími sběrnými komoditami, a tím přispíváme ke zkvalitnění života občanů a šetříme nemalé finanční prostředky. Podporujeme rozvoj školních i mimoškolních aktivit v oblasti regionálních tradic, kultury, sportu a místního folklóru. Zvyšování kvality života občanů je zajišťováno napříč generacemi prostřednictvím komunitního plánování sociálních služeb, zvyšováním bezpečnosti v obcích i dopravě a realizací meziobecní spolupráce na úrovni Sdružení obcí Hlučínska. Náš region je vstřícný a přátelský ke všem skupinám obyvatel, mladým lidem, rodinám s dětmi i našim nejstarším spoluobčanům.

Problémové okruhy:

Na základě provedené analýzy v oblasti sociálních služeb poskytovaných v SO ORP Hlučín byly řešitelským týmem v rámci projektu meziobecní spolupráce sestaveny tzv. „Problémové okruhy“ a ty pak následně představeny fokusní expertní skupině. Tyto problémové okruhy vycházejí především ze slabých stránek a ohrožení, které vyplývají z uskutečněné analýzy.

Cílem a posláním fokusní skupiny bylo:

- ověřit závažnost navrhovaných problémových okruhů
- doplnit, upřesnit a případně upravit formulace navržených problémových okruhů
- navrhnout případně nové problémové okruhy, které vyžadují aktuální pozornost a následné řešení.

Problémové okruhy navržené řešitelským týmem meziobecní spolupráce:

- Způsob financování sociálních služeb

Problémové okruhy doporučené fokusní skupinou k následnému řešení:

Po zhodnocení významnosti a aktuálnosti navrženého problémového okruhu byl původní návrh problémového okruhu fokusní skupinou schválen. Při bližším projednávání příčin bylo ze strany fokusní skupiny shledáno, že by bylo vhodné původně navržený problémový okruh rozdělit na tři dílčí oblasti. Účastníci fokusní skupiny se shodli na níže uvedeném znění problémových okruhů, které

Účastníci fokusní skupiny se shodli na níže uvedeném znění problémových okruhů, které doporučují k následnému řešení:

- Způsob financování terénních sociálních služeb
- Způsob financování ambulantních sociálních služeb
- Způsob financování pobytových sociálních služeb

Problémový okruh 1, původní návrh:

Způsob financování sociálních služeb

Popis stávající situace

Komunitní plánování bylo na úrovni meziobecní spolupráce dobrovolného svazku obcí (DSO) započato v roce 2010 s cílem vytvořit síť dostupných a kvalitních sociálních služeb na Hlučínsku. V současné době je na území správního obvodu realizován „Střednědobý plán sociálních služeb a souvisejících aktivit pro Hlučínsko 2014-2017“. Na základě analytických šetření, rozhovorů se starosty obcí, i s regionálními odborníky na oblast sociálních služeb, dospěl řešitelský tým k závěru, že je celkové spektrum poskytovaných sociálních služeb na území správního obvodu ORP Hlučín dostatečné. Největší problémy v oblasti poskytování sociálních služeb se projevují v nedostatku financí. Právě zde se vyskytuje prostor pro prohloubení spolupráce mezi obcemi a poskytovateli sociálních služeb.

Jako vhodný nástroj na řešení tohoto problému se jeví uzavření dohody na zavedení paušální platby ze strany obcí směrem k poskytovatelům služeb.

Tab. 73: Plusy a mínusy dané varianty financování soc. služeb

PLUSY	MÍNUSY
Zajištění dofinancování provozu sociálních služeb	Financování paušálních plateb z rozpočtu obcí
Rozdělení nákladů mezi více obcí	Nepříliš viditelná služba poskytovaná občanům ze strany obcí
Uspokojování potřeb obyvatel	
Jistota poskytovatelů a jejich zaměstnanců	
Podpora dobrovolnické činnosti	

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

Příčiny:

- neochota představitelů obcí k podílení se na nákladech sociální služby, pokud ji aktuálně obyvatelé obce nepotřebují
- nízká informovanost o existenci a potřebnosti sociální služby
- chybějící odborný pracovník na úrovni obce, což se dá vzhledem k případné velikosti obce pochopit
- nejsou nastavena pravidla spolupráce mezi obcemi při řešení nákladnosti poskytované sociální služby
- pokud občan nastoupí do pobytového zařízení, stává téměř vždy občanem obce, kde je pobytová služba poskytována, původní obec k občanovi ztrácí práva, ale i povinnosti (příspěvat na sociální službu)

Důsledky, které by mohly nastat v případě neřešení problému:

- rušení služeb
- omezení kapacity služeb
- nepokrytí území službami
- neochota přijímat do sociální služby občana obce, která by nechtěla přispívat
- omezení svobodné vůle občana např. nátlakem, aby si zvolil jinou sociální službu, na kterou obec nebude muset přispívat
- omezení spolupráce mezi obcemi

Problémový okruh 1: závěrečné usnesení fokusní skupiny

Účastníci fokusní skupiny se ztotožnili s navrženou problematikou ze strany řešitelského týmu. Souhlasili s navrženou formulací problémového okruhu, který pokládali za výstižný a závažný. Při bližším projednávání příčin bylo ze strany fokusní skupiny shledáno, že by bylo vhodné původně navržený problémový okruh rozdělit na tři dílčí oblasti. Expertní tým následně navrhnul řešit každou oblast jednotlivě, a to jako samostatný problémový okruh. Z tohoto důvodu došlo k přeformulování původního návrhu „Způsob financování sociálních služeb“ na dílčí problémové okruhy: „Způsob financování terénních sociálních služeb“, „Způsob financování ambulantních sociálních služeb“ a „Způsob financování pobytových sociálních služeb“.

Problémové okruhy 1-3, nová formulace:

Popis stávající situace problémových okruhů 1-3⁸

Komunitní plánování bylo na úrovni meziobecní spolupráce dobrovolného svazku obcí (DSO) započato v roce 2010 s cílem vytvořit síť dostupných a kvalitních sociálních služeb na Hlučínsku. V současné době je na území správního obvodu realizován „Střednědobý plán sociálních služeb a souvisejících aktivit pro Hlučínsko 2014-2017“. Na základě analytických šetření, rozhovorů se starosty obcí, i s regionálními odborníky na oblast sociálních služeb, dospěl řešitelský tým k závěru, že je celkové spektrum poskytovaných sociálních služeb na území správního obvodu ORP Hlučín dostatečné. Největší problémy v oblasti poskytování sociálních služeb se projevují v nedostatku financí. Právě zde se vyskytuje prostor pro prohloubení spolupráce mezi obcemi a poskytovateli sociálních služeb. Obce totiž nemají ze zákona žádnou povinnost přispívat na sociální služby. Problém financování sociálních služeb má své příčiny v neexistujícím systému, který by řádným poskytovatelům služeb zaručoval určitou jistotu. Finanční prostředky uvolněné vládou na podporu poskytování sociálních služeb nejsou mandatorní a jsou vypláceny formou dotací, jejichž souhrnná výše se každoročně liší. Tato skutečnost znemožňuje poskytovatelům soc. služeb jakékoliv efektivní plánování, protože dopředu nedokážou odhadnout, v jaké výši dotace ze strany státu v následujícím roce obdrží. V konečném důsledku poskytovatelé některé služby v jednotlivých letech, namísto jejich plánovaného rozvoje, omezují.

Problémový okruh 1

Způsob financování terénních sociálních služeb

⁸ Popis stávající situace v oblasti financování sociálních služeb je pro všechny tři navržené problémové okruhy shodný, vychází z původního návrhu, který je rozšířen o další postřehy. Pro každou problematickou oblast byly fokusní skupinou nadefinovány její specifické příčiny a důsledky.

Popis stávající situace

Popis stávající situace v oblasti financování sociálních služeb je pro všechny tři navržené problémové okruhy shodný a je uveden v odstavci: Popis stávající situace problémových okruhů 1-3.

Příčiny:

- ve státním rozpočtu nejsou výdaje na sociální služby výdaji mandatorními a často jejich výši určuje politické zadání; problémem je také jednoletý cyklus financování, který přináší poskytovatelům nejistotu a neumožňuje jim strategicky plánovat ani ve střednědobém horizontu (každoroční „hrátky“ se stamiliony až miliardami)
- obce nemají povinnost se na službách poskytovaných jejím občanům finančně podílet
- v některých obcích jsou preferováni „černí“ poskytovatelé služeb, tedy neregistrovaní podnikatelé; mimo to, že jde o nezákonné jednání, dochází k vyvádění prostředků ze systému sociálních služeb
- na obcích chybějí erudovaní lidé, kteří by problematice rozuměli (u malých obcí je to pochopitelné)
- nedostatečná informovanost těch, kdo služby nejvíce potřebují (jsou kvůli své nemoci, postižení, apod. odříznuti od jinak běžně dostupných informačních zdrojů)
- neochota klientů podílet se na službě finančně, nepochopení toho, že příspěvek na péči není příjmem „na přilepšenou“, ale jedná se vlastně o prostředky státního rozpočtu určené na poskytování péče
- drobným problémem je nevyjasněnost financování výdajů na péči o občany „odbojáře“ – údajně jsou poměrně navýšeny dotace, ale není to nijak prokazatelné; tito klienti pak často vyžadují stále větší množství péče zdarma a výdaje zůstávají na poskytovateli

Důsledky, které by mohly nastat v případě neřešení problému:

- nerozšíření služeb
- snížení kvality služeb
- omezování kapacity a z toho plynoucí nedostatečné územní pokrytí
- zánik služeb

Problémový okruh 2

Způsob financování ambulantních sociálních služeb

Popis stávající situace

Popis stávající situace v oblasti financování sociálních služeb je pro všechny tři navržené problémové okruhy shodný a je uveden v odstavci: Popis stávající situace problémových okruhů 1-3.

Příčiny:

- momentální situace v obci (tuto službu nikdo nevyžaduje)
- nedostatek financí vyčleněných obcí přímo na řešení vzniklé situace
- neochota obce vynakládat finance na nepříliš atraktivní a málo viditelnou oblast

Důsledky, které by mohly nastat v případě neřešení problému:

- neochota služby přijímat klienty okolních obcí, které se odmítají podílet na financování poskytovaných služeb
- strádání potencionálního klienta

Problémový okruh 3

Způsob financování pobytových sociálních služeb

Popis stávající situace

Popis stávající situace v oblasti financování sociálních služeb je pro všechny tři navržené problémové okruhy shodný a je uveden v odstavci: Popis stávající situace problémových okruhů 1-3.

Příčiny:

- neochota představitelů obcí k podílení se na nákladech sociální služby, pokud ji aktuálně obyvatelé obce nepotřebují, popř. provozování vlastních služeb (neregistrovaných)
- nízká informovat o existenci a potřebnosti sociální služby
- podceňování potřebnosti sociálních služeb ze strany některých obcí
- omezené rozpočty obcí
- odlišné priority obcí a jejich zohledňování v rozpočtech
- nejsou nastavena pravidla spolupráce mezi obcemi při řešení nákladnosti poskytované sociální služby
- pokud občan nastoupí do pobytového zařízení, stává se téměř vždy občanem obce, kde je sociální služba poskytována, původní obec k občanovi ztrácí práva, ale i povinnosti (přispívat na sociální službu)
- neznalost sociální problematiky na úrovni obcí 1. a 2. stupně
- absence povinnosti rodinných příslušníků, dokrývat rozdíl mezi příjmem uživatele a cenou služby

Důsledky, které by mohly nastat v případě neřešení problému:

- rušení služeb
- snižování kvality služeb
- nepokrytí území službami
- zhoršení patologických jevů ve společnosti, prohlubování nepříznivé životní situace v neúplných a disfunkčních rodinách
- neochota přijímat do sociálních služby občana obce, která by nechtěla přispívat
- omezení svobodné vůle občana např. nátlakem, aby si zvolil jinou sociální službu, na kterou obec nebude muset přispívat
- omezení spolupráce mezi obcemi
- zhoršení materiálně-technických podmínek (např. stavby kde je služba poskytována)
- zvýšení finanční zátěže na zřizovatele sociální služby
- může dojít ke zhoršení kvality sociální služby (méně personálu, méně aktivit apod.)
- nárůst nezaměstnanosti (v závislosti na snížení počtu zaměstnanců sociální služby)

4.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Způsob financování terénních sociálních služeb
Cíl 1.1	Stabilizace a udržení stávající sítě soc. terénních služeb
Popis cíle	<p>Na území ORP Hlučín působí dominantní poskytovatel terénních sociálních služeb pro cílovou skupinu seniorů a lidí se zdravotním postižením - Charita Hlučín. Pečovatelská služba je dostupná na většině území ORP na základě smluv mezi Charitou Hlučín a jednotlivými obcemi. Služba osobní asistence je poskytována v rámci ORP ve vybraných obcích dle potřeb klientů. Mezi obcemi a Charitou Hlučín nejsou v případě osobní asistence uzavřeny žádné smluvní vztahy. Na území ORP působí také významný poskytovatel terénních sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, a to Elim Opava. Mimo uvedené poskytovatele zde v jednotlivých případech mohou působit i další terénní služby. Provoz všech terénních sociálních služeb je ze zákona silně závislý na dotacích státních i obecních. Neexistující fundamentální ekonomická jistota determinuje poskytovatele v jejich snaze o kvalitní péči a destabilizuje celý systém. Společná dohoda všech obcí, včetně deklarace o potřebnosti uvedených terénních služeb a připravenosti sanovat případné výpadky prostředků ze státního rozpočtu, zajistí obcím udržení funkční sítě služeb a poskytovatelům nezbytnou základní jistotu.</p>
Hlavní opatření	<p>1. Analýza provozu terénních sociálních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámení zástupců obcí s podrobnou analýzou stávajícího stavu, způsobu financování a provozu terénních sociálních služeb • "kulatý stůl" zástupců poskytovatelů a představitelů obcí <p>2. Společná deklarace</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednání představitelů obcí a přijetí společné deklarace o potřebnosti terénních sociálních služeb a o připravenosti podílet se na jejich běžném financování a také sanování případných výpadků dotací ze státního rozpočtu <p>3. Společný postup při snížení dotací ze státního rozpočtu</p> <ul style="list-style-type: none"> • postup při naplnění krizového scénáře - snížení dotací na provoz služeb ze státního rozpočtu <p>4. Vytvoření společného informačního portálu sociálního bydlení v mikroregionu ve spolupráci s SO ORP Kravaře</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření jednotného a srozumitelného systému žádostí • zajištění spolupráce se sociálními odbory v obcích • vytvoření webových stránek s informacemi o volných bytech k pronájmu
Název indikátorů k hodnocení cíle	Kapacita terénních sociálních služeb

Správce cíle	Starosta obce Ludgeřovice
---------------------	---------------------------

Problémový okruh 1	Způsob financování terénních sociálních služeb
Cíl 1.2	Vytvořit společný meziobecní systém kofinancování
Popis cíl	<p>Obecný požadavek zákona, aby se obce postarala o své občany, lze mimo jiné naplňovat podporou terénních sociálních služeb. Nejdůležitější formou podpory je podílení se obcí na financování sociálních služeb. Aktuálně jsou některé služby finančně podporovány prakticky všemi obcemi (pečovatelská služba), některé služby (osobní asistence, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi) jsou podporovány jen městem Hlučín. Cílem je nastavit takový způsob kofinancování terénních sociálních služeb, který jednoznačně a transparentně stanoví konkrétní podporované služby, včetně způsobu a výše podpory. Nastavená pravidla by měla být přijata a naplňována všemi obcemi ORP Hlučín.</p>
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekonomická analýza provozu terénních sociálních služeb na území ORP <ul style="list-style-type: none"> • zpracování ekonomické analýzy terénních sociálních služeb na území ORP 2. Analýza potřebnosti služeb v obcích ORP Hlučín <ul style="list-style-type: none"> • zpracování aktuální potřebnosti terénních sociálních služeb v jednotlivých obcích ORP • výhled potřebnosti terénních služeb (dle demografického vývoje, znalosti místních specifik, atd.) 3. Aktivní zapojení všech obcí do komunitního plánování sociálních služeb <ul style="list-style-type: none"> • pravidelná účast vybraných zástupců obcí na jednání KP Hlučínska • zajistit, aby se v průběhu roku na jednání KP Hlučínska alespoň jednou vystřídali jako hosté všichni představitelé obcí ORP • jasné vymezení terénních služeb, které budou v rámci ORP podporovány 4. Nastavení jednotného způsobu kofinancování <ul style="list-style-type: none"> • přijetí vzorové smlouvy mezi poskytovatelem a obcí • stanovení částky pro konkrétní druh sociální služby dle skutečně poskytnuté péče občanům obce ORP • stanovení mechanismu přijímání změn v nastaveném systému
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvořený funkční systém
Správce cíle	Starosta obce Ludgeřovice

Problémový okruh 1	Způsob financování terénních sociálních služeb
Cíl 1.3	Vytvořit soubor podnětů legislativních změn
Popis cíle	V současnosti je systém sociálních služeb v ČR poznamenán řadou nedokonalostí a nezajišťuje zadavatelům, poskytovatelům ani příjemcům služeb dostatek jistoty. Nedokonalost tohoto systému v některých případech umožňuje zneužívání příspěvku (např. příspěvku na péči), v jiných naopak ohrožuje poskytovatele. Cílem je navrhnout taková legislativní opatření, která přinesou všem účastníkům systému více jistoty a pomohou ke stabilizaci existující sítě terénních sociálních služeb.
Hlavní opatření	<p>1. Analýza problematiky nedostatků a slabých míst v oblasti terénních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvoření návrhů podnětů pro přijetí legislativních změn (realizační tým spolu s experty a motivujícími starosty) "kulatý stůl" složený ze zástupců poskytovatelů a představitelů obcí (projednání a případné doplnění předložených návrhů) vytvoření dokumentu souboru podnětů legislativních změn <p style="text-align: center;">Návrhy podnětů pro přijetí legislativních změn</p> <p>Výdaje státního rozpočtu na financování provozu sociálních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> výdaje na financování provozu sociálních služeb by měly být v určité výši mandatorními výdaji státu a měly by podléhat pravidelné valorizaci - není možné, aby byly závislé na libovůli aktuálně vládnoucí politické strany, nebo koalice víceleté financování sociálních služeb <p>Výše úhrad klientů za poskytování služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> maximální částka stanovená vyhláškou by měla podléhat pravidelné valorizaci <p>Eliminace nelegálních poskytovatelů</p> <ul style="list-style-type: none"> přijetí tvrdších sankcí za poskytování nelegálních, neregistrovaných sociálních služeb, zavést sankce i pro zadavatele, kteří tyto služby podporují či kryjí <p>Systém přiznávání příspěvku na péči</p> <ul style="list-style-type: none"> upravit způsob přiznávání příspěvku na péči, posílit postavení sociálních pracovníků obcí a praktických lékařů na úkor posudkových lékařů, kteří rozhodují o lidech, které nikdy neviděli (je dostatek zmapovaných případů svědčících o jejich nekompetentních rozhodnutích); celý proces zrychlit <p>Využití příspěvku na péči</p> <ul style="list-style-type: none"> zavést kontrolní mechanismy, aby se v maximálně možné míře eliminovalo zneužívání příspěvku na péči, jeho vnímání jako dalšího rodinného příjmu
Název indikátorů k hodnocení	Soubor podnětů
Spoluprávce cíle	Starosta obce Ludgeřovice

Problémový okruh 2	Způsob financování ambulantních sociálních služeb
Cíl 2.1	Stabilizace a udržení stávající sítě soc. ambulantních služeb
Popis cíle	Na území ORP Hlučín aktuálně působí tři ambulantní sociální služby: Dětský stacionář a Nízkoprahový klub pro děti a mládež Elim v Hlučíně a Sociálně terapeutická dílna v Ludgeřovicích. Provoz všech ambulantních sociálních služeb je ze zákona silně závislý na dotacích státních i obecních. Neexistující základní ekonomická jistota omezuje poskytovatele v jejich snaze o kvalitní péči a destabilizuje celý systém. Společná dohoda všech obcí a deklarace o potřebnosti uvedených ambulantních služeb a připravenosti sanovat případné výpadky prostředků ze státního rozpočtu zajistí základní jistotu poskytovatelům a udržení funkční sítě služeb pro občany obcí SO ORP Hlučín.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analýza provozu ambulantních sociálních služeb <ul style="list-style-type: none"> • seznámení zástupců obcí s podrobnou analýzou stávajícího stavu, způsobu financování a provozu ambulantních sociálních služeb • "kulatý stůl" zástupců poskytovatelů a představitelů obcí 2. Společná deklarace <ul style="list-style-type: none"> • jednání představitelů obcí a přijetí společné deklarace o potřebnosti ambulantních sociálních služeb a o připravenosti podílet se na jejich běžném financování a také sanování případných výpadků dotací ze státního rozpočtu 3. Postup při snížení dotací ze státního rozpočtu <ul style="list-style-type: none"> • postup při naplnění krizového scénáře - snížení dotací na provoz služeb ze státního rozpočtu
Název indikátorů k hodnocení cíle	Okamžitá kapacita ambulantních sociálních služeb
Správce cíle	Starosta obce Darkovice

Problémový okruh 2	Způsob financování ambulantních sociálních služeb
Cíl 2.2	Vytvořit společný meziobecní systém kofinancování
Popis cíle	<p>Obecný požadavek zákona, aby se obce postarala o své občany, lze mimo jiné naplňovat podporou ambulantních sociálních služeb. Nejdůležitější forma podpory je podílení se obcí na financování sociálních služeb. Aktuálně každá z ambulantních služeb v ORP Hlučín získává prostředky na svůj provoz na základě individuálního jednání s jednotlivými obcemi, přičemž je potřeba neustále obhajovat způsob fungování, potřebnost služby a výši požadovaných prostředků, apod. Cílem je nastavit takový způsob kofinancování ambulantních sociálních služeb, který jednoznačně a transparentně stanoví konkrétní podporované služby, způsob a výši podpory daného druhu služby. Nastavená pravidla by měla být přijata a naplňována všemi obcemi ORP Hlučín, a to bez ohledu na čtyřletý volební cyklus.</p>
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekonomická analýza provozu ambulantních sociálních služeb na území ORP <ul style="list-style-type: none"> • zpracování ekonomické analýzy ambulantních sociálních služeb na území ORP 2. Analýza potřebnosti služeb pro občany obcí ORP Hlučín <ul style="list-style-type: none"> • zpracování analýzy aktuální potřebnosti ambulantních sociálních služeb v jednotlivých obcích ORP (počty občanů, kteří službu využívají nebo by využívat potřebovali či chtěli) • výhled potřebnosti ambulantních služeb (dle místních specifik, atd.) 3. Aktivní zapojení všech obcí do komunitního plánování sociálních služeb <ul style="list-style-type: none"> • pravidelná účast vybraných zástupců obcí na jednání KP Hlučínska • zajistit, aby se v průběhu roku na jednáních KP Hlučínska alespoň jednou vystřídali jako hosté všichni představitelé obcí ORP • jasné vymezení ambulantních služeb, které budou v rámci ORP podporovány 4. Nastavení jednotného způsobu kofinancování <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření a přijetí vzorové smlouvy mezi poskytovatelem a obcí • stanovení částky pro konkrétní druh sociální služby dle skutečně poskytnuté péče občanům obce ORP • stanovení mechanismu přijímání změn v nastaveném systému
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvořený funkční systém
Správce cíle	Starosta obce Darkovice

Problémový okruh 2	Způsob financování ambulantních sociálních služeb
Cíl 2.3	Vytvořit soubor podnětů legislativních změn
Popis cíle	V současnosti je systém sociálních služeb v ČR poznamenán řadou nedokonalostí a nezajišťuje zadavatelům, poskytovatelům ani příjemcům služeb dostatek jistoty. Zároveň umožňuje v některých případech zneužívání např. příspěvku na péči, v jiných naopak ohrožuje poskytovatele. Cílem je navrhnout taková legislativní opatření, která přinesou všem účastníkům systému více jistoty a pomohou ke stabilizaci existující sítě ambulantních sociálních služeb.
Hlavní opatření	<p>1. Analýza problematiky nedostatků a slabých míst v oblasti ambulantních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření návrhů podnětů pro přijetí legislativních změn (realizační tým spolu s experty a motivujícími starosty) • "kulatý stůl" složený ze zástupců poskytovatelů a představitelů obcí (projednání a případné doplnění předložených návrhů) • vytvoření dokumentu souboru podnětů legislativních změn <p style="text-align: center;">Návrhy podnětů pro přijetí legislativních změn</p> <p>Výdaje státního rozpočtu na financování provozu sociálních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • výdaje na financování provozu sociálních služeb by měly být v určité výši mandatorními výdaji státu a měly by podléhat pravidelné valorizaci - není možné, aby byly závislé na libovůli aktuálně vládnoucí partaji či koalici • kvalitativní financování sociálních služeb <p>Výše úhrad klientů za poskytování služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • maximální částka stanovená vyhláškou by měla podléhat pravidelné valorizaci • u služeb, které jsou aktuálně dle zákona "bez úhrady" zavést alespoň minimální spoluúcast klientů; současný stav je pro klienty demotivující a pro celý systém nezdravý <p>Systém přiznávání příspěvku na péči</p> <ul style="list-style-type: none"> • upravit způsob přiznávání příspěvku na péči, posílit postavení sociálních pracovníků obcí a praktických lékařů na úkor posudkových lékařů, kteří rozhodují o lidech, které nikdy neviděli (je dostatek zmapovaných případů svědčících o jejich nekompetentních rozhodnutích); celý proces zrychlit
Název indikátorů k hodnocení cíle	Soubor podnětů
Správce cíle	Starosta obce Darkovice

Problémový okruh 3	Způsob financování pobytových sociálních služeb
Cíl 3.1	Stabilizace a udržení stávající sítě soc. pobytových služeb
Popis cíle	<p>Na území ORP Hlučín se aktuálně nachází čtyři zařízení sociálních pobytových služeb (Domov pod Vinnou horou v Hlučíně, Charitní domov sv. Mikuláše Dům sv. Eufrasie v Ludgeřovicích a FOD Klokánek v Dolním Benešově) v nichž je poskytováno celkem sedm sociálních pobytových služeb (2x domov pro seniory, 1x domov se zvláštním režimem, 1x odlehčovací služba, 1x azylový dům, 2x sociální rehabilitace. V uvedeném výčtu není zařazen domov Fontána, který je zřízen MSK, a jím poskytované služby: 1x chráněné bydlení a 1x domovy pro osoby se zdravotním postižením.</p> <p>Provoz všech uvedených sociálních služeb je ze zákona silně závislý na dotacích státních i obecních. Neexistující základní ekonomická jistota determinuje poskytovatele především v jejich snaze o kvalitní péči a destabilizuje celý systém. Společná dohoda všech obcí a deklarace o potřebnosti uvedených pobytových služeb a připravenosti sanovat případné výpadky prostředků ze státního rozpočtu zajistí poskytovatelům základní jistotu a udržení kvalitní sítě služeb poskytovaných občanům v SO ORP Hlučín.</p>
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analýza provozu pobytových sociálních služeb <ul style="list-style-type: none"> • seznámení zástupců obcí s podrobnou analýzou stávajícího stavu, způsobu financování a provozu pobytových sociálních služeb • "kulatý stůl" zástupců poskytovatelů a představitelů obcí 2. Společná deklarace <ul style="list-style-type: none"> • jednání představitelů obcí a přijetí společné deklarace o potřebnosti pobytových sociálních služeb a o připravenosti podílet se na jejich běžném financování a také sanování případných výpadků dotací ze státního rozpočtu 3. Postup při snížení dotací ze státního rozpočtu <ul style="list-style-type: none"> • postup při naplnění krizového scénáře - snížení dotací na provoz služeb ze státního rozpočtu
Název indikátorů k hodnocení cíle	Celkový počet lůžek v pobytových sociálních službách
Správce cíle	Starosta obce Bohuslavice

Problémový okruh 3	Způsob financování pobytových sociálních služeb
Cíl 3.2	Vytvořit společný meziobecní systém kofinancování
Popis cíle	<p>Obecný požadavek zákona, aby se obce postarala o své občany, lze mimo jiné naplňovat podporou pobytových sociálních služeb. Nejdůležitější forma podpory je podílení se obcí na financování sociálních služeb. Aktuálně každá z pobytových služeb v ORP Hlučín získává prostředky na svůj provoz především od obce, na jejímž území sídlí (v některých případech ani od ní ne: např. Dům sv. Eufrasie) nebo od obce, která je jejím zřizovatelem. Další obce se na financování pobytových služeb, které užívají jejich občané, nepodílejí. Cílem je nastavit takový způsob kofinancování pobytových sociálních služeb, který jednoznačně a transparentně stanoví konkrétní podporované služby, způsob a výši podpory daného druhu služby. Nastavená pravidla by měla být přijata a naplňována všemi obcemi ORP Hlučín bez ohledu na čtyřletý volební cyklus.</p>
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekonomická analýza provozu pobytových sociálních služeb na území ORP <ul style="list-style-type: none"> • zpracování ekonomické analýzy pobytových sociálních služeb na území ORP 2. Analýza potřebnosti služeb pro občany obcí ORP Hlučín <ul style="list-style-type: none"> • zpracování analýzy aktuální potřebnosti pobytových sociálních služeb v jednotlivých obcích ORP (počty občanů, kteří službu využívají nebo by využívat potřebovali či chtěli) • výhled potřebnosti pobytových služeb (dle demografického vývoje, místních specifik, atd.) 3. Aktivní zapojení všech obcí do komunitního plánování sociálních služeb <ul style="list-style-type: none"> • pravidelná účast vybraných zástupců obcí na jednání KP Hlučínska • zajistit, aby se v průběhu roku na jednáních KP Hlučínska alespoň jednou vystřídali jako hosté všichni představitelé obcí ORP • jasné vymezení pobytových služeb, které budou v rámci ORP podporovány 4. Nastavení jednotného způsobu kofinancování <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření a přijetí vzorové smlouvy mezi poskytovatelem a obcí • stanovení částky pro konkrétní druh sociální služby dle skutečně poskytnuté péče občanům obce ORP (např. stanovení závazné částky, kterou obec uhradí za svého občana v daném pobytovém zařízení za každý započatý měsíc pobytu, apod.) • stanovení mechanismu přijímání změn v nastaveném systému
Název indikátorů k hodnocení	Vytvořený funkční systém
Spřevádce cíle	Starosta obce Bohuslavice

Problémový okruh 3	Způsob financování pobytových sociálních služeb
Cíl 3.3	Vytvořit soubor podnětů legislativních změn
Popis cíle	V současnosti je systém sociálních služeb v ČR poznamenán řadou nedokonalostí a nezajišťuje zadavatelům, poskytovatelům ani příjemcům služeb dostatek jistoty. Cílem je navrhnout taková legislativní opatření, která přinesou všem účastníkům systému více jistoty a pomohou ke stabilizaci existující sítě pobytových sociálních služeb.
Hlavní opatření	<p>1. Analýza problematiky nedostatků a slabých míst v oblasti pobytových služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření návrhů podnětů pro přijetí legislativních změn (realizační tým spolu s experty a motivujícími starosty) • "kulatý stůl" složený ze zástupců poskytovatelů a představitelů obcí (projednání a případné doplnění předložených návrhů) • vytvoření dokumentu souboru podnětů legislativních změn <p style="text-align: center;">Návrhy podnětů pro přijetí legislativních změn</p> <p>Výdaje státního rozpočtu na financování provozu sociálních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • výdaje na financování provozu sociálních služeb by měly být v určité výši mandatorními výdaji státu a měly by podléhat pravidelné valorizaci - není možné, aby byly závislé na libovůli aktuálně vládnoucí partaje, nebo koalice • víceleté financování sociálních služeb <p>Výše úhrad klientů za poskytování služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • maximální částka úhrady klientů stanovená vyhláškou by měla podléhat pravidelné valorizaci <p>System přiznávání příspěvku na péči</p> <ul style="list-style-type: none"> • upravit způsob přiznávání příspěvku na péči, posílit postavení sociálních pracovníků obcí a praktických lékařů na úkor posudkových lékařů, kteří rozhodují o lidech, které nikdy neviděli (je dostatek zmapovaných případů svědčících o jejich nekompetentních rozhodnutích); celý proces zrychlit
Název indikátorů k hodnocení	Soubor podnětů
Spoluprávce cíle	Starosta obce Bohuslavice

4.2.4 Indikátory

Problémový okruh 1	Způsob financování terénních sociálních služeb		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do společného zajišťování terénních sociálních služeb		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění a udržení funkční sítě terénních sociálních služeb je zapotřebí vytvořit meziobecní dohodu zahrnující deklaraci potřeby těchto služeb a připravenost sanovat případné výpadky prostředků ze státního rozpočtu. Tato dohoda zajistí občanům dotčených obcí kontinuitu i kvalitu poskytovaných služeb. Z tohoto důvodu je vhodné zajistit účast na této dohodě ze strany všech 15 obcí.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet podepsaných dohod meziobecní spolupráce		
Zdroj čerpání dat:	Úřady jednotlivých obcí, Charita Hlučín		

Cíl 1.1	Stabilizace a udržení stávající sítě soc. terénních služeb		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Kapacita terénních sociálních služeb		
Měrná jednotka, kritérium	Kapacita		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín		
Terénní služba	(Pečovatelská služba, Charitní pečovatelská služba v rodinách - Hlučín, Charita Hlučín)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		10	10
Skutečnost	10		
Terénní služba	(Osobní asistence, Charitní asistenční služba - Hlučín, Charita Hlučín)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		4	4
Skutečnost	4		
Terénní služba	(Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, SAS ELIM OPAVA, Hlučín, Elim Opava, o.p.s.)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Pro stabilizaci a udržení funkční sítě terénních sociálních služeb je zapotřebí zabránit snížení jejich kapacity. Uvedený indikátor sleduje „prostou“ (okamžitou) kapacitu jednotlivých služeb a umožňuje sledovat aktuální vývoj situace v dané oblasti. Za žádoucí stav je považováno zachování stávající „prosté“ kapacity terénních sociálních služeb i v budoucnu. Sledování tohoto indikátoru bylo zvoleno v souladu s vykazováním v registru poskytovatelů soc. služeb. Pomocným hodnotícím kritériem jsou počty uspokojených a neuspokojených oprávněných žadatelů o službu.		
Metodika a výpočet:	Dílčí součet kapacit v jednotlivých typech terénních sociálních služeb.		
Zdroj čerpání dat:	Charita Hlučín, Registr poskytovatelů soc. služeb		

Cíl 1.2	Vytvořit společný meziobecní systém kofinancování terénních soc. služeb		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Vytvořený funkční systém		
Měrná jednotka , kritérium	ANO/NE		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Nejdůležitější formou podpory je podílení se obcí na financování sociálních služeb. Z tohoto důvodu je zapotřebí vytvořit a uplatnit funkční systém, který jednoznačně a transparentně stanoví konkrétní podporované služby, včetně způsobu a výše jejich podpory. Tento indikátor sleduje nejen vytvoření tohoto systému, ale také jeho reálné uplatňování.		
Metodika a výpočet:	Indikátor sleduje: a) nejen vytvoření tohoto systému, ale také b) jeho funkčnost v podobě uplatňování dohodnutých pravidel v praxi. Pro naplnění podstaty kritéria (měrné jednotky) „ANO“ musí být splněny obě uvedené podmínky.		
Zdroj čerpání dat:	Charita Hlučín		

Cíl 1.3	Vytvořit soubor podnětů legislativních změn v oblasti terénních soc. služeb		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Soubor podnětů		
Měrná jednotka , kritérium	ANO/NE		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Nedokonalost současného systému soc. služeb v ČR vyžaduje aktualizaci a transformaci prostřednictvím zavedení změn. Dílčí část těchto změn by se měla uskutečňovat na základě předložených podnětů právě ze strany obcí a poskytovatelů soc. služeb. Tento indikátor sleduje nejen vytvoření souboru podnětů, ale také jeho následné předkládání kompetentním úřadům.		
Metodika a výpočet:	Indikátor sleduje: a) nejen vytvoření souboru podnětů, ale také b) jeho předložení kompetentním úřadům. Pro naplnění podstaty kritéria (měrné jednotky) „ANO“ musí být splněny obě uvedené podmínky.		
Zdroj čerpání dat:	Charita Hlučín		

Problémový okruh 2	Způsob financování ambulantních sociálních služeb		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do společného zajišťování ambulantních sociálních služeb		
Měrná jednotka, kritérium	Počet		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění a udržení stávajících ambulantních sociálních služeb je zapotřebí vytvořit meziobecní dohodu zahrnující deklaraci potřeby těchto služeb a připravenost sanovat případné výpadky prostředků ze státního rozpočtu. Tato dohoda zajistí občanům dotčených obcí kontinuitu i kvalitu poskytovaných služeb. Z tohoto důvodu je vhodné zajistit účast na této dohodě ze strany všech 15 obcí.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet podepsaných dohod meziobecní spolupráce		
Zdroj čerpání dat:	Úřady jednotlivých obcí, poskytovatelé ambulantních soc. služeb		

Cíl 2.1	Stabilizace a udržení stávající sítě soc. ambulantních služeb		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Okamžitá kapacita ambulantních sociálních služeb		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín		
Ambulantní služba	(Sociálně terapeutické dílny, Sociálně terapeutická dílna - Ludgeřovice, Charita Hlučín)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		15	15
Skutečnost	12		
Ambulantní služba	(Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, Nízkoprahový klub pro děti a mládež Na hraně Hlučín, Elim Opava, o.p.s.)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		30	30
Skutečnost	30		
Ambulantní služba	(Denní stacionáře, Dětská rehabilitace, Dětská rehabilitace)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		15	15
Skutečnost	15		
Popis měřítka:	Pro stabilizaci a udržení funkční sítě ambulantních sociálních služeb je zapotřebí zabránit snížení jejich souhrnné okamžité kapacity. Indikátor umožňuje sledovat aktuální vývoj situace v dané oblasti s tím, že za žádoucí stav je považováno zachování stávající okamžité kapacity ambulantních sociálních služeb. Pomocným kritériem jsou počty uspokojených a neuspokojených oprávněných žadatelů o službu.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet okamžitých kapacit všech ambulantních sociálních služeb.		
Zdroj čerpání dat:	Poskytovatelé soc. ambulantních služeb na území ORP Hlučín.		

Cíl 2.2	Vytvořit společný meziobecní systém kofinancování ambulantních soc. služeb		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Vytvořený funkční systém		
Měrná jednotka, kritérium	ANO/NE		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Každá z ambulantních služeb v ORP Hlučín získává prostředky na svůj provoz na základě individuálního jednání s jednotlivými obcemi, přičemž je potřeba neustále obhajovat způsob fungování, potřebnost služby a výši požadovaných prostředků, Z tohoto důvodu je zapotřebí vytvořit a uplatnit funkční systém, který jednoznačně a transparentně stanoví konkrétní podporované služby, včetně způsobu a výše jejich podpory. Tento indikátor sleduje nejen vytvoření funkčního systému, ale také jeho reálné uplatňování. Nastavená pravidla by měla být přijata a naplňována všemi 15 obcemi ORP Hlučín, a to bez ohledu na čtyřletý volební cyklus.		
Metodika a výpočet:	Indikátor sleduje: a) nejen vytvoření tohoto systému, ale také b) jeho funkčnost v podobě uplatňování dohodnutých pravidel v praxi. Pro naplnění podstaty kritéria (měrné jednotky) „ANO“ musí být splněny obě uvedené podmínky.		
Zdroj čerpání dat:	Obce a poskytovatelé soc. ambulantních služeb na území ORP Hlučín		

Cíl 2.3	Vytvořit soubor podnětů legislativních změn v oblasti ambulantních soc. služeb		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Soubor podnětů		
Měrná jednotka, kritérium	ANO/NE		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Nedokonalost současného systému soc. služeb v ČR vyžaduje aktualizaci a transformaci prostřednictvím zavedení změn. Dílčí část těchto změn by se měla uskutečňovat na základě předložených podnětů právě ze strany obcí a poskytovatelů soc. služeb. Tento indikátor sleduje nejen vytvoření souboru podnětů, ale také jeho následné předkládání kompetentním úřadům.		
Metodika a výpočet:	Indikátor sleduje: a) nejen vytvoření souboru podnětů, ale také b) jeho předložení kompetentním úřadům. Pro naplnění podstaty kritéria (měrné jednotky) „ANO“ musí být splněny obě uvedené podmínky.		
Zdroj čerpání dat:	Obce a poskytovatelé soc. ambulantních služeb na území ORP Hlučín		

Problémový okruh 3	Způsob financování pobytočných sociálních služeb		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do společného zajišťování pobytočných sociálních služeb		
Měrná jednotka, kritérium	Počet		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění a udržení stávajících pobytočných sociálních služeb je zapotřebí vytvořit meziobecní dohodu zahrnující deklaraci potřebnosti těchto služeb a připravenost sanovat případné výpadky prostředků ze státního rozpočtu. Tato dohoda zajistí občanům dotčených obcí kontinuitu i kvalitu poskytovaných služeb. Z tohoto důvodu je vhodné zajistit účast na této dohodě ze strany všech 15 obcí.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet podepsaných dohod meziobecní spolupráce		
Zdroj čerpání dat:	Úřady jednotlivých obcí, poskytovatelé pobytočných soc. služeb		

Cíl 3.1	Stabilizace a udržení stávající sítě soc. pobytočných služeb		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	Celkový počet lůžek v pobytočných sociálních službách		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín		
Pobytočná služba	(Domovy pro seniory, Charitní domov sv. Mikuláše - Ludgeřovice, Charita Hlučín)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		30	30
Skutečnost	30		
Pobytočná služba	(Domovy pro seniory, Domov pod Vinnou horou, Domov pod Vinnou horou, příspěvková organizace)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		90	90
Skutečnost	90		
Pobytočná služba	(Domovy se zvláštním režimem, Domov pod Vinnou horou, Domov pod Vinnou horou, příspěvková organizace)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		23	23
Skutečnost	23		
Pobytočná služba	(Odlehčovací služby, Domov pod Vinnou horou, Domov pod Vinnou horou, příspěvková organizace)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	1		
Pobytočná služba	(Sociální rehabilitace, Centrum sociálně rehabilitačních služeb Hlučín, Centrum sociálních služeb Hrabyně)		
Roky	2014	2017	2020

Plán		8	8
Skutečnost	8		
Pobytová služba	(Domovy pro osoby se zdravotním postižením, Fontána, příspěvková organizace, Fontána, příspěvková organizace)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		90	90
Skutečnost	90		
Pobytová služba	(Chráněné bydlení, Fontána, příspěvková organizace, Fontána, příspěvková organizace)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		30	30
Skutečnost	30		
Pobytová služba	(Azylové domy, Služby dobrého pastýře, Služby dobrého pastýře)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		20	20
Skutečnost	20		
Pobytová služba	(Sociální rehabilitace, Dům sv. Eufrasie, Služby dobrého pastýře)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		6	6
Skutečnost	6		
Pobytová služba	(Sociální rehabilitace, Zařízení FOD Klokánek v Dolním Benešově, Fond ohrožených dětí)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		32	32
Skutečnost	32		
Popis měřítka:	Pro stabilizaci a udržení funkční sítě pobytových sociálních služeb je zapotřebí zabránit snížení počtu lůžek, která jsou k dispozici. Indikátor umožňuje sledovat aktuální vývoj situace v dané oblasti s tím, že za žádoucí stav je považováno zachování stávajícího počtu lůžek v pobytových sociálních službách i v budoucnu. Pomocným kritériem jsou počty uspokojených a neuspokojených oprávněných žadatelů o službu.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet všech lůžek v pobytových sociálních službách.		
Zdroj čerpání dat:	Poskytovatelé soc. pobytových služeb na území ORP Hlučín.		

Cíl 3.2	Vytvořit společný meziobecní systém kofinancování pobytových soc. služeb		
Číslo indikátoru	11		
Název indikátoru	Vytvořený funkční systém		
Měrná jednotka, kritérium	ANO/NE		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Většina pobytových služeb v ORP Hlučín získává prostředky na svůj provoz především od obce, na jejímž území sídlí, nebo od obce, která je jejím zřizovatelem. Další obce se již na financování pobytových služeb, které využívají jejich občané nepodílejí. Z tohoto důvodu je zapotřebí vytvořit a uplatnit funkční systém, který jednoznačně a transparentně		

	stanoví konkrétní podporované služby, včetně způsobu a výše jejich podpory. Tento indikátor sleduje nejen vytvoření funkčního systému, ale také jeho reálné uplatňování. Nastavená pravidla by měla být přijata a naplňována všemi 15 obcemi ORP Hlučín, a to bez ohledu na čtyřletý volební cyklus.
Metodika a výpočet:	Indikátor sleduje: a) nejen vytvoření tohoto systému, ale také b) jeho funkčnost v podobě uplatňování dohodnutých pravidel v praxi. Pro naplnění podstaty kritéria (měrné jednotky) „ANO“ musí být splněny obě uvedené podmínky.
Zdroj čerpání dat:	Poskytovatelé soc. pobytových služeb na území ORP Hlučín

Cíl 3.3	Vytvořit soubor podnětů legislativních změn v oblasti pobytových soc. služeb		
Číslo indikátoru	12		
Název indikátoru	Soubor podnětů		
Měrná jednotka, kritérium	ANO/NE		
Správce měřítka	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Nedokonalost současného systému soc. služeb v ČR vyžaduje aktualizaci a transformaci prostřednictvím zavedení změn. Dílčí část těchto změn by se měla uskutečňovat na základě předložených podnětů právě ze strany obcí a poskytovatelů soc. služeb. Tento indikátor sleduje nejen vytvoření souboru podnětů, ale také jeho následné předkládání kompetentním úřadům.		
Metodika a výpočet:	Indikátor sleduje: a) nejen vytvoření souboru podnětů, ale také b) jeho předložení kompetentním úřadům. Pro naplnění podstaty kritéria (měrné jednotky) „ANO“ musí být splněny obě uvedené podmínky.		
Zdroj čerpání dat:	Obce a poskytovatelé soc. pobytových služeb na území ORP Hlučín		

4.3 Pravidla pro řízení strategie

4.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se bude se schválenou strategií pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění. a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejich změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Starosta obce Ludgeřovice
Starosta obce Darkovice
Starosta obce Bohuslavice
Zástupce Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Stabilizace a udržení stávající sítě soc. terénních služeb	Starosta obce Ludgeřovice
1.2	Vytvořit společný meziobecní systém kofinancování	Starosta obce Ludgeřovice
1.3	Vytvořit soubor podnětů legislativních změn	Starosta obce Ludgeřovice
2.1	Stabilizace a udržení stávající sítě soc. ambulantních služeb	Starosta obce Darkovice
2.2	Vytvořit společný meziobecní systém kofinancování	Starosta obce Darkovice
2.3	Vytvořit soubor podnětů legislativních změn	Starosta obce Darkovice
3.1	Stabilizace a udržení stávající sítě soc. pobytových služeb	Starosta obce Bohuslavice
3.2	Vytvořit společný meziobecní systém kofinancování	Starosta obce Bohuslavice
3.3	Vytvořit soubor podnětů legislativních změn	Starosta obce Bohuslavice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí zapojených do společného zajišťování terénních sociálních služeb	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín
2	Kapacita terénních sociálních služeb	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín
3	Vytvořený funkční systém	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín
4	Soubor podnětů	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín
5	Počet obcí zapojených do společného zajišťování ambulantních sociálních služeb	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín
6	Okamžitá kapacita ambulantních sociálních služeb	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín
7	Vytvořený funkční systém	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín
8	Soubor podnětů	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín
9	Počet obcí zapojených do společného zajišťování pobytových sociálních služeb	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín
10	Celkový počet lůžek v pobytových sociálních službách	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín
11	Vytvořený funkční systém	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín
12	Soubor podnětů	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Hlučín

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie jsou vyjádřeny v níže uvedeném přehledu:

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	Průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu

Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími faktory (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak také vnitřními faktory (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie). Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok⁹. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

⁹ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok. V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je

od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o realnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4 Závěr a postup zpracování

4.4.1 Shrnutí

V návrhové části byly v konečném důsledku zpracovávány tři problémové okruhy, ke kterým bylo přiřazeno celkem devět cílů. První problémovou oblast sociálních služeb v SO ORP Hlučín představuje „Způsob financování terénních sociálních služeb“. K vyřešení tohoto problému byly stanoveny tři cíle, a to: stabilizovat a udržet stávající síť soc. terénních služeb, vytvořit společný meziobecní systém kofinancování a vytvořit soubor podnětů legislativních změn. Druhou problémovou oblast představuje „Způsob financování ambulantních sociálních služeb“. K eliminaci tohoto problému byly definovány tři cíle, a to: stabilizovat a udržet stávající síť soc. ambulantních služeb, vytvořit společný meziobecní systém kofinancování a vytvořit soubor podnětů legislativních změn. Třetí problémovou oblast sociálních služeb představuje „Způsob financování pobytových sociálních služeb“. K vyřešení tohoto problému byly stanoveny tři cíle, a to: stabilizovat a udržet stávající síť soc. pobytových služeb, vytvořit společný meziobecní systém kofinancování a vytvořit soubor podnětů legislativních změn. Kontrola implementace strategie a dosahování cílů je zajištěna skutečností, že každý cíl má svého správce a naplňování cílů bude sledováno prostřednictvím stanovené sady indikátorů.

4.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Vytvoření výše uvedené strategie bylo rozděleno do dvou hlavních etap, ve kterých byla zpracována analytická část a návrhová část tohoto dokumentu. Analytické závěry se opírají nejen o celou řadu statistických dat, ale především také o názory expertů a výsledky šetření uskutečněného mezi starosty jednotlivých obcí. Návrhová část strategie byla zpracovávána v období od července 2014 do 20. prosince 2014 a zahrnovala: vytvoření vize, zpracování problémových okruhů (včetně jejich ověření), stanovení cílů a vytvoření sady měřících indikátorů. Návrhová část vychází z poměrně důsledné analýzy oblasti sociálních služeb v SO ORP Hlučín, z následně zpracovaného nástinu opatření a z odborných konzultací s experty fokusní skupiny.

Na základě výstupů SWOT analýzy a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byl realizačním týmem navržen jeden problémový okruh, který byl podroben ověření ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena ze zástupců: MěÚ Hlučín –sociální odbor, Domova pod Vinnou horou, Svazu tělesně postižených, Dětské rehabilitace, Domova dětí, Azylového domu pro matku a dítě, Elim Opava, Fontána p.o, motivujícího starosty a členů realizačního týmu projektu z území ORP. Odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat a dílčích šetření. Na základě výstupů provedené analýzy byl řešitelským týmem v rámci projektu meziobecní spolupráce původně sestaven jeden problémový okruh. Při bližším projednávání příčin se fokusní skupina usnesla na nezbytnosti užší specifikace a rozdělení původně navrženého problémového okruhu na tři dílčí specifické oblasti.

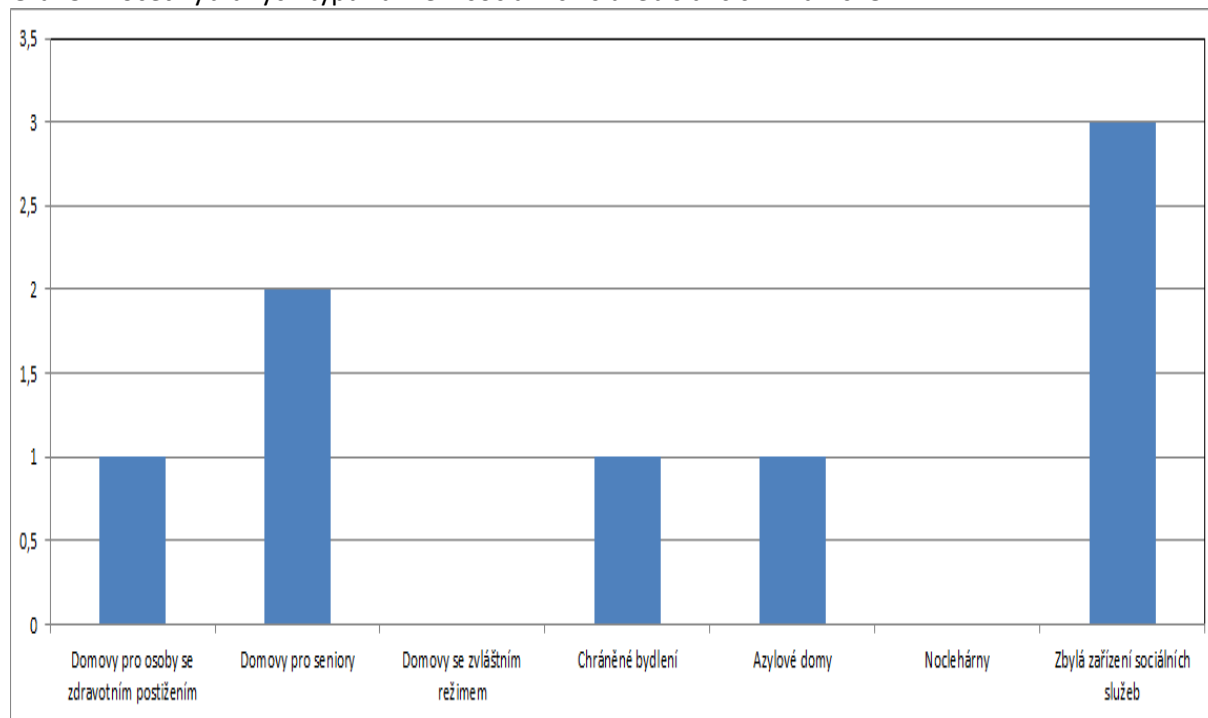
Na konečné podobě této strategie se podílel řešitelský tým, který navržené problémové okruhy a dílčí cíle projednával s motivujícími starosty i se starosty jednotlivých obcí a ověřoval jejich relevantnost předložením expertní fokusní skupině. V konečném důsledku byly řešitelským týmem zpracovávány tři problémové okruhy, stanoveno devět stěžejních cílů a byla vytvořena sada indikátorů ke sledování procesu dosažení cílů.

4.5 Přílohy

4.5.1 Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

Příloha č. 1

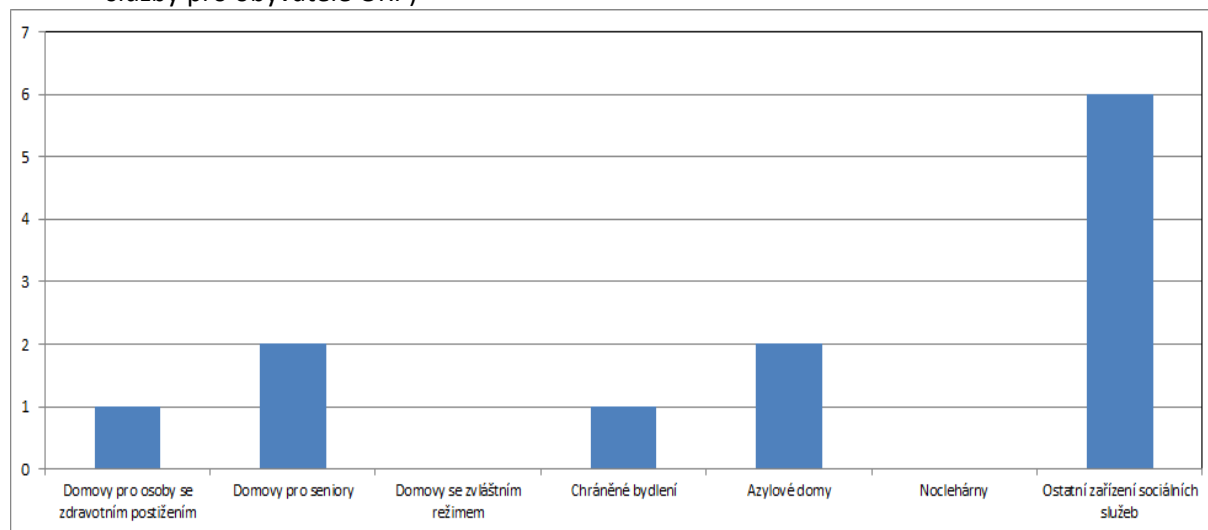
Graf 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb, zpracováno autorským týmem

Příloha č. 2

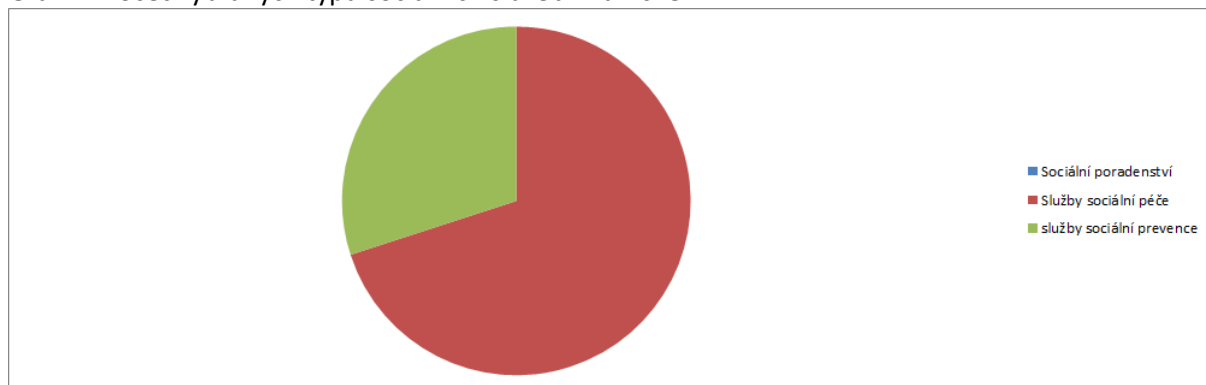
Graf 6: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb, zpracováno autorským týmem

Příloha č. 3

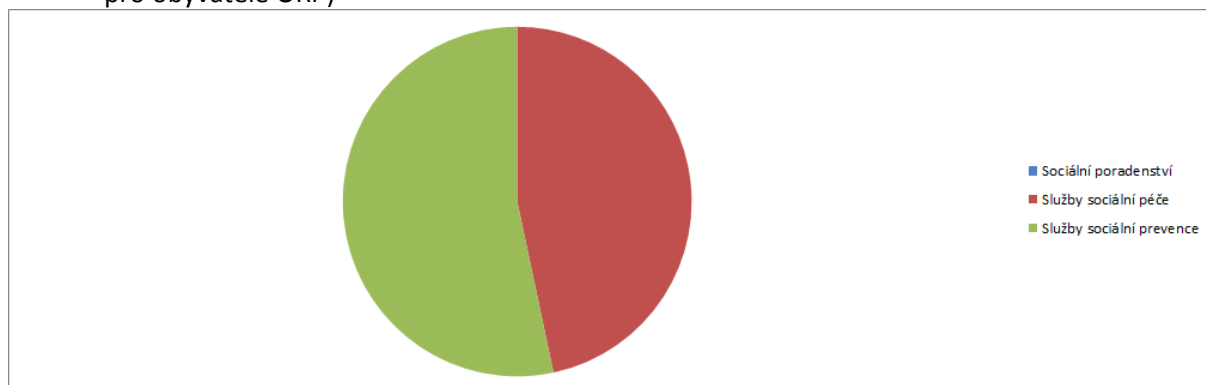
Graf 7: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb, zpracováno autorským týmem

Příloha č. 4

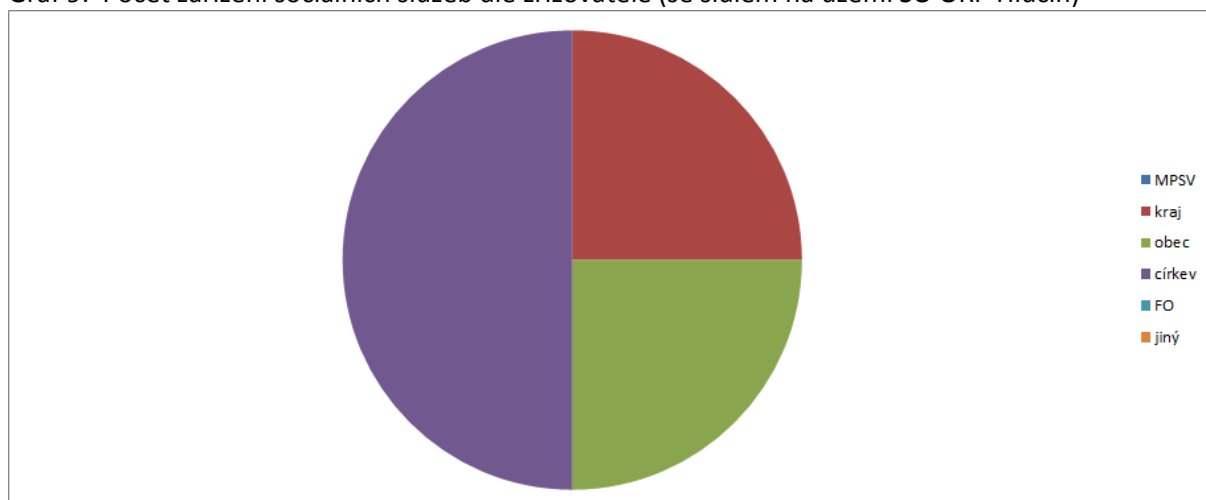
Graf 8: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb, zpracováno autorským týmem

Příloha č. 5

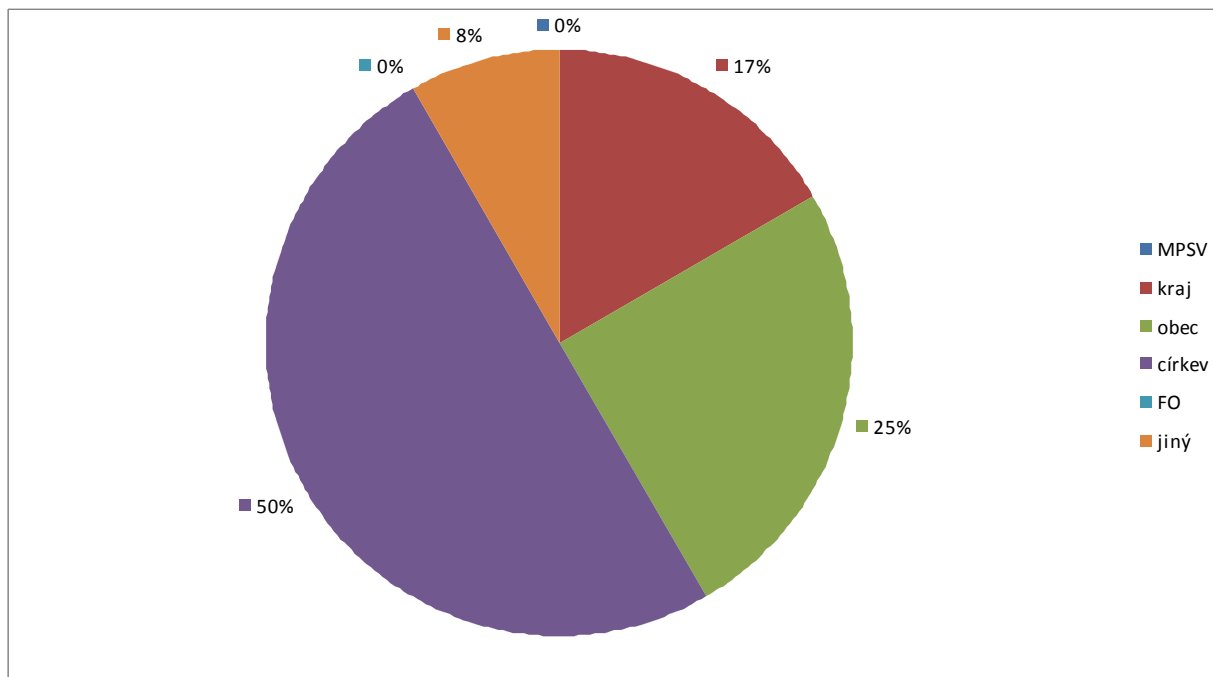
Graf 9: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele (se sídlem na území SO ORP Hlučín)

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb, zpracováno autorským týmem

Příloha č. 6

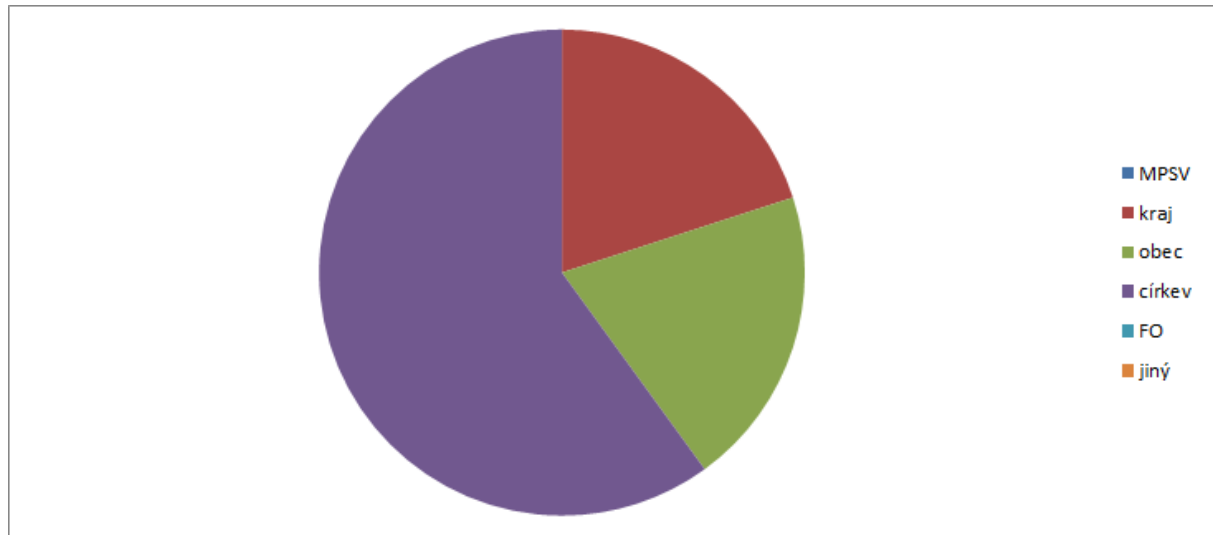
Graf 10: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele (zařízení všech zřizovatelů na území SO ORP

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb, zpracováno autorským týmem

Příloha č. 7

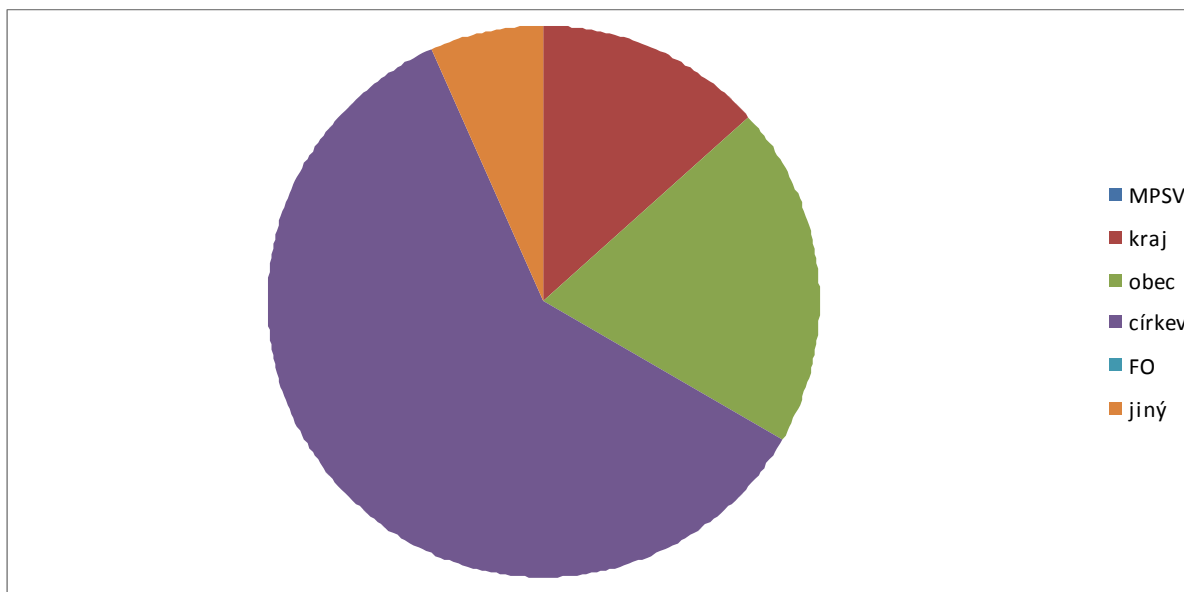
Graf 11: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele se sídlem v SO ORP Hlučín

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb, zpracováno autorským týmem

Příloha č. 8

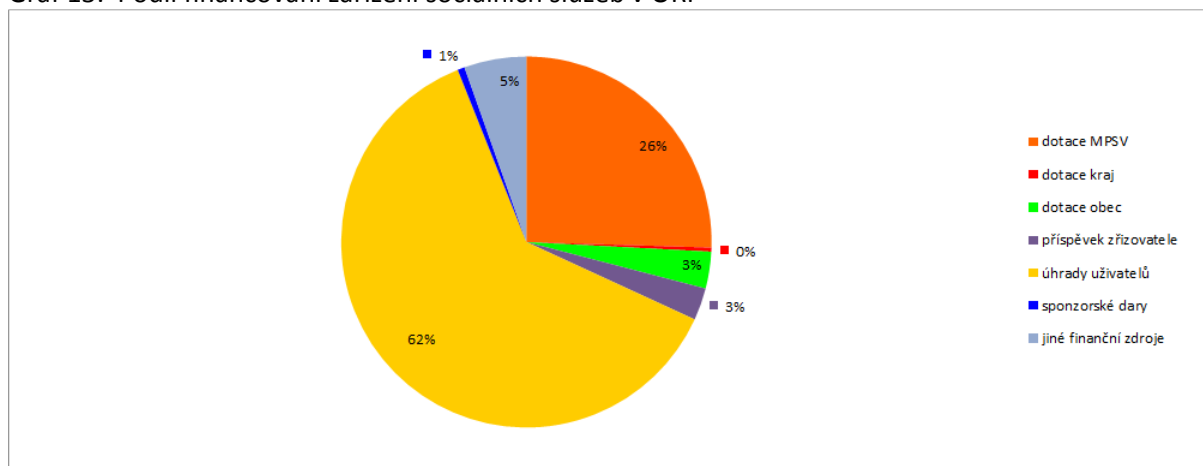
Graf 12: Podíl sociálních služeb dle zřizovatele (zařízení všech zřizovatelů na území SO ORP)

Zdroj: MPSV – Registr poskytovatelů sociálních služeb, zpracováno autorským týmem

Příloha č. 9

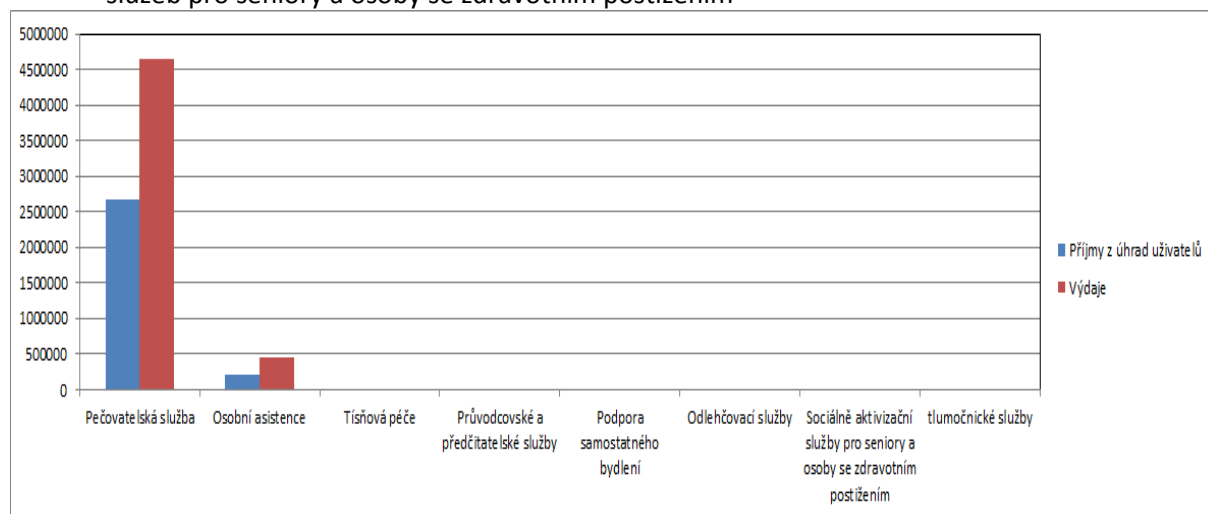
Graf 13: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb, zpracováno autorským týmem

Příloha č. 10

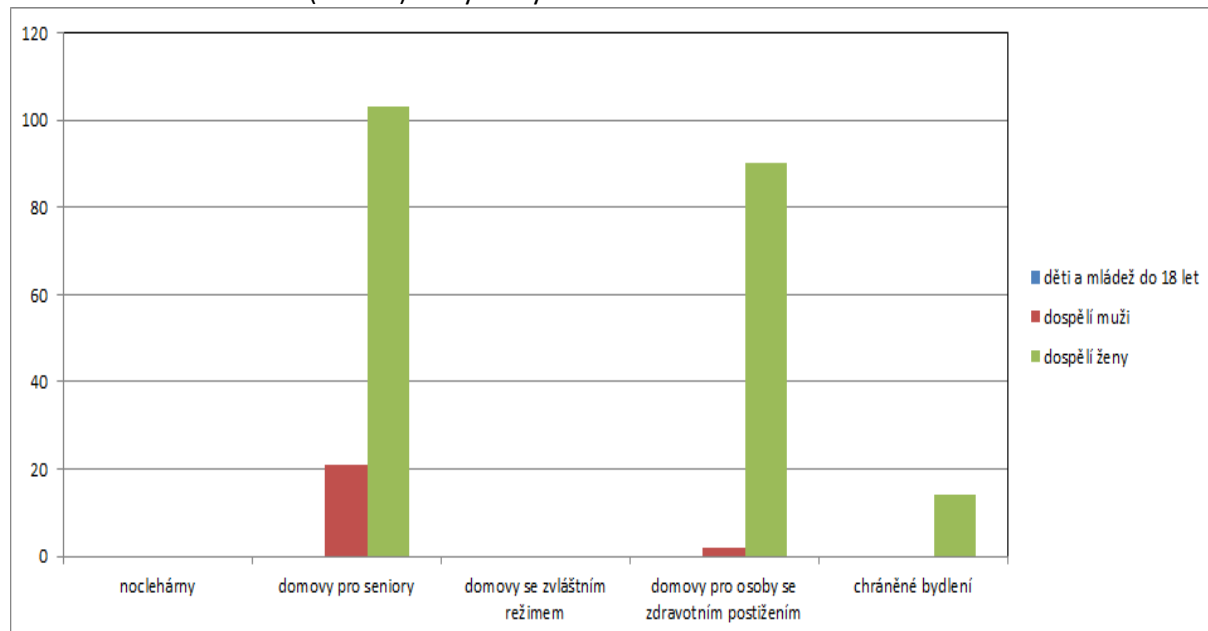
Graf 14: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Zdroj: Charita Hlučín, zpracováno autorským týmem

Příloha č. 11

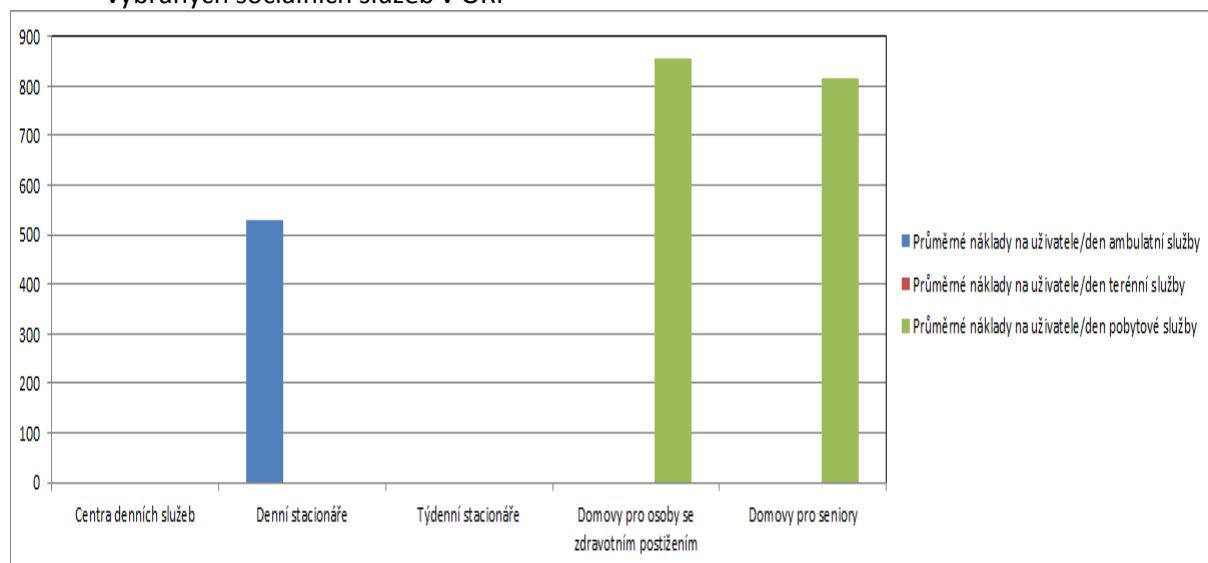
Graf 15: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb, zpracováno autorským týmem

Příloha č. 12

Graf 16: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

Zdroj: Poskytovatelé sociálních služeb, zpracováno autorským týmem

5 Téma 3: Odpadové hospodářství

5.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění

Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění

Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění

NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky

Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění

Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění

Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění

Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění

Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění

Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění

§ o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Popis problematiky v řešeném území ORP

Analýza řeší problematiku územní jednotky ORP a k ní územně příslušných měst a obcí.

Řešené téma

Řešeným tématem je odpadové hospodářství na území ORP Hlučín

Identifikace problémů

Obecné problémy odpadového hospodářství obcí v SO ORP Hlučín

- nedostatek sběrných dvorů na území správního obvodu
- problém znečišťování ovzduší v důsledku nedokonalého spalování a spolu-spalování KO
- nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění odpadů (v kontejnerech na separovaný odpad se objevuje směsný KO)
- problém občasného výskytu krátkodobých černých skládek (malého rozsahu)
- občasný výskyt problémů s nepořádkem v okolí sběrných míst a přistavených kontejnerů na velkoobjemový odpad (především v důsledku přebírání obsahu přistavených kontejnerů příslušníky romské menšiny a spoluobčany bez domova)
- občasný výskyt neplatičů
- vysoké ceny za svoz odpadů (uvádějí 3 obce ze 12)

Uvedené problémy vyplývají z osobních rozhovorů se starosty, realizovaného dotazníkového šetření v rámci obcí ORP Hlučín, a níže uvedených analýz.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

V rámci SO ORP Hlučín řeší danou problematiku každá obec samostatně. Nicméně je obvyklé, že sběrná místa (myšleno obvyklá místa pro dočasné umístění kontejnerů na velkoobjemový odpad apod.) využívají také občané ze sousedních obcí.

5.1.2 Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

SVOZ ODPADŮ Z OBCÍ SO ORP HLUČÍN

Na území správního obvodu působí dvě svozové firmy, a tím zde dochází k vytvoření konkurenčního podnikatelského prostředí. Přesto si někteří starostové stěžují na vysoké ceny vynakládané za svoz odpadů. Svoz a likvidaci odpadů zajišťují svozové společnosti: Marius Pedersen a.s. společně s OZO Ostrava s.r.o. V blízkém, nikoliv však v nejbližším okolí, působí také svozové společnosti .A.S.A., spol. s r.o. - provozovna Ostrava a společnost, van Gansewinkel, a.s. a AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o.

Svozová společnost OZO Ostrava s.r.o. (poskytuje služby pro 11 obcí SO ORP Hlučín):

Tato společnost nemá sídlo provozovny v SO ORP Hlučín, ale nachází se ve městě Ostrava, které s analyzovaným správním obvodem ORP Hlučín sousedí. OZO Ostrava s.r.o. v SO ORP Hlučín zajišťuje svoz odpadů pro jedenáct obcí (Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Hať, Kozmice, Ludgeřovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina, Závada). Majitelem společnosti je město Ostrava.

Logistika svozu odpadů:

- Plast a sklo z ORP Hlučín končí na třídících linkách společnosti OZO Ostrava s.r.o. - linka ke třídění odpadů, Ostrava Kunčice
- Papír končí na třídící lince .A.S.A., spol. s r.o. Ostrava-Vratimov
- Biologicky rozložitelný odpad (BRO) a směsný komunální odpad (SKO) končí na skládce OZO Ostrava s.r.o., ul. Bohumínská, Ostrava Hrušov. V důsledku organizace logistiky svozu odpadu bývá SKO v některých případech odvezen také na skládku SOMA Markvartovice a.s., ASOMPO, a.s. (Životice u Nového Jičína 194) a výjimečně může být také odvezen do spalovny SAKO Brno, a.s.
- Opad určený pro spalovnu je odvážen do SITA CZ a.s., Slovenská 2071, Ostrava Mariánské hory

Pro občany z obcí ORP Hlučín je ze strany svozové společnosti OZO Ostrava s.r.o. každoročně vystavena cenová nabídka za svoz odpadu. Tento ceník je pro všechny obce SO ORP Hlučín společný a je vytvořen s ohledem na objem kontejneru a četnost jeho svozu.

Svozová společnost Marius Pedersen a.s. (poskytuje služby pro 4 obce SO ORP Hlučín)

Společnost sídlí na území SO OPR Hlučín a poskytuje svozové služby pro čtyři obce tohoto správního obvodu (Bělá, Dolní Benešov, Hlučín a Markvartovice).

Logistika svozu odpadů:

- BRO a SKO končí většinou na skládce SOMA Markvartovice a.s. V důsledku organizace logistiky svozu odpadu bývá SKO v některých případech odvezen také na skládku EKO - Chlebičov a.s.
- SKO z města Dolní Benešov je svážen touto společností na skládku TALPA - RPF, s.r.o.
- Sklo se sváží na střepišť v Markvartovicích
- Papír a plast se sváží na třídírnu odpadů Marius Pedersen a.s.-soustředování a úprava odpadů Chlebičov.

Další svozové společnosti působící poblíž správního obvodu:

- Svozová společnost .A.S.A., spol. s r.o. - provozovna Ostrava

Společnost provozuje také třídící linku papíru na které končí svoz papíru z SO ORP Hlučín. Provozovna Ostrava zabezpečuje svoz komunálního a živnostenského odpadu, odvoz a odstranění průmyslového a stavebního odpadu. Vykupuje druhotné suroviny od občanů i podnikatelských subjektů. V areálu je zřízeno logistické centrum. Společnost provozuje skládku průmyslových odpadů kategorie S-NO Řepišť, středisko na úpravu druhotných surovin tříděním a lisováním, zajišťuje recyklaci dřeva a letní i zimní čištění komunikací a údržbu zeleně.

- Svozová společnost van Gansewinkel, a.s.

V okolí Ostravy zajišťují svoz odpadu především pro firmy, pro obce pak poskytuje své služby v okolí města Bruntál.

Z osobních rozhovorů se starosty vyplývá, že jsou s poskytovanými svozovými službami obou svozových společností spokojeni a v zásadě není důvod na dosavadním stavu něco měnit. Situace by se zásadně změnila v případě vybudování spalovny odpadů v Karviné. Nicméně současně také zazněl názor, že by v případě kolektivního vyjednávání obcí se svozovými společnostmi došlo k posílení vyjednávací pozice. Konkurenční prostředí a přítomnost konkurenčních svozových firem k tomuto kroku přímo vybízí.

ZAŘÍZENÍ PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

A. Sběrné dvory, sběrná místa a výkupny odpadů

Tab. 74: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatelé /vlastník (O, S)*	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	TS Hlučín s.r.o.	Markvartovická	Hlučín	507016	-	-	O	majitelem je obec Hlučín

Zdroj: Informační systém životního prostředí MSK

Poznámka: * o = obec, s = soukromník

Na území SO ORP Hlučín se nachází pouze jeden sběrný dvůr, a to Sběrný dvůr TS Hlučín, který separuje nebezpečný odpad, elektro odpad, velkoobjemový odpad, bioodpad.

Tab. 75: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatelé /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Elektrowin a.s.	Lipová 52	Hať	568210	-	-	S	pouze elektrozařízení, elektroodpad a světelné zdroje
2.	EKOLAMP s.r.o.	Lipová 52	Hať	568210	-	-	S	použité světelné zdroje
3.	EKOLAMP s.r.o.	Střední 305	Šilheřovice	510432	-	-	S	použité světelné zdroje
4.	Elektrowin a.s.	Pekařská 190/1	Píšť	509647	-	-	S	pouze elektrozařízení, elektroodpad a světelné zdroje
5.	Obec Ludgeřovice	-	Ludgeřovice	507971	-	-	O	Sběrné místo pro bioodpad a elektroodpad
6.	Obec Dolní Benešov	-	Dolní Benešov	506702	-	-	O	Sběrné místo pro bioodpad

Zdroj: Informační systém životního prostředí MSK

Poznámka: Výše uvedená zařízení neplní shodnou úlohu jako sběrný dvůr ve smyslu sběru různého odpadu. Sběrná místa plní funkci sběrných dvorů se v SO ORP Hlučín nenacházejí!

Přes tuto skutečnost jsou ve všech obcích zřízena tzv. sběrná místa - respektive sběrná hnízda pro sběr separovaného komunálního odpadu a případně také elektroodpadu. Sběr elektroodpadu zajišťují společnosti Elektrowin a.s. a EKOLAMP s.r.o. S výjimkou obce Děhylov je ve všech obcích zřízeno sběrné místo pro sběr použitých světelných zdrojů.

Sběr elektroodpadu:

Sběr elektroodpadu zajišťuje firma Elektrowin a.s. ve 12 obcích SO ORP Hlučín

- sběrná místa jsou zřízena v obcích:

Hať - Lipová 52

Hlučín - Markvartovická (TS Hlučín s.r.o.)

Ludgeřovice - Markvartovická 42/33

Píšť -Píšť 189

Šilheřovice- Střední 305

- sběrné kontejnery jsou přistaveny v obcích:

Bohuslavice, Darkovice, Hať, Ludgeřovice, Šilheřovice

- mobilní svoz je zajištěn z obcí:

Děhylov, Dobroslavice, Kozmice, Vřesina, Závada

Sběrné místo pro sběr bioodpadu je zřízeno v Dolním Benešově v místě „pod zámkem“ a v městské části Dolní Benešov - Zábřeh „u hřiště“ a v obci Ludgeřovice.

Tab. 76: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Ritschny kovošrot a sběrné suroviny	K Pile 1948/8	Hlučín	507016	-	-	S
2.	Krista Glacová - stacionární sběrna Markvartovice	-	Markvartovice	507016	-	-	S
3.	Marius Pedersen a.s. - Soustředovací místo odpadů Hlučín	-	Hlučín	507016	-	-	S
4.	Marius Pedersen a.s. - střepiště Hlučín	1. máje	Hlučín	507016	-	-	S
5.	ORC group s.r.o. - sběrna Ludgeřovice	-	Ludgeřovice	507971	-	-	S
6.	RITSCHNY kovošrot a sběrné suroviny s.r.o.- sběrna Dolní Benešov	-	Dolní Benešov	506702	-	-	S
7.	TALPA - RPF, s.r.o.- Sběr a výkup odpadů Dolní Benešov	-	Dolní Benešov	506702	-	-	S
8.	ORC Recycling s.r.o.- sběrna Ludgeřovice	-	Ludgeřovice	507971	-	-	S
9.	SOREO PLUS s.r.o.- sběrna Ludgeřovice	-	Ludgeřovice	507971	-	-	*
10.	.A.S.A., spol. s r.o. - Logistické centrum	mobilní zařízení	Ostrava	-	-	-	S

Zdroj: Informační systém životního prostředí MSK

* Společnost SOREO PLUS s.r.o. byla ke dni 19.07.2014 zrušena s likvidací

Poznámka: Kapacita jednotlivých zařízení a další požadované údaje nebyly žádným provozovatelem sděleny.

B. Třídící linky pro separovaný odpad

Tab. 77: Třídící linky na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	SOMA Markvartovice a.s. - překládací a třídící	Markvartovická 1148	Markvartovice	507016	20 000	-	S

Zdroj: Informační systém životního prostředí MSK

Tab. 78: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Marius Pedersen a.s.- soustředování a úprava odpadů	Hlavní 65	Chlebičov	512923	-	-	S	plast, papír, kartón, směs, fólie, tvrdý plast HDP
2.	Chlebičov a.s. - třídírna separovaného odpadu Bohumín	-	Nový Bohumín	599051	-	-	S	
3.	OZO Ostrava s.r.o. - linka ke třídění odpadů	Frýdecká 680/444	Ostrava Kunčice	546046	-	-	O	plast, sklo
5.	.A.S.A., spol. s r.o.-recyklinka Vratimov	-	Ostrava-Vratimov	598879	-	-	S	(třídí plast a papír) pro ORP – třídí pouze papír
6.	ECOPAK, spol. s r.o.- linka na úpravu odpadů	Strádalů 664	Ostrava - Kunčičky	546135	-	-	S	Papír

Zdroj: Informační systém životního prostředí MSK

Tab. 79: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen a.s, zařízení k soustředování a úpravě odpadů	Hlavní 252	Chlebičov	512923	Bělá, Dolní Benešov, Hlučín, Markvartovice	S	papír, plast
2.	OZO Ostrava s.r.o. - linka ke třídění odpadů	Frýdecká 680/444	Ostrava	546046	Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Hať, Kozmice, Ludgeřovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina, Závada	O	plast a sklo
3.	SOMA Markvartovice a.s. - překládací a třídící stanice	Markvartovická 1148	Hlučín	507016	Bělá, Dolní Benešov, Hlučín, Markvartovice	S	
4.	.A.S.A., spol. s r.o.-recyklinka Vratimov	Frýdecká 740	Ostrava -Vratimov	598879	Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Hať, Kozmice, Ludgeřovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina, Závada	S	Papír

Zdroj: Informační systém životního prostředí MSK

Z osobních rozhovorů se zástupci příslušných svozových společností a z šetření v obcích vyplývá, že v důsledku nedodržování vyhlášek a předpisů ze strany občanů dochází k nedostatečné separaci a ke spalování odpadů v domácích zařízeních na tuhá paliva. Současná legislativa neumožňuje obcím dostatečnou a účinnou kontrolu s možností uplatnění případných sankcí. Prostřednictvím oběžníků a komunikací s občany je v obcích realizována osvěta zaměřená na oblast třídění a likvidace odpadů.

Z analýzy rozmístění zařízení na třídění odpadů vyplývá, že se na území SO ORP Hlučín a v jeho blízkém okolí, vyskytuje dostatečné množství těchto zařízení. Z osobních rozhovorů s provozovateli zařízení pro nakládání s odpady vyplynulo, že kapacita technologických zařízení pro zpracování a nakládání s odpady je dostatečná a nachází se v příznivé dojezdové vzdálenosti. Svoz na příslušné třídící linky většinou souvisí s konkrétní svozovou společností:

- Svazová společnost OZO Ostrava s.r.o.

Plast a sklo z ORP Hlučín končí na třídících linkách společnosti OZO Ostrava s.r.o. - linka ke třídění odpadů, Ostrava Kunčice. Papír končí na třídící lince .A.S.A., spol. s r.o. Ostrava-Vratimov

- Svazová společnost Marius Pedersen a.s.

Sklo se sváží na střepiště v Markvartovicích. Papír a plast se sváží na třídírnu odpadů Marius Pedersen a.s.- dotřídění na lince pro třídění směsných plastů v Chlebičově .

Kapacita jednotlivých zařízení a další požadované údaje nebyly žádným provozovatelem sděleny.

C. Zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO)

Tab. 80: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	SOMA Markvartovice a.s., kompostárna	Markvartovická 1148	Hlučín	507016	34 800	-	S
2.	Tomáš Hájovský - kompostárna - Jasénky	kompostárna Jasénky	Hlučín	507016	-	-	S
3.	Tomáš Hájovský - kompostárna - Markvartovice	kompostárna - Markvartovice	Markvartovice	508128	-	-	S

Zdroj: Informační systém životního prostředí MSK

Tab. 81: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	OZO Ostrava s.r.o. kompostárna	Bohumínská	Ostrava-Hrušov	546046	-	-	O
2.	EKO - Chlebičov a.s. - kompostovací plochy	-	Chlebičov	512923	-	-	S
4.	BM servis a.s. - kompostárna	-	Bohumín	599051	-	-	S

Zdroj: Informační systém životního prostředí MSK

Tab. 82: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	SOMA Markvartovice a.s., kompostárna	Markvartovická 1148	Hlučín	507016	Bělá, Dolní Benešov, Hlučín, Markvartovice	S
2.	OZO Ostrava s.r.o. kompostárna	Bohumínská	Ostrava - Hrušov	546046	Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Hať, Kozmice, Ludgeřovice, Pištěl, Šilheřovice, Vřesina, Závada	O
3.	Tomáš Hájovský	Kompostárna Jasénky	Hlučín	507016	Individuální svoz ze všech obcí ORP Hlučín	S
4.	Tomáš Hájovský	Kompostárna Markvartovice	Markvartovice	508128	Individuální svoz ze všech obcí ORP Hlučín	S

Zdroj: Informační systém životního prostředí MSK

Ve městě Hlučín, konkrétně v městské části Darkovičky probíhá pilotní projekt zaměřený na svoz bio-odpadu. BRO se v rámci pilotního projektu separuje v městské části Darkovičky do hnědých 240l nádob (u každé nemovitosti), pro Hlučín a městskou část Bobrovníky je zajištěna separace BRO na sběrném dvoře TS Hlučín s.r.o. Kapacity zařízení jsou dostatečné. Nedostatek sběrných míst na biologicky rozložitelný odpad je simulován možností zakoupení služeb souvisejících se svozem tohoto odpadu.

Bioplynové stanice

Bioplynové stanice na území SO ORP Hlučín nejsou zřízeny. Obyvatelstvo se k provozování bioplynových stanic na území SO ORP Hlučín staví velmi skepticky.

Kompostárny

SO ORP Hlučín má k dispozici dvě velké kompostárny. Jedna se nachází v obci Markvartovice a druhá mimo SO ORP Hlučín v Ostravě Hrušově. Další dvě menší kompostárny se nacházejí v Hlučíně a Markvartovicích. BRO z SO ORP Hlučín končí v kompostárně v areálu skládek OZO Ostrava s.r.o. v Ostravě Hrušově a SOMA Markvartovice a.s. v Hlučíně. Ve správním obvodu ORP Hlučín je bytová zástavba řešena především rodinnými domy. Mnoho obyvatel chová drobné zvířectvo a vlastní kompostéry. Z tohoto důvodu řada obyvatel velkou část BRO zužitkuje. Současně je ze strany obyvatel využívána také možnost placeného svozu BRO svozovými společnostmi s následným odvozem na výše uvedené kompostárny. Pro SO ORP Hlučín je kapacita kompostáren dostatečná a v dobré dojezdové vzdálenosti.

D. Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů (ZEVO)

Tab. 83: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	SITA CZ a.s.	Slovenská 2071	Ostrava Mariánské hory	554286	-	-	NO	S

Zdroj: Statistická ročenka ŽP, Informační systém životního prostředí MSK

Tab. 84: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	SITA CZ a.s.	Slovenská 2071	Ostrava Mariánské hory	554286	všech 15 obcí v závislosti na způsobu likvidace odpadů svozovou společností	S

Zdroj: Statistická ročenka ŽP

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů se v současné době na území ORP Hlučín nenacházejí. Z osobních rozhovorů s odborníky na svoz a likvidaci odpadů vyplynulo, že část odpadů vyprodukovaných v SO ORP Hlučín může někdy končit také ve spalovně SAKO Brno, a.s.

E. Skládky odpadů a další zařízení pro nakládání s odpady

Tab. 85: Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav

č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1	SOMA Markvartovice a.s.	Markvartovická 1148	Hlučín	507016	OO, IO	skládka je částečně rekultivovaná	S	Celková projektovaná kapacita skládky je 1.863.439 m ³
2	TALPA - RPF, s.r.o.	Holvekova 645/36	Dolní Benešov	506702	skládka S-OO3 a S-NO	skládka je částečně rekultivovaná a její životnost se předpokládá do roku 2025	S	Skládka pouze pro potřeby občanů Města Dolní Benešov a podnikatelské subjekty okolních obcí. Svoz zajišťuje spol. Marius Pedersen a.s.

Zdroj: Informační systém životního prostředí MSK

Tab. 86: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1	EKO - Chlebičov a.s. - skládka odpadů EKO-Chlebičov	Hlavní 65	Chlebičov	512923	OO, NO	skládka je částečně rekultivovaná	S	
2	OZO Ostrava s.r.o.	Bohumínská	Ostrava Hrušov	546046	skládka SOO a plocha pro biolog. úpravu	skládka je částečně rekultivovaná	O	S-OO a plocha pro biolog. úpravu (BRO)
3	BM servis a.s.	Krátká 775	Bohumín	599051	IO, OO	skládka je částečně rekultivovaná	O	

Zdroj: Informační systém životního prostředí MSK

Tab. 87: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	OZO Ostrava s.r.o.	Bohumínská	Ostrava Hrušov	546046	Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Hať, Kozmice, Ludgeřovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina, Závada	O	Sídlo společnosti: Frýdecká 680/444, Slezská Ostrava
2	SOMA Markvartovice	Markvartovická 1148	Hlučín	507016	Bělá, Hlučín, Markvartovice	S	
3	a.s. EKO - Chlebičov a.s. - sklárka odpadů EKO-Chlebičov	-	Chlebičov	512923	Bělá	S	V důsledku organizace logistiky svozové společnosti Marius Pedersen část SKO občas končí také na této skládce
4	TALPA - RPF, s.r.o.	Holvekova 645/36	Dolní Benešov	506702	Dolní Benešov	S	Sklárka pouze pro potřeby občanů Města Dolní Benešov a podnikatelské subjekty okolních obcí. Svoz zajišťuje spol. Marius Pedersen a.s.
5	ASOMPO, a.s.	Životice u Nového Jičína 194	Životice u Nového Jičína 194	547000	Nelze jednoznačně specifikovat, ale jedná se o obec, pro které zajišťuje svoz odpadů spol. OZO Ostrava s.r.o	Sdružení obcí a měst pro likvidaci odpadů (SOMPO)	V důsledku organizace logistiky svozové společnosti OZO Ostrava s.r.o. část SKO občas končí také na této skládce

Zdroj: Informační systém životního prostředí MSK

Z jednání s provozovateli příslušných zařízení a z analýzy dat vyplývá, že sklárky odpadů a třídící linky jsou modernizovány a nacházejí na území i mimo území SO ORP Hlučín. Umístění těchto zařízení je z logistického hlediska velmi dobré. Kapacita technologických zařízení pro zpracování a nakládání s odpady je dostatečná a nachází se v příznivé dojezdové vzdálenosti. Obce v SO ORP Hlučín nejsou vlastníky, ani provozovateli skládek a třídících linek

Odpad z SO ORP Hlučín končí na skládkách:

- Soma Markvartovice a.s. v Markvartovicích,
- OZO Ostrava s.r.o. v Ostravě Hrušově,
- TALPA - RPF, s.r.o. v Dolním Benešově.
- Část odpadů ze SOMA Markvartovice a.s. - překládací a třídící stanice putuje do zařízení v Chlebičově.

Společnost TALPA - RPF, s.r.o. zajišťuje skládkování pouze pro potřeby občanů města Dolní Benešov a podnikatelské subjekty okolních obcí. Svoz pro tuto skládku zajišťuje spol. Marius Pedersen a.s.

Černé skládky

Na území SO ORP Hlučín se v současné době nevyskytuje žádná významná černá skládka. Ze strany občanů přesto dochází k porušování vyhlášek, předpisů a příslušného zákona o odpadech. V důsledku toho vznikají krátkodobé černé skládky malého rozsahu, které obsahují především stavební suť a pytlované odpadky. Vyskytují se většinou po příkopech v okolí cest, v lesích apod. Jejich počet je jen obtížně vyčíslitelný, protože jsou průběžně na náklady obcí odstraňovány. Na jejich odklizení se podílejí také samotní občané. Obce za tímto účelem zajišťují přistavení kontejnerů na odvoz objemného a směsného odpadu. Konkrétním příkladem jsou každoroční úklidové práce pořádané například při příležitosti oslav Dne Země. Černé skládky ohrožující životní prostředí se na území SO ORP Hlučín nevyskytují.

PRODUKCE ODPADŮ

A. Celková produkce odpadů

Níže uvedená tabulka č. 88 vypovídá o celkové produkci **ostatních odpadů (OO)** a **nebezpečných odpadů (NO)** na území ORP Hlučín, které jsou vyprodukovány všemi původci odpadů (obce, právnické osoby a podnikatelské subjekty).

Tab. 88: Produkce ostatních odpadů a produkce nebezpečných odpadů za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	63 826,22	37 412,55	64 109,19	29 831,18	38 029,64	84 230,35
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	2 875,59	508,34	2 033,80	1 337,00	3 102,19	1 920,85
Celková produkce (OO a NO)	67 193,41	37 920,89	66 142,99	31 168,18	41 131,83	86 151,20

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpad. hospodářství ministerstva životního prostředí)

Poznámka: Podrobná produkce OO a NO za období 2008-2012 je součástí přílohy č. 1

V tabulce č. 89 je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 21 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 17 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 79 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Tab. 89: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Hlučín	40 224	330,05	8,21	17 681,55	439,58	18 011,60	447,78
Moravskoslezský kraj	1 226 602	11 527,94	9,40	663 547,48	540,96	675 075,42	550,36
ČR	10 516 125	127 634,47	12,14	5 580 580,96	530,67	5 708 215,44	542,81

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V porovnání s průměrnými hodnotami za Moravskoslezský kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 3,93 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 95,03 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

1. Formy sběru vyprodukovaných odpadů

Sběr odpadů na území správního obvodu probíhá prostřednictvím sběrného dvora TS Hlučín, formou pravidelného svozu smíšeného komunálního odpadu (SKO), formou sběrných hnízd zřízených za účelem sběru separovaného odpadu a mobilním sběrem velkoobjemového odpadu za spolupráce se svozovými společnostmi Marius Pedersen, a.s. a společností OZO Ostrava s.r.o. Sběrná místa plní funkci sběrných dvorů se v SO ORP Hlučín nenacházejí. Ve všech obcích jsou zřízena sběrná místa - respektive sběrná hnízda pro sběr separovaného komunálního odpadu a případně také elektroodpadu. Část odpadů (především kovový a železný odpad) končí také ve sběrných a výkupních odpadů prostřednictvím individuálního sběru na straně fyzických i právnických osob. Sběr nebezpečného odpadu (NO) je realizován prostřednictvím sběrného dvora TS Hlučín a mobilním svozem výše uvedených svozových společností, který je realizován ve většině obcí 2x v roce.

2. Celková produkce odpadů

V jednotlivých letech se celková produkce odpadů výrazně liší. Meziroční trendy naznačují výrazný pokles i nárůst. Ve srovnání s datovou základnou (DZ) z roku 2000 byla celková produkce odpadů v letech 2008-2011 nižší (jen v roce 2009 přibližně stejná = 98,44 %). Celkovou produkci OO a NO vystihuje **tabulka a graf 17, jenž jsou součástí přílohy č. 1, oddíl 5.5.2.**

Dlouhodobý trend celkové produkce odpadů OO a NO je u obou skupin odpadů rostoucí, to znamená, že produkované množství odpadů na území SO ORP Hlučín má ve sledovaném období 2008-2012 rostoucí tendenci. Množství odpadů se v jednotlivých letech liší, tato skutečnost souvisí především s rozsahem stavebních a demoličních prací, které byly v příslušném roce realizovány. Převažující zástavbu v SO ORP Hlučín představují domy rodinného typu. Vliv na růst produkce odpadů má suburbanizace v podobě výstavby nových rodinných domů v obcích Markvartovice, Ludgeřovice, Vřesina a současně také svoz a skládkování odpadů z okolních SO ORP.

3. Trend vývoje OO a NO z hlediska podílu na celkové produkci odpadů a měrné produkci na obyvatele

Podíl NO na celkové produkci odpadů v letech 2008-2011 postupně každoročně rostl a to z původních 1,34 % na maximum 7,54 % v roce 2011. V roce 2012 tento podíl NO na celkové produkci odpadů činil 2,23 %. **Podíl NO** na celkové produkci odpadů v letech 2008-2011 - **ROSTL**. V roce 2012 došlo k poklesu podílu NO na 2,23 %. **Podíl OO** na celkové produkci odpadů v letech 2008-2011 - **KLESAL**. Lze konstatovat, že trend podílu NO na celkové produkci odpadů je rostoucí a trend podílu OO na celkové produkci odpadů je klesající. Tento růst je způsoben zvýšením výroby v průmyslových podnicích a zvýšeným množstvím odpadů ze stavebnictví v důsledku stavebně-demoličních prací.

4. Měrná produkce NO na obyvatele SO OPR Hlučín za období 2008-2012, její srovnání s datovou základnou z roku 2000 a s cílem POH ČR

Měrná produkce NO (dále jen MP NO) na obyvatele v letech 2008-2012 v porovnání s datovou základnou z roku 2000 výrazně klesla. Ve sledovaném období kolísala v rozmezí 12,7 - 77,21 tun NO a v průměru na jednoho obyvatele správního obvodu dosahovala hodnoty 44,32 tun. V roce 2000 činila měrná produkce NO 300,2 tun na jednoho obyvatele (viz. **tabulka, která je součástí přílohy č. 1, oddíl 5.5.2**).

5. Srovnání s cílem POH ČR- snížit měrnou produkci NO o 20 % do roku 2010 :

Snížení měrné produkce NO na obyvatele se v porovnání s datovou základnou z roku 2000 vyvíjelo následovně:

v roce 2008 došlo ke snížení o -95,77 %, tedy na 12,7 tun NO na jednoho občana. V letech 2008-2012 produkce NO na občana kolísala, ale v porovnání s rokem 2000 byla vždy nižší o více než 70 %.

Ve vztahu k cílům POH ČR lze hovořit o pozitivním vývoji.

Poznámka:

V roce 2010 došlo v porovnání s rokem 2000 ke snížení měrné produkce NO o 88,94 %. Směrnice vývojového trendu měrné produkce NO od roku 2008 v porovnání s rokem 2000 má mírně rostoucí tendenci. Tato produkce je odrazem situace v roce 2012, kdy došlo k růstu produkce odpadů u skupin odpadů: z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy kovů a plastů, stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) a odpady ze zařízení na zpracování odpadu z čistíren odpadních vod.

Tab. 90: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařizeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	75,64	0,00	2,48	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	435,18	406,19	534,94	23,08	92,55
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	84,50	75,97	0,32	0,22	4,41
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	0,59	1,82	1,48	0,07	3,45
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	5,70	0,02	2,00	0,20	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	26,60	0,00	0,00	0,00
07	Odpady z organických chemických procesů	0,00	0,51	0,28	0,44	0,97
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	15,40	33,14	31,60	17,22	53,15
09	Odpady z fotografického průmyslu	0,56	0,93	0,80	0,92	1,88
10	Odpady z tepelných procesů	2 688,26	1 746,53	2 011,82	2 504,11	2 226,44
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	0,00	0,00	0,00	0,00	21,92
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	4 826,79	4 694,63	4 003,67	4 102,67	5 290,63
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	73,11	83,01	145,85	122,04	197,66
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skup. 07 a 08)	0,07	0,12	0,15	0,08	0,52
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	640,67	280,63	359,64	370,22	636,62
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	271,96	194,30	367,12	543,93	603,44
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	10 026,35	39 851,81	7 562,67	15 224,06	58 524,83
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	1,24	0,92	3,61	1,63	2,56
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	4 022,38	2 494,03	966,79	1 443,54	2 992,72
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	14 752,44	16 251,84	15 172,95	16 777,41	15 497,46
50	Odpady vzniklé z elektro-odpadů	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		37 920,89	66 142,99	31 168,18	41 131,83	86 151,20

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpad. hospodářství ministerstva životního prostředí)

Z tabulky 90 je patrné, že mezi skupiny odpadů s největším množstevním zastoupením na území SO ORP Hlučín v roce 2012 patří:

1. Stavební a demoliční odpady, včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst

Vývojový trend množstevní produkce odpadů má rostoucí směrnici. Na této skutečnosti se podílí suburbanizace - výstavby v obcích Markvartovice, Ludgeřovice, Vřesina a s tím související stavební terénní úpravy. V roce 2012 tyto odpady činily 58 524 tun.

2. Komunální odpady včetně složek z odděleného sběru (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů)

Vývojový trend množstevní produkce odpadů je v podstatě stagnující. V roce 2012 tyto odpady činily 15 497,46 tun. V porovnání s předcházejícími léty činí průměrná roční hodnota komunálního odpadu 15 690 tun.

3. Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů

Vývojový trend množstevní produkce odpadů kopíruje výrobu v závislosti na poptávce a vývoji světové ekonomiky, která se nachází v dlouhodobé recesi. Do roku 2010 se jednalo o pokles produkce těchto odpadů a v následujících letech již došlo k růstu a k meziročnímu navýšení o 284,4 % v roce 2012. V roce 2012 tyto odpady činily 5 290,63 tun. Na produkci těchto odpadů se výraznou měrou podílí zaměstnavatelé, kteří se profilují z oblasti strojírenského průmyslu a slévárenství. Největším producentem těchto odpadů je společnost ARMATURY Group a.s.

4. Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu z čistíren odpadních vod, pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely

Vývoj množství odpadu vykazuje výrazně *klesající trend*, a to z hodnoty 4022,38 tun v roce 2008 na hodnotu 966,79 tun v roce 2010. V následujícím období je zřejmý rostoucí trend na přibližně 74% úroveň roku 2008. V roce 2012 tyto odpady činily 2 992,72 tun.

5. Odpady z tepelných procesů

Množství těchto odpadů v letech 2008-2012 *osciluje kolem průměrné hodnoty 2 235,4 tun*. K výraznému meziročnímu poklesu o 35 % došlo v roce 2009. V roce 2012 tyto odpady činily 2 688,26 tun.

B. Celková produkce komunálního odpadu (KO)

Celková produkce komunálního odpadu (dále jen KO) je na území ORP z dlouhodobého hlediska rostoucí. Tuto skutečnost vystihuje tabulka: "*Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně*", která je součástí přílohy č.2 tohoto dokumentu (bod osnovy 5.5.3). Z tabulky je patrné, že mezi nejvíce zastoupené druhy komunálního odpadu v SO ORP Hlučín v roce 2012 patří: směsný komunální odpad (BRKO), objemný odpad (BRKO), kovy, biologicky rozložitelný odpad (BRKO), papír a lepenka (BRKO), sklo a plasty.

1. Směsný komunální odpad (BRKO)

Vývojový trend produkce lze v období 2008-2012 vnímat jako konstantní s průměrnou roční hodnotou 10 362 tun. Množství odpadu v roce 2012 činilo 10 258,74 tun. Výrazný meziroční nárůst o 14,13 % v roce 2009 byl vynahrazen výrazným poklesem o 16,48 % v roce 2010.

2. Objemný odpad (BRKO)

Vývojový trend produkce je z dlouhodobého hlediska mírně rostoucí. Množství odpadu v roce 2012 v SO ORP činilo 1498,84 tun. Nepatrný meziroční pokles o necelé jedno procento se projevil v roce 2009. V následujících dvou letech byl každoročně zaznamenán přibližně 7-8% meziroční nárůst, který se v roce 2012 na hodnotě 0,18 % téměř zastavil. Průměrná hodnota objemného odpadu ve sledovaném období 2008-2012 činila 1 397,4 tun.

3. Kovy

Vývojový trend produkce je z dlouhodobého hlediska rostoucí. Množství kovového odpadu v roce 2012 činilo 1276,83 tun. Produkce sběru kovového odpadu vykazuje výrazný nárůst. V roce 2009 došlo k meziročnímu **nárůstu kovového odpadu o cca 14 643 %**, ze 7,23 tun v roce 2008 na 1065,89 tun v roce 2009. Průměrná hodnota kovového odpadu ve sledovaném období 2008-2012 činila přibližně 960 tun.

4. Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)

Množství odpadů BRKO se v jednotlivých letech sledovaného období 2008-2012 kolísá. Množství odpadu v roce 2012 činilo 758,71 tun. Nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2012 (758,71 tun) s meziročním poklesem 56 %, nejvyšší pak v roce 2010 (1797,5 tun) s největším meziročním nárůstem 111,6 %.

5. Papír a lepenka (BRKO)

Vývojový trend je rostoucí. Množství odpadu v roce 2012 činilo 579,95 tun. Výrazný meziroční nárůst byl zaznamenán v letech 2009 (cca o 150 %) a 2010 (cca 154 %)

6. Sklo

Vývojový trend je rostoucí. Množství odpadu v roce 2012 činilo 415,76 tun.

7. Plasty

Vývojový trend je rostoucí. Množství odpadu v roce 2012 činilo 414,44 tun.

C. Produkce komunálního odpadu (KO) a směsného komunálního odpadu (SKO)

Tab. 91: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	37 920,89	66 142,99	31 168,18	41 131,83	86 151,20
Celková produkce KO	15 378,94	16 519,17	15 519,40	17 128,07	16 113,47
Celková produkce SKO	10 160,09	11 595,60	9 684,14	10 110,57	10 258,74

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpad. hospodářství ministerstva životního prostředí)

Poznámka: Vysvětlení použitých zkratk - (KO) = komunální odpad, (SKO) = směsný komunální odpad

Podrobná produkce KO a SKO za období 2008-2012 je součástí přílohy č.3 (bod osnovy 5.5.4), která navíc zahrnuje meziroční změny, podílové ukazatele, měrné produkce odpadů a grafické vyjádření podílu KO a SKO na celkové produkci odpadů v ORP (graf 18).

1. Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu v roce 2012 jehož původcem je obec

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

V tabulce č. 92 (níže) je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 93 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 90 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 7 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Tab. 92: Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Hlučín	40 224	14 998,99	372,89	9 257,45	230,15	223,17
Moravskoslezský kraj	1 226 602	528 551,93	430,91	250 545,01	204,26	207,50
ČR	10 516 125	3 886 782,29	369,60	2 211 052,64	210,25	-

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 3,29 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 19,9 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

2. Sběr komunálního odpadu

Sběr domovního odpadu probíhá na území správního obvodu formou pravidelného svozu obsahu sběrných nádob. Sběr velkoobjemového odpadu je ve většině obcí realizován formou mobilního sběru, a to většinou dvakrát během jednoho kalendářního roku. Svoz tohoto odpadu zajišťují společnosti Marius Pedersen, a.s. a společnost OZO Ostrava s.r.o. Vzhledem k převažující zástavbě rodinných domů je sběr komunálního odpadu realizován především do popelnic. Ve městě Hlučín je sběr KO ve velké míře realizován do kontejnerů.

3. Logistika svozu komunálního odpadu v SO ORP Hlučín:

- Svozová společnost OZO Ostrava s.r.o.:

Společnost OZO Ostrava s.r.o. zajišťuje svoz komunálního odpadu pro obce: Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Hať, Kozmice, Ludgeřovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina, Závada. SKO končí na skládce OZO Ostrava s.r.o., ul. Bohumínská, Ostrava Hrušov. V důsledku organizace logistiky svozu odpadu bývá SKO v některých případech odvezen také na skládku SOMA Markvartovice a.s., ASOMPO, a.s. (Životice u Nového Jičína 194) a výjimečně může být také odvezen do spalovny v Brně, SAKO Brno, a.s.

- Svozová společnost Marius Pedersen a.s.:

Marius Pedersen, a.s. zajišťuje svoz komunálního odpadu pro obce: Bělá, Dolní Benešov, Hlučín a Markvartovice. SKO končí většinou na skládce SOMA Markvartovice a.s. V důsledku organizace logistiky svozu odpadu bývá SKO v některých případech odvezen také na skládku EKO - Chlebičov a.s. SKO z města Dolní Benešov je svážen touto společností na skládku TALPA - RPF, s.r.o.

4. Meziroční trend celkové produkce odpadů na území ORP v letech 2008-2012:

Dlouhodobý trend celkové produkce odpadů je rostoucí, to znamená, že produkované množství odpadů na území SO ORP Hlučín má ve sledovaném období 2008-2012 rostoucí tendenci. Meziroční trend celkové produkce odpadů zaznamenal největší nárůst v letech 2009 (+ 74,42 %) a 2012 (+109,45 %), (viz. příloha č.3, bod osnovy 5.5.4). K výraznému meziročnímu poklesu došlo v roce 2010 (-52,88 %). Na této skutečnosti se výrazně podílela složka odpadu "Stavební a demoliční odpady, včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst".

5. Meziroční trend produkce komunálních odpadů (KO) na území ORP v letech 2008-2012:

Vývojový trend produkce komunálních odpadů je z dlouhodobého hlediska mírně rostoucí. Průměrná produkce komunálních odpadů v letech 2008-2012 činí 16 131,8 tun. Meziročně docházelo v produkci KO k výkyvům v rozmezí od -6,5 % po +10,37 % (viz. příloha č.3, bod osnovy 5.5.4).

6. Meziroční trend produkce směsných komunálních odpadů (SKO) na území ORP v letech 2008-2012:

Vývojový trend produkce směsných komunálních odpadů se z dlouhodobého hlediska příliš nemění, proto lze konstatovat, že je téměř konstantní. Průměrná produkce komunálních odpadů v letech 2008-2012 činila 10 361,8 tun. Meziročně v produkci SKO došlo k výraznějšímu nárůstu v roce 2009 (+14,13 %) a v zápětí k poklesu v roce 2010 (-16,48 %), (viz. příloha č.3, bod osnovy 5.5.4).

7. Trend vývoje KO a SKO na území ORP z hlediska podílu na celkové produkci odpadů:

- Podíl KO a SKO na celkové produkci odpadů

Od roku 2010 zaznamenává souhrnná produkce těchto odpadů klesající trend. Podíl těchto odpadů na celkové produkci kolísá, což je patrné z grafu 18, který je součástí přílohy č.3, bod osnovy 5.5.4. Největší měrou se podíl KO a SKO na celkové produkci projevil v roce 2010 (80,9 %) a nejmenší měrou v roce 2012 (30,6 %), (viz. příloha č.3, bod osnovy 5.5.4).

- Podíl KO na celkové produkci odpadů:

Nejnižší měrou se KO na celkové produkci odpadů podílel v letech 2009 (24,97 %) a 2012 (18,7 %). Podíl KO na celkové produkci odpadů činil: v roce 2008 (40,56 %), v roce 2010 (49,79 %) a v roce 2011 (41,64 %).

Podíl komunální odpadu se na celkové produkci odpadů v jednotlivých letech ve sledovaném období liší. Na této skutečnosti se výrazně podílela složka odpadu " Stavební a demoliční odpady, včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst ", k jejímuž výraznému nárůstu došlo v letech 2009 a 2012, což v konečném důsledku ovlivnilo celkovou výši produkce odpadů. Pokud by k těmto náhlým výkyvům nedocházelo produkce KO by se ve sledovaném období pohybovala v rozmezí 40-50 %

- Podíl SKO na celkové produkci KO:

Podíl SKO se na produkci KO ve sledovaném období pohybuje v rozmezí 59,3 % až 70,19 %.

Z časového vývoje nelze jednoznačně konstatovat rostoucí, nebo klesající trend. Z dlouhodobého hlediska se jedná o vyrovnaný poměr.

8. Trend vývoje KO a SKO na území ORP z hlediska měrné produkce na obyvatele (2008-2012):

- Měrná produkce KO:

Vývojový trend měrné produkce KO na jednoho občana je z dlouhodobého hlediska téměř konstantní. Měrná produkce komunálního odpadu na jednoho obyvatele kolísá v rozmezí 384,28 tun (rok 2008) a 426,3 tun (rok 2011) (viz. příloha č.3, bod osnovy 5.5.4). Průměrná hodnota produkce KO na jednoho obyvatele ve sledovaném období činí 401,73 tun.

- Měrná produkce SKO:

Vývojový trend měrné produkce KO na jednoho občana je z dlouhodobého hlediska téměř konstantní. Měrná produkce směsného komunálního odpadu na jednoho obyvatele kolísá v rozmezí 289,16 tun (rok 2009) a 240,59 tun (rok 2010), (viz. příloha č.3, bod osnovy 5.5.4). (V roce 2009 došlo k výraznému meziročnímu nárůstu produkce SKO o +14,13 % a vzápětí v roce 2010 k výraznému meziročnímu poklesu o -16,48 %). Průměrná hodnota produkce KO na jednoho obyvatele ve sledovaném období činí 258 tun.

Plnění cíle POH ČR - Snížit měrnou produkci odpadů nezávisle na ekonomickém růstu:

Měrná produkce odpadů KO a SKO nemá ve sledovaném období v ORP rostoucí ani klesající tendenci.

D. Separovaný sběr odpadů na území ORP v období 2008-2012

1. Svoz separovaného odpadu z obcí SO ORP Hlučín zajišťuje:

- Svozová společnost OZO Ostrava s.r.o.:

Plast a sklo svezené touto společností z ORP Hlučín končí na třídících linkách společnosti OZO Ostrava s.r.o. - linka ke třídění odpadů, Ostrava Kunčice (mimo území ORP). Papír končí na třídící lince .A.S.A., spol. s r.o. Ostrava-Vratimov (mimo území ORP).

- Svozová společnost Marius Pedersen a.s.:

Sklo tato společnost sváží na střepiště v Markvartovicích (na území ORP). Papír a plast sváží na třídírnu odpadů Marius Pedersen a.s. - soustředování a úprava odpadů Chlebičov (mimo území ORP).

2. Sběr separovaného odpadu na území ORP

Sběr separovaného odpadu je ve všech obcích uskutečňován na předem určených místech, tzv. sběrných hnízdech, do označených kontejnerů. Svoz tohoto odpadu zajišťují společnosti Marius Pedersen, a.s. a společnost OZO Ostrava s.r.o. Svoz plastů v městské části Hlučín Darkovičky je uskutečňován formou pytlového sběru. Svozová společnost Marius Pedersen, a.s. zajišťuje svoz separovaného odpadu pro obce: Bělá, Dolní Benešov, Hlučín a Markvartovice. Společnost OZO Ostrava s.r.o. zajišťuje svoz separovaného odpadu pro obce: Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Hať, Kozmice, Ludgeřovice, Pišť, Šilheřovice, Vřesina, Závada. Obce SO ORP Hlučín nejsou vlastníky žádného zařízení ani techniky, která slouží k nakládání a dalšímu zpracování separovaného odpadu.

Tab. 93: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	543,85	358,61	658,25	731,19	794,30	-34,06	83,55	11,08	8,63
Sklo	150107, 200102	380,09	412,46	387,32	435,59	420,38	8,52	-6,10	12,46	-3,49
Plast	150102, 200139	366,31	395,53	406,20	464,29	553,58	7,98	2,70	14,30	19,23
Nápojové kartony	150105	0,06	0,03	1,17	7,25	9,27	-45,00	3433,33	521,96	27,83
Celkem separovaný sběr		1 290,30	1 166,64	1 452,93	1 638,33	1 777,52	-9,58	24,54	12,76	8,50

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpad. hospodářství ministerstva životního prostředí)

Převažující složku separovaného odpadu ve sledovaném období 2008-2012 tvořil:

papír (průměrně 617,2 tun/rok), následuje plast (průměrně 437,2 tun/rok), sklo (průměrně 407,2 tun/rok) a nápojové kartony (průměrně 3,6 tun/rok).

Papír:

Trend produkce separovaného sběru papíru je ve sledovaném období rostoucí.

Meziročně došlo v roce 2009 k poklesu sběru papíru o -34 %, který byl v roce 2010 vyvážen meziročním nárůstem +83,55 %.

Sklo:

Trend produkce separovaného sběru skla je ve sledovaném období mírně rostoucí.

Ve sledovaném období docházelo k meziročnímu kolísání množství separovaného sběru skla. Hodnota se pohybovala v rozmezí od 380,09 tun (rok 2008) po 435,59 tun (rok 2011). Průměrná roční hodnota sběru skla činila 407,2 tun.

Plast:

Trend produkce separovaného sběru plastu je ve sledovaném období značně rostoucí.

Ve sledovaném období docházelo ke každoročnímu růstu separovaného sběru plastu. K největším meziročním nárůstům došlo v letech 2011 (+14,3 %) a 2012(+19,23 %).

Nápojové kartony:

Trend produkce separovaného sběru nápojových kartonů je ve sledovaném období značně rostoucí.

Meziročně došlo v roce 2009 k poklesu sběru nápojových kartonů o -45 % (fyzicky se jednalo o pokles 0,03 tun), který byl v roce 2010 vyvážen meziročním nárůstem +3433,33 % a dalšími nárůsty v následujících letech.

Vývoj sběru separovaného odpadu na území ORP Hlučín je patrný z grafu 19, který je součástí přílohy č. 4, bod osnovy 5.5.5.

3. Celková produkce separovaných odpadů na území ORP:

V SO ORP Hlučín se navíc separuje také elektromateriál, textil a kovy. Produkce separovaného odpadu zaznamenává ve všech sledovaných komoditách dlouhodobě rostoucí tendenci. To svědčí o skutečnosti, že se ve správním obvodu více třídí. *K meziročnímu poklesu došlo v roce 2009 (-9,58 %).*

Cílem POH ČR, který se váže k tomuto tématu je zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012 a zvýšit materiálové využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000.

Trend celkové produkce separovaných odpadů je ve sledovaném období rostoucí, a to umožňuje větší míru materiálového využití těchto odpadů (viz příloha č. 4, graf 19).

4. Měrná produkce separovaných odpadů na území ORP:

K mírnému poklesu došlo v roce 2009, kdy měrná produkce separovaného sběru na občana SO ORP činila 29,09 tun ve srovnání s rokem 2008 (32,24 tun).

Ve všech komoditách (papír, sklo, plast, nápojové kartony) se jedná o rostoucí trend třídění a sběru separovaného odpadu. Tato skutečnost je patrná z přílohy č. 4, bod osnovy 5.5.5

5. Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu v roce 2012, jehož původcem je obec

V tabulce č. 94 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů).

Tab. 94: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Hlučín	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]	Měrná produkce za ČR [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	40 224	460,00	11,44	28,29	29,56
Plast	(150102, 200139)		449,43	11,17	9,89	10,01
Sklo	(150107, 200102)		417,20	10,37	10,20	10,96
Nápojové kartony	(150105)		9,21	0,23	0,07	0,28
Kovy	(200140, 150104)		2 177,33	54,13	103,48	40,61

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Produkce papíru od obcí tvoří 58 %, produkce skla tvoří 99 %, produkce plastů tvoří 81 % a produkce nápojových kartonů tvoří 99 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vyříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí (zejména obalové odpady).

Měrná produkce papíru za ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj i ČR výrazně nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, skla, nápojových kartonů, a vyšší u plastů a kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni.

Tab. 95: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Hlučín	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]	Měrná produkce za ČR [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	40 224	460,00	7,89	17,44	18,08
Plast	(150102, 200139)		449,43	11,10	10,01	9,72
Sklo	(150107, 200102)		417,20	10,52	10,16	10,97
Nápojové kartony	(150105)		9,21	0,26	0,16	0,32
Kovy	(200140, 150104)		2 177,33	13,62	39,78	19,98

Zdroj dat: EKO-KOM, a.s.

V tabulce č. 95 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) **podle databáze EKO-KOM, a.s.**, která popisuje výsledky tříděného

sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, skla, nápojových kartonů, kovů a vyšší u plastů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

6. Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO v roce 2013 podle velikostních skupin obcí v kraji

Tab. 96: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Moravskoslezský kraj	18,29	10,47	10,25	0,15	36,57	75,73
(0 až 500 obyv. včetně)	4,81	12,59	13,3	0,12	4,47	35,29
(501 až 1000 obyv. včetně)	5,96	12,77	13,99	0,17	8,06	40,96
(1001 až 4000 obyv. včetně)	8,2	12,26	13,36	0,2	10,76	44,78
(4001 až 10000 obyv. včetně)	14,34	10,99	11,46	0,19	43,31	80,29
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,75	8,98	8,05	0,28	93,28	132,33
(20001 až 50000 obyv. včetně)	22,67	9,81	9,54	0,21	52,52	94,75
(50001 až 100000 obyv. včetně)	18,93	7,06	8,23	0,12	38,68	73,03
(100001 a více obyvatel)	26,93	11,88	8,96	0,06	38,64	86,47
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj dat: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Moravskoslezském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 10 001 do 20 000 obyvatel. Této velikostní skupině v ORP odpovídá město Hlučín. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 292 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Počet obyvatel na jedno průměrné sběrné místo v ORP je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji vyšší, přičemž hustota sběrné sítě v Moravskoslezském kraji je 192 obyvatel na jedno průměrné

sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Bruntál, ORP Kopřivnice, ORP Krnov) vykazuje ORP Hlučín nižší hustotu sběrné sítě (méně sběrných hnízd na počet obyvatel). Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je podprůměrná¹⁰.

E. Produkce biologicky rozložitelného odpadu (BRO) na území ORP v období 2008-2012

Celkovou produkci biologicky rozložitelného odpadu (BRO) vystihuje tabulka: “ Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu na území ORP za období 2008-2012 podrobně“, která je součástí přílohy č. 5 tohoto dokumentu (bod osnovy 5.5.6). Produkce pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012 je patrná z tabulky 97 a grafu 20, který je součástí přílohy č. 5 (bod osnovy 5.5.6).

Tab. 97: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	0,00	0,00	0,00	0,00	774,01
200201	Biologicky rozložitelný odpad	1116,73	849,34	1797,50	1727,73	758,71
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	0,00	0,00	0,00	436,96	666,92
170201	Dřevo	0,00	0,00	0,00	0,00	110,82
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	50,00	50,00	410,00	0,00	56,13

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpad. hospodářství ministerstva životního prostředí)

Pět hlavních druhů BRO na území SO ORP Hlučín v letech 2008-2012:

1. Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813

Jedná se o odpad z některého z průmyslových podniků na území ORP. Na území ORP byl ve sledovaném období zaznamenán jednorázový výskyt tohoto BRO, a to v roce 2012 ve výši 744,01 tun.

2. Biologicky rozložitelný odpad

Od roku 2010 lze hovořit o klesající tendenci. Množství tohoto odpadu ve sledovaném období nepravidelně kolísá v rozmezí 1797,5 tun (rok 2010) a 758,71 tun (rok 2012).

3. Dřevo neuvedené pod číslem 191206

V letech 2008-2010 se tento odpad na území ORP nevyskytoval.

V roce 2011 byla produkce tohoto odpadu 436,96 tun a v roce 2012 666,92 tun tohoto odpadu.

¹⁰ Hustota sběrné sítě je vyjádřena počtem obyvatel na průměrné sběrné hnízdo (papír, plast a směsné sklo). Čím je hodnota nižší, tím je sběrná síť hustší a dostupnější a pohodlnější pro obyvatele.

4. Dřevo

Výskyt tohoto odpadu zaznamenán jen v roce 2012, a to ve výši 110,82 tun.

5. Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy)

Trend produkce ve sledovaném období 2008-2012 je rostoucí.

Tento biologicky rozložitelný odpad se na území sledovaného SO ORP vyskytuje poměrně často.

Ke skokovému nárůstu odpadu došlo v roce 2010 (410 tun), což bylo v následujícím roce 2011 kompenzováno nulovou produkcí. V roce 2012 byla evidována produkce tohoto odpadu ve výši 56,13 tun.

Tab. 98: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	18 256,17	16 457,89	14 081,58	14 560,49	15 024,95
Z toho celková produkce BRKO	12 741,72	13 988,00	13 325,65	13 894,19	13 102,53
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	69,79 %	84,99 %	94,63 %	95,42 %	87,21 %

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpad. hospodářství ministerstva životního prostředí)

1. Produkce BRO a BRKO:

- Produkce BRO

Dlouhodobý trend produkce BRO je ve sledovaném období 2008-2012 klesající, avšak pravidelné snižování produkce BRO nebylo ve sledovaném období 2008-2012 zaznamenáno. Od roku 2010 dochází k mírným, přibližně 3% meziročním nárůstům. Na produkci BRO má rozhodující vliv především převažující typ zástavby rodinných domů se zahradami a ekonomické aktivity na území ORP Hlučín, které souvisí s živočišnou i rostlinnou produkcí, lesnictvím a místním průmyslem.

- Produkce BRKO

Ačkoliv celkový trend BRKO naznačuje mírně rostoucí tendenci, produkce BRKO ve sledovaném období kolísá v rozmezí cca 12 742 tun až 13 987 tun/rok.

Podíl BRKO na celkové produkci BRO v letech 2008-2011 postupně rostl z hodnoty cca 69,79 % na hodnotu 95,42 %. V roce 2012 došlo k mírnému poklesu na hodnotu 87,21 %. Tento podíl je patrný z tabulky 98 a grafu 21, který je součástí přílohy č.6, bod osnovy 5.5.7.

- Měrná produkce BRO na obyvatele SO ORP Hlučín v letech 2008-2012

Lineární trend měrné produkce BRO na obyvatele je klesající.

Produkce BRO na obyvatele správního obvodu v letech 2008-2010 klesala z hodnoty 456 kg/obyv. na 350 kg/obyv. za rok. Od roku 2011 dochází k mírnému nárůstu, který v roce 2012 činil cca 374 kg/obyv. (viz příloha č.6, bod osnovy 5.5.7).

- Měrná produkce BRKO na obyvatele SO ORP Hlučín v letech 2008-2012

Lineární trend měrné produkce BRKO je mírně rostoucí!

Množství tohoto odpadu ve sledovaném období nepravidelně kolísá v rozmezí cca 318 kg/obyv. až cca 349 kg/obyv. (viz příloha č.6, bod osnovy 5.5.7). Systém domácího kompostování je zaveden ve všech obcích ORP Hlučín, kde mnoho domácností používá vlastní kompostéry. Tento systém snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Naopak systém třídění BRKO zvyšuje měrnou produkci

BRKO a obzvláště pak odpadu 200201 na území ORP. Mírně rostoucí trend měrné produkce BRKO na území ORP Hlučín svědčí o skutečnosti postupného zavádění systému třídění tohoto odpadu.

Vazba na cíle POH ČR

V porovnání s cílem POH ČR „Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995“ lze konstatovat, že:

mírně rostoucí měrná produkce BRKO v důsledku zavádění systému třídění zvyšuje možnost materiálového využití tohoto odpadu a tím také jeho nižší podíl ukládaný na skládky.

2. Sběr biologicky rozložitelného odpadu (BRO)

Sběr tohoto odpadu se uskutečňuje ve sběrném dvoře TS Hlučín. Sběrná místa plní funkci sběrných dvorů se v SO ORP Hlučín nenacházejí. V Dolním Benešově se uskutečňuje sběr bioodpadu na sběrném místě pro bioodpad v místě (pod zámekem) a v městské části Dolní Benešov - Zábřeh (u hřiště). Ve městě Hlučín se BRO v rámci pilotního projektu separuje v městské části Darkovičky do hnědých 240l nádob (u každé nemovitosti). Pro město Hlučín a jeho městskou část Bobrovníky je zajištěna separace BRO na separačním dvoře TS Hlučín s.r.o. Mnoho obyvatel chová drobné zvířectvo, vlastní kompostéry a velkou část BRO zužitkuje. Současně je ze strany obyvatel využívána také možnost placeného svozu BRO svozovými společnostmi. Svoz tohoto odpadu zajišťují společnosti Marius Pedersen, a.s. a společnost OZO Ostrava s.r.o.

3. Svoz biologicky rozložitelného odpadu zajišťují:

- **Svozová společnost OZO Ostrava s.r.o.:** BRO končí na skládce OZO Ostrava s.r.o., ul. Bohumínská, Ostrava Hrušov (mimo území ORP).
- **Svozová společnost Marius Pedersen a.s.:** BRO končí většinou na skládce SOMA Markvartovice a.s.

V tabulce č. 98 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu bylo provedeno podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uvedeno v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v tabulce č. 98 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních,

v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. 99: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu [kg/obyv.]
ORP Hlučín	40 224	11 729,70	291,61	539,96	13,42
Moravskoslezský kraj	1 226 602	365 500,49	297,98	35 449,53	28,90
ČR	10 516 125	3 030 194,74	288,15	205 388,46	19,53

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 99 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 90 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 10 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 3,46 kg vyšší hodnoty měrné produkce BRKO a o 6,11 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, systém třídění BRKO v domácnostech, ve sběrném dvoře a sběrném místě. **System domácího kompostování** snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je do určité míry zaveden ve všech obcích ORP, kde mnoho domácností používá vlastní kompostéry. Podpora domácího kompostování byla realizována formou poskytnutí domácích kompostérů občanům v obcích: Bělá, Bohuslavice, Dolní Benešov, Hať, Hlučín a Ludgeřovice (obec Kozmice realizaci tohoto projektu plánuje). Co se týče vlivu zavedeného **systemu třídění BRKO**, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden ve všech obcích ORP s výjimkou obce Bělá. V důsledku zákonné povinnosti bude od roku 2015 systém třídění BRKO zaveden v každé obci ČR.

NAKLÁDÁNÍ S JEDNOTLIVÝMI DRUHY ODPADŮ

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů využitých, nebo odstraněných na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

A. Nakládání s odpady celkově

Tab. 100: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR diference oproti roku 2000		DZ pro produkcí, využití	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]		a skládkování odpadů 2000					
Využití	Materiálové využití	51 996,76	34 980,40	78 937,45	51 035,71	68 147,22	150 052,55
	Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓						
		77,38	92,25	119,34	163,74	165,68	174,17
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	51 471,05	34 980,40	78 937,45	51 035,71	68 147,22	150 052,55
Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓							
		76,60	92,25	119,34	163,74	165,68	174,17
Celková produkce odpadů		67 193,41	37 920,89	66 142,99	31 168,18	41 131,83	86 151,20
Odstranění	Skládkování	109 724,98	61 916,19	45 548,51	47 093,15	39 324,57	35 924,66
	Spalování	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění	61 916,19		45 548,51	47 093,15	39 324,57	35 924,66

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpad. hospodářství ministerstva životního prostředí)

Poznámka: podíly nakládání s odpady k hypotetické hodnotě z roku 2000 a meziroční změny v odstraňování odpadů jsou navíc uvedeny v příloze 7, bod osnovy 5.5.7

Nakládání s odpady v SO ORP Hlučín se děje dvojím způsobem, a to materiálovým využitím a skládkováním. Z výše uvedené tabulky je patrné, že **celková produkce odpadů** v SO ORP Hlučín je poměrně nižší než samotné nakládání s odpady ve zmíněném správním obvodu. To svědčí o skutečnosti, že jsou na území SO ORP Hlučín sváženy odpady také z okolních správních obvodů. Samotná produkce všech odpadů od obcí ORP tvoří 21 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů.

1. Využívání odpadů

V případě využívání odpadů se v ORP Hlučín jedná pouze o **materiálové využití**. Energeticky nejsou v tomto SO odpady využívány. Trend materiálového využití odpadů je ve sledovaném období rostoucí (pozitivní trend). Tato skutečnost je zřejmá z grafu 22, který je součástí přílohy 7, bod osnovy 5.5.8. Vzhledem k cílům POH ČR se jedná o pozitivní vývoj.

2. Odstraňování odpadů

V případě odstraňování odpadů se v důsledku absence spalovny na sledovaném území jedná pouze o **skládkování odpadů**. Trend odstraňování množství odpadů skládkováním je ve sledovaném období klesající v důsledku rostoucí míry materiálového využití (pozitivní trend). Tato skutečnost je zřejmá z grafu 22, který je součástí přílohy 7, bod osnovy 5.5.8. Vzhledem k cílům POH ČR se jedná o pozitivní vývoj.

3. Nakládání s odpady celkově ve srovnání s cíli POH ČR

a) Cíl POH ČR zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.

Trend materiálového využití odpadu Vzhledem k cílům POH ČR se jedná o velmi pozitivní vývoj. Materiálově využitý odpad činil v tomto roce 81 % všech odpadů.

Poznámka:

V roce 2012 bylo v SO ORP Hlučín vyprodukováno cca 86 151 tun odpadů. Celkové množství odpadů (včetně odpadů svezných z okolních ORP) činilo v roce 2012 cca 185 977 tun = 81 % materiálově využitý odpad (cca 150 053 tun) + 19 % odpad uložený na skládky (cca 35 925 tun).

b) Cíl POH ČR snížit hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování

Trend skládkování odpadů v SO ORP Hlučín má od roku 2008 klesající tendenci. Vzhledem k cílům POH ČR se jedná o velmi pozitivní vývoj.

Poznámka:

V roce 2010 došlo ve srovnání s hypotetickou hodnotou z roku 2000 ke snížení hmotnostního podílu odpadů ukládaných na skládky o 57 % a v následujících letech 2011-2012 docházelo k dalšímu snižování (viz. příloha 7, bod osnovy 5.5.8)

4. Formy sběru vyprodukovaných odpadů

Sběr odpadů na území správního obvodu probíhá prostřednictvím sběrného dvora TS Hlučín, formou pravidelného svozu směsného komunálního odpadu (SKO), formou sběrných hnízd zřízených za účelem sběru separovaného odpadu a mobilním sběrem velkoobjemového odpadu za spolupráce se svozovými společnostmi Marius Pedersen, a.s. a společností OZO Ostrava s.r.o. Sběrná místa plní funkci sběrných dvorů se v SO ORP Hlučín nenacházejí. Ve všech obcích jsou zřízena sběrná místa, respektive sběrná hnízda, pro sběr separovaného komunálního odpadu a případně také elektroodpadu. Část odpadů (především kovový a železný odpad) končí také ve sběrných a výkupnách odpadů prostřednictvím individuálního sběru na straně fyzických i právnických osob. Sběr nebezpečného odpadu (NO) je realizován prostřednictvím sběrného dvora TS Hlučín a mobilním svozem výše uvedených svozových společností, který je realizován ve většině obcí 2x v roce.

5. Svoz odpadů a nakládání s odpady z obcí SO ORP Hlučín:

Jak již bylo zmíněno výše, svoz odpadů z obcí SO ORP Hlučín zajišťují dvě svozové společnosti: *Svozová společnost OZO Ostrava s.r.o. a Svozová společnost Marius Pedersen a.s.* Logistika svozu a dalšího nakládání s odpady jednotlivých obcí tedy vychází ze smluvního vztahu mezi obcemi a poskytovateli svozových služeb. Z důvodu přehlednosti jsou obce v následujícím textu rozděleny do dvou skupin:

- **Skupinu obcí A** tvoří 11 obcí, které mají uzavřenou smlouvu se svozovou společností *OZO Ostrava s.r.o.* Jedná se o obce: *Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Hať, Kozmice, Ludgeřovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina, Závada.*
- **Skupinu obcí B** tvoří 4 obce, které mají uzavřenou smlouvu se svozovou společností *Marius Pedersen a.s.* Jedná se o obce: *Bělá, Dolní Benešov, Hlučín a Markvartovice.*

a) Skupina obcí A

Služby pro jedenáct obcí této skupiny poskytuje ***svozová společnost OZO Ostrava s.r.o.***

Tato společnost nemá sídlo provozovny v SO ORP Hlučín, ale nachází se ve městě Ostrava, které s analyzovaným správním obvodem ORP Hlučín sousedí. OZO Ostrava s.r.o. v SO ORP Hlučín zajišťuje svoz odpadů pro jedenáct obcí: *Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Hať, Kozmice, Ludgeřovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina, Závada (dále jen skupina obcí A).*

Logistika svozu odpadů pro tuto skupinu je následující:

- *Plast a sklo* z ORP Hlučín končí na třídících linkách společnosti OZO Ostrava s.r.o. - linka ke třídění odpadů, Ostrava Kunčice (*mimo území ORP*).
- *Papír* končí na třídící lince .A.S.A., spol. s r.o. Ostrava-Vratimov (*mimo území ORP*).
- *Biologicky rozložitelný odpad (BRO) a směsný komunální odpad (SKO)* končí na skládce a kompostárně OZO Ostrava s.r.o., ul. Bohumínská, Ostrava Hrušov (*mimo území ORP*). V důsledku organizace logistiky svozu odpadu bývá SKO v některých případech odvezen také na skládku SOMA Markvartovice a.s. (*na území ORP*), ASOMPO, a.s. - Životice u Nového Jičína 194 (*mimo území ORP*), a výjimečně může být také odvezen do spalovny SAKO Brno, a.s. (*mimo území ORP*).
- *Opad určený pro spalovnu* je odvážen do SITA CZ a.s., Slovenská 2071, Ostrava Mariánské hory (*mimo území ORP*).

Pro občany z obcí ORP Hlučín je ze strany svozové společnosti OZO Ostrava s.r.o. každoročně vystavena cenová nabídka za svoz odpadu. Tento ceník je pro všechny obce SO ORP Hlučín společný a je vytvořen s ohledem na objem kontejneru a četnost jeho svozu.

b) Skupina obcí B

Služby pro čtyři obce této skupiny poskytuje ***svozová společnost Marius Pedersen a.s.***, se sídlem na území ORP. Jedná se o obce: *Bělá, Dolní Benešov, Hlučín a Markvartovice (dále jen skupina obcí B).*

Logistika svozu odpadů pro tuto skupinu je následující:

- *BRO a SKO* končí většinou na skládce a kompostárně SOMA Markvartovice a.s. (*na území ORP*). V důsledku organizace logistiky svozu odpadu bývá SKO v některých případech odvezen také na skládku EKO - Chlebičov a.s. (*mimo území OR*).
- *SKO* z města Dolní Benešov je svážen touto společností na skládku TALPA - RPF, s.r.o.

B. Nakládání s komunálním odpadem (KO) a směsným komunálním odpadem (SKO)

Tab. 101: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	758,94	4 006,96	2 591,63	4 656,19	3 288,76	1 733,63
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
			6,84	26,05	15,69	30,00	19,20	10,76
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
			6,28	26,05	15,69	30,00	19,20	10,76
	Celková produkce KO [t]		11 102,92	15 378,94	16 519,17	15 519,40	17 128,07	16 113,47
	Odstranění	Skládkování		43 601,32	31 533,00	34 833,34	24 002,22	23 185,28
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem vybrané způsoby odstranění		43 601,32	31 533,00	34 833,34	24 002,22	23 185,28		
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování		36 028,07	26 333,16	23 128,52	19 241,58	19 177,62
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		36 028,07	26 333,16	23 128,52	19 241,58	19 177,62

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpad. hospodářství ministerstva životního prostředí)

V SO ORP Hlučín se v případě nakládání s KO a SKO jedná **především o skládkování**, v menší míře pak také o **materiálové využití**. Celková produkce KO v ORP Hlučín je v jednotlivých letech 2008-2012 nižší než množství KO uloženého na skládku. To svědčí o svozu KO také z okolních obcí, které nespádají do sledovaného správního obvodu. Produkce KO od obcí tvoří 93 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 90 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Nakládání s komunálním odpadem (KO) je realizováno především skládkováním a kompostováním na skládce a kompostárně SOMA Markvartovice a.s. K energetickému využití, nebo spalování KO a SKO na území SO ORP Hlučín nedochází.

1. Nakládání s komunálním odpadem (KO)

Trend množství produkce komunálních odpadů v SO ORP Hlučín je z dlouhodobého hlediska rostoucí (negativní). Nakládání s komunálním odpadem (KO) je realizováno pouze materiálovým využitím a skládkováním. K energetickému využití, nebo spalování KO na území SO ORP Hlučín nedochází.

a) Materiálové využití KO

Množství KO určené pro materiálové využití oproti roku 2000 (759 tun) v jednotlivých letech 2008-2012 kolísá v rozmezí 4 656 tun (v roce 2010) až 1734 tun (v roce 2012).

Trend podílu materiálového využití KO na celkové produkci KO

Podíl materiálového využití KO na celkové produkci KO nemá požadovanou rostoucí tendenci a nedosahuje materiálové využití komunálního odpadu na 50 %. Například v roce 2010 činil tento podíl 30 % při produkci 15 519 tun a v roce 2012 pak necelých 11 % při produkci 16 113 tun KO. Tato skutečnost je ve velké míře způsobena rozmístěním zařízení k materiálovému využití odpadů mimo území ORP. Cílem POH ČR, který se váže k tématu nakládání s KO je zvýšit materiálové využití komunálního odpadu na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000.

K materiálovému využití odpadu produkovaného skupinou obcí A dochází na území ORP Hlučín jen zcela výjimečně, a to jen v případě domácího zpracování BRO pro osobní spotřebu, které není monitorováno. Příčinou je skutečnost, že třídící linky a kompostárny na kterých je tento odpad dále zpracováván se nacházejí mimo území ORP. V případě skupiny obcí B je odpad využit na střepešti v Markvartovicích a v kompostárnách: SOMA Markvartovice a.s. V menší míře pak dochází také ke zpracování BRO rostlinného původu, vyprodukovaného skupinou obcí A i B, v kompostárnách: Tomáš Hájovský kompostárna Jasénky v Hlučíně a Tomáš Hájovský kompostárna Markvartovice.

b) Skládkování KO

Trend množství ukládání KO na skládku v SO ORP Hlučín je klesající (pozitivní). Viz graf 23, příloha č. 8, bod osnovy 5.5.9

Komunální odpad je v území ORP Hlučín ukládán na skládky: SOMA Markvartovice a.s. v Markvartovicích a TALPA - RPF, s.r.o. v Dolním Benešově. K energetickému využití, nebo spalování KO na území SO ORP Hlučín nedochází.

2. Nakládání se směsným komunálním odpadem (SKO)

Trend množství ukládaného SKO na skládku v SO ORP Hlučín je klesající (pozitivní). Tuto skutečnost vystihuje graf 23, který je součástí přílohy 8, bod osnovy 5.5.9.

Směsný komunální odpad je v území ORP Hlučín ukládán na skládky: SOMA Markvartovice a.s. v Markvartovicích a TALPA - RPF, s.r.o. v Dolním Benešově. K energetickému využití, nebo spalování SKO na území SO ORP Hlučín nedochází.

3. Logistika svozu a nakládání s KO a SKO v SO ORP Hlučín:

a) Materiálové využití KO a SKO ze skupiny obcí A:

- Plast a sklo z ORP Hlučín končí na třídících linkách společnosti OZO Ostrava s.r.o. - linka ke třídění odpadů, Ostrava Kunčice (*mimo území ORP*)
- Papír končí na třídící lince .A.S.A., spol. s r.o. Ostrava-Vratimov (*mimo území ORP*).

- Biologicky rozložitelný odpad (BRO) je zpracován v kompostárně OZO Ostrava s.r.o., ul. Bohumínská, Ostrava Hrušov (*mimo území ORP*, v poměrně malém množství pak také v zařízení: Tomáš Hájovský kompostárna Jasénky v Hlučíně a Tomáš Hájovský kompostárna Markvartovice

b) Skládkování KO a SKO ze skupiny obcí A:

- Komunální odpad (KO) a Směsný komunální odpad (SKO) končí převážně na skládce OZO Ostrava s.r.o., ul. Bohumínská, Ostrava Hrušov, která se nachází *mimo území ORP Hlučín*. V důsledku organizace logistiky svozu odpadu bývá SKO v některých případech odvezen také na skládku SOMA Markvartovice a.s., která se na území ORP Hlučín nachází. Ze stejného důvodu bývá občas SKO odvážen na skládku ASOMPO, a.s. - Životice u Nového Jičína 194 (*mimo území ORP*)

c) Materiálové využití KO a SKO ze skupiny obcí B:

- Sklo se sváží na střepiště v Markvartovicích, které se nachází na území ORP Hlučín
 - Papír a plast se sváží na třídírnu odpadů Marius Pedersen a.s.-soustředování a úprava odpadů Chlebičov (*mimo, ORP Hlučín*)
 - BRO je zpracován na území ORP především v kompostárně: SOMA Markvartovice a.s., v poměrně malém množství pak také v zařízení: Tomáš Hájovský kompostárna Jasénky v Hlučíně a Tomáš Hájovský kompostárna Markvartovice

d) Skládkování KO a SKO ze skupiny obcí B:

- KO a SKO končí většinou na skládce SOMA Markvartovice a.s. V důsledku organizace logistiky svozu odpadu bývá SKO v některých případech odvezen také na skládku EKO - Chlebičov a.s.
 - KO a SKO z města Dolní Benešov je svážen na skládku TALPA - RPF, s.r.o.

C. Nakládání se separovaným sběrem

Tab. 102: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	35,05	21,68	21,50	30,34	25,06
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	215,85	0,00	1,32	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,69	0,47
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	326,43	231,62	193,66	191,49	118,03
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	105,33	48,19	41,38	40,19	41,90

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpad. hospodářství ministerstva životního prostředí)

1. Nakládání se separovaným sběrem v SO ORP Hlučín v letech 2008-2012:

Většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí (zejména obalové odpady. Dle databáze ISOH (MŽP, CENIA) produkce papíru od obcí tvoří 58 %, produkce skla tvoří 99 %, produkce plastů tvoří 81 % a produkce nápojových kartonů tvoří 99 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů.

Analyzované komodity: papír, sklo, plast, nápojové kartony nejsou v tomto správním obvodu materiálově, ani energeticky dále využívány. K tomuto využívání dochází mimo sledované území SO ORP Hlučín. Důvodem je umístění třídících linek a následné zpracování separovaného sběru v okolních ORP. Výjimku představuje střepiště skla v Markvartovicích - SOMA Markvartovice a.s., kde se na území správního obvodu ORP Hlučín nachází překládací a třídící stanice.

2. Materiálové využití

Materiálově byl na území SO ORP Hlučín využit pouze plast formou před-úpravy k aplikaci v letech 2011 (0,69 tun) a 2012 (0,47 tun). Viz graf 24, příloha č. 9, bod osnovy 5.5.10.

3. Odstraňování komodit: papír, sklo, plast, nápojové kartony

Na území SO ORP Hlučín dochází k odstraňování všech čtyř komodit. Míra nakládání se separovaným odpadem formou odstranění meziročně klesá. Tento způsob nakládání se v ORP objevuje z důvodu přítomnosti skládky odpadů Soma Markvartovice a.s., zřízené na území správního obvodu ORP. Celkové množství dále využitého separovaného odpadu a odstraněného separovaného odpadu je značně rozdílné.

a) Papír

Odstraňování papíru má nepravidelnou, i když celkově klesající tendenci: cca 35 tun v roce 2008 a 25 tun v roce 2012. Produkce separovaného papíru určená k dalšímu využití má rostoucí tendenci: cca 544 tun v roce 2008 a 794 tun v roce 2012.

b) Sklo

Odstraňování skla má výrazně klesající tendenci: cca 216 tun v roce 2008 a 0 tun v roce 2011 a 2012. Produkce separovaného skla určená k dalšímu využití má rostoucí tendenci: cca 380 tun v roce 2008 a 420 tun v roce 2012.

c) Plast

Odstraňování plastu má pravidelně klesající tendenci: cca 327 tun v roce 2008 a 118 tun v roce 2012. Produkce separovaného plastu určená k dalšímu využití má trvale rostoucí tendenci: cca 366 tun v roce 2008 a 554 tun v roce 2012.

d) Nápojové kartony

Odstraňování nápojových kartonů má celkově klesající tendenci: cca 105 tun v roce 2008 a 42 tun v roce 2012. Produkce separovaných nápojových kartonů určená k dalšímu využití má rostoucí tendenci: 0,06 tun v roce 2008 a 9,27 tun v roce 2012.

Trend odstraňování separovaného odpadu je ve všech čtyřech případech klesající (pozitivní).

Trend celkové produkce separovaných odpadů určených k dalšímu využití je ve sledovaném období rostoucí (pozitivní)- viz. graf 19, příloha č.4, bod osnovy 5.5.5. Cílem POH ČR je zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012 a zvýšit materiálové využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000.

Po stanovení skutečných způsobů nakládání s produkovanými odpady z obcí v ORP (viz výše) se z pohledu cílů POH ČR jeví rostoucí trend separace odpadů (viz příloha č.4, bod osnovy 5.5.5) jako

pozitivní. Rostoucí trend separace odpadů představuje možnost většího materiálového využití. Přesto z výstupů šetření vyplývá, že k využívání separovaného odpadu - (papír, sklo, plast, kartony) na území ORP Hlučín v podstatě nedochází. Důvodem je umístění třídících linek a dalšího zařízení mimo území ORP Hlučín.

4. Sběr separovaného odpadu je ve všech obcích uskutečňován na předem určených místech, tzv. sběrných hnízdech, do označených kontejnerů. Svoz tohoto odpadu zajišťují společnosti Marius Pedersen, a.s. a společnost OZO Ostrava s.r.o. Svoz plastů v městské části Hlučín Darkovičky je uskutečňován formou pytlového sběru. Svozová společnost Marius Pedersen, a.s. zajišťuje svoz separovaného odpadu *pro obce skupiny B* (Bělá, Dolní Benešov, Hlučín a Markvartovice). Společnost OZO Ostrava s.r.o. zajišťuje svoz separovaného odpadu *pro obce skupiny A* (Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Hať, Kozmice, Ludgeřovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina, Závada). Obce SO ORP Hlučín nejsou vlastníky žádného zařízení ani techniky, která slouží k nakládání a dalšímu zpracování separovaného odpadu.

5. Svoz separovaného odpadu z obcí SO ORP Hlučín zajišťuje:

- Svozová společnost OZO Ostrava s.r.o - pro skupinu obcí A:

Plast a sklo svezené touto společností z ORP Hlučín končí na třídících linkách společnosti OZO Ostrava s.r.o. - linka ke třídění odpadů, Ostrava Kunčice (mimo území ORP). Papír končí na třídící lince .A.S.A., spol. s r.o. Ostrava-Vratimov (mimo území ORP).

- Svozová společnost Marius Pedersen a.s. pro skupinu obcí B:

Sklo tato společnost sváží na střepiště v Markvartovicích (na území ORP). Papír a plast sváží na třídírnu odpadů Marius Pedersen a.s. - soustředování a úprava odpadů Chlebičov (mimo území ORP).

6. Sběr a nakládání s elektro-odpadem:

Sběr elektroodpadu zajišťují společnosti Elektrowin a.s. a EKOLAMP s.r.o. . S výjimkou obce Děhylov je ve všech obcích zřízeno sběrné místo pro sběr použitých světelných zdrojů.

Sběr elektroodpadu zajišťuje firma Elektrowin a.s. ve 12 obcích SO ORP Hlučín

- sběrná místa jsou zřízena v obcích:

Hať - Lipová 52

Hlučín - Markvartovická (TS Hlučín s.r.o.)

Ludgeřovice - Markvartovická 42/33

Píšť -Píšť 189

Šilheřovice- Střední 305

- sběrné kontejnery jsou přistaveny v obcích:

Bohuslavice, Darkovice, Hať, Ludgeřovice, Šilheřovice

- mobilní svoz je zajištěn z obcí:

Děhylov, Dobroslavice, Kozmice, Vřesina, Závada

D. Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO)

Tab. 103: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití		10 535,80	5 787,52	6 940,84	4 365,85	2 362,22		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		42 140,03	31 016,14	31 556,37	22 360,61	21 706,47		
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
BRKO	Využití	Materiálové využití		3 677,42	2 356,21	4 490,46	3 227,75	1 553,94		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		40 293,35	28 831,53	30 732,96	21 529,35	21 366,16	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		14 258,89	32 355,56	23 151,71	24 678,57	17 288,07	17 157,03
		Měrné skládkování		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓						
				148,00	808,48	577,34	613,10	430,29	426,54	
		Spalování				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Počet obyvatel v území ORP				40 020	40 101	40 252	40 178	40 224	

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpad. hospodářství ministerstva životního prostředí)

Poznámka: Meziroční změny a podíly skládkování jsou součástí tabulky v příloze 10, bod osnovy 5.5.10

V SO ORP Hlučín se v případě nakládání s BRO a BRKO jedná především o skládkování a v menší míře pak o materiálové využití. K energetickému využití, spalování, nebo jinému využití BRO a BRKO na území SO ORP Hlučín nedochází. Celková produkce BRO v ORP Hlučín je v jednotlivých letech 2008-2012 nižší než nakládané množství BRO ve zmiňovaném správním obvodu. Tato skutečnost

svědčí o svozu BRO také z okolních obcí, které nespádají do sledovaného správního obvodu. Samotná produkce BRKO od obcí ORP Hlučín tvoří 90 % celkové produkce BRKO v území ORP Hlučín vyprodukovaných všemi původci.

1. Využití BRO za období 2008-2012

K energetickému využití, spalování, nebo jinému využití BRO na území SO ORP Hlučín nedochází.

a) Materiálové využití BRO

Materiálové využití BRO má množstevně klesající tendenci. Ve sledovaném období se jedná o meziroční poklesy s výjimkou meziročního nárůstu v roce 2010 ve výši cca 20 %.

Trend materiálového využití BRO v SO ORP Hlučín je klesající.

b) Skládkování BRO

Skládkování BRO má množstevně klesající tendenci. Ve sledovaném období se jedná o meziroční poklesy s výjimkou meziročního nárůstu v roce 2010 ve výši 1,74 %.

Lineární trend množstevního ukládání BRO na skládku v SO ORP Hlučín je klesající (pozitivní).

2. Využití BRKO za období 2008-2012

K energetickému využití, nebo jinému využití BRKO na území SO ORP Hlučín nedochází.

a) Materiálové využití BRKO

Materiálové využití BRKO ve sledovaném období kolísá. Ve sledovaném období se jedná o meziroční poklesy s výjimkou roku 2010, kdy došlo k výraznému meziročnímu nárůstu na úrovni cca 91 %. V roce 2008 materiálové využití BRKO činilo cca 3 677 tun v roce 2012 1534 tun. Průměrná hodnota materiálového využití BRKO se ve sledovaném období pohybovala na úrovni cca 3 040 tun.

Trend množství materiálově využitých BRKO je klesající. Důvodem může být skutečnost, že je BRKO odvážen k využití do jiného správního obvodu (viz. níže - kompostárna OZO Ostrava s.r.o., ul. Bohumínská, Ostrava Hrušov). Do evidence materiálového využití BRKO se nepromítá domácí kompostování, které je vzhledem k převažující zástavbě rodinných domů v ORP Hlučín poměrně rozšířené.

b) Skládkování BRKO

Pro analýzu skládkování BRKO byla zvolena přepočtená hmotnost odpadu na biologicky rozložitelnou složku. S výjimkou roku 2010 docházelo ve sledovaném období k meziročním poklesům skládkování. V roce 2008 množství BRKO uložené na skládku činilo cca 32 356 tun a v roce 2012 pouze 17 157 tun. Je však důležité poukázat na skutečnost, že separace BRKO, která snižuje podíl skládkování a zvyšuje podíl materiálového využití, není na území správního obvodu plošně zavedena. Nicméně k postupnému zavádění třídění tohoto odpadu dochází, o čemž svědčí mírně rostoucí trend měrné produkce BRKO na území ORP (viz příloha č.6, bod osnovy 5.5.7), i dlouhodobý trend množstevního ukládání BRKO na skládku, který je v SO ORP Hlučín klesající (pozitivní). Tato skutečnost je patrná z grafu 25, který je součástí přílohy 10, bod osnovy 5.5.11. **Ve vztahu k cílům POH ČR není dosahováno požadovaných hodnot, nicméně uplatňováním vyhlášky 321/2014 od ledna 2015 jsou obce povinny zajistit separaci tohoto odpadu a tím i snížit množství BRKO ukládané na skládky.**

Cílem POH ČR vážícím se k tématu BRKO je „snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995.

c) Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky na obyvatele SO ORP

S výjimkou roku 2010 docházelo ve sledovaném období k meziročním poklesům. V roce 2008 množství BRKO přepočtené na obyvatele SO ORP Hlučín činilo cca 808 tun a v roce 2012 cca 427 tun. Trend měrného skládkování BRKO přepočteného na jednoho občana SO ORP Hlučín je klesající (pozitivní), viz tabulka 103 výše.

3. Sběr a nakládání s BRO v SO ORP Hlučín

Sběr BRKO se uskutečňuje prostřednictvím svozových společností a ve sběrném dvoře TS Hlučín. Sběrná místa plnicí funkci sběrných dvorů se v SO ORP Hlučín nenacházejí. V Dolním Benešově se uskutečňuje sběr bioodpadu na sběrném místě pro bioodpad v místě (pod zámekem) a v městské části Dolní Benešov - Zábřeh (u hřiště). V obci Markvartovice jsou za tímto účelem zřízena tři sběrná místa. Ve městě Hlučín se BRO v rámci pilotního projektu separuje v městské části Darkovičky do hnědých 240l nádob (u každé nemovitosti). Pro město Hlučín a jeho městskou část Bobrovníky je zajištěna separace BRO na separačním dvoře TS Hlučín s.r.o. Mnoho obyvatel v ORP Hlučín chová drobné zvířectvo, vlastní kompostéry a velkou část BRO zpracovává a zužitkuje. Současně je ze strany obyvatel využívána také možnost placeného svozu BRO svozovými společnostmi:

- **BRKO ze skupiny obcí A** (viz výše) je svážen společností OZO Ostrava s.r.o. k dalšímu využití mimo území ORP Hlučín do areálu kompostárny OZO Ostrava s.r.o., ul. Bohumínská, Ostrava Hrušov.
- **BRKO ze skupiny obcí B** (viz výše) je na území ORP Hlučín materiálově využíván v zařízení kompostáren: SOMA Markvartovice a.s. Svoz tohoto odpadu pro skupinu obcí B zajišťuje společnost *Marius Pedersen a.s.*, a v případě města Hlučín také technické služby.

V menší míře pak dochází také ke zpracování BRO rostlinného původu, vyprodukovaného *skupinou obcí A i B*, v kompostárnách: Tomáš Hájovský kompostárna Jasénky v Hlučíně a Tomáš Hájovský kompostárna Markvartovice.

Systém domácího kompostování je do určité míry zaveden ve všech obcích ORP, kde mnoho domácností používá vlastní kompostéry. Podpora domácího kompostování byla realizována formou poskytnutí domácích kompostérů občanům v obcích: Bělá, Bohuslavice, Dolní Benešov, Hať, Hlučín a Ludgeřovice (obec Kozmice realizaci tohoto projektu plánuje).

Systém třídění BRKO je s výjimkou obce Bělá zaveden ve všech obcích ORP. V důsledku zákonné povinnosti bude od roku 2015 systém třídění BRKO zaveden v každé obci ČR.

Vlastníkem sběrných kontejnerů na BRKO je svozová společnost OZO Ostrava s.r.o., svozová společnost *Marius Pedersen a.s.*, a v jednom případě také město Hlučín, které vlastní sběrné nádoby v městské části Darkovičky. Mimo výše uvedené kompostárny a domácí kompostéry se další jiné zařízení na zpracování BRO na území ORP Hlučín nenachází.

NÁKLADY A PŘÍJMY - ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ V ORP

Tab. 104: Náklady a příjmy na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Náklady v Kč/rok				
Paragraf	Název	2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	16 240	69 410	50 070
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	23 062 530	23 874 550	25 112 560
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1 252 480	1 526 800	1 292 040
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	1 403 310	1 118 510	1 876 740
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	72 000	586 500
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	19 320	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	49 720	26 040	29 610
Celkové náklady		25 803 600	26 687 310	28 947 520
Příjmy v Kč/rok				
Podseskupení položek	Položky	2010	2011	2012
1333	Poplatky za uložení odpadů	19 955 150	18 755 650	17 238 330
1337	Poplatek za komunální odpad	11 590 690	11 088 249	0
1338	Registrační a evidenční poplatky za obaly	0	0	0
1340	Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	0	0	10 908 901
1359	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb jinde neuvedené	-31 000	-34 000	-43 000
Celkové příjmy		31 514 840	29 809 899	28 104 231

Zdroj: databáze MF ČR – Výdaje obcí

Poznámka k příjmům z odpadového hospodářství:

Vyhláškou č. 452/2011 Sb., o rozpočtové skladbě došlo od 01. 01. 2012 ke změně položek, a to k rozdělení položky 1337 na položky 1337 a 1340. Proto je položka 1340 v letech 2010 a 2011 nulová. Při srovnání dat v položce 1337 za jednotlivé roky 2010-2012 je zapotřebí brát v úvahu rozdělení položky 1337 do dvou (1337 a 1340) v roce 2012.

Z výsledných hodnot výše uvedených příjmů a nákladů SO ORP Hlučín (tab. 104) je patrné, že: meziroční náklady na odpadové hospodářství SO ORP Hlučín v letech 2010-2012 soustavně rostou. Naopak meziroční příjmy z odpadového hospodářství v SO ORP Hlučín v letech 2010-2012 soustavně klesají. Měrná hodnota celkových nákladů na odpadové hospodářství v SO ORP Hlučín v roce 2012 činila 719,66 Kč/obyvatel. Pro zpracování komparační finanční analýzy odpadového hospodářství SO ORP Hlučín byla použita data z dokumentu: Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012), který byl v roce 2013 vydán Institutem pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s. (IURMO)¹¹.

Tab. 105: Celkové náklady na odpadové hospodářství (Kč/obyvatel) v roce 2012

Velikostní skupina	Kč/obyv. (zdroj: IURMO, 2013)	Kč/obyv. (výpočet z dat MF ČR)
SO ORP Hlučín	834 - 945	719,7
Moravskoslezský kraj	788,1	-
Průměrná hodnota v ČR	884,2	-

Zdroj: IURMO, 2013 ; výpočet z dat MF ČR – výdaje obcí

Do celkových nákladů na odpadové hospodářství (tab. 105) jsou zahrnuty veškeré činnosti, které souvisí se systémem nakládání s komunálním (a dalším) odpadem, který podle zákona o odpadech produkuje obce. Ze studie Institutu pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s. (IURMO) vyplývá, že ve srovnání s krajským průměrem jsou v SO ORP Hlučín celkové náklady na odpadové hospodářství přepočtené na jednoho obyvatele poměrně vyšší. V případě srovnání s ČR se tyto náklady mohou v SO ORP Hlučín pohybovat nad hranicí i pod hranicí celorepublikového průměru. Z tabulky 105 je zřejmé, že se výše uvedené zdroje v případě měrné hodnoty (Kč/obyvatel) celkových nákladů na odpadové hospodářství v ORP Hlučín rozcházejí. Z dat MF ČR vyplývá, že jsou v ORP Hlučín zmiňované náklady ve srovnání s krajským i celorepublikovým průměrem podstatně nižší.

¹¹ Dostupné z: http://www.institut-urmo.cz/images/Hodnoceni%20nakladu%20na%20hospodareni%20s%20KO%20v%20obcich%20CR%20za%20rok%202012_F2.pdf

5.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 106: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Představitelé obcí SO ORP	Zajištění kompletních služeb OH pro občany	Nedostatek zdrojů	Komunikace s občany i s obcemi	Meziobecní spolupráce
	Zajištění příjemného životního prostředí	Nedostatečná legislativa	Vyhláška a nařízení - směrem k občanům	
			Běžná forma komunikace	Požadavky na změnu legislativy uplatňované prostřednictvím SMO k příslušným
Občané a ostatní původci komunálního odpadu	Pravidelný a cenově dostupný svoz odpadů	Nedostatečná separace odpadů	Osvěta, informace v oběžníku, internetové stránky obce	Osvětová činnost
	Čistota kontejnerů a jejich okolí	Nehrazení platby za služby	Letáky s tématem separace do schránek	Sankce
	Dostupnost sběrných míst, sběrných hnízd a kontejnerů	Černé skládky a nedostatečná separace odpadů	Osvěta, informace v oběžníku, internetové stránky obce	Kontrola dostupnosti sběrných míst, hnízd i kontejnerů a jejich případné posílení. Informování o tom, kolik přináší třídění odpadu do obecního rozpočtu, motivace k třídění
	Nízké náklady na energetické zdroje	Spalování odpadů v domácích zařízeních na spalování tuhých	Nařízení obce, informace v oběžníku, internetové	Legislativní úprava umožňující kontrolu a případné
	Příjemné, čisté a zdravé prostředí	Protesty proti zřizování zařízení na likvidaci a zpracování odpadů v blízkosti bydliště	Tématická setkání s občany - alespoň 1x v roce	Pořádání obecních akcí zaměřených na odstranění černých skládek a nepořádku v obcích
Školy a školská zařízení	Osvěta a ekologická výchova	Opomenutí v osnově výuky	Přednášková a hravá forma prezentace	Zahrnutí ekologického tématu do výuky.
	Motivace žáků k separaci a sběru druhotných surovin	Nevhodná forma motivace a nedostatečná podpora ze strany rodičů	Jednání s řediteli škol a jejich prostřednictvím komunikace s učiteli a rodiči	Vyhlášení soutěže ve sběru druhotných surovin.

	Technické zázemí a finanční podpora ze strany obcí	Nedostatečná separace odpadů	Jednání s řediteli škol a vedoucími zaměstnanci školských zařízení	Pomoc ze strany obcí se zavedením separovaného sběru odpadů ve školách
Průmyslové podniky, organizace a podnikatelé	Maximalizace zisku	Porušování zákona a ekologická zátěž	osobní jednání	Provádění kontroly příslušnými orgány (ČIŽP, Kraj,
	Minimalizace nákladů na odpady	Ekologická zátěž a riziko havárie		
	Opětovné využití odpadových materiálů	Nadměrná kumulace odpadového materiálu		
Svozové společnosti	Maximalizace zisku	Vysoké ceny poskytovaných služeb	Osobní jednání a běžné prostředky komunikace (telefon, e-mail, Česká pošta...)	Meziobecní spolupráce a případné jednání s konkurencí
	Pozice postavení na trhu a tržní podíl	Nedostatečná kvalita poskytovaných služeb	Osobní jednání a běžné prostředky komunikace	Meziobecní spolupráce a případné jednání s konkurencí
	Separace odpadu	Nízká úroveň třídění	Osobní jednání a běžné prostředky komunikace	Úzká spolupráce mezi obcí a svozovou
	Přístupnost ke kontejnerů na odpad	Neoptimalizované vzdálenosti mezi nádobami na odpad	Osobní jednání a běžné prostředky komunikace	Optimalizace počtu a umístění sběrných nádob a sběrných hnízd
Provozovatelé skládek a třídících zařízení	Maximalizace zisku	porušování legislativy a zákona	Opakovaná osobní jednání	Kontrola a případná úprava
	Dostatečně separovaný odpad	Skládky - rychlé naplňování skládky, třídící linky - špatná kvalita separovaných odpadů	Osobní jednání, letáky	Spolupráce se svozovou společností, spolupráce s občanskou organizací
	Povolení k provozování a dostatečná kapacita zařízení	Ekologické havárie a ekologická zátěž	Komunikace s úřady	Kontroly ze strany úřadů
Turisté a rekreatanti	Hustá síť kontejnerů a nádob na odpady	Porušování vyhlášek a nařízení (nepořádek a nedostatečná separace odpadů)	Např. poděkování (nápis na boxech s poděkováním za udržování pořádku)	Kontrola dostupnosti a prověření hustoty a kapacity sítě instalovaných
Ekologické neziskové organizace	Separace, druhotné využití a snižování množství odpadů	Protestní občanská sdružení	Běžné prostředky komunikace (telefon, e-mail, Česká pošta...)	Spolupráce a zapojení těchto organizací do oblasti ekologické osvěty a výchovy
	Likvidace černých skládek			

	Osvěta a vzdělávání v oblasti ekologie (zvyšování úrovně "ekologické inteligence")	Nesmyslné a neoborné připomínkování, které brání dalšímu rozvoji, nebo tento rozvoj výrazně	Osobní schůzky a případné jednání prostřednictvím právních zástupců	Úprava legislativy
Média	Senzace a témata pro reportáž	oddaluje Ztráta dobrého jména obce	Udržování kontaktu s médii, a také se samotnými redaktory	Pravidelné poskytování námětů pro články a reportáže
		zkreslení a "zveličování" informací za účelem poskytnutí senzačních zpráv		

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

Z analýzy dotčených skupin vyplývá, že je zapotřebí:

- verifikovat veškeré dosavadní smlouvy s poskytovateli služeb v oblasti OH
- zaměřit se na osvětu v oblasti separace odpadů směrem k občanům obcí, ve školách a podpořit sběr druhotných surovin
- realizovat, případně požadovat výstupy kontroly nakládání s odpady v průmyslových podnicích
- pořádat veřejné akce zaměřené na úklid a udržování čistého prostředí v obcích
- požadovat úpravu legislativy umožňující provádět kontrolu
 - a) separace odpadů na straně občanů s možností uplatnění případných sankcí
 - b) lokálních topenišť, odebírání vzorků z komínů a uplatnění případných sankcí za znečišťování ovzduší (zabránit pálení odpadů v domácnostech)
- verifikovat současnou síť sběrných míst, hnízd i veřejně dostupných kontejnerů a boxů na odpady
- zvážit spolupráci v oblasti společných meziobecních sběrných míst a sběrných dvorů

Ze všeho nejdůležitější je zodpovědný přístup samotných občanů, kterého lze primárně dosáhnout výchovou ve školách a spoluprací s rodiči. Případné sankce za porušování zákona a vyhlášek jsou jen podpůrným, i když účinným nástrojem. Například tzv. "německý model" umožňuje navyšovat cenu za svoz odpadů těm domácnostem, které odpad řádně neseparují.

Meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství a sdružených nákupů služeb v rámci SO ORP Hlučín je velmi málo pravděpodobná. Nicméně se nabízí spolupráce v oblasti společných meziobecních sběrných míst. Na území správního obvodu působí dvě konkurenční svozové firmy, které jednotlivým obcím dlouhodobě poskytují své služby se kterými jsou starostové obcí většinou spokojeni. Dle vyjádření samotných poskytovatelů svozových služeb je nejlepší vizitkou svozové společnosti to, když občan o svozové společnosti vlastně nic neví. Je to známka toho, že je služba poskytována kvalitně a občan nemá potřebu se o nic zajímat.

Tab. 107: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		P	D	V = P.D		
Finanční riziko	Nedostatek financí na provoz systému odpadového hospodářství	2	5	10	Změna systému výběru financí: a) navýšení plateb za svoz odpadů směrem k občanům b) motivace ke třídění odpadů (z toho plyne snížení ceny za skládkování SKO, zvýšení bonusů ze strany AOS EKO-KOM.	Obec
	Nárůst počtu neplatičů na straně občanů za svoz odpadů	2	2	4	Využití Exekučních nástrojů	Obec
	Výdaje na mimořádné události včetně eliminace černých skládek	3	2	6	Prevence v podobě sběrných míst (hnízda), sběrných dvorů, osvěta a informovanost obyvatelstva, sankce, organizace dobrovolných akcí na likvidaci černých skládek	Obec
	Nedostatek financí na investice a technické vybavení	2	3	6	Meziobecní spolupráce (společná sběrná místa, případně sběrný dvůr na hranicích katastrů), Využívání	Obec
Organizační riziko	Nevhodná organizace sběru, svozu a likvidace odpadů v SO ORP	1	3	3	Meziobecní spolupráce	Obce SO ORP
	Nezájem o spolupráci ze strany obcí v oblasti sdruženého nákupu služeb	3	2	6	Meziobecní spolupráce	Obce SO ORP
	Nezájem o spolupráci ze strany obcí v oblasti společného sběrného místa, případně sběrného dvora	3	2	6	Meziobecní spolupráce	Obce SO ORP
Právní riziko	Nedostatečná legislativa, případně změny dosavadní legislativy vedoucí: k růstu nákladů a nemožnosti dostatečné kontroly	4	4	16	Upozornění na nedostatečnost a důsledky uplatňované legislativy	Obce SO ORP
Technické riziko	Nedostatečná technická vybavenost obcí	3	3	9	Využívání dotací z MŽP a EU	Obec
	Nedostatečná technická vybavenost poskytovatelů služeb odpadového hospodářství	2	4	8	Právní ošetření smlouvy a správné znění smluvních podmínek s poskytovateli služeb	Obec
Věcné riziko	Porušování vyhlášek, nařízení zákona ze strany občanů	4	3	12	osvěta, kontrola, sankce	Obec
	Nedostatečná kvalita poskytovaných služeb ze strany smluvních partnerů	2	5	10	Právní ošetření smlouvy a správné znění smluvních podmínek s poskytovateli služeb. Případné vypovězení smlouvy	Obec

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

a změna smluvního partnera

Rizika v oblasti odpadového hospodářství

Nedostatek financí na provoz systému odpadového hospodářství lze řešit navýšením poplatků za svoz odpadů. Je zapotřebí počítat s tím, že ceny za svoz a likvidaci odpadů mohou do budoucna narůstat společně s rostoucími cenami pohonných hmot (PHM), energií a zvyšováním „skládkového“. Současně je zapotřebí vytvářet rezervní fond na výdaje na mimořádné události (likvidace černých skládek) a zvážit možnost zřízení společných meziobecních sběrných míst a sběrných dvorů na pomezích katastrů obcí, které by černé skládky eliminovaly. Zřízení těchto sběrných míst lze realizovat za pomoci vhodných dotací z MŽP a EU. Náklady na provoz je důležité rozdělit mezi obce dle předem dohodnutých pravidel. K dalším rizikům patří také předpoklad soustavného porušování vyhlášek, nařízení a zákona ze strany občanů, které souvisí se sběrem kovového odpadu, velkoobjemového odpadu a separací. Opatření spočívá v osvětě kontrole a případných sankcích. V případě změny legislativy a zavedení tzv. "německého" modelu by mohly být v oblasti separace odpadu cenově znevýhodněny rodiny, které odpad neseparují. Nedostatečná kvalita služeb ze strany smluvních partnerů musí být preventivně řešena správným zněním smluvních podmínek. Většina starostů je s poskytovanými službami spokojena. **Rizika v oblasti odpadového hospodářství nejsou zásadní, ani ohrožující.**

Návrhy:

- zřízení společných meziobecních sběrných dvorů, případně sběrných míst v podobě dovybavení území sběrnými nádobami

5.1.4 SWOT analýza odpadového hospodářství

Tab. 108: SWOT analýza odpadového hospodářství v území ORP

Silné stránky	Slabé stránky
1. Dvě svozové společnosti na území SO ORP Hlučín	1. Nedodržování vyhlášek, předpisů a zákonů ze strany občanů
2. Nadstandardní služby svozových firem	2. Nedostatečná kontrola třídění odpadu a lokálních topenišť ze strany obcí (není podpořeno legislativou)
3. Dostupnost skládek a třídících linek	3. Existence krátkodobého výskytu černých skládek malého rozsahu
4. Osvěta a podpora obcí v oblasti třídění a likvidace odpadů	4. Nedostatek sběrných dvorů a sběrných míst na biologicky rozložitelný odpad rostlinného původu (simulováno možnostmi speciálních kontejnerů)
5. Moderní zařízení na třídění odpadu	
6. Pilotní projekt zaměřený na svoz bioodpadu	
Příležitosti	Hrozby
1. Meziobecní spolupráce ve věci soutěže sdruženého nákupu svozových služeb v případě vybudování Krajského integrovaného centra nakládání s odpady	1. Riziko selhání, ekologická havárie a znečištění životního prostředí
2. Namátková kontrola ze strany obcí ve věci lokálního třídění odpadů	2. Konec provozování skládky v dlouhodobém horizontu v důsledku dosažení limitní kapacity skládky
3. Legislativní návrhy a zákon na podporu a kontrolu lokálních topenišť s cílem zabránit spalování odpadů v domácnostech	3. Neochota ze strany občanů ve věci třídění odpadu a spalování odpadů v místě lokálních topenišť
4. Plošná realizace projektu na svoz biologického odpadu a využitím meziobecní spolupráce	4. Nevhodné legislativní změny
5. Zřízení meziobecních sběrných dvorů	5. Rostoucí náklady související s odvozem a likvidací

	odpadů
	6. výkup kovového odpadu a s tím související vandalismus a kriminalita

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

K silným stránkám analyzovaného území patří působení dvou svozových firem a vytvořené konkurenční prostředí. Svoz a likvidaci odpadů zajišťují svozové společnosti: Marius Pedersen a.s. společně s OZO Ostrava s.r.o. Sklárky odpadů a třídící linky jsou modernizovány a nacházejí na území i mimo území SO ORP Hlučín. Umístění těchto zařízení je z logistického hlediska velmi dobré. Kapacita technologických zařízení pro zpracování a nakládání s odpady je dostatečná a nachází se v příznivé dojezdové vzdálenosti. Prostřednictvím oběžníků a komunikací s občany je v obcích realizována osvěta zaměřená na oblast třídění a likvidace odpadů. Ve městě Hlučín, konkrétně v městské části Darkovičky probíhá pilotní projekt zaměřený na svoz bio-odpadu.

Slabou stránkou správního obvodu je nedodržování vyhlášek, předpisů a příslušného zákona odpadech ze strany občanů. V důsledku toho dochází k vytváření krátkodobých černých skládek malého rozsahu, ke spalování odpadů v domácích zařízeních na tuhá paliva a nedostatečné separaci odpadů. K největším problémům patří především výskyt černých skládek a v menší míře pak vysoké ceny za svoz odpadů a nedostatečná síť kontejnerů na separovaný odpad. Současná legislativa neumožňuje ze strany obcí dostatečnou a účinnou kontrolu s možností případných sankcí. Nedostatek sběrných míst na biologicky rozložitelný odpad je simulován možností zakoupení služeb souvisejících se svozem tohoto odpadu.

Příležitost představuje společný postup obcí a z toho plynoucí silnější vyjednávací pozice při jednání se svozovými společnostmi o cenách a poskytovaných službách. Na území SO ORP Hlučín se nevyskytuje žádná spalovna. Její plánované vybudování v Karviné by v budoucnu řešilo omezení skládkování v regionu. Z výsledků šetření uskutečněného mezi starosty obcí správního obvodu vyplývá, že příležitostí pro meziobecní spolupráci je společná realizace projektů s možností získání dotačních příspěvků. Projekty meziobecní spolupráce by se týkaly především oblasti vybudování společných meziobecních sběrných míst, nebo sběrných dvorů, kterých je ve sledovaném území nedostatek. Jako další možnost meziobecní spolupráce se nabízí plošná realizace projektu zaměřeného na svoz a následné zpracování biologického odpadu. Vhodným tématem pro meziobecní spolupráci se jeví také společné odstraňování černých skládek a osvěta mezi občany. Ve spolupráci se SMO by obce mohly zvolit společný postup při prosazování legislativních úprav, které by jim v budoucnu umožňovaly provádět kontrolu separace odpadů i lokálních topenišť, a to včetně realizace příslušných sankcí. O možnosti vyhlásit společnou soutěž v oblasti svozu odpadů starostové dotčených obcí příliš neuvažují. Takováto skutečnost by přicházela v úvahu, pokud by se vybuvovala spalovna odpadů v Karviné a svoz odpadů z obcí správního obvodu ORP Hlučín by bylo zapotřebí řešit na poměrně delší vzdálenosti. Přesto zazněl ze strany starostů názor, že by obce mohly využít meziobecní spolupráci pro posílení své vyjednávací pozice vzhledem k poskytovatelům služeb.

Hrozby nejsou v oblasti odpadového hospodářství vnímány jako příliš významné. Zásluhu na tom nese především dostatečná úroveň zpracování odpadů za použití moderních technologií. Případnou havárii však nikdy nelze bezpodmínečně vyloučit. Určitou hrozbu představuje nezodpovědný přístup k nakládání s odpady ze strany některých spoluobčanů. Jedná se především o separaci odpadu a případné spalování komunálního odpadu s cílem ušetřit finanční prostředky za jeho svoz. Takováto

lokální topeniště se pak výrazně podílejí na znečišťování ovzduší. Předpoklad rostoucích nákladů na svoz a zpracování odpadů tuto hrozbu umocňují. Samostatnou kapitolou je výkup kovového odpadu a s tím související vandalismus a kriminalita.

5.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Z analýzy odpadového hospodářství správního obvodu ORP Hlučín, z osobních rozhovorů se starosty obcí a z výsledků dotazníkového šetření vyplynulo, že meziobecní spolupráce sdružených nákupů služeb v oblasti odpadového hospodářství se v rámci SO ORP Hlučín prozatím jeví jako málo pravděpodobná. Na území správního obvodu působí dvě konkurenční svozové firmy (OZO Ostrava s.r.o. a Marius Pedersen,a.s.). Každá obec uzavírá smlouvu se svozovou společností samostatně a většina starostů je s poskytovanými svozovými službami v podstatě spokojena. Kapacita technologických zařízení pro zpracování a nakládání s odpady je dostatečná a nachází se v příznivé dojezdové vzdálenosti. K největším problémům patří především výskyt černých skládek a v menší míře pak vysoké ceny za svoz odpadů a nedostatečná síť kontejnerů na separovaný odpad.

Meziobecní spolupráce se nabízí především v oblasti vybudování společných meziobecních sběrných dvorů, nebo sběrných míst, kterých je ve sledovaném území nedostatek. Jako další možnost meziobecní spolupráce se nabízí plošná realizace projektu zaměřeného na svoz a následné zpracování biologicky rozložitelného odpadu. Vhodným tématem se jeví také společné odstraňování černých skládek a osvěta mezi občany. Ve spolupráci se SMO by obce mohly zvolit společný postup při prosazování legislativních úprav, které by jim v budoucnu umožňovaly provádět kontrolu separace odpadů i lokálních topenišť, a to včetně realizace příslušných sankcí. O možnosti vyhlásit společnou soutěž v oblasti svozu odpadů starostové dotčených obcí příliš neuvažují. Takováto skutečnost by přicházela v úvahu, pokud by se vybuďovala spalovna odpadů v Karviné a svoz odpadů z obcí správního obvodu ORP Hlučín by bylo zapotřebí řešit na poměrně delší vzdálenosti. Přesto zazněl ze strany starostů názor, že by obce mohly využít meziobecní spolupráci pro posílení své pozice vzhledem k poskytovatelům služeb.

1. Svozové společnosti a ceny za svoz odpadů

Na území správního obvodu působí dvě konkurenční svozové firmy (OZO Ostrava s.r.o. a Marius Pedersen,a.s.), které jednotlivým obcím dlouhodobě poskytují své služby a současně také nabízejí benefity v podobě přistavení některých kontejnerů alespoň jednou v roce zdarma. **Společnost OZO Ostrava s.r.o.** zajišťuje v rámci SO ORP Hlučín svoz pro 11 obcí. Ceník služeb je pro všechny obce SO ORP Hlučín společný a je vytvořen s ohledem na objem kontejneru a četnost jeho svozu. Srovnávání cen za tunu odpadu není vypovídající. Bližší konzultace cenové politiky byla ze strany vedení svozové společnosti odmítnuta. Další svozovou společností je **soukromá firma Marius Pedersen a.s.**, která poskytuje služby pro 4 obce v SO ORP Hlučín. Ze strany této svozové společnosti, ani ze strany obcí se nepodařilo obdržet podrobnější údaje. Bližší konzultace cenové politiky byla ze strany svozové společnosti odmítnuta s odůvodněním, že se jedná o citlivé obchodní údaje. Informace nebyly obdrženy i přes oficiální podání žádosti. **Nespokojenost s poskytovanými službami a připomínky ze strany obcí v průběhu osobního šetření a jednání se starosty nezazněly.**

2. Logistika svozu odpadů z obcí správního obvodu ORP Hlučín

a) Svozová společnost OZO Ostrava s.r.o. (poskytuje služby pro 11 obcí SO ORP Hlučín, majitelem je město Ostrava)

- plast a sklo z ORP Hlučín končí na třídících linkách společnosti OZO Ostrava s.r.o. - linka ke třídění odpadů, Ostrava Kunčice
- Papír končí na třídící lince .A.S.A., spol. s r.o. Ostrava-Vratimov
- BRO a SKO končí na skládce OZO Ostrava s.r.o., ul. Bohumínská, Ostrava Hrušov. V důsledku organizace logistiky svozu odpadu bývá SKO v některých případech odvezen také na skládku SOMA Markvartovice a.s., ASOMPO, a.s. (Životice u Nového Jičína 194) a výjimečně může být také odvezen do spalovny SAKO Brno, a.s.
- odpad určený pro spalovnu je odvážen do SITA CZ a.s., Slovenská 2071, Ostrava Mariánské hory.

b) Svozová společnost Marius Pedersen a.s. (poskytuje služby pro 4 obce SO ORP Hlučín)

- BRO a SKO končí většinou na skládce SOMA Markvartovice a.s. V důsledku organizace logistiky svozu odpadu bývá SKO v některých případech odvezen také na skládku EKO - Chlebičov a.s.
- SKO z města Dolní Benešov je svážen touto společností na skládku TALPA - RPF, s.r.o.
- Sklo se sváží na střepiště v Markvartovicích
- Papír a plast se sváží na třídírnu odpadů Marius Pedersen a.s.-soustředování a úprava odpadů Chlebičov.

3. Sběrné dvory a sběrná místa

Na sledovaném území se nachází jediný sběrný dvůr, a to Sběrný dvůr TS Hlučín, který separuje nebezpečný odpad, elektro odpad, velkoobjemový odpad, bioodpad. Sběrná místa plnicí funkci sběrných dvorů se v SO ORP Hlučín nenacházejí. V Dolním Benešově se uskutečňuje sběr bioodpadu na sběrném místě pro bioodpad v místě (pod zámkem) a v městské části Dolní Benešov - Zábřeh (u hřiště). Ve všech obcích jsou zřízena sběrná místa - respektive sběrná hnízda pro sběr separovaného komunálního odpadu a případně také elektroodpadu. Sběr elektroodpadu zajišťují společnosti Elektrowin a.s. a EKOLAMP s.r.o. - (s výjimkou obce Děhylov je ve všech obcích zřízeno sběrné místo pro sběr použitých světelných zdrojů).

4. Zařízení pro nakládání s odpady

Z ekonomického hlediska lze konstatovat, že se koncové skládky odpadů z SO ORP Hlučín nacházejí ve výhodné dojezdové vzdálenosti. Koncová zařízení pro nakládání s odpady z SO ORP Hlučín jsou modernizována a mají prozatím dostatečnou životnost i kapacitu. Tato skutečnost se týká koncových zařízení zřízených na území i mimo území analyzovaného správního obvodu.

Z analýzy rozmístění zařízení na třídění odpadů vyplynulo, že se na území SO ORP Hlučín a v jeho blízkém okolí takovýchto zařízení vyskytuje dostatečné množství. Svoz na příslušné třídící linky většinou souvisí s konkrétní svozovou společností (viz. bod č. 2 Logistika svozu odpadů).

Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) je řešeno formou kompostáren. SO ORP Hlučín má k dispozici dvě velké kompostárny (jedna v obci Markvartovice a druhá mimo SO ORP Hlučín v Ostravě Hrušově) a další dvě menší kompostárny v Hlučíně a Markvartovicích.

Řada obyvatel v důsledku většinové zástavby rodinných domů a vlastnictvím domácích kompostáren velkou část BRO zužitkuje. Přebytkový BRO je svážen svozovými společnostmi. Bioplynové stanice na území SO ORP Hlučín zřízeny nejsou.

- **spalovny** se na sledovaném území nevyskytují

- **energeticky** nejsou odpady v SO ORP Hlučín zpracovávány
- **ukládání na skládky:** odpad z SO ORP Hlučín končí na skládkách v Soma Markvartovice a.s. (Markvartovice), OZO Ostrava s.r.o.(Ostrava Hrušov) a TALPA - RPF, s.r.o. (Dolní Benešov). Část odpadů ze SOMA Markvartovice a.s. - překládací a třídící stanice putuje do zařízení v Chlebičově.

5. Produkce odpadů ve správním obvodu ORP Hlučín v období 2008-2012

Celková produkce odpadů v SO ORP Hlučín dlouhodobě roste. Také dlouhodobá produkce nebezpečných odpadů (NO) a ostatních odpadů (OO) ve sledované období roste, přesto byly množstevní limity POH ČR ve vztahu k NO splněny. V případě měrné produkce komunálního odpadu (KO) a směsného komunálního odpadu (SKO), přepočtené na jednoho občana, nedochází k požadovanému snižování. V oblasti separovaného sběru papíru, skla, plastu a nápojových kartonů byl zaznamenán pozitivní růstový trend. Produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) přepočtená na jednoho obyvatele má negativní rostoucí tendenci.

- Celková produkce nebezpečných odpadů (NO) a ostatních odpadů (OO)

Dlouhodobý lineární trend celkové produkce nebezpečných odpadů (NO) a ostatních odpadů (OO) je u obou skupin odpadů rostoucí (negativní). Lineární trend podílu NO na celkové produkci odpadů je rostoucí (negativní).

Ve vztahu k naplňování cílů POH ČR lze hovořit o pozitivním vývoji. Ve sledovaném období byla produkce NO oproti hypotetické hodnotě z roku 2000 vždy nižší o více než 70 % (pozitivní s výhradou rostoucího trendu)

- Celková produkce komunálního odpadu (KO) je rostoucí (negativní) a směsného komunálního odpadu (SKO) je konstantní

Podíl KO a SKO na celkové produkci odpadů i měrný podíl produkce KO a SKO na občana SO ORP Hlučín je konstantní (negativní).

Měrná produkce odpadů KO a SKO nemá ve sledovaném období dlouhodobě rostoucí ani klesající tendenci (negativní).

- Separovaný sběr odpadů

Ve všech komoditách (papír, sklo, plast, nápojové kartony) se jedná o rostoucí trend sběru separovaného odpadu (pozitivní). V porovnání měrné produkce separovaného sběru odpadů (kg/obyvatel), jehož původcem je obec vykazuje ORP ve srovnání s krajem a ČR dobré výsledky. Výjimku představuje separovaný sběr papíru.

- Produkce biologicky rozložitelného odpadu (BRO) a biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO)

Lineární trend celkové produkce BRO i měrné produkce BRO přepočtené na jedno občana SO ORP má klesající tendenci (pozitivní).

Lineární trend celkové produkce BRKO i měrné produkce BRKO přepočtené na jedno občana SO ORP má rostoucí tendenci (negativní).

Nelze hovořit o pozitivním vývoji vzhledem k cílům POH ČR, protože produkce BRKO nemá požadovanou klesající tendenci. Tendence produkce BRKO je mírně s rostoucí (negativní).

6. Nakládání s odpady na území SO ORP Hlučín v období 2008-2012

Na území SO ORP Hlučín jsou sváženy odpady také z okolních správních obvodů. Ve vazbě na cíle POH ČR lze hovořit o pozitivním vývoji. V oblasti podílu materiálového využití komunálního odpadu (KO) na celkové produkci KO dochází k poklesu a lze tedy hovořit negativním trendu. Naopak v případě separovaného sběru lze hovořit o rostoucím trendu využití papíru, skla, plastů a nápojových kartonů, ovšem k jejich dalšímu zpracování dochází především mimo území SO ORP Hlučín. Skládkování biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) má na území sledovaného správního obvodu pozitivní klesající tendenci.

Nakládání s odpady v SO ORP Hlučín se děje dvojitým způsobem, a to **skládkováním** a **materiálovým využitím**. K energetickému využití a spalování odpadů zde nedochází. Celková produkce odpadů v SO ORP Hlučín je poměrně nižší než samotné hmotnostní nakládání s odpady na území řešeného správního obvodu. Tato skutečnost svědčí o tom, že jsou na území správního obvodu sváženy odpady z okolních správních obvodů.

Lineární trend materiálového využití odpadů je ve sledovaném období rostoucí (pozitivní trend).

Lineární trend odstraňování množství odpadů skládkováním je ve sledovaném období klesající (negativní trend). *Vazba na cíle POH ČR související s nakládáním s odpady je **pozitivní**.*

- **Nakládání s komunálním odpadem (KO) a smíšeným komunálním odpadem (SKO)**

Lineární trend množstevní produkce KO v SO ORP Hlučín je z dlouhodobého hlediska rostoucí (negativní)

Lineární trend množstevního ukládání KO a SKO na skládku v SO ORP Hlučín je klesající (pozitivní)

Podíl materiálového využití KO na celkové produkci KO ve sledovaném období od roku 2010 klesá (negativní)

- **Nakládání se separovaným sběrem**

Analyzované komodity: papír, sklo, plast, nápojové kartony nejsou v tomto správním obvodu materiálově, ani energeticky dále využívány. K tomuto využívání dochází mimo sledované území. Tato skutečnost je mimo jiné způsobena umístěním třídících linek a následným zpracováním v okolních ORP. Lineární trend odstraňování separovaného odpadu je v klesající (pozitivní).

Lineární trend celkové produkce separovaných odpadů určených k dalšímu využití je ve sledovaném období rostoucí (pozitivní)

*Vazba na cíle POH ČR je v důsledku rostoucího trendu separace papíru, skla, plastů a nápojových kartonů **pozitivní**.*

- **Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO)**

Trend materiálového využití BRO a BRKO v SO ORP Hlučín je klesající (negativní). (Zde je ovšem zapotřebí zohlednit skutečnost, že produkce BRO a BRKO z 11 obcí je svážena svozovou společností OZO Ostrava s.r.o. mimo území správního obvodu, kde je s odpadem dále nakládáno. Na druhou stranu je na území správního obvodu ORP Hlučín svozovou společností Marius Pedersen a.s. svážen odpad ze 4 obcí tohoto správního obvodu a dále také z obcí sousedních správních obvodů. S tímto odpadem je pak dále na území SO ORP Hlučín dále nakládáno.)

Trend množstevního ukládání BRO a BRKO na skládku v SO ORP Hlučín je klesající (pozitivní).

Trend měrného skládkování BRKO: přepočteno na jednoho občana SO ORP Hlučín je klesající (pozitivní).

7. Meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství a sdružených nákupů služeb

Meziobecní spolupráce sdružených nákupů služeb v oblasti odpadového hospodářství se v rámci SO ORP Hlučín prozatím jeví jako málo pravděpodobná. Každá obec uzavírá smlouvu se svozovou společností samostatně a většina starostů je s poskytovanými svozovými službami spokojena. Nicméně se nabízí spolupráce v oblasti vybudování společných meziobecních sběrných dvorů, nebo sběrných míst v obcích jejichž bytová zástavba není navzájem příliš vzdálená a oddělená poli a lesy. Z tohoto důvodu je tato spolupráce vhodná zejména pro obce Markvartovice x Ludgeřovice, Darkovice x Hať, Hať x Šilheřovice. Jako další možnost meziobecní spolupráce se nabízí plošná realizace projektu na svoz a následné zpracování biologicky rozložitelného odpadu ve spolupráci se SMO. V rámci meziobecní spolupráce by obce řešeného správního obvodu mohly také zvolit společný postup při prosazování legislativních úprav, které by v budoucnu umožnily kontrolu separace odpadů a lokálních topenišť s následnou možností případných sankcí. O možnosti vyhlášení společné soutěže v oblasti svozu odpadů starostové dotčených obcí příliš neuvažují. Takováto skutečnost by přicházela v úvahu, pokud by se vybuďovala spalovna odpadů v Karviné a svoz odpadů z obcí správního obvodu ORP Hlučín by bylo zapotřebí řešit na poměrně delší vzdálenosti.

5.2 Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců MAS Hlučínska, starosty obce Markvartovice, motivujícího starosty, zástupců RT ORP Kravaře. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

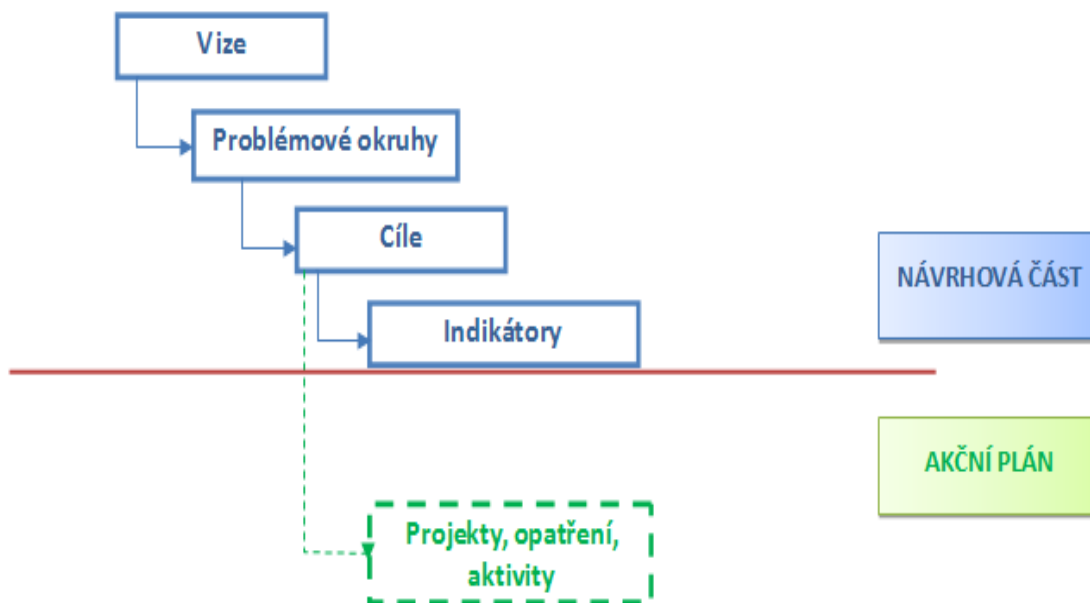
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen

ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku:

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce	
Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1
	Nedostatek sběrných dvorů
	cíl 1.1 Vybudovat společné sběrné dvory
	cíl 1.2 Realizovat informační a vzdělávací kampaň
	Problémová oblast 2
	Problém znečišťování ovzduší lokálními topeništi
	cíl 2.1 Omezit znečišťování ovzduší lokálními topeništi na Hlučínsku
	cíl 2.2 Realizovat informační a vzdělávací kampaň
	Problémová oblast 3
	Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění odpadů a nakládání s nimi
cíl 3.1 Zvýšit disciplinovanost občanů v oblasti třídění odpadů a nakládání s nimi	
cíl 3.2 Realizovat informační a vzdělávací kampaň	

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

Společná vize za region Hlučínsko - ORP Hlučín a ORP Kravaře se zohledněním potřeb ORP Hlučín:

„Jeden za všechny, všichni za Hlučínsko“

Hlučínsko je modernizující se region, který si zachovává své tradiční hodnoty předávající se z generace na generaci. Historické pozadí našeho regionu přispívá k jedinečnosti mentality zdejších obyvatel, která se projevuje silnou pospolitostí, pracovitostí, pohostinností a velkou sounáležitostí s regionem. Tuto skutečnost si obyvatelé uvědomují a jsou na ni hrdi. Obce a města Hlučínska spolupracují v oblastech zaměřených na posilování regionálních tradic a zvyků, kultury, sportu, cestovního ruchu a celkové propagace a rozvoje regionu. Tato spolupráce je nadále rozvíjena také s příhraničními polskými partnerskými gminami.

Meziobecní spolupráce se nadále soustředí na zkvalitňování životního prostředí a posílení environmentální výchovy a osvětových aktivit. Společnými silami rozvíjíme fungující systém nakládání s bio-odpadem a dalšími sběrnými komoditami, a tím přispíváme ke zkvalitnění života občanů a šetříme nemalé finanční prostředky. Podporujeme rozvoj školních i mimoškolních aktivit v oblasti regionálních tradic, kultury, sportu a místního folklóru. Zvyšování kvality života občanů je zajišťováno napříč generacemi prostřednictvím komunitního plánování sociálních služeb, zvyšováním bezpečnosti v obcích i dopravě a realizací meziobecní spolupráce na úrovni Sdružení obcí Hlučínska. Náš region je vstřícný a přátelský ke všem skupinám obyvatel, mladým lidem, rodinám s dětmi i našim nejstarším spoluobčanům.

Problémové okruhy:

Na základě provedené analýzy v oblasti odpadového hospodářství SO ORP Hlučín byly řešitelským týmem v rámci projektu meziobecní spolupráce sestaveny tzv. „Problémové okruhy“ a ty pak následně představeny fokusní expertní skupině. Tyto problémové okruhy vycházejí především ze slabých stránek a ohrožení, které vyplývají z uskutečněné analýzy.

Cílem a posláním fokusní skupiny bylo:

- ověřit závažnost navrhovaných problémových okruhů
- doplnění, upřesnit a případně upravit formulace navržených problémových okruhů
- navrhnout případně nové problémové okruhy, které vyžadují aktuální pozornost a následné řešení.

Problémové okruhy navržené řešitelským týmem meziobecní spolupráce:

- Nedostatek sběrných dvorů
- Svoz a zpracování biologicky rozložitelného odpadu
- Problém lokálních topenišť
- Nedisциплиnovanost občanů v oblasti třídění a likvidace odpadů

Problémové okruhy doporučené fokusní skupinou k následnému řešení:

Po zhodnocení významnosti a aktuálnosti problémových okruhů byl počet problémových okruhů fokusní skupinou zredukován. Účastníci fokusní skupiny se shodli na níže uvedeném znění problémových okruhů, které doporučují k následnému řešení v následujícím pořadí:

- Nedostatek sběrných dvorů
- Problém znečišťování ovzduší lokálními topeništi (nedokonalé spalování a spolu-spalování komunálního odpadu)
- Nedisциплиnovanost občanů v oblasti třídění a likvidace odpadů

Problematický okruh pojmenovaný jako: Svoz a zpracování biologicky rozložitelného odpadu byl pokusní skupinou označen za méně významný. Mnoho domácností používá své vlastní domácí kompostéry a velkou část tohoto odpadu zpracuje na poli a zahradách. Tato problematika je v obcích řešena také prostřednictvím smluvních partnerů (svozovými společnostmi). V případě zachování dosavadního stavu nedojde k žádnému ohrožení, pouze se obce připraví o další možnost meziobecní spolupráce a případný zdroj příjmů z výroby a prodeje humusu. Nutno také podotknout, že se obyvatelé brání vybudování obecních kompostáren. Důvodem je obava z nepříjemného zápachu.

▪ **Problémový okruh 1:**

Nedostatek sběrných dvorů

Popis stávající situace a návrh řešení

Na území SO ORP Hlučín se nachází pouze jediný sběrný dvůr, a to ve městě Hlučín. Sběrná místa, plnící funkci sběrných dvorů, se v SO ORP Hlučín nenacházejí. V Dolním Benešově dochází ke sběru bio-odpadu na sběrném místě („pod zámek“) a v městské části Dolní Benešov - Zábřeh („u hřiště“). Nedostatek sběrných dvorů na území správního obvodu zvyšuje riziko zakládání černých skládek. Projekt zaměřený na vybudování společných meziobecních sběrných dvorů je však vhodný pouze pro obce, jejichž zástavba není navzájem příliš vzdálená. Z tohoto důvodu je meziobecní spolupráce vhodná zejména pro obce Markvartovice - Ludgeřovice, Darkovice - Hať, Hať - Šilheřovice. V rámci meziobecní spolupráce v oblasti sběrných dvorů by bylo vhodné využívat také stávající sběrný dvůr v Hlučíně pro potřeby občanů okolních obcí a současně také vybudovat další sběrné dvory za využití vhodných dotací. Obce se pak mohou společně podílet na financování provozu.

Příčiny problému nedostatku sběrných dvorů:

- doposud nevyužitá příležitost MOS
- neznalost provozování sběrného dvora a obavy občanů z jeho umístění v blízkosti obydlí
- nedostatek vhodných ploch

Důsledky, které by mohly nastat v případě neřešení problému:

- udržování nesprávných návyků na straně občanů
- ekologická zátěž životního prostředí
- černé skládky a soustavné odklizení nepořádku kolem cest
- částečné spalování odpadů v domácnostech

Tab. 109: Plusy a mínusy řešení problému nedostatku sběrných dvorů

PLUSY	MÍNUSY
Omezení vzniku černých skládek a omezení výdajů na jejich likvidaci.	Nutnost financování sběrného dvora z rozpočtu obcí.
Rozdělení nákladů na provoz sběrného dvora mezi více obcí a plné využití kapacity sběrného dvora.	Povinnost splnit legislativní požadavky pro výstavbu a provoz sběrného dvora.
Nakládání s odpady, které splňuje veškeré legislativní předpisy.	
Vytvoření nového pracovního místa v souvislosti s obsluhou sběrného dvora.	

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

Návrhy řešení:

- osvěta přínosu mezi občany a propagace úspěšné MOS z jiných ORP
- zpracovat podnikatelský záměr
- dohoda obcí a zřízení společných sběrných dvorů

▪ Problémový okruh 2:

Problém znečišťování ovzduší lokálními topeništi (nedokonalé spalování a spolu-spalování komunálního odpadu)

Popis stávající situace a návrh řešení

Náklady spojené s vytápěním a ohřevem vody neustále rostou a řada občanů se uchyluje k tzv. „úsporným opatřením“, která zhoršují kvalitu ovzduší v obcích a narušují sousedské vztahy. V zařízeních na tuhá paliva mnohdy v jednotlivých domácnostech dochází ke spalování odpadů a nevhodného typu topiva.

Příčiny:

- rostoucí ceny energií a tzv. „úsporné“ chování nízko-příjmových skupin obyvatel
- bezohlednost a nezodpovědnost občanů vůči společnosti
- nevhodné a zastaralé spalovací zařízení (kotle)
- současná legislativa neumožňující kontrolu

Důsledky, které by mohly nastat v případě neřešení problému:

- snižování kvality životního prostředí
- zhoršování soužití obyvatel a narušení kvality života v obcích
- nárůst počtu respiračních onemocnění
- nevhodný příklad

Přínosy a zápory mezi-obecního řešení problému znečišťování ovzduší lokálními topeništi jsou uvedeny v tabulce č. 110 níže.

Tab. 110: Plusy a mínusy řešení problému znečištění ovzduší lokálními topeništi

PLUSY	MÍNUSY
Čistější a zdravější prostředí v obcích a jejich okolí	Zdlouhavé prosazování návrhů na změnu legislativy s nejistým výsledkem

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

Návrhy řešení:

- ve spolupráci se Svazem měst a obcí by obce SO ORP Hlučín mohly zvolit společný postup při prosazování legislativních úprav, které by jim v budoucnu umožňovaly provádět kontrolu lokálních topenišť prostřednictvím fyzické kontroly, odběrem vzorků z komínů a použitím speciální měřicí techniky a to včetně realizace příslušných sankcí
- osvěta občanů v oblasti využívání dotací na pořízení moderních kotlů
- osvětová činnost a výchova dětí od předškolního věku za použití jednotné a osvědčené metodiky
- podpora energeticky účinných opatření a alternativních energetických zdrojů ze strany státu a EU
- spolupráce se sousedními polskými gminami a realizace společného projektu na odstraňování problému lokálních topenišť.

▪ Problémový okruh 3:

Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a likvidace odpadů

Popis stávající situace a návrh řešení

Při nakládání s odpady dochází k situacím, které obcím i samotným občanům způsobují škodu, nebo nepříjemnosti. K takovýmto situacím patří například:

- problémem s výskytem černých skládek (malého rozsahu),
- občasný výskyt nepořádku v okolí sběrných míst a přistavených kontejnerů na velkoobjemový odpad
- občasný výskyt neplatičů
- vysoké ceny za svoz odpadů (uvádějí 3 obce ze 12)
- nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a likvidaci odpadů (v kontejnerech na separovaný odpad se objevuje směsný KO aj.)
- problémy související se sběrem kovového odpadu (krádeže, vandalismus)

Příčiny:

- nevhodně nastavený systém sběru a třídění odpadů
- vysoká konzumní spotřeba a používané obalové materiály
- nezodpovědnost a pohodlnost občanů

Důsledky, které by mohly nastat v případě neřešení problému:

- vznik černých skládek
- navýšování ceny za svoz a třídění odpadů
- spalování odpadů v domácnostech

Tab. 111: Plusy a mínusy řešení problému nedisciplinovanosti občanů v oblasti třídění a likvidace odpadů

PLUSY	MÍNUSY
Omezení vzniku černých skládek a omezení výdajů na jejich likvidaci.	Výdaje za instalaci účinného kamerového systému v obcích
Čistější a zdravější prostředí v obcích a jejím okolí	Zdlouhavé prosazování návrhů na změnu legislativy s nejistým výsledkem
Snížení kriminality a zvýšení bezpečnosti	
Přínos pro obecní pokladnu	
Sjednocení a usnadnění požadovaných výkazů (jednotné formuláře pro všechny úřady a instituce)	

Zdroj: Zpracováno autorským týmem

Návrhy řešení:

- ve spolupráci se Svazem měst a obcí by obce SO ORP Hlučín mohly zvolit společný postup při prosazování legislativních úprav, které by jim v budoucnu umožňovaly provádět kontrolu separace odpadů , a to včetně realizace příslušných sankcí
- osvětová činnost a výchova dětí již od předškolního věku za použití jednotné a osvědčené metodiky
- zřízení společných sběrných dvorů a kompostáren v rámci MOS

5.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatek sběrných dvorů
Cíl 1.1	Vybudovat společné sběrné dvory
Popis cíle	Počet sběrných dvorů na území správního obvodu je nevyhovující. Nachází se zde pouze jeden sběrný dvůr, který však slouží pouze potřebám občanům města Hlučín. Tento problém umocňuje skutečnost, že sběrná místa plní funkci sběrných dvorů, se v SO ORP Hlučín nenacházejí. Tím se zvyšuje riziko zakládání černých skládek a nevhodné nakládání s odpady v domácnostech občanů (např. spalování odpadů). Realizace projektu vybudování společných meziobecních sběrných dvorů zvýší možnosti efektivního využívání odpadů, zajistí nakládání s odpady, které splňuje veškeré legislativní předpisy a současně také znamená úsporu obecních nákladů z rozsahu (jedno zařízení pro více obcí - náklady na provoz je možné rozdělit mezi obce, jejichž občané budou sběrný dvůr využívat). Při navržení nového sběrného dvora je zapotřebí vyhodnotit skutečnou potřebu a definovat odpady, které budou ve sběrném dvoře odebírány.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Územní analýza vhodných lokalit <ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotit skutečnou potřebu • vytipovat vhodné lokality splňující kritéria společných sběrných dvorů • zhodnotit dostupnost a stávající dopravní infrastrukturu 2. Finanční analýza <ul style="list-style-type: none"> • rozbor pořizovacích nákladů • rozbor provozních nákladů • stanovit podmínky odběru (množstevní limity, úhrada apod.) 3. Právní analýza <ul style="list-style-type: none"> • zpracování podmínek provozování sběrného dvora v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu meziobecních smluv 4. Zajistit nakládání s odpady <ul style="list-style-type: none"> • uzavření smluv se svozovou společností, případně se zpracovateli odpadů • definovat odpady, které budou ve sběrném dvoře odebírány
Název indikátorů k hodnocení	Počet obcí, které mají k dispozici využívání sběrného dvora
Spřávcí cíle	Starosta obce Markvartovice

Problémový okruh 1	Nedostatek sběrných dvorů
Cíl 1.2	Realizovat informační a vzdělávací kampaň
Popis cíle	Na území správního obvodu se nachází pouze jeden sběrný dvůr. Příčiny výskytu jediného sběrného dvora na území správního obvodu lze nalézt nejen v nedostatku vhodných ploch a doposud nevyužité možnosti meziobecní spolupráce, ale především v předsudcích občanů, které pramení z neznalosti provozu sběrného dvora a z obav jeho umístění v blízkosti jejich obydlí. Z tohoto důvodu je nezbytné v rámci MOS připravit a realizovat společnou, dlouhodobou informační a vzdělávací kampaň, která občanům objasní cíl správného nakládání s komunálním odpadem a s tím související výhodu sběrných dvorů.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mediální plán <ul style="list-style-type: none"> • volba vhodných médií • stanovení rozpočtu 2. Podpora kampaně <ul style="list-style-type: none"> • dohoda obcí o finanční podpoře kampaně • oslovení partnerů (spolupráce s krajem, společností EKO-KOM, a.s., svozovou společností a kolektivními systémy ke zpětnému odběru 3. Akce na podporu výstavby sběrného dvora - setkání expertů s občany <ul style="list-style-type: none"> • objasnění výhod sběrného dvora a nakládání s odpady v rámci platné legislativy • příklady praxe odjinud 4. Výchova dětí ve školách a školských zařízeních <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat jednotnou a osvědčenou metodiku pro výuku nakládání s odpady již od předškolního věku
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí zapojených do kampaně na vybudování sběrného dvora
Správce cíle	Starosta obce Markvartovice

Problémový okruh 2	Problém znečišťování ovzduší lokálními topeništi
Cíl 2.1	Omezit znečišťování ovzduší lokálními topeništi na Hlučínsku
Popis cíle	Česko-polské příhraničí Slezska a Moravy patří k oblastem s nejvíce znečištěným ovzduším v Evropě. Lokální topeniště výraznou měrou přispívají ke snižování kvality životního prostředí formou znečišťování ovzduší a současně narušují soužití občanů, i dobré sousedské vztahy. Příčiny lze nalézt v rostoucích nákladech na vytápění, ve spalování nevhodného typu topiva, ve spalování odpadů a v zastaralých, málo účinných zařízeních, které jsou používány v domácnostech. Ke znečišťování ovzduší na Hlučínsku dochází také v důsledku dálkového přenosu škodlivin z Polska a Ostravsko-Karvinska. Z tohoto důvodu obce dlouhodobě poukazují na potřebu komunikace, a společného řešení této problematiky s obcemi v polském příhraničí. Dosažení tohoto cíle je důležité především z hlediska snížení škodlivin vzniklých v souvislosti s nedokonalým spalováním a omezením množství polévatého prachu ve vzduchu na Hlučínsku. Tím dojde ke zkvalitnění životního prostředí a omezení výskytu respiračních chorob, alergií i jiných druhů onemocnění. Řešení problému znečišťování ovzduší je zapotřebí podpořit příslušnou legislativou, která bude obcím umožňovat účinnou kontrolu a uplatnění případných sankcí. Pro zajištění plošného efektivního účinku a naplňování cíle je meziobecní spolupráce i přeshraniční
Hlavní opatření	<p>1. Spolupráce s polskými obcemi</p> <p>Sestavení expertního týmu pro vytvoření souboru podnětů legislativních změn</p> <ul style="list-style-type: none"> • zahájit spolupráci s univerzitami při přípravě analytických podkladů a zpracování analytických dokumentů • vytvořit návrhy podnětů pro přijetí legislativních změn umožňujících kontrolu, měření zplodin pomocí speciální měřicí techniky, odběry vzorků z komínů a uplatnění sankcí • projednat návrhy podnětů na setkání starostů v rámci DSO, nebo MAS (projednání a případné doplnění předložených návrhů) <p>2. Kooperace s okolními ORP a přilehlými polskými gminami</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajistit spolupráci na místní, krajské i mezinárodní úrovni • připravit společný projekt zaměřený na eliminaci znečišťování ovzduší lokálními topeništi a navázat na výstupy projektu Air Silesia, který byl realizován Zdravotním ústavem se sídlem v Ostravě a partnery projektu v letech 2010 – 2013. <p>3. Finanční hledisko</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajistit financování aktivit prostřednictvím vhodných OP
Název indikátorů k hodnocení	Počet projektů zaměřených na zvýšení kvality ovzduší na Hlučínsku
Spolupráce cíle	Starosta města Hlučín

Problémový okruh 2	Problém znečišťování ovzduší lokálními topeništi
Cíl 2.2	Realizovat informační a vzdělávací kampaň
Popis cíle	Na území správního obvodu ORP Hlučín, v přilehlých správních obvodech i sousedních polských gminách jsou mnohdy k ohřevu vody používána zastaralá zařízení (kotle) na tuhá paliva. Současně také někteří občané používají nevhodný typ topiva. V konečném důsledku se pak právě lokální topeniště významně podílejí na nadměrném znečišťování ovzduší. Vhodně zvolená informační a vzdělávací kampaň, včetně spolupráce přilehlých správních obvodů ORP, výrazně přispějí ke zvýšení kvality ovzduší v jednotlivých obcích. Kampaň bude informovat občany o možnostech získat dotaci v případě výměny kotle na tuhá paliva a současně také o případné dotační podpoře při zavádění energeticky účinných opatření a alternativních energetických zdrojů.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajistit podporu kampaně <ul style="list-style-type: none"> • dohoda obcí o finanční podpoře kampaně • oslovení partnerů (spolupráce s MŽP a krajem) 2. Sestavit pracovní skupinu s cílem: <ul style="list-style-type: none"> • informovat občany o vyhlášených výzvách na podporu výměny kotlů a možnosti získání dotace ze strany MŽP a MSK • informovat občany o případné podpoře energeticky účinných opatření a alternativních energetických zdrojů ze strany státu a EU 3. Vytvoření mediálního plánu <ul style="list-style-type: none"> • volba vhodných médií • stanovení rozpočtu 4. Dohoda s okolními ORP a přilehlými polskými gminami <ul style="list-style-type: none"> • jednotný postup a spolupráce na vytvoření společného projektu informační kampaně 5. Výchova dětí ve školách a školských zařízeních <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat ve výuce jednotnou a osvědčenou metodiku směřující ke získání vhodných ekologických návyků
Název indikátorů k hodnocení	Počet obcí zapojených do informační a vzdělávací kampaně o dopadech znečišťování ovzduší na zdraví občanů
Spoluprávce cíle	Starosta města Hlučín

Problémový okruh 3	Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění odpadů a nakládání s nimi
Cíl 3.1	Zvýšit disciplinovanost občanů v oblasti třídění odpadů a nakládání s nimi
Popis cíle	<p>Obec se stává původcem komunálních odpadů v okamžiku, kdy fyzická osoba odpady odloží na místě k tomu určeném, avšak při nakládání s odpady se někteří občané uchylují k nezodpovědnému jednání, které v konečném důsledku zneprůjemňuje soužití, anebo způsobuje škodu. Obec nemá k dispozici dostatečně účinné nástroje, aby takovému chování občanů zabránila. Na straně občanů nedochází k důslednému třídění odpadu, v kontejnerech na separovaný odpad se vyskytuje směsný KO, objevuje se nepořádek v okolí sběrných hnízd i sběrných míst a přistavených kontejnerů na velkoobjemový odpad. Taktéž dochází ke spalování odpadů, znečištění okolí obcí v důsledku výskytu pytlovaného SKO v okolí cest, k výskytu černých skládek malého rozsahu a k vandalismu i krádežím v souvislosti s kovovým odpadem. Náklady spojené s odstraňováním vzniklého nepořádku a způsobených škod jdou na vrub jednotlivých obcí. Z výše uvedených důvodů je zapotřebí zvýšit disciplinovanost občanů v oblasti třídění odpadů a nakládání s nimi. Příčiny nezodpovědného chování občanů lze spatřit v nevhodně nastaveném systému sběru a třídění odpadů a nedostatečné legislativě, která neumožňuje obcím účinnou kontrolu a případné uplatnění sankcí. Zodpovědné a disciplinované chování občanů v oblasti separace a nakládání s KO zvýší kvalitu životního prostředí v obcích a ušetří obecní náklady spojené s odstraňováním škod a nepořádku.</p>
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Právní hledisko <ul style="list-style-type: none"> • analyzovat nedostatečné legislativní opatření a vytvořit návrhy podnětů pro přijetí legislativních změn umožňujících efektivní kontrolu separace a nakládání s odpady a uplatnění účinných sankcí • projednat návrhy podnětů na setkání starostů v rámci DSO, nebo MAS (projednání a případné doplnění předložených návrhů) 2. Finanční hledisko <ul style="list-style-type: none"> • analýza pořizovacích a provozních nákladů kamerového systému • analýza nákladů spojených s poskytnutím domácích kompostérů a nádob na svoz BRKO rostlinného původu • Společný postup obcí při předkládání žádostí o dotace z národních i evropských zdrojů 3. Změna dosavadního systému sběru a třídění odpadu KO <ul style="list-style-type: none"> • legislativou podložená účinná kontrola separace a nakládání s odpady (snížení/navýšení ceny za svoz opadů občanům, kteří odpad třídí/netřídí) • zajistit nakládání s BRKO (dle vyhlášky 321/2014 Sb.) - zajištění místa pro oddělené soustředování minimálně pro biologické odpady rostlinného původu (min. od 1. dubna do 31. října) • poskytnutí domácích kompostérů občanům příslušných obcí • poskytnutí nádob na svoz BRKO rostlinného původu občanům příslušných obcí • provázání sběru bioodpadu s jeho svozem do koncového zařízení 4. Vybudování účinného kamerového systému

	<ul style="list-style-type: none"> • zpracovat územní analýzu výskytu kritických míst 5. Zavedení spolupráce s ostatními ORP <ul style="list-style-type: none"> • pravidelná výměna informací a zkušeností
Název indikátorů k hodnocení	Projekt na podporu efektivního nakládání s odpady
Společně cíle	Starosta města Dolní Benešov

Problémový okruh 3	Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění odpadů a nakládání s nimi
Cíl 3.2	Realizovat informační a vzdělávací kampaň
Popis cíle	Při nakládání s odpady se někteří občané uchylují k nezodpovědnému jednání, které v konečném důsledku zneprůjemňuje soužití, anebo způsobuje škodu. Nedochozí k důslednému třídění odpadu, v kontejnerech na separovaný odpad se vyskytuje směsný KO, objevuje se nepořádek v okolí sběrných hnízd i sběrných míst a přistavených kontejnerů na velkoobjemový odpad. Taktéž dochází ke spalování odpadů, znečišťování okolí obcí v důsledku výskytu pytlovaného SKO v okolí cest, k výskytu černých skládek malého rozsahu a k vandalismu i krádežím v souvislosti s kovovým odpadem. Náklady spojené s odstraňováním vzniklého nepořádku a způsobených škod jdou na vrub jednotlivých obcí. Zodpovědné a disciplinované chování občanů v oblasti separace a likvidace odpadů zvýší kvalitu životního prostředí v obcích a ušetří obecní náklady spojené s odstraňováním škod a nepořádku.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finanční analýza <ul style="list-style-type: none"> • analýza nákladů na osvětu 2. Mediální plán <ul style="list-style-type: none"> • volba vhodných médií • stanovení rozpočtu 3. Podpora kampaně <ul style="list-style-type: none"> • dohoda obcí o finanční podpoře kampaně • oslovení partnerů (spolupráce s krajem, společností EKO-KOM, a.s., svozovou společností a kolektivními systémy ke zpětnému odběru 4. Akce na podporu výstavby sběrného dvora - setkání expertů s občany <ul style="list-style-type: none"> • objasnění výhod separace odpadů a nakládání s odpady v rámci platné legislativy • příklady praxe odjinud 5. Výchova dětí ve školách a školských zařízeních <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat jednotnou a osvědčenou metodiku pro výuku nakládání s odpady již od předškolního věku
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí zapojených do informační a vzdělávací kampaně na téma třídění odpadů a nakládání s nimi

Správce cíle	Starosta města Dolní Benešov
---------------------	------------------------------

5.2.4 Indikátory

Problémový okruh 1	Nedostatek sběrných dvorů		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet sběrných dvorů v SO ORP Hlučín		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Na území správního obvodu se nachází pouze jediný sběrný dvůr, který navíc slouží pouze potřebám obyvatel města Hlučín. Tato skutečnost zvyšuje riziko zakládání černých skládek a nevhodné zacházení s odpady v domácnostech. Z tohoto důvodu je navýšení počtu sběrných dvorů ve sledovaném časovém úseku velmi žádoucí.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet všech sběrných dvorů v rámci SO ORP		
Zdroj čerpání dat:	Informační systém životního prostředí MSK, MAS Hlučínsko		

Cíl 1.1	Vybudovat společné sběrné dvory		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet obcí, které mají k dispozici využívání sběrného dvora		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Realizace projektu společných meziobecních sběrných dvorů zajistí zvýšení efektivního využívání odpadů a současně znamená úsporu obecních nákladů z rozsahu. Rostoucí počet obcí zapojených do sdílení a společného využívání sběrných dvorů je z výše uvedených důvodů velmi žádoucí.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí, jejichž občané mají k dispozici využití sběrného dvora		
Zdroj čerpání dat:	Odbor životního prostředí a komunálních služeb MěÚ Hlučín, MAS Hlučínsko, provozovatelé sběrných dvorů		

Cíl 1.2	Realizovat informační a vzdělávací kampaň		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do kampaně na vybudování sběrného dvora		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		14	14
Skutečnost	0		

Popis měřítka:	Povinností všech obcí je zajistit nakládání s odpady v souladu s platnou legislativou. Nedostatek sběrných dvorů na území SO ORP spočívá v doposud nevyužití možnosti meziobecní spolupráce a v předsudcích i obavách občanů. Z tohoto důvodu je zapotřebí do realizace informační kampaně zapojit všechny obce správního obvodu, na jejichž území není sběrný dvůr doposud zřízen. Účelem je informovat občany o plánovaném vybudování sběrného dvora a o možnostech jeho
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet všech zapojených obcí
Zdroj čerpání dat:	MAS Hlučínsko

Problémový okruh 2	Problém znečišťování ovzduší lokálními topeništi		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Měření koncentrace znečišťujících látek v ovzduší na Hlučínsku		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán	5	5	8
Skutečnost	2	2	2
Popis měřítka:	Kvalita ovzduší má zásadní vliv na kvalitu života i zdraví všech spoluobčanů. Dle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší obcím vyplývají určitá práva i povinnosti. Obecně obcím ze zákona vyplývá povinnost postarat se o své občany. Z tohoto důvodu je zapotřebí, aby se do aktivního řešení problematiky ovzduší dlouhodobě zapojil co největší počet obcí. Měření kvality ovzduší je ze strany obcí organizováno formou indikativního (orientačního) měření, a to především v topné sezóně. Obce o výsledcích měření a vývoji kvality		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zapojených obcí ze správního obvodu ORP Hlučín		
Zdroj čerpání dat:	MAS Hlučínsko, Obce		

Cíl 2.1	Omezit znečišťování ovzduší lokálními topeništi na Hlučínsku		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet projektů zaměřených na zvýšení kvality ovzduší na Hlučínsku		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko,		
Roky	2013	2017	2020
Plán	1	1	2
Skutečnost	0	0	0
Popis měřítka:	Účelem měřítka je registrovat veškeré projekty zaměřené za zvyšování kvality ovzduší. Z tohoto důvodu je žádoucí, aby hodnota indikátorů v čase vzrůstala.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet podpořených projektů zaměřených na zvýšení kvality ovzduší v daném roce		
Zdroj čerpání dat:	Obce, MAS Hlučínsko		

Cíl 2.2	Realizovat informační a vzdělávací kampaň		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do informační a vzdělávací kampaně o dopadech znečišťování ovzduší na zdraví občanů		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		

Roky	2013	2017	2020
Plán		15	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Účelem je informovat občany o dopadech znečištění ovzduší na zdraví, o možných postizích za znečištění ovzduší a o využívání dotačních programů zaměřených na modernizaci zařízení lokálního vytápění domácností. Z tohoto důvodu je zapotřebí do realizace informační kampaně zapojit všech 15 obcí správního obvodu.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zapojených obcí		
Zdroj čerpání dat:	Obce, MAS Hlučínsko		

Problémový okruh 3	Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění odpadů a nakládání s nimi		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Měrná produkce separovaného odpadu, jehož původcem je obec		
Měrná jednotka	kg		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2012	2017	2020
Plán		38	40
Skutečnost (zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA))	33,21		
Popis měřítka:	Občané si mnohdy neuvědomují závažnost problematiky nakládání s odpady a nejednají vždy v souladu s platnou legislativou. Disciplinovaný přístup občanů v oblasti nakládání s odpady se projeví především v oblasti měrné produkce separovaného odpadu. Z tohoto důvodu se ve sledovaném období očekává zvýšení separace v podobě růstu měrné produkce separovaných odpadů, jejichž původcem je obec: papír, sklo, plast a nápojové kartony, Žádoucí je zvýšení separace a růst měrné produkce výše uvedených odpadů.		
Metodika a výpočet:	Výpočet se uskuteční podílem celkového množství (součet) separovaného odpadu : papír, sklo, plast a nápojové kartony a počtem obyvatel ve správním obvodu ORP v daném roce (kg/obyvatel/rok). Pro získání relevantních dat je zapotřebí zpracovávat následující katalogová čísla a kódy produkce: produkce papíru (katalog. číslo 150101, 200101), skla (katalog. číslo 150107, 200102), plastu (katalog. číslo 150102, 200139) a nápojových kartonů (katalog. číslo 150105), (kódy produkce, nebo li nakládání = A00,AN60,BN30).		
Zdroj čerpání dat:	Obce a provozovatelé SD, Zdroj počtu obyvatel - ČSÚ.		

Cíl 3.1	Zvýšit disciplinovanost občanů v oblasti třídění odpadů a nakládání s nimi		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Projekt na podporu efektivního nakládání s odpady		
Měrná jednotka, kritérium	ANO/NE		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Občané si mnohdy neuvědomují závažnost problematiky nakládání s odpady a nejednají vždy v souladu s platnou legislativou. Z tohoto důvodu je zapotřebí vypracovat projekt, který by zahrnoval: osvětu občanů v oblasti nakládání s odpady a náměty úprav stávající legislativy.		

	v oblasti nakládání s odpady a náměty úprav stávající legislativy. Z hlediska zvyšování uvědomění občanů je potřeba realizovat permanentní osvětu i zlepšení stávajícího systému sběru a třídění odpadů po celé sledované období.
Metodika a výpočet:	Pro naplnění podstaty kritéria „ANO“ musí být splněna podmínka vypracování zmíněného projektu.
Zdroj čerpání dat:	MAS Hlučínsko

Cíl 3.2	Realizovat informační a vzdělávací kampaň		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do informační a vzdělávací kampaně na téma třídění odpadů a nakládání s nimi		
Měrná jednotka, kritérium	počet		
Správce měřítka	MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Při nakládání s odpady se mnozí občané chovají nezodpovědně, bez ohledu na ostatní spoluobčany a životní prostředí. Z tohoto důvodu je zapotřebí připravit dlouhodobou informační kampaň a do její realizace zapojit všech 15 obcí správního obvodu.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zapojených obcí		
Zdroj čerpání dat:	Obce, MAS Hlučínsko		

5.3 Pravidla pro řízení strategie

5.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se bude se schválenou strategií pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění, a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Starosta města Hlučín
Starosta města Dolní Benešov
Starosta obce Markvartovice
Zástupce MAS Hlučínsko

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude

v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vybudovat společné sběrné dvory	Starosta obce Markvartovice
1.2	Realizovat informační a vzdělávací kampaň	Starosta obce Markvartovice
2.1	Omezit znečišťování ovzduší lokálními topeništi na Hlučínsku	Starosta města Hlučín
2.2	Realizovat informační a vzdělávací kampaň	Starosta města Hlučín
3.1	Zvýšit disciplinovanost občanů v oblasti třídění odpadů a nakládání s nimi	Starosta města Dolní Benešov
3.2	Realizovat informační a vzdělávací kampaň	Starosta města Dolní Benešov

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet sběrných dvorů v SO ORP Hlučín	Tajemník MAS Hlučínsko
2	Počet obcí, které mají k dispozici využívání sběrného dvora	Tajemník MAS Hlučínsko
3	Počet obcí zapojených do kampaně na vybudování sběrného dvora	Tajemník MAS Hlučínsko
4	Měření koncentrace znečišťujících látek v ovzduší na Hlučínsku	Tajemník MAS Hlučínsko
5	Počet projektů zaměřených na zvýšení kvality ovzduší na Hlučínsku	Tajemník MAS Hlučínsko
6	Počet obcí zapojených do informační a vzdělávací kampaně o dopadech znečišťování ovzduší na zdraví občanů	Tajemník MAS Hlučínsko
7	Měrná produkce separovaného odpadu, jehož původcem je obec	Tajemník MAS Hlučínsko
8	Projekt na podporu efektivního nakládání s odpady	Tajemník MAS Hlučínsko
9	Počet obcí zapojených do informační a vzdělávací kampaně na téma třídění odpadů a nakládání s nimi	Tajemník MAS Hlučínsko

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie jsou vyjádřeny v níže uvedeném přehledu:

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími faktory (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak také vnitřními faktory (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie). Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok¹². Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

¹² V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4 Závěr a postup zpracování

5.4.1 Shrnutí

V návrhové části byly v konečném důsledku zpracovávány tři problémové okruhy, ke kterým bylo přiřazeno celkem šest cílů. První problémovou oblast odpadového hospodářství v SO ORP Hlučín představuje „Nedostatek sběrných dvorů“. K vyřešení tohoto problému byly stanoveny dva cíle, a to: vybudovat společné sběrné dvory a realizovat informační a vzdělávací kampaň. Druhou problémovou oblast představuje „Problém znečišťování ovzduší lokálními topeništi“. K eliminaci tohoto problému byly definovány dva cíle, a to: omezit znečišťování ovzduší lokálními topeništi a realizovat informační a vzdělávací kampaň. Třetí problémovou oblast sociálních služeb představuje „Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a likvidace odpadů“. K vyřešení tohoto problému byly stanoveny dva cíle, a to: zvýšit disciplinovanost občanů v oblasti třídění a likvidace odpadů a realizovat informační a vzdělávací kampaň. Kontrola implementace strategie a dosahování cílů je zajištěna skutečností, že každý cíl má svého správce a naplňování cílů bude sledováno prostřednictvím stanovené sady indikátorů.

5.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Vytvoření výše uvedené strategie bylo rozděleno do dvou hlavních etap, ve kterých byla zpracována analytická část a návrhová část tohoto dokumentu. Analytické závěry se opírají nejen o celou řadu statistických dat, ale především také o názory expertů a výsledky šetření uskutečněného mezi starosty jednotlivých obcí. Návrhová část strategie byla zpracovávána v období od července 2014 do 20. prosince 2014 a zahrnovala: vytvoření vize, zpracování problémových okruhů (včetně jejich ověření), stanovení cílů a vytvoření sady měřících indikátorů. Návrhová část vychází z poměrně důsledné analýzy oblasti sociálních služeb v SO ORP Hlučín, z následně zpracovaného nástinu opatření a z odborných konzultací s experty fokusní skupiny.

Na základě výstupů SWOT analýzy a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy čtyři problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusní skupině. Fokusní skupina byla složena ze zástupců: MAS Hlučínsko, motivujícího starosty, odborníka na oblast nakládání s odpady (starosta obce Markvartovice), zástupců realizačního týmu ORP Kravaře, motivujícího starosty a členů realizačního týmu projektu z území ORP Hlučín. Odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat a dílčích šetření. Na základě výstupů provedené analýzy byly řešitelským týmem v rámci projektu meziobecní spolupráce původně sestaveny čtyři problémové okruhy. Po zhodnocení významnosti a aktuálnosti předložených problémů byl jeden problémový okruh ohodnocen fokusní skupinou jako méně významný a počet problémových okruhů byl zredukován z původních čtyř na tři.

Na konečné podobě této strategie se podílel řešitelský tým, který navržené problémové okruhy a dílčí cíle projednával s motivujícími starosty i se starosty jednotlivých obcí a ověřoval jejich relevantnost předložením expertní fokusní skupině. V konečném důsledku byly řešitelským týmem zpracovávány tři problémové okruhy, stanoveno šest stěžejních cílů a byla vytvořena sada indikátorů ke sledování procesu dosažení cílů.

5.5 Přílohy k tématu 3: odpadové hospodářství

5.5.1 Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpadů v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

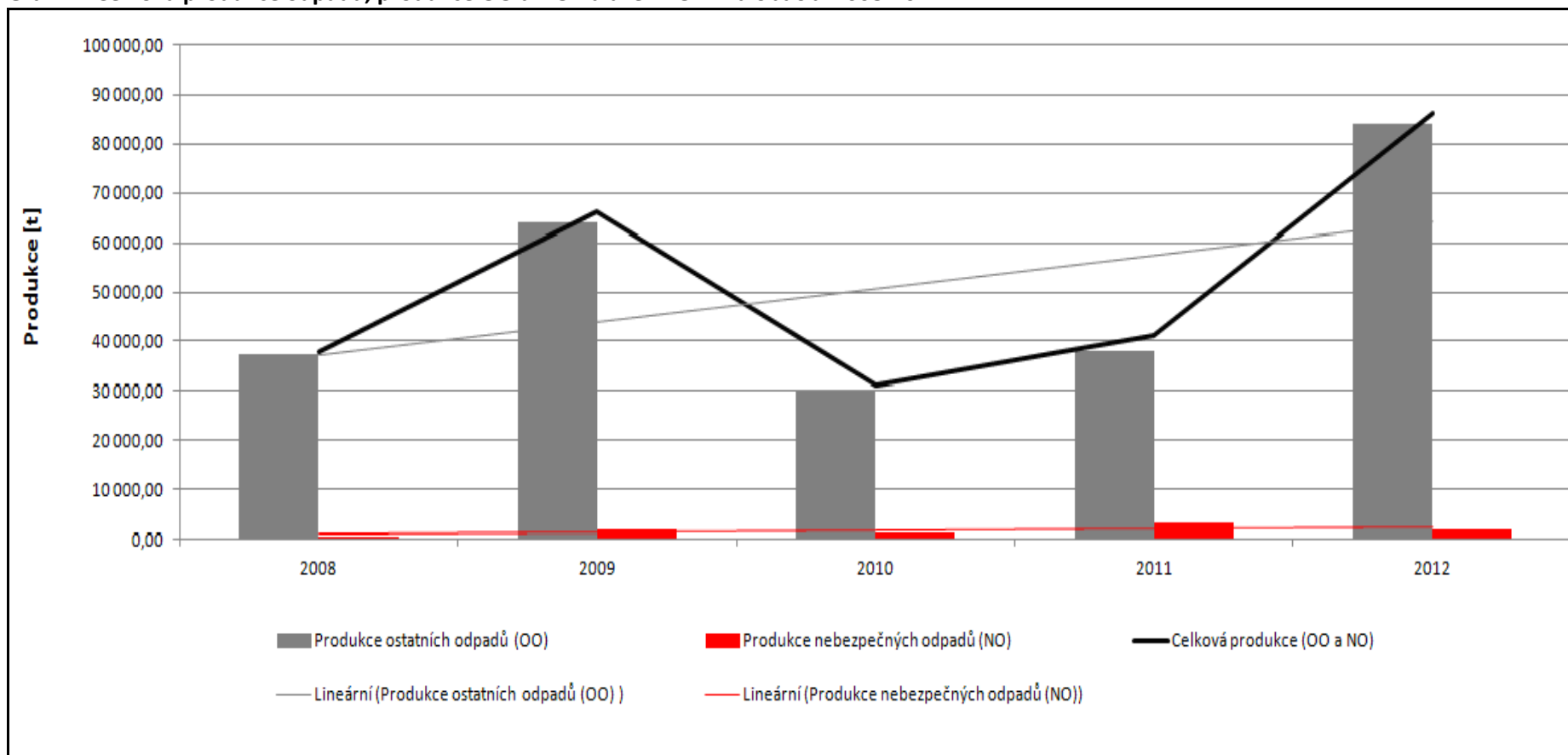
Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

5.5.2 Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓				
							2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]											
Produkce ostatních odpadů (OO)	63 826,22	37 412,55	64 109,19	29 831,18	38 029,64	84 230,35	58,62	100,44	46,74	59,58	131,97
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	2 875,59	508,34	2 033,80	1 337,00	3 102,19	1 920,85	17,68	70,73	46,49	107,88	66,80
Celková produkce (OO a NO)	67 193,41	37 920,89	66 142,99	31 168,18	41 131,83	86 151,20	56,44	98,44	46,39	61,21	128,21
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012					
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		98,66	96,93	95,71	92,46	97,77					
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		1,34	3,07	4,29	7,54	2,23					
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012					
Počet obyvatel v území ORP		40 020	40 101	40 252	40 178	40 224					
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		947,55	1 649,41	774,33	1 023,74	2 141,79					
Měrná produkce OO		934,85	1 598,69	741,11	946,53	2 094,03					
Měrná produkce NO	300,20	12,70	50,72	33,22	77,21	47,75					
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		4,23	16,89	11,06	25,72	15,91					
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-95,77	-83,11	-88,94	-74,28	-84,09					

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

Graf 17: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí), vlastní zpracování

5.5.3 Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	70,52	176,25	447,17	558,93	579,95
200102	Sklo	O	380,02	410,50	384,63	430,81	415,76
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	9,00	3,50	0,67	0,75	2,43
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,01	0,00	0,00	0,00	0,35
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	1,21	0,13	0,00	0,06	1,52
200113*	Rozpouštědla	N	0,53	0,09	0,08	0,30	0,13
200114*	Kyseliny	N	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,03	0,00	0,02	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,09	0,05	0,02	0,07	0,41
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,33	0,33	0,14	0,12	0,10
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlovodíky	N	12,43	6,74	6,34	4,35	4,73
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	1,65	1,96	1,93	0,34	0,75
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	22,45	17,75	18,11	19,44	22,22

200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,01	0,02	0,01	0,00	0,02
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,03	0,04	0,04	0,02	0,17
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,53	1,15	0,33	10,92	16,67
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,04	0,01	0,02	0,02	0,01
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	4,99	2,67	1,77	3,57	2,11
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	1,34	7,62	0,63	2,98	14,47

200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	11,28	0,00	0,30	0,06	0,00
200139	Plasty	O	327,36	350,23	348,06	400,10	414,44
200140	Kovy	O	7,23	1 065,89	793,09	1 656,45	1 276,83
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	1 116,73	849,34	1 797,50	1 727,73	758,71
200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	473,03	385,22	292,08	352,39	166,24
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	10 160,09	11 595,60	9 684,14	10 110,57	10 258,74
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	67,48	66,04	6,50	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	0,60	8,06	0,00	0,60	0,60
200304	Kal ze septiků a žump	O	778,04	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	5,50	0,00	0,00	59,28
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	1 305,40	1 297,14	1 389,36	1 496,08	1 498,84
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	473,32	182,36	211,08	172,26	214,34
150102	Plastové obaly	O	38,95	45,30	58,14	64,20	139,14
150103	Dřevěné obaly	O	8,22	5,83	6,21	0,00	0,00
150104	Kovové obaly	O	1,57	2,00	1,63	3,69	3,21

150105	Kompozitní obaly	O	0,06	0,03	1,17	7,25	9,27
150106	Směsné obaly	O	89,02	22,44	59,53	90,92	232,21
150107	Skleněné obaly	O	0,07	1,96	2,68	4,78	4,61
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	15,06	7,31	5,99	8,07	12,43
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,23	0,10	0,03	0,25	0,80
Celková produkce KO			15 378,94	16 519,17	15 519,40	17 128,07	16 113,47
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			12 741,72	13 988,00	13 325,65	13 894,19	13 102,53
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			6 527,52	7 033,75	7 315,72	7 589,42	6 718,34

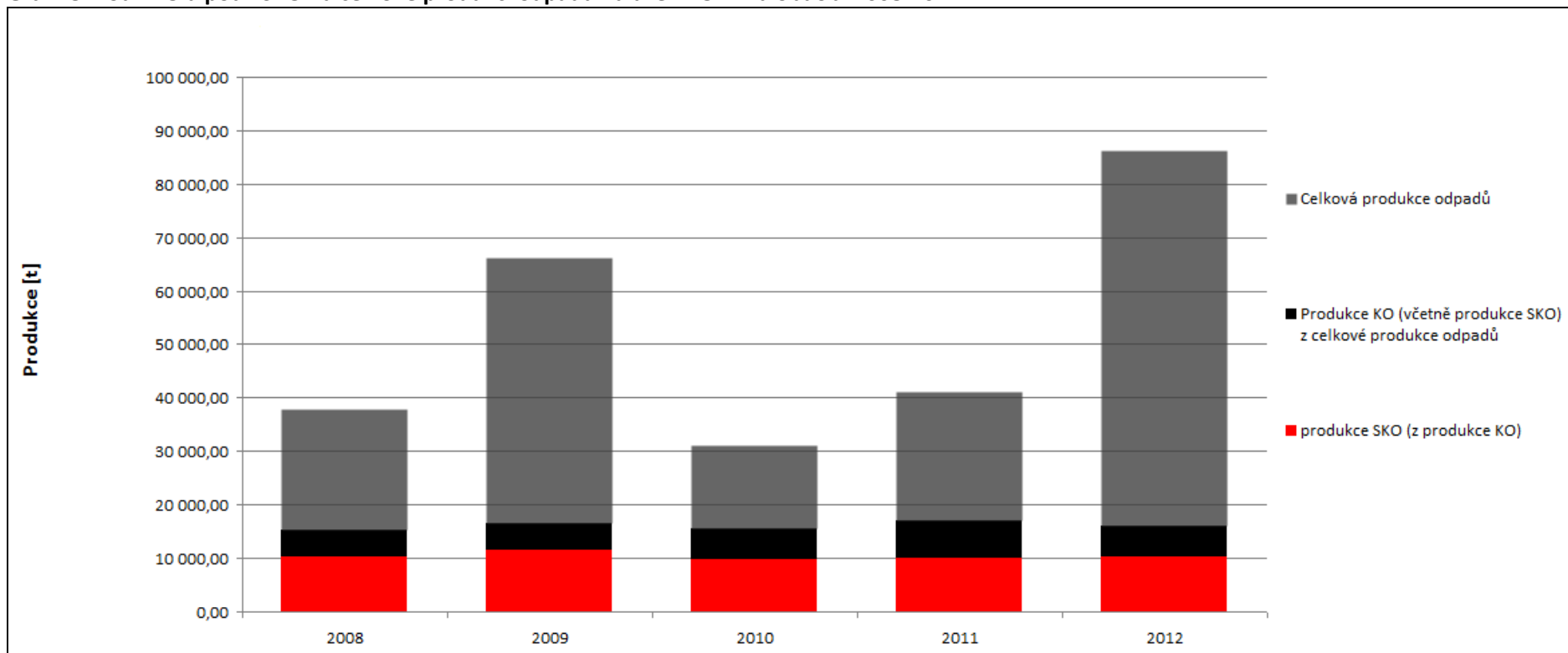
Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

5.5.4 Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	37 920,89	66 142,99	31 168,18	41 131,83	86 151,20	74,42	-52,88	31,97	109,45
Celková produkce KO	15 378,94	16 519,17	15 519,40	17 128,07	16 113,47	7,41	-6,05	10,37	-5,92
Celková produkce SKO	10 160,09	11 595,60	9 684,14	10 110,57	10 258,74	14,13	-16,48	4,40	1,47
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	40,56		24,97		49,79		41,64		18,70
Podíl SKO na produkci KO	66,06		70,19		62,40		59,03		63,67
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	40 020		40 101		40 252		40 178		40 224
Měrná produkce KO	384,28		411,94		385,56		426,30		400,59
Měrná produkce SKO	253,88		289,16		240,59		251,64		255,04

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

Graf 18: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

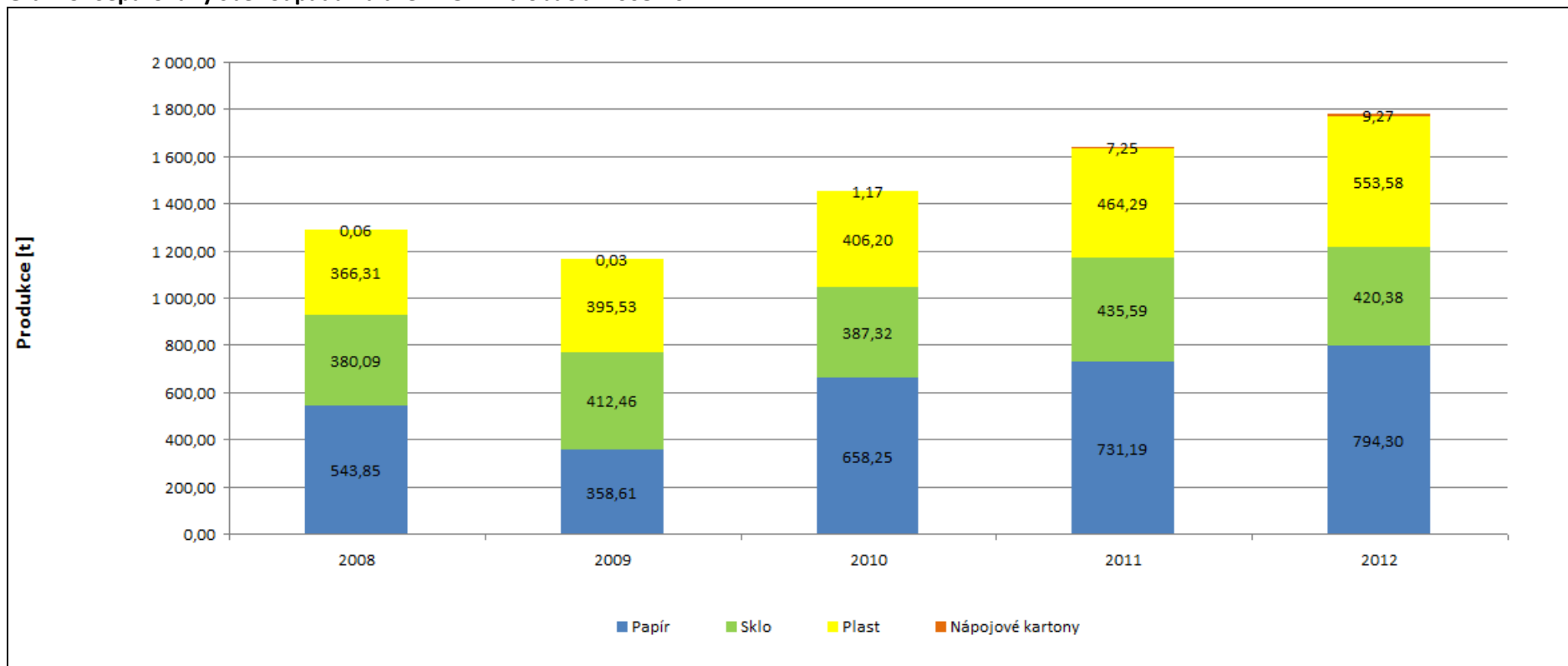
Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

5.5.5 Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	543,85	358,61	658,25	731,19	794,30	-34,06	83,55	11,08	8,63
Sklo	150107, 200102	380,09	412,46	387,32	435,59	420,38	8,52	-6,10	12,46	-3,49
Plast	150102, 200139	366,31	395,53	406,20	464,29	553,58	7,98	2,70	14,30	19,23
Nápojové kartony	150105	0,06	0,03	1,17	7,25	9,27	-45,00	3433,33	521,96	27,83
Celkem separovaný sběr		1 290,30	1 166,64	1 452,93	1 638,33	1 777,52	-9,58	24,54	12,76	8,50
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		40 020		40 101		40 252		40 178		40 224
Měrná produkce tříděného papíru		13,59		8,94		16,35		18,20		19,75
Měrná produkce tříděného skla		9,50		10,29		9,62		10,84		10,45
Měrná produkce tříděného plastu		9,15		9,86		10,09		11,56		13,76
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,00		0,00		0,03		0,18		0,23
Měrná produkce tříděného odpadu		32,24		29,09		36,10		40,78		44,19

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

Graf 19: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

5.5.6 Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	320,00	269,00	8,50	0,00	0,56
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	O	50,00	50,00	410,00	0,00	56,13
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	6,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	2,50	8,30	6,21
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	60,00	70,00	71,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	5,18	11,19	10,79	12,30	18,14
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	1,78	2,48	2,57
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	0,00	0,03	0,23	0,18	4,41
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	84,44	75,94	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

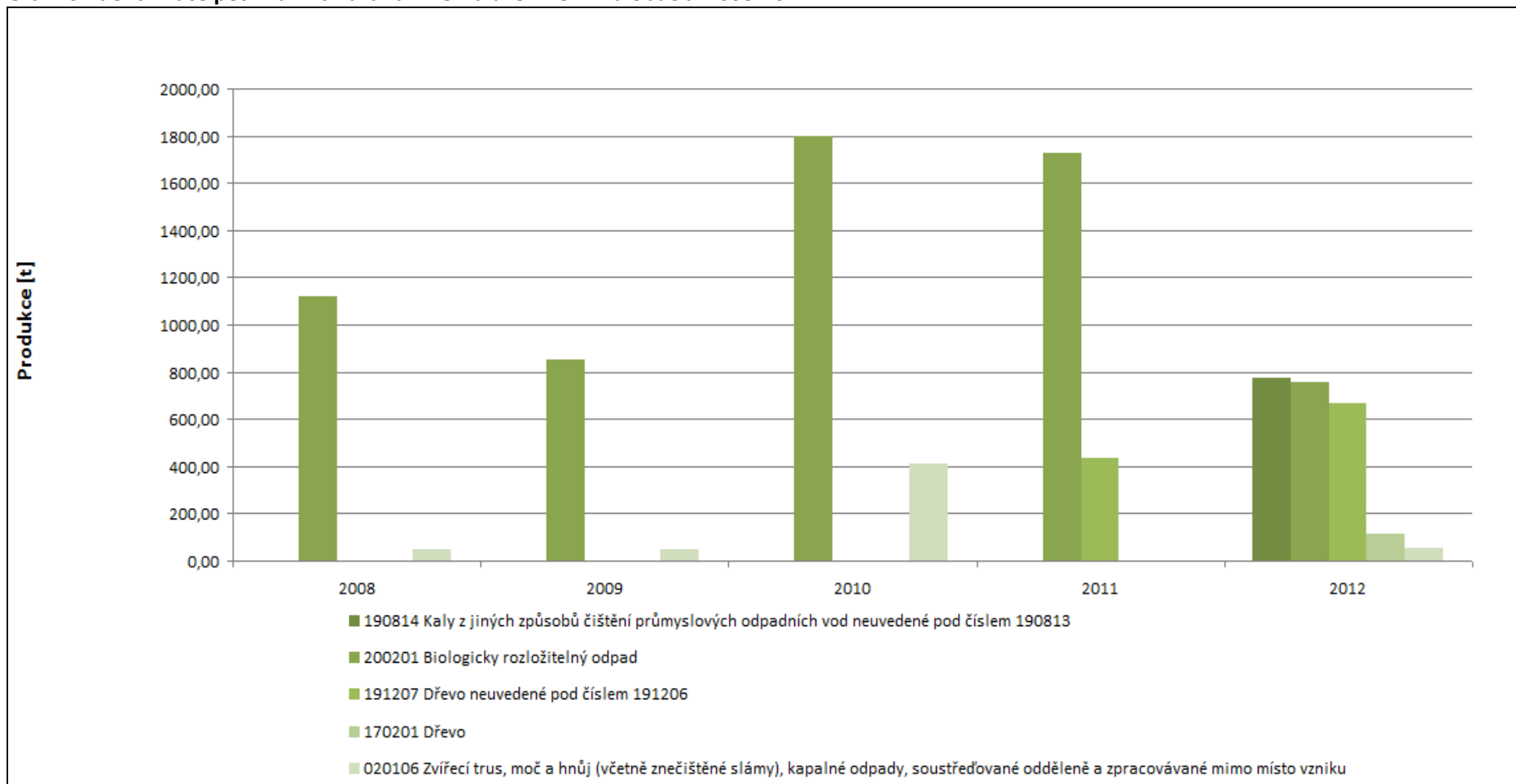
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,57	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	473,32	182,36	211,08	172,26	214,34
150103	Dřevěné obaly	O	8,22	5,83	6,21	0,00	0,00
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	110,82
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	2 634,62	1 769,98	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	1 098,05	25,07	27,83	30,82	22,80
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	2,00	4,50	6,00	3,00	45,50
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	774,01
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	436,96	666,92
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	70,52	176,25	447,17	558,93	579,95
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	9,00	3,50	0,67	0,75	2,43
200110	Oděvy	O	0,01	0,00	0,00	0,00	0,35
200111	Textilní materiály	O	1,21	0,13	0,00	0,06	1,52
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00

200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	11,28	0,00	0,30	0,06	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	1 116,73	849,34	1 797,50	1 727,73	758,71
200301	Směsný komunální odpad	O	10 160,09	11 595,60	9 684,14	10 110,57	10 258,74
200302	Odpad z tržišť	O	67,48	66,04	6,50	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	778,04	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	1 305,40	1 297,14	1 389,36	1 496,08	1 498,84
Celková produkce BRO			18 256,17	16 457,89	14 081,58	14 560,49	15 024,95

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

Graf 20: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

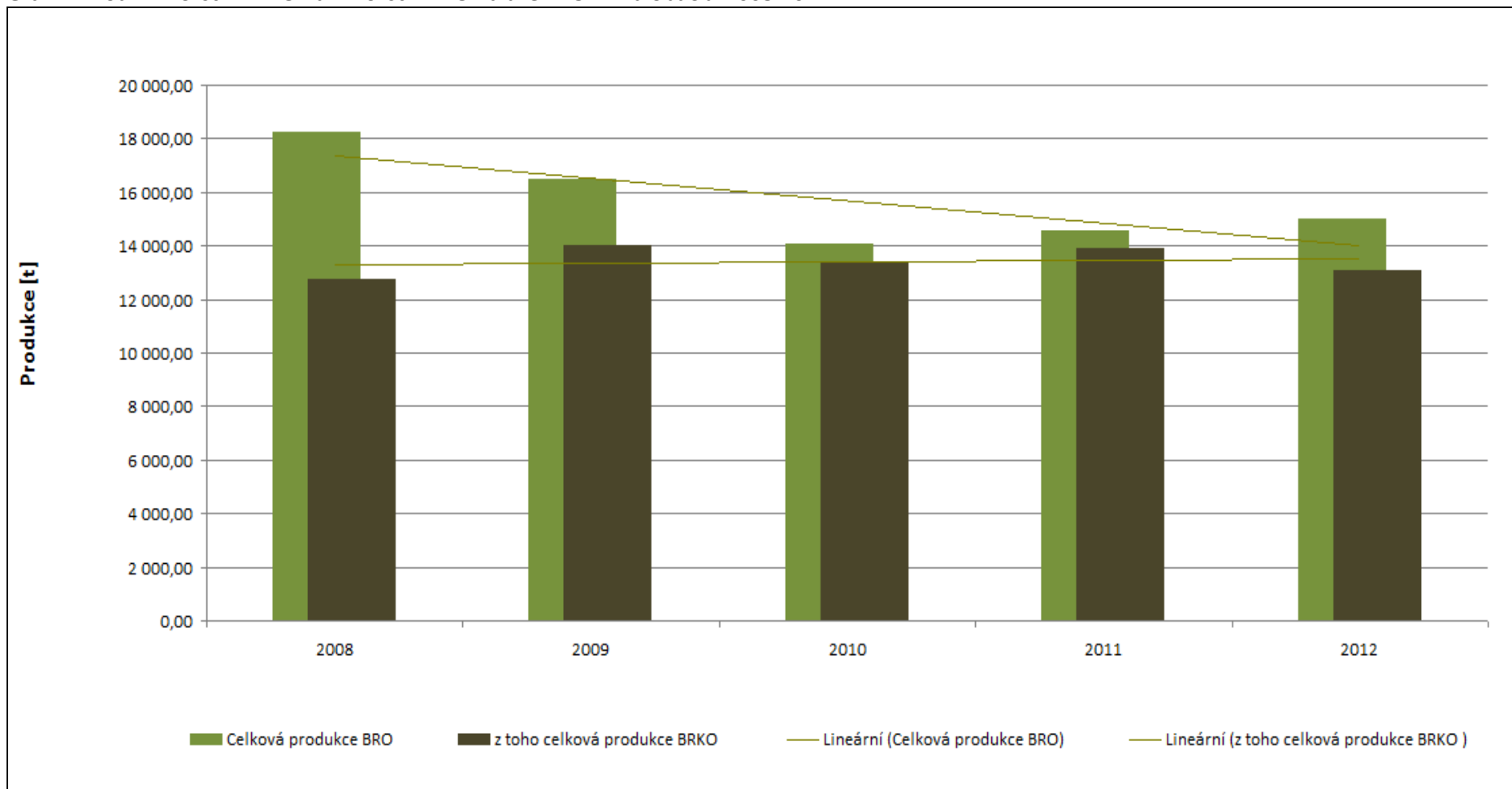
Graf byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

5.5.7 Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	18 256,17	16 457,89	14 081,58	14 560,49	15 024,95	-9,85	-14,44	3,40	3,19
z toho celková produkce BRKO	12 741,72	13 988,00	13 325,65	13 894,19	13 102,53	9,78	-4,74	4,27	-5,70
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	69,79		84,99		94,63		95,42		87,21
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	40 020		40 101		40 252		40 178		40 224
Měrná produkce BRO	456,18		410,41		349,84		362,40		373,53
Měrná produkce BRKO	318,38		348,82		331,06		345,82		325,74

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

Graf 21: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

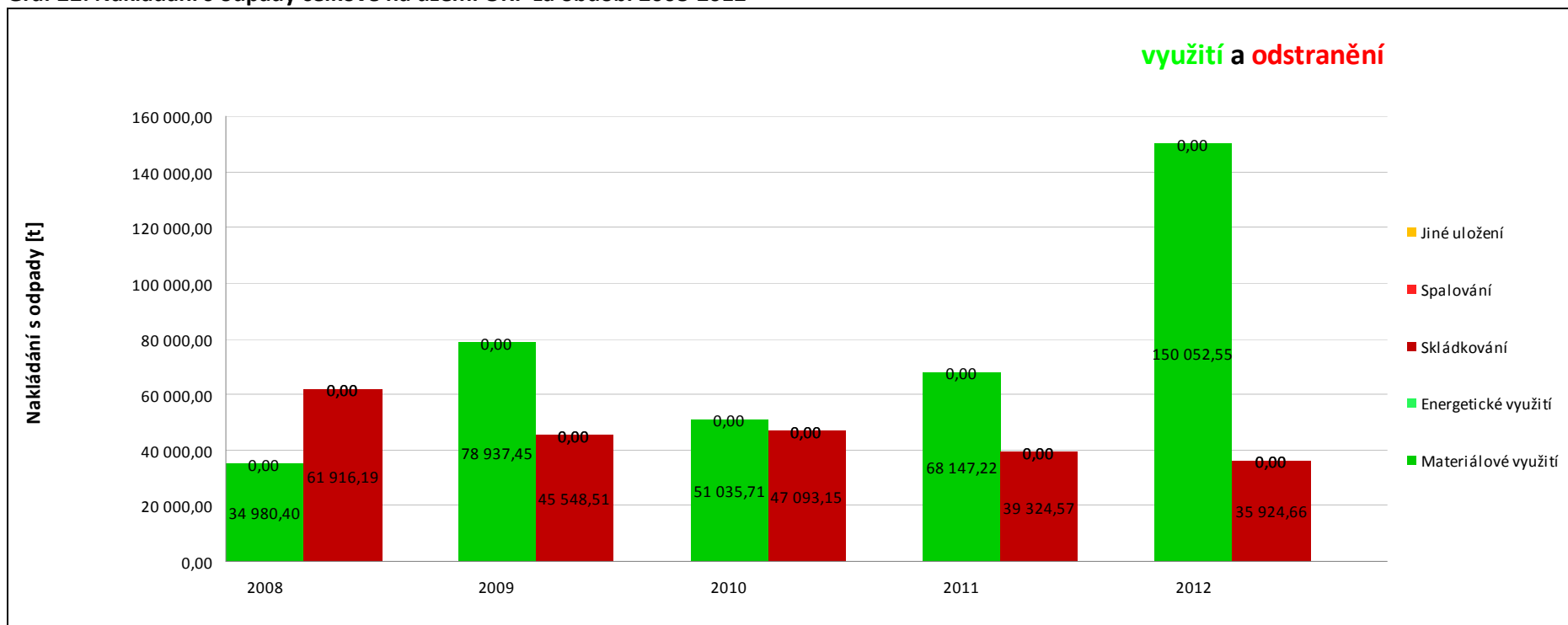
Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

5.5.8 Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]								2008	2009	2010	2011
Využití	Materiálové využití	51 996,76	34 980,40	78 937,45	51 035,71	68 147,22	150 052,55	67,27	151,81	98,15	131,06
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		77,38	92,25	119,34	163,74	165,68	174,17				
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	Celkem vybrané způsoby využití	51 471,05	34 980,40	78 937,45	51 035,71	68 147,22	150 052,55	67,96	153,36	99,15	132,40
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
	76,60	92,25	119,34	163,74	165,68	174,17					
Celková produkce odpadů		67 193,41	37 920,89	66 142,99	31 168,18	41 131,83	86 151,20				
Odstranění	Skládkování	109 724,98	61 916,19	45 548,51	47 093,15	39 324,57	35 924,66	56,43	41,51	42,92	35,84
	Spalování	0,00						Meziroční změna [%] ↓			
				0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
								-	-	-	-
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Celkem vybrané způsoby odstranění	61 916,19	45 548,51	47 093,15	39 324,57	35 924,66	-26,44	3,39	-16,50	-8,65		

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

Graf 22: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

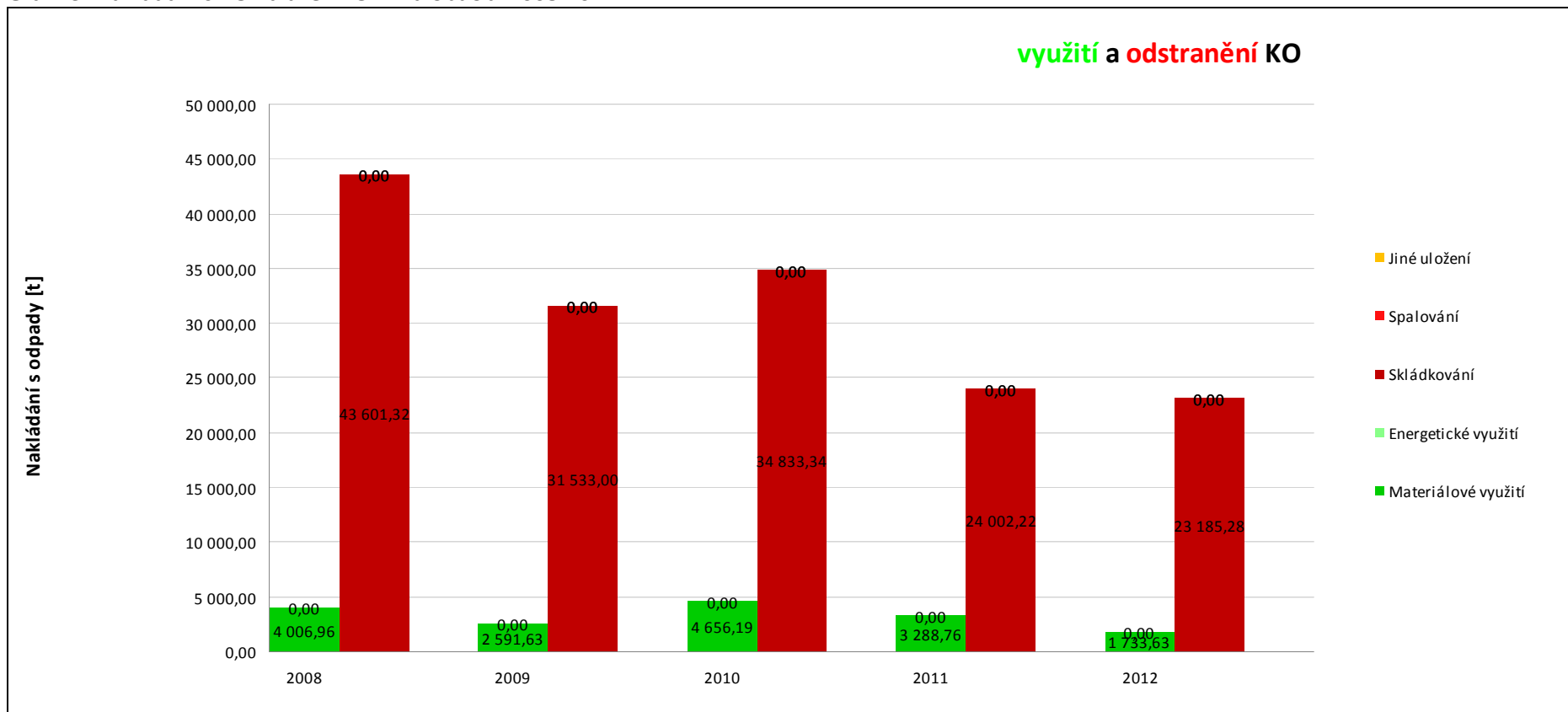
5.5.9 Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]													
KO	Využití	Materiálové využití	758,94	4 006,96	2 591,63	4 656,19	3 288,76	1 733,63	527,97	341,48	613,51	433,34	
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓								Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			6,84	26,05	15,69	30,00	19,20	10,76	427,97	241,48	513,51	333,34	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby využití	697,52	4 006,96	2 591,63	4 656,19	3 288,76	1 733,63	574,46	371,55	667,54	471,49	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓								Meziroční změna [%] ↓		
		6,28	26,05	15,69	30,00	19,20	10,76						
	Celková produkce KO [t]			11 102,92	15378,94	16519,17	15519,40	17128,07	16113,47	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování		43 601,32	31 533,00	34 833,34	24 002,22	23 185,28	-27,68	10,47	-31,09	-3,40	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-			
Celkem vybrané způsoby odstranění		43 601,32	31 533,00	34 833,34	24 002,22	23 185,28	-27,68	10,47	-31,09	-3,40			
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		

		Skládkování	36 028,07	26 333,16	23 128,52	19 241,58	19 177,62	-26,91	-12,17	-16,81	-0,33
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	Odstranění	Celkem vybrané způsoby odstranění	36 028,07	26 333,16	23 128,52	19 241,58	19 177,62	-26,91	-12,17	-16,81	-0,33

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

Graf 23: Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012

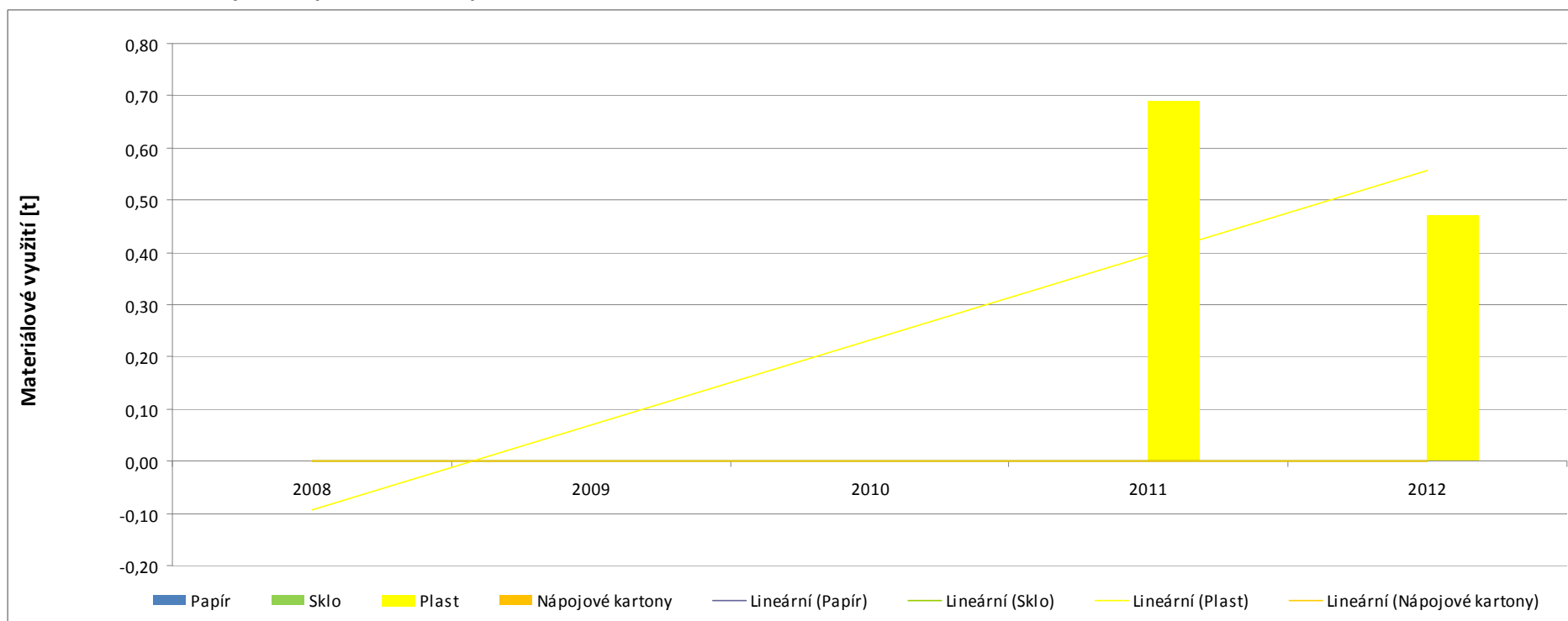
Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

5.5.10 Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	35,05	21,68	21,50	30,34	25,06	-38,15	-0,85	41,16	-17,40
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	215,85	0,00	1,32	0,00	0,00	-100,00	#DIV/0!	-100,00	#DIV/0!
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,69	0,47	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	326,43	231,62	193,66	191,49	118,03	-29,05	-16,39	-1,12	-38,37
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	105,33	48,19	41,38	40,19	41,90	-54,25	-14,12	-2,88	4,25

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

Graf 24: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2009

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

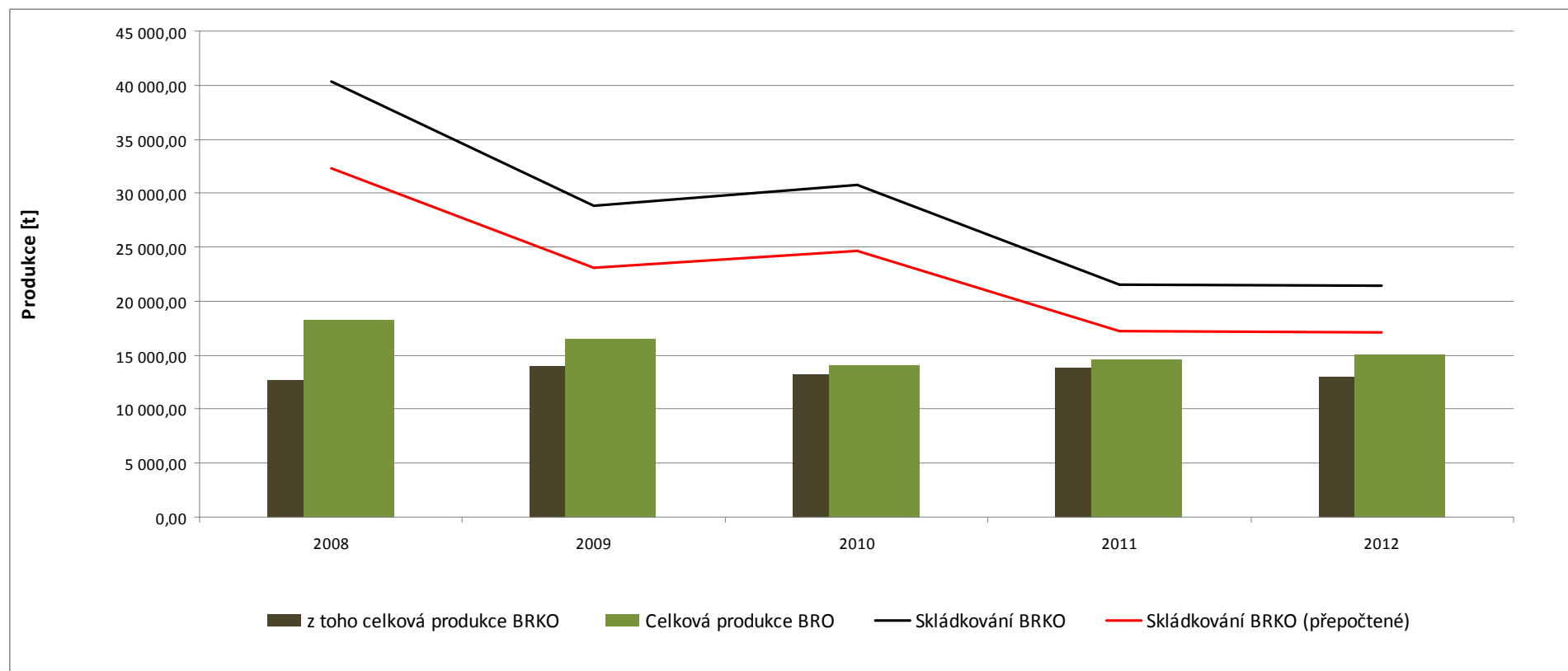
5.5.11 Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
BRO	Využití	Materiálové využití		10 535,80	5 787,52	6 940,84	4 365,85	2 362,22	-45,07	19,93	-37,10	-45,89
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		42 140,03	31 016,14	31 556,37	22 360,61	21 706,47	-26,40	1,74	-29,14	-2,93
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
BRKO	Využití	Materiálové využití		3 677,42	2 356,21	4 490,46	3 227,75	1 553,94	-35,93	90,58	-28,12	-51,86
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	40 293,35	28 831,53	30 732,96	21 529,35	21 366,16	Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓			
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	14 258,89	32 355,56	23 151,71	24 678,57	17 288,07	17 157,03	2009	2010	2011
									162,37	173,07	121,24	120,33

			Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓									
		Měrné skládkování	148,00	808,48	577,34	613,10	430,29	426,54	390,09	414,26	290,73	288,20
								290,09	314,26	190,73	188,20	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓			
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
									-	-	-	-
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

Graf 25: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

Zdroj: MŽP, GROUP ISOH (Informační systém odpadového hospodářství ministerstva životního prostředí)

6 Téma 4: Bezpečnost v obcích a dopravě

6.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému bezpečnost

Strategie byla zpracována v rámci projektu „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností“. Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů s rozšířenou působností.

Obce správního obvodu spolu standardně komunikují při výkonu přenesené působnosti, v samostatné působnosti ojedinele. Smyslem meziobecní spolupráce je vytvoření dlouhodobé kooperace tak, aby docházelo ke společnému rozvoji i rozvoji jednotlivých obcí. Pro meziobecní spolupráci je potřeba provést podrobnou analýzu situace v daném území, nalézt vhodné návrhy řešení problémů, které budou v rámci analýz identifikovány. Meziobecní spolupráce může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj území.

Po prvním a druhém kole dotazníkových šetření a zpracování základních témat v oblastech předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb a odpadového hospodářství bylo na prvním setkání starostů jako čtvrté, volitelné téma pro rozvoj v rámci meziobecní spolupráce obcí Hlučínska, vybráno téma bezpečnost. Dalším diskutovaným tématem byla doprava.

Popis řešeného tématu

Oblast bezpečnosti je velmi široká a proto byla s motivujícími starosty prodiskutována témata, na kterých mohou obce v rámci regionu Hlučínska společně spolupracovat, využívat na zlepšení situace různé dotační programy, společně podporovat zákonodárné iniciativy, sjednocovat legislativu v rámci regionu (Obecně Závazné Vyhlášky), jejichž věcná příslušnost patří převážně do samostatné působnosti jednotlivých obcí.

Jedná se o témata:

1. veřejný pořádek v obcích

1.1. problematika toulavých psů

2. Ochrana života, zdraví a majetku občanů a to zejména se zaměřením na bezpečnost na silnicích obecně a poté se zvláštním zaměřením bezpečnost cyklistů

Vybraná témata byla představena starostům všech obcí při osobním setkání se zpracovatelem koncepce. Se všemi 15-ti starosty byl vypsán dotazník, k projednávaným tématům. Analytická data, která budou obsažena v této koncepci jsou vytvořena na základě těchto osobních pohovorů se starosty obcí, dále pak budou použity oficiální statistiky přestupkových komisí jednotlivých obcí, data z rozpočtů obcí, data získaná na OOP ČR Hlučín, Městské Policii Hlučín a Krajském ředitelství Doprávního inspektorátu Policie ČR. Také budou využívána data ČSU a data získaná z oficiálních internetových stránek Moravskoslezského kraje a státních institucí.

Použitá legislativa

Zákon č. 128/2000 Sb. O Obcích

Zákon č. 553/1991 Sb. O Obecní Policii

Zákon č. 278/2008 Sb. O Policii České Republiky

Zákon č. 200/1990 Sb. Přestupkový zákon

Zákon č. 141/1961 Sb. Trestní řád
Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník
Zákon č. 101/2000 Sb. O ochraně osobních údajů
Zákon č. 166/1999 Sb. Veterinární zákon
Zákon č. 114/1992 Sb. O ochraně přírody a krajiny
Zákon č. 246/1992 Sb. Na ochranu zvířat proti týrání
Zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník
Zákon č. 361/2000 Sb. Zákon o silničním provozu

Vymezení území

SO ORP Hlučín se nachází v severní části Moravskoslezského kraje. Z východu sousedí se SO ORP Bohumín, z jihu se SO ORP Ostrava, z jihozápadu se SO ORP Opava a ze západu se SO ORP Kravaře. Severní hranice je tvořena státní hranicí s Polskem. Tento správní obvod vykazuje vyšší míru hustoty osídlení než je celkový krajský průměr. Výhodou je blízkost statutárních měst Ostrava a Opava, které jsou snadno dostupné. Hlučínsko je krajinou úrodných polí, lesů a vodních ploch. Hlučínská pahorkatina se táhne podél břehů řeky Opavy. V SO ORP Hlučín se nachází 15 obcí – Bělá, Bohuslavice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Dolní Benešov, Hať, Hlučín, Kozmice, Ludgeřovice, Markvartovice, Pišť, Šilheřovice, Vřesina a Závada (z toho dvě města – Hlučín a Dolní Benešov). V uvedených městech žije 46,8 % obyvatel tohoto správního obvodu. Pověřeným úřadem je město Hlučín. V rámci Moravskoslezského kraje tento správní obvod zabírá svou rozlohou 16 532 ha, tedy 3,0 % z celkové rozlohy kraje a z 3,1 % se podílí na celkovém počtu obyvatel kraje.

Obrázek 3: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: ČSÚ

Obrázek 4: Území ORP Hlučín zobrazeno v administrativní mapě Moravskoslezského kraje

Zdroj: ČSÚ

6.1.2 Popis bezpečnosti v obcích a dopravě ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

SITUAČNÍ ANALÝZA K TÉMATU VEŘEJNÝ POŘÁDEK V OBCÍCH

A. Základní analýza zákona o obcích

Základní ustanovení zákona o obcích č 128/2000 Sb. V§2/2 říká, že *obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.*

Dále pak dle § 35/2 zák. o obcích: *Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.*

Dle zákona o obcích je veřejný pořádek jedno z témat, na kterém mohou obce spolupracovat společně. Toto je upraveno v § 50/1, který nám říká, že:

(1) Předmětem činnosti svazku obcí mohou být zejména

a) úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,

Zákon dále umožňuje obcím využívat při ochraně veřejného zájmu a veřejného pořádku několik nástrojů, kdy je to jednak komise pro projednávání přestupků a v samostatné působnosti umožňuje dle § 35a/2 zřídit obecní policii. Tato pravomoc je v § 84/1o vyhrazena zastupitelstvu obce.

Zastupitelstvo má také v § 84/1h vyhrazenou pravomoc, *vydávat obecně závazné vyhlášky obce*, ve kterých může v rámci zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a v souladu se zákonem na určených veřejných prostranstvích omezit nebo zakázat činnosti, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci.

Rada obce pak může v přenesené působnosti dle § 102/2d, *vydávat nařízení obce*.

Obec má při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku také následující možnosti.

B. Spolupráce s Policií ČR

Samozřejmě, že ve státním zřízení České Republiky je hlavním garantem a nositelem primární odpovědnosti za zabezpečování veřejného pořádku Policie ČR, která dle § 2 zákona č. 273/2008 Sb. O Policii: *Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).*

Spolupráce s obcemi je pak upravena v tomtéž zákoně v § 16, kde je psáno, že:

Spolupráce s obcemi

(1) Útvar policie určený policejním prezidentem může uzavřít písemnou koordinační dohodu s obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

(2) Místně příslušné krajské ředitelství může uzavřít písemnou koordinační dohodu s hlavním městem Prahou za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

(3) Koordinační dohoda obsahuje zejména

a) formy a nástroje nepřetržité koordinace obce a útvaru policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obci,

b) úkoly obce a útvaru policie v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek v obci,

c) úkoly obce a útvaru policie při porušení veřejného pořádku v obci,

d) podíl obce a útvaru policie na zajištění plnění úkolů podle písmen b) a c),

e) formy a nástroje hodnocení plnění úkolů podle písmen b) a c) a odstraňování případných zjištěných nedostatků,

f) dobu, na kterou je uzavírána,

g) poskytování finančních prostředků.

Starosta obce pak dle §104/4d zákona č. 128/2000 Sb. *může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku*

Pro území ORP Hlučín je dislokováno Obvodní oddělení Policie ČR Hlučín, které má působnost ve všech obcích ORP, vyjímaje obce Bělá. Tato patří pod působnost Obvodního oddělení Policie ČR Kravaře.

V posledních letech OOP ČR Hlučín zaznamenalo úbytek policistů a nárůst zejména majetkové trestné činnosti. Tyto dva faktory ovlivňují preventivní působení uniformované Policie v obcích a také odha-

lování a následné řešení přestupkových jednání. Z dotazníkového šetření u starostů obcí vyplývá, že preventivní pochůzková činnost Policistů v obcích prakticky vymizela. Na druhé straně ale starostové oceňují ochotu a vstřícnost při řešení jednotlivých problémů, zejména trestných činů. Úbytek policistů je trendem v celé ČR, kdy roce 2010 bylo v ČR 43000 policistů. Do roku 2013 byl pak zaznamenán pokles na stav 38000. Tento trend kopíruje také situace ve správním obvodu SO ORP Hlučín, viz následující tabulka.

Tab. 112: Počty policistů v OOP ČR Hlučín (2010-2013)

Rok	2010	2011	2012	2013
Počet policistů	49	47	43	40

Zdroj: OOP ČR Hlučín

Tab. 113: Trestné činy na teritoriu OOP ČR Hlučín

Trestné činy	Rok			
	2010	2011	2012	2013
Mravnostní	2	3	8	3
Násilné	27	48	45	47
Majetkové	324	246	520	625
Hospodářské	47	61	54	54
Zbývající	126	172	184	192
Celkem	526	830	811	921

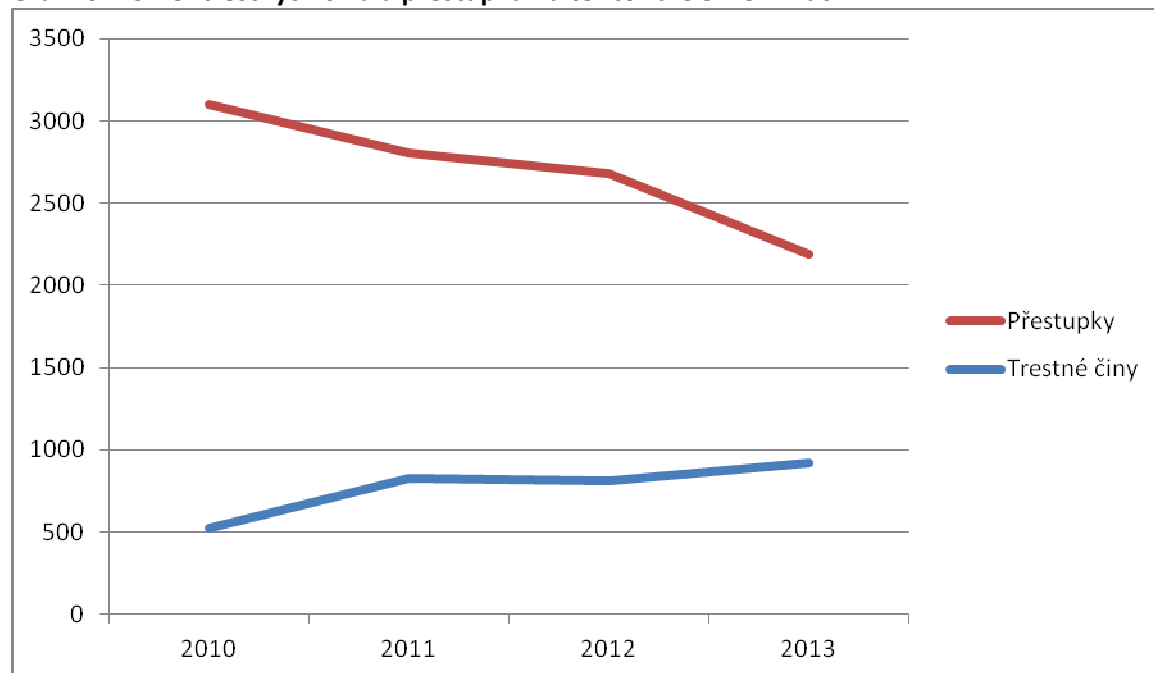
Zdroj: OOP ČR Hlučín

Tab. 114: Přestupky na teritoriu OOP ČR Hlučín

Přestupky	Rok			
	2010	2011	2012	2013
Majetek	425	464	367	374
Doprava	1779	1149	1182	625
Ostatní	330	344	303	258
Celkem	2571	1975	1870	1269

Zdroj: OOP ČR Hlučín

Graf 26: Poměr trestných činů a přestupků na teritoriu OOP ČR Hlučín

Zdroj: OOP ČR Hlučín

Z tabulek č. 112 - 114 a grafu č. 26 vyplývá, že pokles počtu policistů měl za následek nárůst zejména majetkové trestné činnosti. Vzhledem k náročnosti administrativního zpracování každého trestného činu pak došlo k úbytku preventivního působení policistů přímo v terénu, což mělo za následek úbytek řešených přestupků. Policisté se prioritně věnují závažnější problematice trestných činů.

C. Obecní Policie

Další, sekundární formou zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obcích je zřízení Obecní Policie, která se řídí zákonem 553/91 Sb. a dle § 1 tohoto zákona:

§ 1

[Základní ustanovení]

(1) Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou.

(2) Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.

(3) Obecní policie spolupracuje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem s Policií České republiky (dále jen „policie“), státními orgány a orgány územních samosprávných celků.

(4) Obecní policie zřízená obcí, která je městem nebo statutárním městem, a v hlavním městě Praze se označuje městská policie.

(5) Obecní policie může jí svěřené úkoly plnit i na území jiné obce, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon. Úkoly Obecní Policie jsou pak převážně obsaženy v § 2 zákona č. 553/91 Sb.

§ 2

[Činnost strážníků]

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona

- a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,*
- b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,*
- c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,*
- d) se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,*
- e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,*
- f) se podílí na prevenci kriminality v obci,*
- g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,*
- h) odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,*
- i) poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“) na požádání údaje o obecní policii.*

Problémem menších obcí jsou ale náklady zřízení a následné činnosti obecní policie, kdy pro samotné zřízení je potřeba zabezpečit odpovídající prostory pro činnost strážníků, zabezpečení zbraní, citlivých dat, osobních údajů, proškolení a výběru nových uchazečů a nákup technického vybavení. Prvotní investice se obec od obce liší, ale dle zkušeností z obcí, kde již byla obecní policie zřízena, se prvotní náklady pohybují minimálně v rozsahu 1.000.000,- Kč a dále pak 200.000,- Kč na zřízení každého jednotlivého pracovního místa strážníka. Náklady na udržení pracovního místa strážníka se pak pohybují v rozmezí 500.000 – 600.000,- Kč za jeden rok.

Obce, jejichž rozpočet nedosáhne na zřízení vlastní obecní policie, a mají zájem na tom, aby na jejím území tato instituce fungovala, mají dle § 3a, zákona č. 553/91 Sb. v rámci vyššího územně samosprávného celku možnost uzavřít veřejnoprávní smlouvu o činnosti obecní policie na svém území s obcí, která má obecní policii zřízenou.

§ 3a

[Veřejnoprávní smlouva]

(1) Obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, mohou uzavřít s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávném celku (krají), která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené tímto nebo zvláštním zákonem na území obce nebo obcí, které

obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami této smlouvy.

(2) Veřejnoprávní smlouva podle odstavce 1 vyžaduje ke svému uzavření nebo změně obsahu souhlasu krajského úřadu. O udělení souhlasu rozhoduje krajský úřad v přenesené působnosti ve správním řízení podle zvláštního zákona.

(3) Veřejnoprávní smlouva podle odstavce 1 musí obsahovat

- a) označení obcí, které jsou jejími smluvními stranami,*
- b) určení rozsahu úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, které bude obecní policie vykonávat na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a které jsou smluvními stranami této smlouvy, jakož i den, od kterého bude obecní policie tyto úkoly vykonávat,*
- c) způsob úhrady nákladů spojených s výkonem úkolů podle písmena b).*

(4) Obec, která obecní policii nezřídila a je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy podle odstavce 1, vydá strážníkovi obce druhé smluvní strany této smlouvy písemné zmocnění, kterým prokazuje oprávněnost výkonu pravomoci na jejím území.

Na území ORP Hlučín působí pouze Městská Policie v jádrovém městě Hlučíně. Tato má v současné době 15 strážníků. Má uzavřeny veřejnoprávní smlouvy o činnosti na katastrálních územích obcí Kozmice a Dobroslavice. Finanční náklady obce Kozmice se pohybují zhruba ve výši 70.000,- Kč ročně, přičemž jsou zde uplatňovány pravomoci městské policie v plném rozsahu, včetně výjezdů na volání na tísňovou linku 156. Příjmy z pokut, které jsou uloženy v blokovém řízení, jdou do rozpočtu města Hlučína. Na katastrálním území obce Dobroslavice je také možno uplatňovat pravomoci v plném rozsahu. Přesto jde o smlouvu spíše formálního charakteru. Městská policie Hlučín totiž zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku na rekreačním území Hlučínské štěrkovny a část tohoto území spadá katastrálně pod obec Dobroslavice. Náklady na činnost městské policie v tomto území nese obec Hlučín.

Ostatní obce na území ORP Hlučín nemají zřízení obecní policie, ani nemají uzavřenu veřejnoprávní smlouvu s obcí, která má tento orgán obce zřízen.

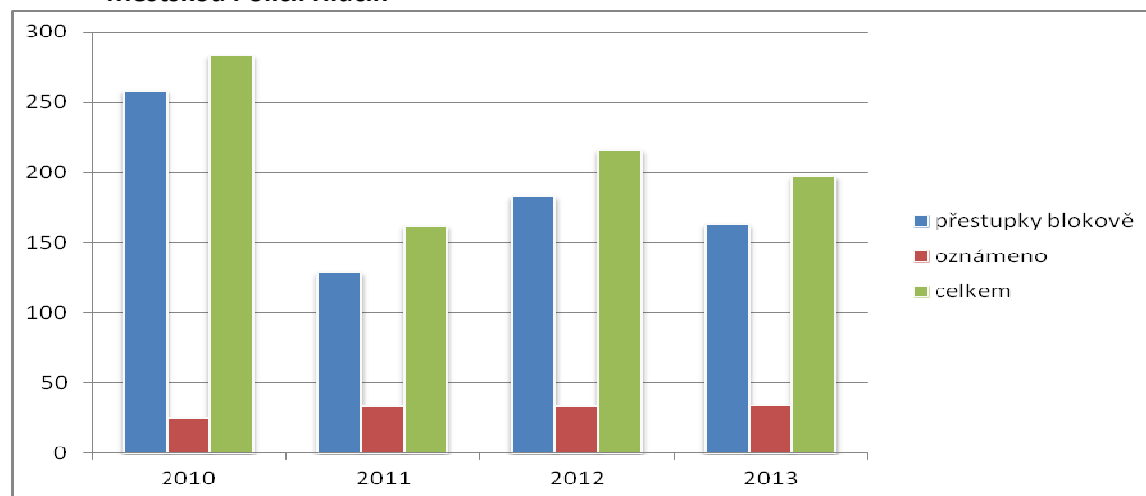
Následující tabulka a graf ilustruje počty přestupků odhalených Městskou Policií. Z analýz v dalších kapitolách dokumentu vyplývá, že na území obcí, kde MP nepůsobí, k řešení tohoto typu přestupkových jednání dochází jen ve velmi malém rozsahu. To ovšem neznamená, že v těchto obcích k narušování zejména veřejného pořádku nedochází. Spíše z toho vyplývá, že např. odklizení odpadků z míst, která k tomuto účelu nejsou vyhrazena, provádí obce na své náklady a pachatelé těchto přestupků nejsou dopadeni.

Tab. 115: Počet přestupků proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku řešených Městskou Policií Hlučín

Za roky	přestupky blokově	oznámeno	celkem
2010	258	25	283
2011	129	33	162
2012	183	33	216
2013	163	34	197

Zdroj: Městská Policie Hlučín

Graf 27: Počet přestupků proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku řešených Městskou Policií Hlučín

Zdroj: Městská Policie Hlučín

Pro porovnání stavů strážníků a následného přepočtu na počet obyvatel slouží tabulka č.116 a grafy 28 a 29.

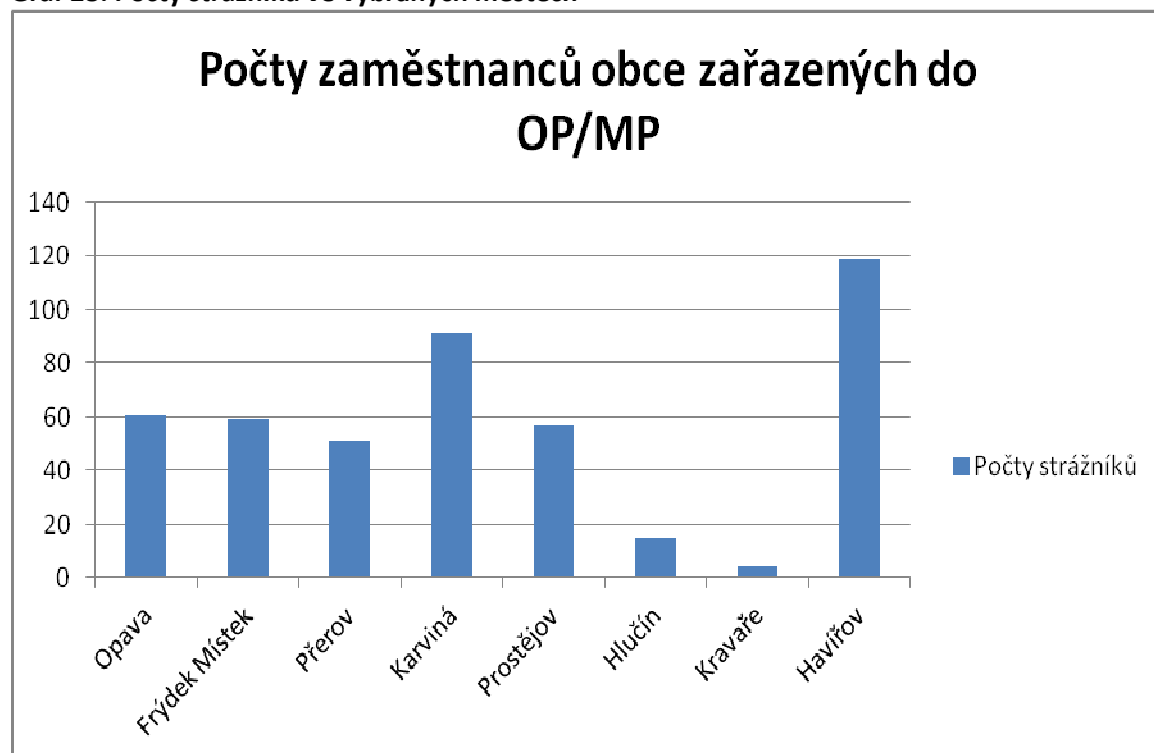
Z těchto údajů vyplývá, že pokrytí SO ORP Hlučín Obecní Policií je ve srovnání s dalšími lokalitami v Moravskoslezském kraji podprůměrné. Obce ačkoli mají zákonnou možnost mít na svém území Obecní Policii, tak se spíše spoléhají na Policii ČR, na kterou nemusí vydávat finance ze svého rozpočtu.

Tab. 116: Počty strážníků ve vybraných městech

Města	Počty strážníků
Opava	61
Frýdek Místek	59
Přerov	51
Karviná	91
Prostějov	57
Hlučín	15
Kravaře	4
Havířov	119

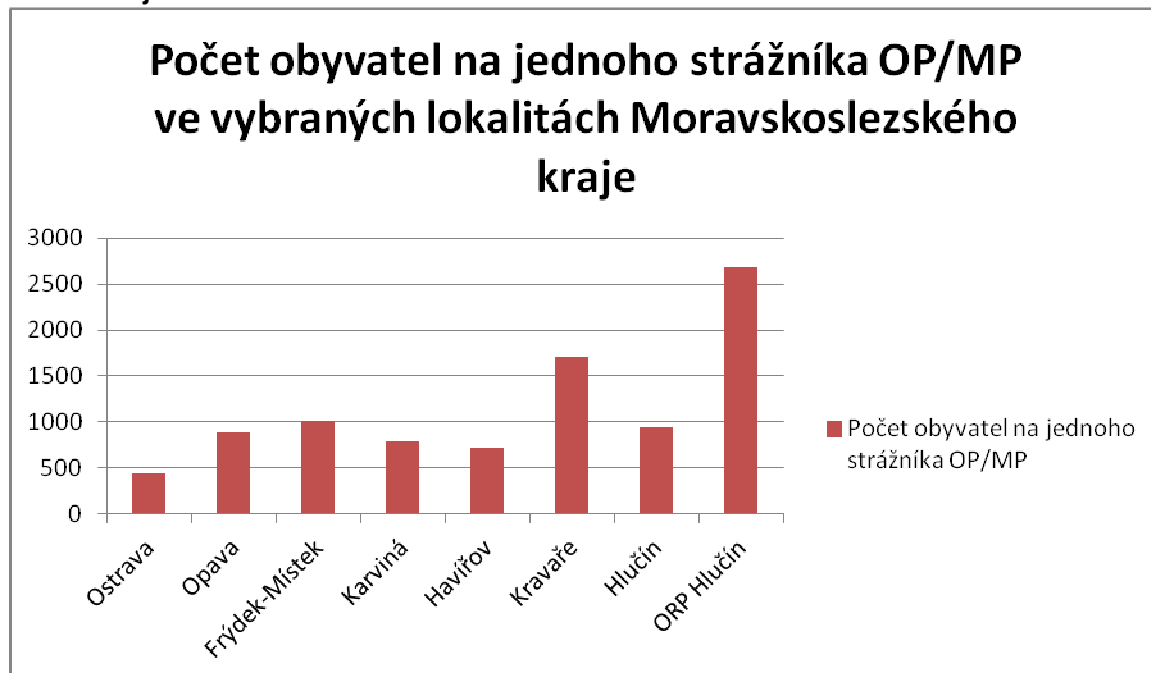
Zdroj: Unie ředitelů MP + internetové stránky obcí

Graf 28: Počty strážníků ve vybraných městech

Zdroj: Unie ředitelů MP + internetové stránky obcí

Graf 29: Počet obyvatel na jednoho strážníka OP/MP ve vybraných městech Moravskoslezského kraje

Zdroj: Zpracováno realizačním týmem

D. Bezpečnostní agentury

Některé obce si na zabezpečování kulturních, sportovních a společenských akcí najímají soukromé bezpečnostní agentury. Je však nutné zdůraznit, že pravomoci pracovníků těchto agentur k udržení veřejného pořádku jsou na veřejném prostranství srovnatelné s pravomocí jakéhokoli běžného občana. Dle stanoviska MVČR (vydané ve věstníku veřejná správa 22/2013), konkrétně Mgr. Martina Linharta (ředitele odboru bezpečnostní politiky) a JUDr. Ivo Chaubera, Mgr. Ing. Jana Bartoška (pracující v oddělení obecní policie, zbraní a dopravního inženýrství odboru bezpečnostní politiky) nemá činnost soukromých bezpečnostních agentur v žádném případě veřejnoprávní charakter. Jde o činnost podnikatelskou na základě koncesní listiny a soukromoprávní. V žádném případě nemůže pracovník soukromé bezpečnostní agentury např. požadovat prokázání totožnosti, ani vykonávat jiná mocensko-právní oprávnění suplující činnost veřejnoprávních institucí. V žádném případě pak nemůže porušit zákon o ochraně osobních údajů a z míst veřejně přístupných pořizovat zvukové nebo obrazové záznamy.

Jedinou pravomoc, kterou může pracovník soukromé bezpečnostní agentury uplatnit je postupovat v souladu §76/2 zákona č. 141/61 Sb. (trestní řád) a to zadržet osobu při páčání trestného činu nebo bezprostředně poté a tuto osobu pak předat Policii ČR.

Činnost bezpečnostních agentur na veřejných prostranstvích má tedy ve vztahu k veřejnému pořádku ryze preventivní charakter. Ve SO ORP Hlučín měla v roce 2010 uzavřenu smlouvu se soukromou bezpečnostní agenturou o působení na území obce, obec Bohuslavice. Po ročním zhodnocení výsledků působení této agentury, byla činnost vyhodnocena jako neefektivní a smlouva již nebyla obnovena.

V obcích Píšť a Šilheřovice jsou soukromé bezpečnostní agentury využívány při pořádání pouti jako součást pořadatelské služby. Takové využití může být pro obce efektivní, ale ani v takovém případě nemůže využívat pracovník soukromé bezpečnostní agentury žádná oprávnění náležící orgánům veřejné moci.

E. Přestupkové komise

K pravomocím rady obce patří dle § 102/2h zákona č. 128/2000 Sb. *zřizovat a zrušovat podle potřeby, komise rady obce (dále jen "komise"), jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy* K projednávání jednotlivých, taxativně vyjmenovaných přestupků a zřízení komise pro jejich projednávání opravňuje obec §53 zákona č. 200/90 Sb. o přestupcích:

§ 53

[Věcná příslušnost]

(1) Obce projednávají přestupky proti pořádku ve státní správě ve věcech, které jsou jim svěřeny, přestupky proti pořádku v územní samosprávě, přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti majetku, jakož i přestupky proti občanskému soužití, pokud nebyly spáchány porušením zvláštních právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích, a přestupky na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a lázeňských míst.

(2) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností projednávají přestupky ve věcech, které spravují, a ostatní přestupky, pokud k jejich projednání nejsou příslušné jiné správní orgány.

(3) Obce mohou jako svůj zvláštní orgán zřizovat komise k projednávání přestupků. Tyto komise jednají a rozhodují v tříčlenném složení vždy za předsednictví osoby s právníkem vzděláním nebo se zvláštní odbornou způsobilostí pro projednávání přestupků; usnášejí se většinou hlasů.

Stejně podmínky platí, pokud by projednáváním přestupků byla pověřena komise rady obce.

Na území SO ORP Hlučín mají přestupkovou komisi zřízenou obec Vřesina a Ludgeřovice, dále pak města Dolní Benešov a Hlučín. Přestupková komise města Hlučina pak na základě veřejnoprávních smluv projednává přestupky ostatních obcí SO ORP. Činnost přestupkových komisí, součinnost jednotlivých obcí se městem Hlučínem a s jednotlivými orgány zasahujícími do přestupkového řízení v prověřovací fázi funguje bez obtíží. Následující tabulka je spíše ilustrativní popsání stávajícího stavu.

Tab. 117: Přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku v jednotlivých

Obce	Počty přestupků v jednotlivých letech			
	2010	2011	2012	2013
Hlučín	255	252	295	315
Dolní Benešov	31	29	43	55
Ludgeřovice	10	25	24	14
Vřesina	14	19	17	9
Kozmice	16	27	22	19
Závada	1	4	3	3

Bohuslavice	7	10	9	9
Bělá	0	0	3	5
Píšť	10	11	16	14
Markvartovice	16	19	9	14
Šilheřovice	18	19	21	11
Hať	13	9	19	9
Darkovice	8	7	3	1
Dobroslavice	5	6	4	6
Děhylov	8	4	5	6

Zdroj: Přestupkové komise obcí

F. Monitorovací systémy

K účinnému zabezpečení veřejného pořádku a ochraně majetku v obcích může sloužit také monitorování vybraných veřejných prostranství a to jak stálými monitorovacími systémy, tak systémy mobilními. Monitorování veřejného prostranství může obec provádět pouze prostřednictvím orgánů, které k tomu mají zákonné zmocnění a to je Policie ČR a Obecní Policie. Pokud by si obec nainstalovala monitorovací systémy sama, pak naráží na zákon 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a také na obecný právní princip, že instituce vykonávající veřejnou moc může činit pouze to, k čemu má zákonné zmocnění.

V SO ORP Hlučín fungují v současné době dva stálé monitorovací systémy veřejně přístupných ploch a to ve městě Hlučín, kde provozovatelem a zpracovatelem údajů dle zákona systému je Městská Policie Hlučín. Obecní Policie může monitorovat veřejné prostranství dle § 24b, zák. č. 553/91 Sb. který zní:

§ 24b

[Oprávnění]

(1) *Obecní policie je oprávněna, je-li to potřebné pro plnění jejích úkolů podle tohoto nebo jiného zákona, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu.*

(2) *Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, je obecní policie povinna informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejnit.*

Druhý stálý kamerový systém je nainstalován v obci Ludgeřovice, která má uzavřenu koordinační dohodu s Policií ČR. V praxi to funguje tak, že majitelem technického vybavení je obec Ludgeřovice, ale k datům nahraných v časové smyčce se dostane pouze správce systému a tím je Policie ČR. Tato pak může data využívat v rámci svých oprávnění. Policie pořizuje zvukové a obrazové záznamy v souladu s § 62 zákona č. 273/208 Sb.

§ 62

Pořizování záznamů

(1) *Policie může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných a zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu.*

(2) Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, policie informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejní.

Další kamerový systém je nainstalován jako protipovodňové opatření k monitorování toku potoka v obci Šilheřovice a všech 15 obcí SO ORP má kamerové systémy nainstalovány k monitoringu budov, jejichž jsou obce vlastníkem. Tyto kamerové systémy však nemohou sloužit k monitoringu veřejného prostranství. Mobilní kamerové systémy a tzv. fotopasti ve SO ORP nejsou zatím využívány. Starostové obcí se shodli na tom, že takový systém, který by byl spravován institucí mající oprávnění pro zpracování údajů, je možné téma budoucí meziobecní spolupráce ve SO ORP Hlučín. Systémy by se využívaly zejména na monitoring ploch, kde dochází k odkládání odpadu mimo vyhrazená místa a zakládání černých skládek. Tento jev je v obcích a okolo obcí poměrně častý. Obce pak tyto plochy pravidelně uklízejí na své náklady.

G. Problematika toulavých zvířat, zejména psů

Při určování základních témat, kterými by se měla zabývat tato koncepce bezpečnosti se motivující starostové tohoto projektu (ing. Kubuš – Hlučín a ing. Smolka – Vřesina) shodli, že na území SO ORP Hlučín neexistuje jednotná koncepce odchytu a umístování toulavých zvířat, zejména psů. Při následných pohovorech s ostatními starosty obcí SO ORP Hlučín se toto stanovisko potvrdilo. S tím souvisí také téma evidence a označování psů v jednotlivých obcích, kdy všech 15 starostů obcí SO ORP Hlučín se shodlo na tom, že by bylo vhodné sjednotit legislativu minimálně v celém obvodu a Obecně závaznými vyhláškami obcí zavést čipování, popřípadě jako alternativu tetování všech psů. Nejlepším řešením by pak bylo, aby tento způsob evidence psů byl upraven v legislativním procesu zákonem, protože zejména obce, které jsou v blízkosti města Ostravy se potýkají s tím, že v některých obdobích roku (po prázdninách, po vánocích) jsou na jejich územích vypouštěni psi, kteří nejsou evidováni obcí a je tedy předpoklad, že je na území obcí přijel pouze někdo pustit a takovým způsobem se zvířete zbavit. Jedná se zejména o obce Dobroslavice, Děhylov, Ludgeřovice a Šilheřovice. V obci Píšť mají problém stejný, s tím rozdílem, že je předpoklad, že zde odchycení psi pocházejí od majitelů z Polska. Tato obec je příhraniční.

V současné době mají ve správním obvodu ORP Hlučín evidenci psů formou čipování, nebo alternativním tetováním legislativně upravenou Obecně závaznou vyhláškou pouze v obci Ludgeřovice. Také představitelé této obce ale podporují řešení systémové, tedy zavedení této povinnosti pro všechny. Touto OZV mají také upraven volný pohyb psů po veřejných prostranstvích obce.

Obecně závaznou vyhlášku omezující na veřejném prostranství volný pohyb psů, s tím že jsou pak vyhrazeny plochy, kde je venčení na volno povoleno má pak ještě obce Dobroslavice a města Hlučín a Dolní Benešov.

Samotný odchyt a následné umístění psů mají právně ošetřeno pouze v městě Hlučíně, kde odchyt provádí Městská Policie Hlučín a psi jsou následně umístováni do záchytné stanice města. Dále pak v obci Kozmice, která má s městem Hlučínem uzavřenu veřejnoprávní smlouvu o působení Městské Policie na jejím území. Obce Píšť a Dobroslavice mají pak smlouvu o odchytu a umístování psů s útlukem města Opavy. Toto řešení ale starostové obcí nehodnotí příliš kladně. Město Opava je od obcí vzdáleno cca 25 km a do příjezdu pracovníka odchytu většinou zvíře uteče. Když se pak podaří pes odchytit a umístit do útulku, představuje pro obec nemalé náklady z rozpočtu (cca 9.000,-Kč ročně).

V blízkosti obce Bohuslavice se nachází soukromý psí hotel, jehož pracovník provádí odchvyty pro tuto obec. Pokud se nenajde původní majitel, umísťuje pak obec psa do útulku Voříšek Čechy Pod Kosířem (<http://www.vorisek.org/>), kde se platí pouze jednorázový poplatek za umístění ve výši 6.000,- Kč.

Ostatní obce SO ORP Hlučín pak mají vyhrazeny své prostory s vybudovanými kotci, kdy proškolený pracovník obce provede odchyt zvířete a umístí jej do kotce. Psi jsou pak většinou dáni do péče někomu s obyvatelů obce. Toto řešení však není právně správně, protože takto vybudované kotce nemají status útulku ani záchytné stanice a tudíž nesplňují podmínky dle zákona č. 166/1999 sb. o veterinární péči. Tento zákon určuje v § 43 písm. C, *obce* Orgánem státní správy ve věcech veterinární péče a následně jim v § 46 téhož zákona dává tyto pravomoci a povinnosti:

§ 46

Obec

a) schvaluje místa, na nichž lze konat trhy určené k prodeji zvířat a živočišných produktů (tržnice a tržišť) a po určení veterinárních podmínek místa, na nichž lze konat svody zvířat, a povoluje konání těchto trhů a svodů. Na území hlavního města Prahy schvalují tato místa a povolují konání těchto trhů a svodů městské části hlavního města Prahy,

b) vydává na návrh krajské veterinární správy nařízení obce²⁵⁾ o nařízení mimořádných veterinárních opatření, ukončuje mimořádná veterinární opatření a dozírá na jejich plnění. To však neplatí pro hlavní město Prahu, v němž vyhláší a ukončuje mimořádná veterinární opatření vždy Městská veterinární správa v Praze,

c) sama nebo ve spolupráci s jinou obcí nebo jinou osobou může zřídit a provozovat útulek pro zvířata odchycená podle § 42 odst. 1,

d) hradí náklady spojené s odchylem a karanténováním odchyceného zvířete podle § 42, není-li jeho chovatel znám,

e) podílí se na svém území, které zasahuje do ochranného pásma, pásma dozoru, popřípadě dalšího pásma s omezením, na zabezpečování mimořádných veterinárních opatření nařízených Státní veterinární správou, a to způsobem a v rozsahu stanovenými těmito opatřeními; na území hlavního města Prahy se na zabezpečování uvedených opatření podílejí městské části hlavního města Prahy. Pro náhradu nákladů a ztrát vzniklých obci a v případě hlavního města Prahy městské části v souvislosti se zabezpečováním mimořádných veterinárních opatření platí obdobně § 67 odst. 2, § 68 odst. 1 a § 70 odst. 1 a 2.

§ 42 téhož zákona pak zní:

(1) Osoba, jíž byl povolen výkon činnosti uvedené v § 39 odst. 1 písm. c), provádí

a) v rámci ochranných a zdlavacích opatření odchyt toulavých a opuštěných psů a koček, popřípadě i jiných, na nebezpečnou nákazu vnímavých zvířat v místě a době nařízení zákazu volného pohybu zvířat,

b) na žádost obce, v případě hlavního města Prahy na žádost městské části hlavního města Prahy, Policie České republiky nebo obecní policie a v součinnosti s nimi odchyt toulavých a opuštěných psů a koček, popřípadě i jiných zvířat, a jejich umístění v karanténě nebo izolaci, je-li jejich odchyt v zájmu ochrany zdraví lidí a zvířat, popřípadě v jiném veřejném zájmu.

(2) Odchyt toulavých a opuštěných psů a koček, popřípadě i jiných zvířat podle odstavce 1, jakož i sběr a neškodné odstraňování kadáverů zvířat v zájmovém chovu, může provádět fyzická osoba, která absolvovala specializovanou odbornou přípravu se zaměřením na tuto činnost organizovanou vysokou školou s veterinárním studijním programem, složila závěrečnou zkoušku a získala tak osvědčení

o způsobilosti k této činnosti. Pečovat o toulavá a opuštěná zvířata v útulcích pro zvířata mohou pouze osoby, které mají uvedené osvědčení.

(3) Osoba uvedená v odstavci 1 nebo 2 odchycené zvíře

a) vydá chovateli, který je povinen držet toto zvíře podle pokynů krajské veterinární správy po nezbytně nutnou dobu v karanténě,

b) utratí, rozhodne-li tak krajská veterinární správa z nakažových nebo diagnostických důvodů, vyžaduje-li to povaha nebezpečné nákazy a okolnosti případu; náklady na utracení⁶⁾ zvířete hradí stát.

(4) Náklady na odchyt zvířete a dočasnou péči o ně je chovatel odchyceného zvířete povinen nahradit osobě, která tyto náklady vynaložila.

(5) Není-li znám chovatel, jemuž by mělo být odchycené zvíře vráceno podle odstavce 3 písm. a), anebo nelze-li je vrátit chovateli z jiného důvodu, osoba uvedená v odstavci 1 nebo 2 odchycené zvíře

a) nabídne občanskému sdružení, jež se podílí na plnění úkolů ochrany zvířat, anebo

b) umístí v útulku pro zvířata.

Chovatel je povinen uhradit náklady vynaložené na péči o odchycené zvíře v útulku pro zvířata.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví obsah, rozsah a organizaci specializované odborné průpravy uvedené v odstavci 2, způsob a organizaci ověřování získaných znalostí a vydávání osvědčení.

Definice zvířete je obsažena v §494, zákona č. 89/2012 Sb. (nový občanský zákoník)

§ 494

Živé zvíře má zvláštní význam a hodnotu již jako smysly nadaný živý tvor. Živé zvíře není věcí a ustanovení o věcech se na živé zvíře použijí obdobně jen v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze.

Dále se na zvíře vztahují tyto ustanovení téhož zákona:

§ 1046

(1) Divoké zvíře je bez pána, dokud žije na svobodě.

(2) Zajaté zvíře se stane zvířetem bez pána, jakmile získá svobodu a jeho vlastník je bez prodlení a soustavně nestíhá nebo nehledá ve snaze je znovu zajmout. Takové zvíře se však zvířetem bez pána nestane, je-li označeno takovým způsobem, že lze jeho vlastníka zjistit.

§ 1047

(1) Zkrocené zvíře, které vlastník nestíhá a které se ani samo k vlastníkovi v přiměřené době nevrátí, ač mu v tom nikdo nebrání, se stává zvířetem bez pána a smí si je přivlastnit na soukromém pozemku jeho vlastník, na veřejném statku pak kdokoli. Platí, že přiměřenou dobou pro návrat zvířete k vlastníkovi je doba šesti týdnů.

(2) Odstavec 1 se nepoužije, je-li zvíře označeno takovým způsobem, že lze jeho vlastníka zjistit.

§ 1048

Domácí zvíře se považuje za opuštěné, pokud je z okolností zřejmý vlastníkův úmysl zbavit se zvířete nebo je vyhnat. To platí i o zvířeti v zájmovém chovu.

§ 1049

Zvíře chované v zoologické zahradě a ryba v rybníku nebo podobném zařízení, které není veřejným statkem, bez pána není.

§ 1058

(1) Je-li nalezeno zvíře, u něhož je zjevné, že mělo vlastníka, oznámí nálezce nález bez zbytečného odkladu obci, nelze-li z okolností poznat, komu má být vráceno.

(2) Osoba, která nalezené zvíře opatruje, o ně pečuje jako řádný hospodář, dokud se jej neujme vlastník.

§ 1059

(1) Je-li nalezeno zvíře zjevně určené k zájmovému chovu a nepřihlásí-li se o ně nikdo do dvou měsíců od vyhlášení nálezu, nabude k němu nálezce vlastnické právo.

(2) Prohlásí-li nálezce obci, že zvíře nabýt nechce, a svěří-li obec zvíře neodvolatelně osobě, která provozuje útulek pro zvířata, může tato osoba se zvířetem volně nakládat, pokud se o ně nikdo nepřihlásí do čtyř měsíců ode dne, kdy jí bylo zvíře svěřeno. Byl-li nález vyhlášen až po předání zvířete, počne lhůta běžet od vyhlášení nálezu.

Další právní definice zvířat jsou pak obsaženy např. v zákoně č. 114/1992 Sb. O ochraně přírody a krajiny, který definuje pojmy „volně žijící živočich“ a „živočich odchovaný v lidské péči“.

Dále pak zákon č. 246/1992 Sb. Na ochranu zvířat proti týrání, který definuje zvíře jako každého živého obratlovce mimo člověka, plod a embryo. Tento zákon také rozlišuje pojmy „volně žijící zvíře“ a „zvíře v lidské péči“. Tyto pojmy pak dále člení.

Je tedy zjevné, že provádět právně správně odchyt zvířat a následnou péči o ně je věc velmi složitá a vyžaduje úzkou specializaci na tuto problematiku.

V obcích, na jejichž území neprovádí odchyt obecní policie není počet odchytů evidován. Následující tabulka vychází ze zkušeností a kvalifikovaného odhadu starostů obcí. Při pohovorech s jednotlivými starosty mi tito sdělili následující počty odchytů zvířat na jejich katastrálních území.

Tab. 118: Počet zvířat odchycených v jednotlivých obcích SO ORP Hlučín

Obce	Odhadovaný počet odchytů za rok
Ludgeřovice	40
Dobroslavice	36
Šilheřovice	24
Dolní Benešov	20
Píšť	12
Hať	5
Závada	5
Bělá	4
Děhylov	4
Vřesina	4
Darkovice	3
Děhylov	3

Markvartovice	3
---------------	---

Zdroj: Starostové obcí, zpracování vlastní

Na katastrálním území města Hlučína a obce Kozmice provádí odchyt zvířat Městská Policie Hlučín. O počtu odchytů je vedena přesná evidence. Pro další dohledání majitele odchyceného zvířete by bylo žádoucí zavedení evidence zvířat v obcích a to na co nejširším teritoriu.

Tab. 119: Počet zvířat odchycených Městskou Policií Hlučín

V letech	Počty odchycených zvířat
2010	67
2011	51
2012	41
2013	65

Zdroj: Městská Policie Hlučín

Graf 30: Počet zvířat odchycených Městskou Policií Hlučín

Zdroj: Městská Policie Hlučín

SITUAČNÍ ANALÝZA K TÉMATU: BEZPEČNOST SILNIČNÍHO PROVOZU

Ochrana obyvatel obce je před různými bezpečnostními riziky je jedním z hlavních posláních obcí a tématem meziobecní spolupráce. Ačkoli obec není hlavním garantem bezpečnosti silničního provozu, tak může určitými nástroji přispívat k tomu, aby byly na jejím území pozemní komunikace co nejbezpečnější, např. vhodným rozmístováním dopravního značení, přechodů pro chodce, budováním chodníků, cyklopruhů, preventivním působením ve vzdělávacích zařízeních a na komunikacích samotných. Dále pak spoluprací s Odbory dopravy obcí vyšších stupňů, s příslušnými státními orgány a s Policií ČR.

Vláda ČR schválila usnesením Vlády ČR 10. 8. 2011 č. 599, Národní strategii Bezpečnosti silničního provozu na období 2011 – 2020. Hlavním cílem této strategie je **snížit do roku 2020 počet usmrcených v silničním provozu na úroveň průměru evropských zemí a současně oproti roku 2009 snížit o 40 % počet těžce zraněných osob** (<http://www.iBESIP.cz/cz/strategie/narodni-strategie-bezpecnosti-silnicniho-provozu/nsbsp-2011-2020>).

Cílem starostů jednotlivých obcí je podílet se na realizaci národní strategie BESIP tím, že vhodně zvolenými opatřeními a spoluprací na nich, co nejvíce sníží rizika nehodovosti v obcích a v celém správním obvodu ORP Hlučín. Z následujících tabulek vyplývá, že v Moravskoslezském kraji a v okrese Opava je dopravní nehodovost v regionu ve sledovaných letech podobná. Současný stav je zapříčiněn zvyšujícím se počtem vozidel na komunikacích a zastaralými typy bezpečnostních prvků. Obce by v budoucnu chtěli tyto prvky modernizovat nebo nově zavádět a tím přispět ke snížení počtu a následků dopravních nehod. Jedná se zejména o nová řešení konstrukcí křižovatek, výstavbu kruhových objezdů, instalaci semaforů, zpomalovacích retardérů a jiných bezpečnostních prvků. Město Hlučín, město Dolní Benešov a obec Kozmice pak mají nejvyšší průjezdnost přes území obce po silnici č. 56. V budoucnu by se měla tato silnice rekonstruovat a kolem obcí by měly být vystavěny silniční obchvaty, čímž by se jistě snížil počet dopravních nehod.

Současný stav nehodovosti v regionu se vyvíjí následovně

Tab. 120: Celkové následky dopravních nehod v Moravskoslezském kraji

	CELKEM DN	USMRCENO	TĚŽCE ZRANĚNO	LEHCE ZRANĚNO	HMOTNÁ ŠKODA (*100 Kč)	ALKOHOL (u viníka DN)
2010	7 902	71	286	2 331	4 391 707	625
2011	8 071	70	299	2 348	4 137 801	674
2012	8 145	68	296	2 248	3 989 668	599
2013	8 288	68	275	2 185	4 105 535	561
2014 pololetí	3 982	26	125	1058	1 889 806	276

Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Tab. 121: Hlavní příčiny dopravních nehod v Moravskoslezském kraji

	NEPŘIMĚŘENÁ RYCHLOST	PŘEDJÍŽDĚNÍ	PŘEDNOST	ZPŮSOB JÍZDY
2010	1 487	161	1 036	4 319
2011	1 357	140	1 051	4 541
2012	1 376	148	1 093	4 398
2013	1 343	130	1 029	4 265
2014 pololetí	504	79	499	2 131

Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Tab. 122: Celkové následky dopravních nehod v okrese Opava

	CELKEM DN	USMRCENO	TĚŽCE ZRANĚNO	LEHCE ZRANĚNO	HMOTNÁ ŠKODA (*100 Kč)	ALKOHOL (u viníka DN)
2010	916	4	31	325	429 154	89
2011	1 146	10	49	412	537 653	106
2012	1 209	10	52	381	458 036	96
2013	1 113	7	34	370	512 510	86
2014 pololetí	492	6	19	142	182 017	36

Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Tab. 123: Hlavní příčiny dopravních nehod v okrese Opava

	NEPŘIMĚŘENÁ RYCHLOST	PŘEDJÍŽDĚNÍ	PŘEDNOST	ZPŮSOB JÍZDY
2010	157	37	129	473
2011	165	31	184	604
2012	185	37	179	595
2013	186	30	148	537
2014 pololetí	48	17	69	226

Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Tab. 124: Dopravní nehody na teritoriu OOP ČR Hlučín

V letech	2010	2011	2012	2013
Počet nehod	176	201	264	234

Zdroj: OOP ČR Hlučín

Z uvedených dat jednoznačně vyplývá, že nejčastější příčiny dopravních nehod jsou způsob jízdy a nepřiměřená rychlost, tato pak má za příčiny nejtěžší následky (úmrť, těžká zranění, velké škody na majetku). Je proto nutné co nejvíce eliminovat agresivní způsob jízdy řidičů a překračování povolené rychlosti. Je tedy nutné působit přímo na silnicích bezpečnostně preventivními akcemi a při zjištění protiprávního jednání nutnou represí.

Z § 124, odst.1 zák č 361/2000 Sb. vyplývá, že:

Státní správu ve věcech provozu na pozemních komunikacích vykonává ministerstvo, které je ústředním orgánem státní správy ve věcech provozu na pozemních komunikacích, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, Ministerstvo vnitra a policie.

Hlavním dohlížitelem nad bezpečností a plynulostí silničního provozu je pak dle stejné právní normy v § 124, odst. 8 ustanovena Policie ČR. Této instituci je také svěřen hlavní podíl na preventivním působení.

(8) Policie vykonává dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích tím, že

- a) kontroluje dodržování povinností účastníků a pravidel provozu na pozemních komunikacích a podílí se na jeho řízení,*
- b) objasňuje dopravní nehody,*
- c) vede evidenci dopravních nehod,*
- d) projednává v blokovém řízení přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle zvláštního právního předpisu.³⁰⁾*
- e) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.*

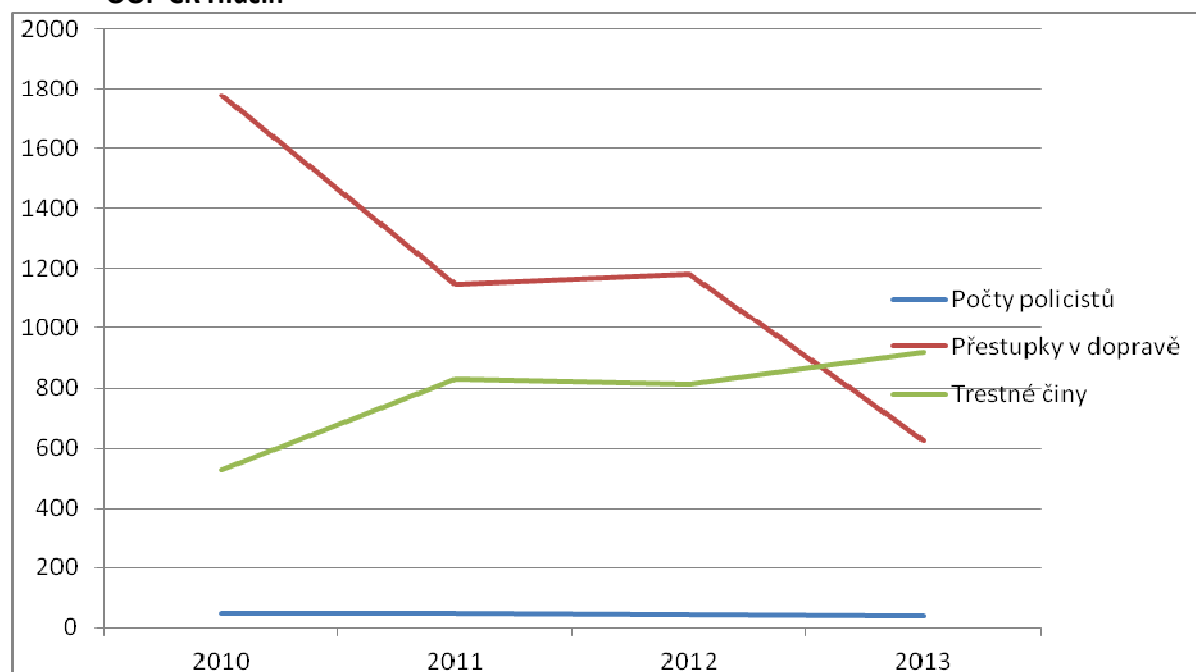
S klesajícím počtem policistů a nárůstem trestné činnosti na území OOP ČR Hlučín je patrný pokles řešených přestupků v dopravě. Je tedy zjevné, že jde o pokles četnosti kontrol na silnicích.

Tab. 125: Porovnání počtu přestupků v dopravě, počtu trestných činů a stavu policistů na teritoriu OOP ČR Hlučín

Rok	Počty policistů	Přestupky v dopravě	Trestné činy
2010	49	1779	526
2011	47	1149	830
2012	43	1182	811
2013	40	625	921

Zdroj: OOP ČR Hlučín

Graf 31: Porovnání počtu přestupků v dopravě, počtu trestných činů a stavu policistů na teritoriu OOP ČR Hlučín

Zdroj: OOP ČR Hlučín

Pomocnou složkou při dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu je Obecní Policie a ačkoli hlavním cílem této složky je veřejný pořádek v obcích, má jedním z hlavních úkolů dle §2 písm.d zákona č. 553/91Sb. *se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.*

Obecní policie disponuje v oblasti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu několika oprávněními. Tyto vyplývají ze zákona č 361/2000 Sb. o silničním provozu. Jsou to: zastavení vozidla, je-li jeho řidič podezřelý ze spáchání přestupku, zastavování vozidel před přechodem pro chodce, aby bylo umožněno bezpečné přejití chodců a usměrňování provozu. V blokovém řízení pak může řešit veškerou stacionární dopravu, vjezd do míst, kde je to zakázáno místní úpravou silničního provozu, dále pak všechna protiprávní jednání chodců a cyklistů.

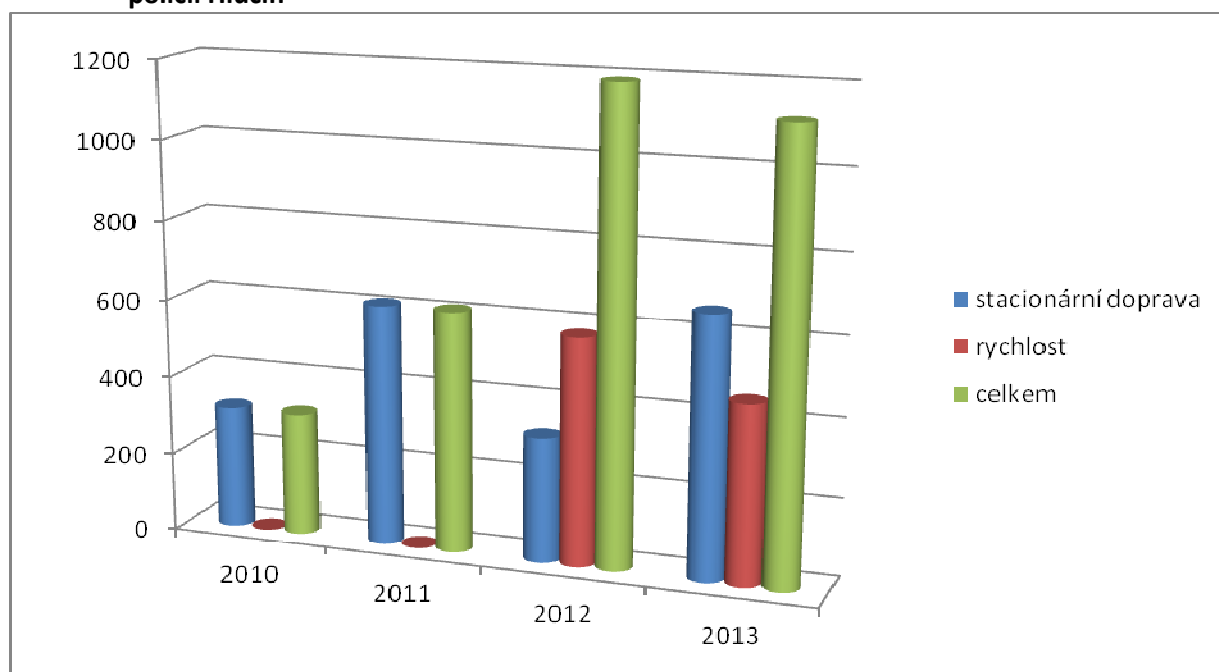
Tuto činnost v SO ORP Hlučín vykonává v současné době Městská Policie Hlučín. Od roku 2012 má tato složka ve svém technickém vybavení také certifikované zařízení na měření rychlosti. Činnost městské policie Hlučín v této oblasti znázorňuje následující tabulka a graf.

Tab. 126: Počet přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu řešených Městskou policií Hlučín

Za roky	Stacionární doprava	Rychlost	Celkem
2010	313	0	313
2011	613	0	613
2012	319	578	1191
2013	663	455	1118

Zdroj: Městská Policie Hlučín

Graf 32: Počet přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu řešených Městskou policií Hlučín

Zdroj: Městská Policie Hlučín

Z uvedených dat vyplývá, že i v oblasti dohledu na plynulost a bezpečnost silničního provozu by pro obce bylo řešením mít na svém území Obecní Policii. Nepochybně by se kombinací preventivních opatření a nutné represe docílilo částečné eliminace překračování dovolené rychlosti, nebezpečného předjíždění, parkování na nebezpečných místech a jiných jevů ohrožujících BESIP.

SITUAČNÍ ANALÝZA K TÉMATU: BEZPEČNOST CYKLISTŮ

Dalším důležitým segmentem bezpečnosti, na jejímž zlepšení by se mohly obce SO ORP Hlučín podílet je zvýšení bezpečnosti nemotorové dopravy. Trendem poslední doby je zvyšovat podíl cyklistické dopravy na celkovém množství přepravy osob. Cyklistická doprava je zdravý, ekologický a efektivní způsob dopravy a její rozvoj je pro stát i obce přínosem. Zájem na rozvoji této dopravy vychází tedy z celostátní potřeby, viz společný projekt Ministerstva dopravy ČR a Centra dopravního výzkumu, Národní strategie podpory cyklistické dopravy ČR (<http://www.cyklostrategie.cz/>). K této národní strategii navazuje také Koncepce rozvoje cyklistické dopravy na území Moravskoslezského kraje (http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/dop_02.html) a na rozvoj tohoto typu dopravy je pamatováno také v územním plánování města Hlučína (<http://www.hlucin.cz/pro-obcany/uzemni-planovani/>). Z hlediska bezpečnosti jde především o co možná největší eliminaci dopravních nehod, o ochranu zdraví života těchto účastníků silničního provozu a o ochranu majetku. Role obcí i v rámci mez obecní spolupráce k prosazování těchto cílů může být především v budování odpovídající infrastruktury, umístováním vhodného dopravního značení, podpory dopravní výchovy ve školách a školských zařízeních a zajištění kontroly dodržování předpisů ze strany Obecní Policie. K analýze současného stavu bude použito následujících statistických dat.

Analýza nehodovosti:

Tab. 127: Přehled dopravních nehod podle vozidla (viníka – jízdní kolo) a hlavních příčin, Moravskoslezský kraj

	2010	2011	2012	2013	2014 (pololetí)
Počet DN	226	308	330	340	171
Usmrceno	3	4	3	2	1
Raněno	196	283	304	310	152
Nepřiměřená rychlost	16	20	30	35	data nejsou k dispozici
Nesprávné předjíždění	3	3	0	1	data nejsou k dispozici
Nedání přednosti	50	61	61	53	data nejsou k dispozici
Nesprávný způsob jízdy	152	208	225	229	data nejsou k dispozici
Pod vlivem alkoholu	66	12	19	19	57

Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Tab. 128: Přehled dopravních nehod podle vozidla viníka – jízdní kolo a hlavních příčin v okrese Opava

	2010	2011	2012	2013	2014 (pololetí)
Počet DN	51	73	78	59	24
Usmrceno	0	1	0	0	1
Raněno	45	70	71	57	24
Nepřiměřená rychlost	2	3	5	8	data nejsou k dispozici
Nesprávné předjíždění	2	0	0	1	data nejsou k dispozici
Nedání přednosti	8	14	13	10	data nejsou k dispozici
Nesprávný způsob jízdy	39	53	58	38	data nejsou k dispozici
Pod vlivem alkoholu	21	1	4	4	10

Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

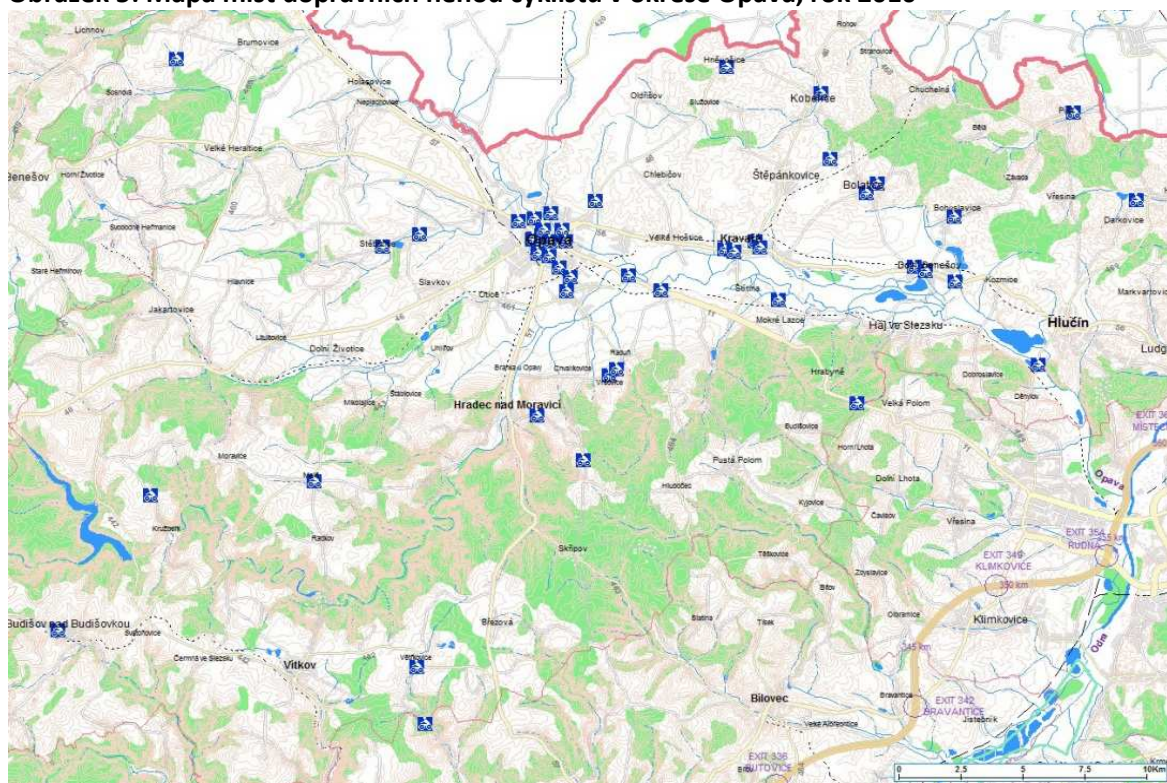
Tab. 129: Přehled dopravních nehod podle druhu vozidla – jízdní kolo a hlavních příčin v okrese Opava

	2010	2011	2012	2013	2014 (pololetí)
Počet cyklistů zúčastněných na DN	51	73	78	59	25
DN na stezce pro cyklisty	2	1	6	2	0
pod vlivem léků, narkotik	0	0	1	0	0
Stav řidiče - pod vlivem alkoholu, obsah alkoholu v krvi do 0,99 ‰	5	3	7	7	1
pod vlivem alkoholu obsah alkoholu v krvi 1 ‰ a více	16	21	19	15	9
Usmrceno	0	1	0	0	1
Těžce zraněno	3	6	7	11	2
Lehce zraněno	42	64	64	46	23

Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

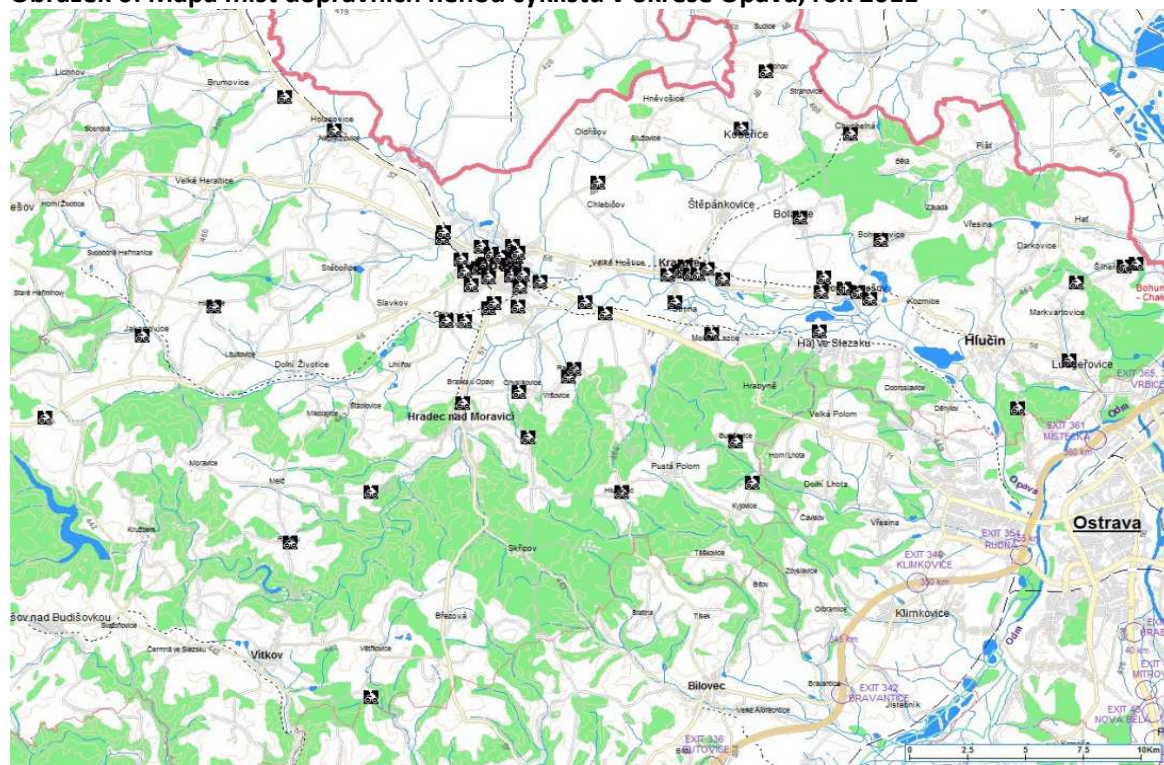
Přesné zakreslení míst dopravních nehod cyklistů znázorňují následující mapy dopravních nehod cyklistů v okrese Opava v letech 2010 – 2014:

Obrázek 5: Mapa míst dopravních nehod cyklistů v okrese Opava, rok 2010

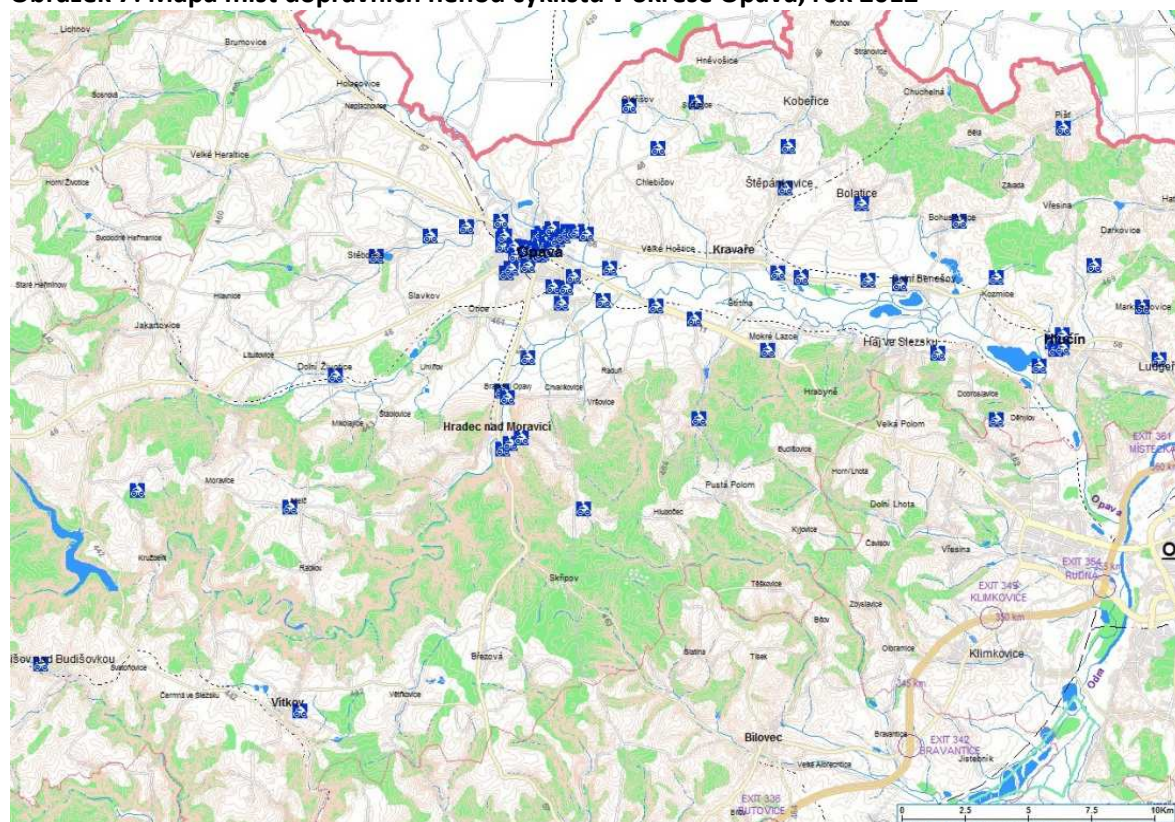
Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Obrázek 6: Mapa míst dopravních nehod cyklistů v okrese Opava, rok 2011

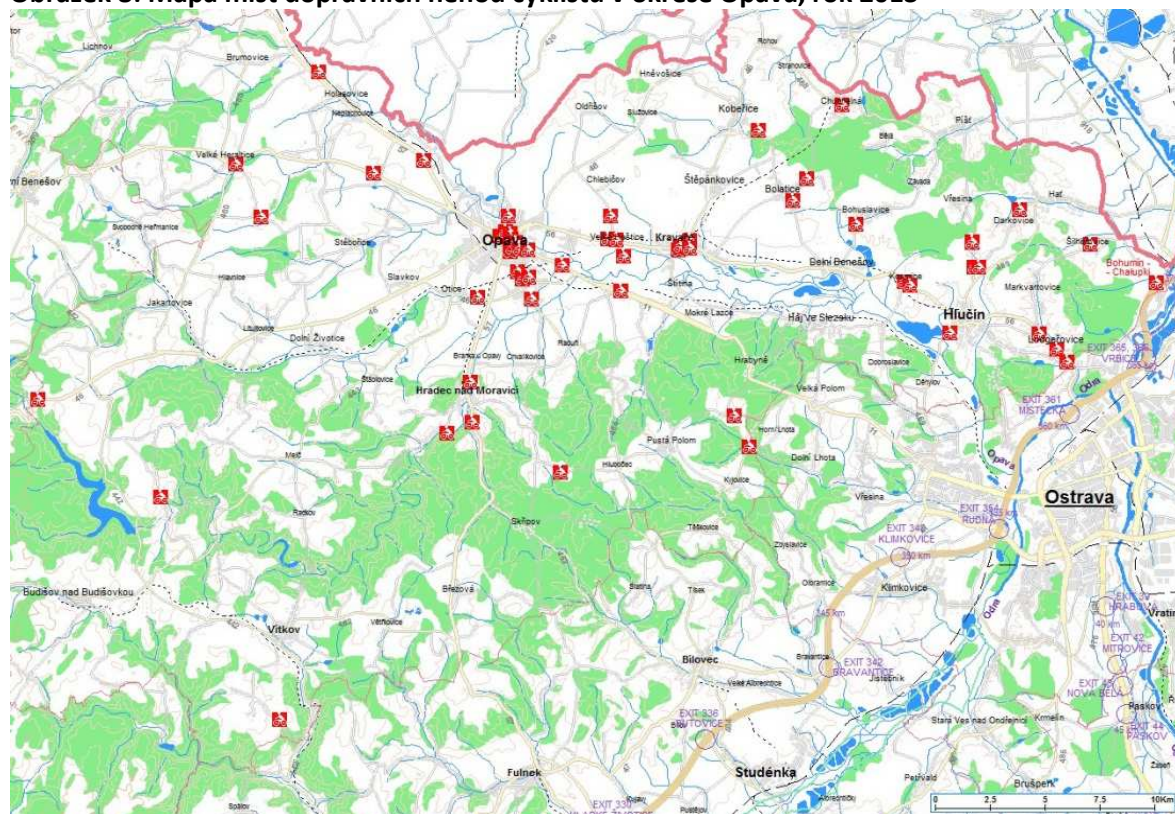
Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Obrázek 7: Mapa míst dopravních nehod cyklistů v okrese Opava, rok 2012

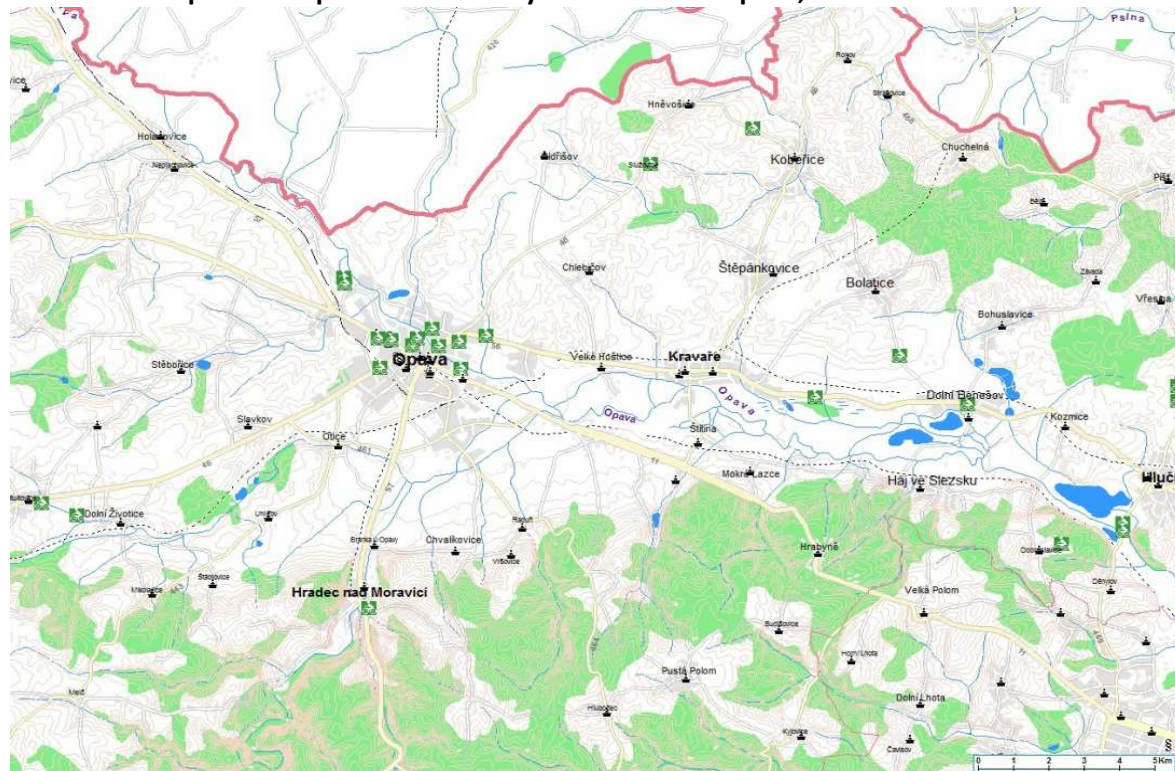
Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Obrázek 8: Mapa míst dopravních nehod cyklistů v okrese Opava, rok 2013

Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

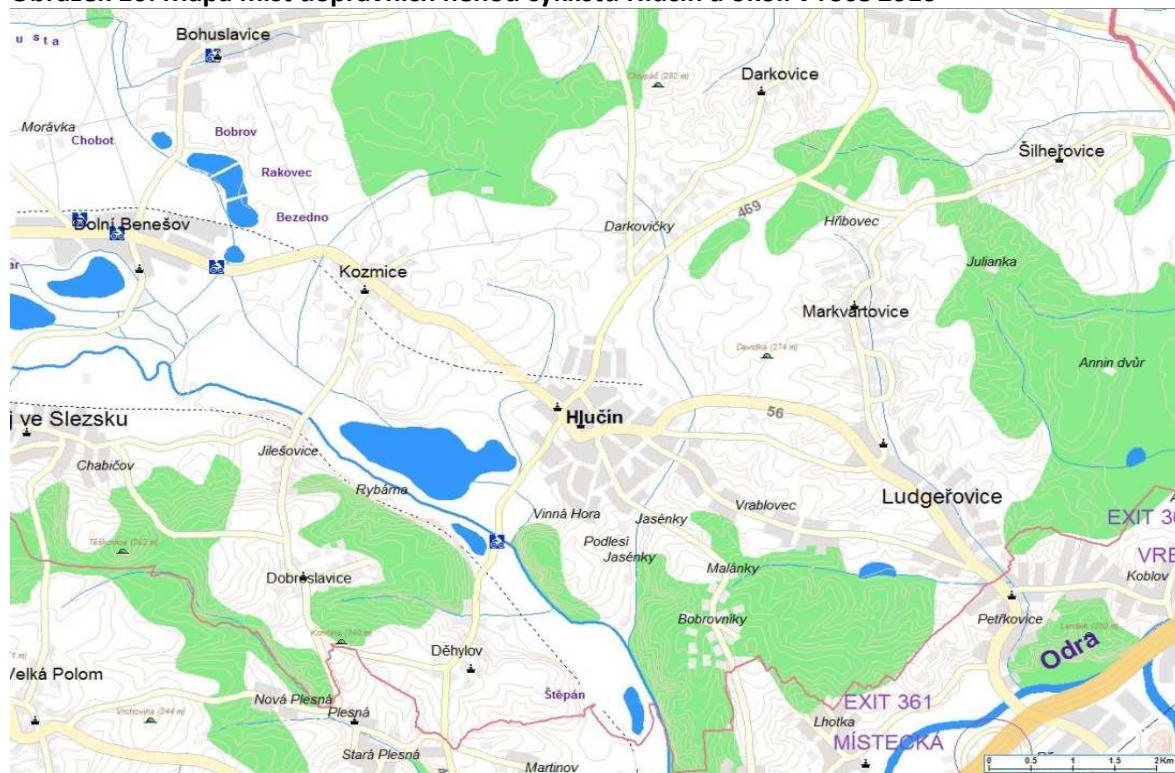
Obrázek 9: Mapa míst dopravních nehod cyklistů v okrese Opava, rok 2014

Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

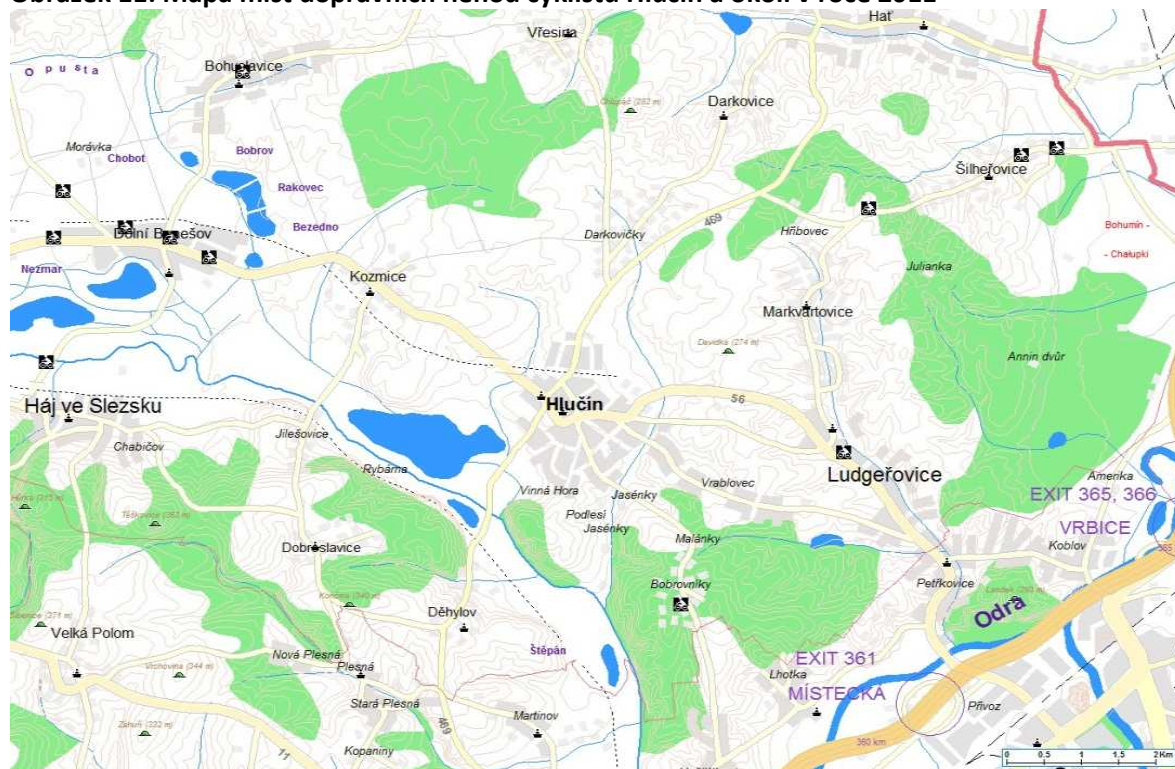
Dopravních nehody cyklistů v Hlučíně a okolí, v letech 2010 – 2013 vystihují následující mapy:

Obrázek 10: Mapa míst dopravních nehod cyklistů Hlučín a okolí v roce 2010

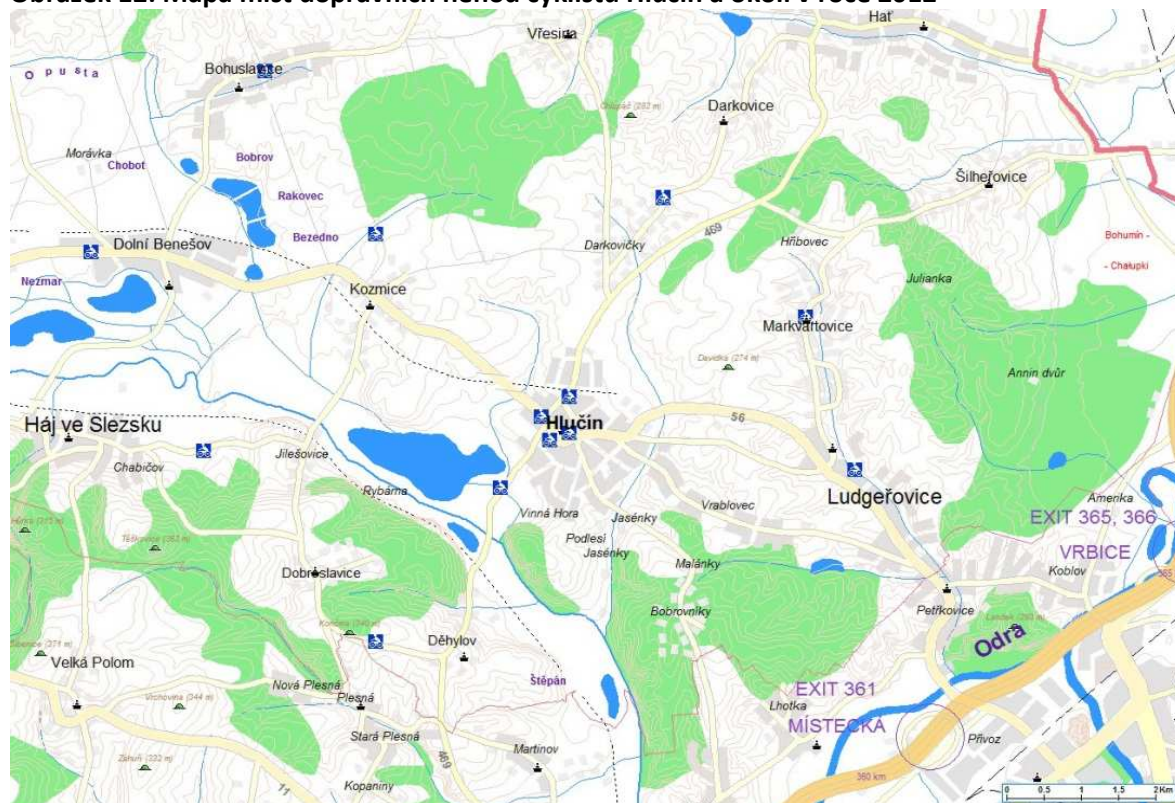
Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Obrázek 11: Mapa míst dopravních nehod cyklistů Hlučín a okolí v roce 2011

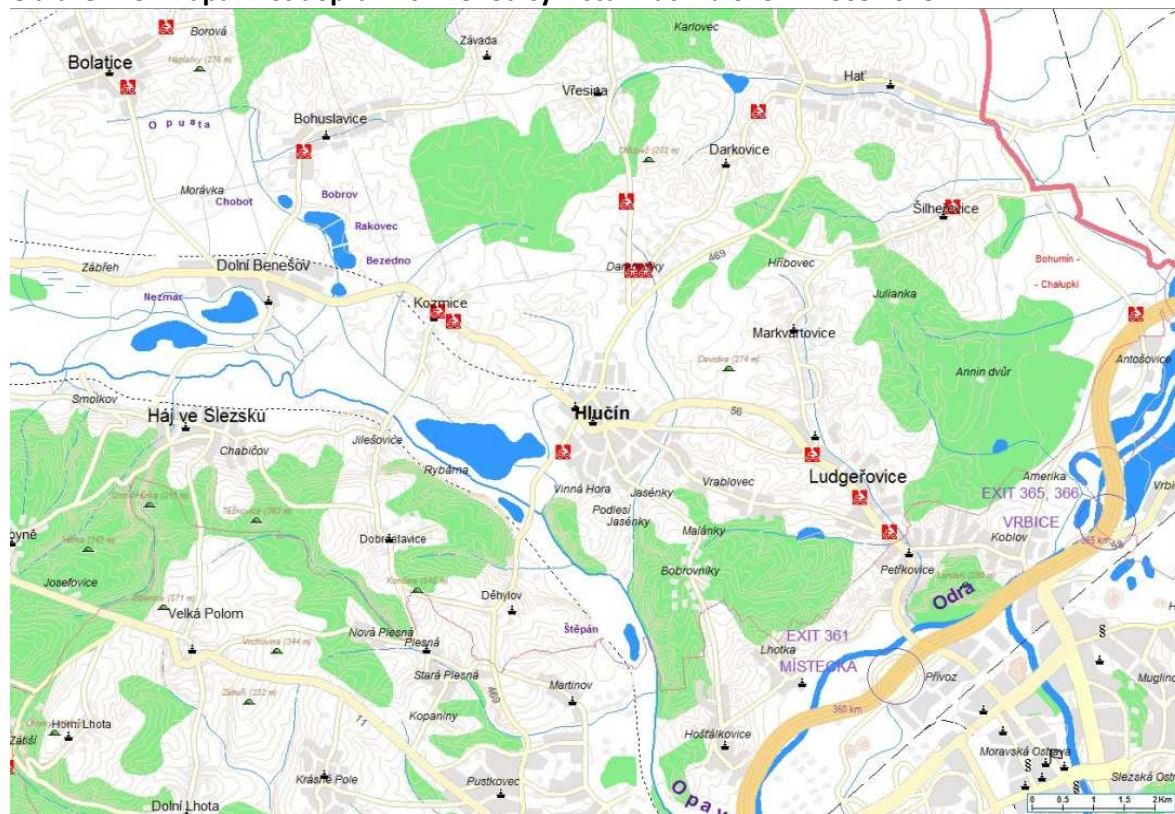
Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Obrazek 12: Mapa míst dopravních nehod cyklistů Hlučín a okolí v roce 2012

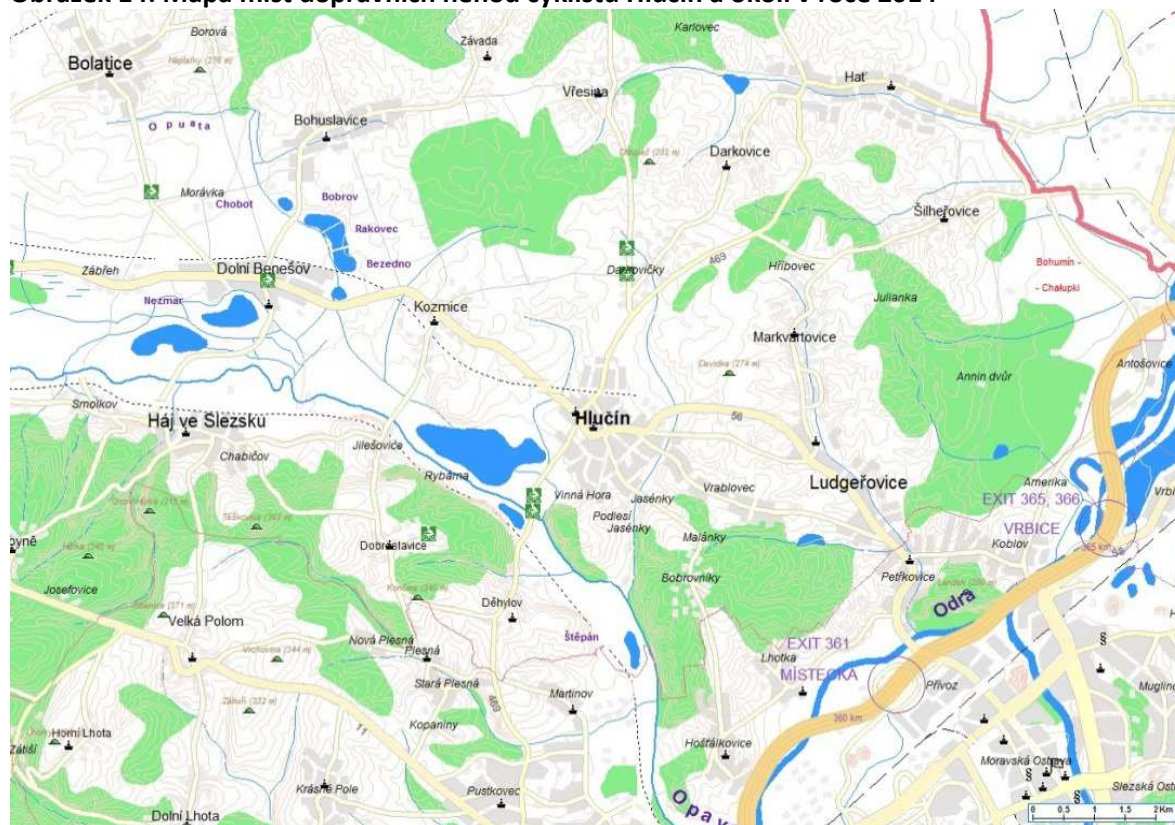
Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Obrazek 13: Mapa míst dopravních nehod cyklistů Hlučín a okolí v roce 2013

Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Obrázek 14: Mapa míst dopravních nehod cyklistů Hlučín a okolí v roce 2014

Zdroj: Krajské ředitelství DIP ČR Moravskoslezského kraje

Z uvedených statistických dat vyplývá, že z celkového počtu 286 dopravních nehod cyklistů v okrese Opava, ve sledovaném období, se událo pouze 11 těchto událostí na cyklostezce. V současné době je vedeno 80% cyklotras vedeno po rušných komunikacích a to i po silnicích 1. třídy. V oblasti rozvoje cyklostezek a tedy i k výraznému zvýšení bezpečnosti mohou obce přispět jich výstavbou. Žádoucí stav je, aby z každé obce SO ORP Hlučín bylo možné se napojit na hlavní cyklotrasy regionu a aby tyto hlavní cyklotrasy nevedly po komunikacích, ale byly samostatnými cyklostezkami. Pro dosažení žádoucího stavu je zapotřebí zapojení všech obcí SO ORP Hlučín a je to tedy vhodná forma meziobecní spolupráce. Dle statistických údajů Moravskoslezského kraje je průměrnou cenou na vybudování 1 km cyklostezky 2,8 milionu Korun Českých. Z koncepce rozvoje cyklistické dopravy na území Moravskoslezského kraje vyplývá, že kraj intenzivně pracuje na rekonstrukcích a dobudování páteřních cyklistických tras v kraji. K financování pak používá nejčastěji Ministerstva pro místní rozvoj, a to zejména z programů na obnovu venkova a dále pak předvstupní program EU, hlavně PHARE. Od roku 2001 přibýly prostředky SFDI a krajských rozpočtů. Od roku 2004 se otevřela možnost financování ze SROP a některých iniciativ EU, především INTEREG či LEADER.

Analýza současného stavu cyklostezek na území SO ORP Hlučín:

Územím SO ORP Hlučín vedou 2 významné cyklotrasy a to jsou trasa č. 55 – Slezská magistrála a trasa č. 5 – Jantarová stezka. Významnější trasou je ještě trasa č. 554 – Prajká cesta. Dále jsou pak územím vedeny lokální cyklotrasy.

Detailní popis cyklotras:

- dálková mezinárodní cyklotrasa č. 5, **Jantarová stezka**. Celková délka 332 km. Je vedena: Hať – Hlučín – Ostrava Svinov – Přerov – Olomouc – Prostějov - Blansko - Brno – Židlochovice – Hevlín.
- dálková cyklotrasa č. 55, **Slezská magistrála**. Celková délka 140 km. Je vedena: Jeseník – Město Albrechtice – Opava – Kravaře – Jilešovice – jezero Hlučín. Návaznost na trasu č. 5.
- lokální cyklotrasa č. 554, **Prajzská cesta**. Je vedena: Šilheřovice – Hať – Vřesina – Bohuslavice – Bolatice – Štěpánkovice – Kravaře. Návaznost na Slezskou magistrálu.
- lokální cyklotrasa č. 6054 je vedena: Bělá – Bolatice - Kobeřice
- lokální cyklotrasa č. 6091 je vedena: Šilheřovice - Hať - Dařenec – Bohuslavice – Bolatice
- lokální cyklotrasa č. 6092 je vedena: Boleslaw/Píšť – Bělá – Bolatice

- lokální cyklotrasa č. 6093 je vedena: Petřkovice – Šilheřovice-Annin dvůr – Darkovice - Vřesina pod Dařancem
- lokální cyklotrasa č. 6094 je vedena: Darkovičky – Vřesina – Píšť
- lokální cyklotrasa č. 6095 je vedena: Kozmice - Závada – Bělá
- lokální cyklotrasa č. 6096 je vedena Krzanowice/Chuchelná – Bohuslavice – Kozmice – Hlučín
- lokální cyklotrasa č. 6185 je vedena: Hlučín - Bobrovníky – Petřkovice
- lokální cyklotrasa č. 6200 je vedena: Dobroslavice - Velká Polom, Hrabyně - Mokré Lazce

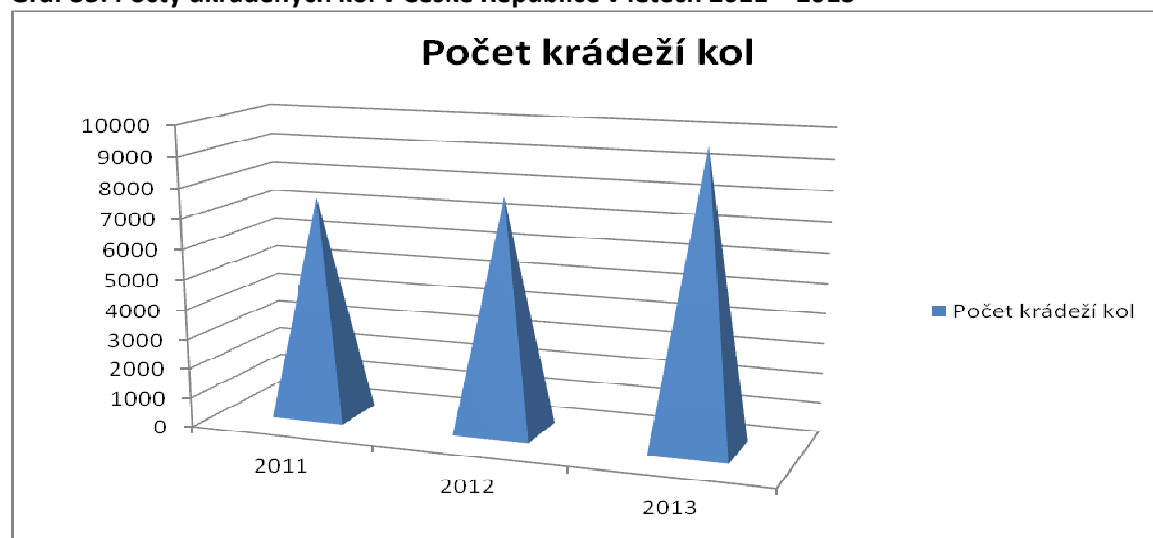
Další formou mezi obecní spolupráce v oblasti cyklo-bezpečnosti by mohl být společný postup ochrany majetku a eliminaci krádeží kol. V poledních letech počet krádeží v celé republice skokově narůstá. S tímto narůstá i způsobená škoda na majetku, viz následující údaje.

Tab. 130: Počty ukradených kol v České Republice v letech 2011 – 2013

Letopočet	Počet krádeží kol
2011	7396
2012	7746
2013	9682

Zdroj: Odbor prevence kriminality MVČR

Graf 33: Počty ukradených kol v České Republice v letech 2011 – 2013

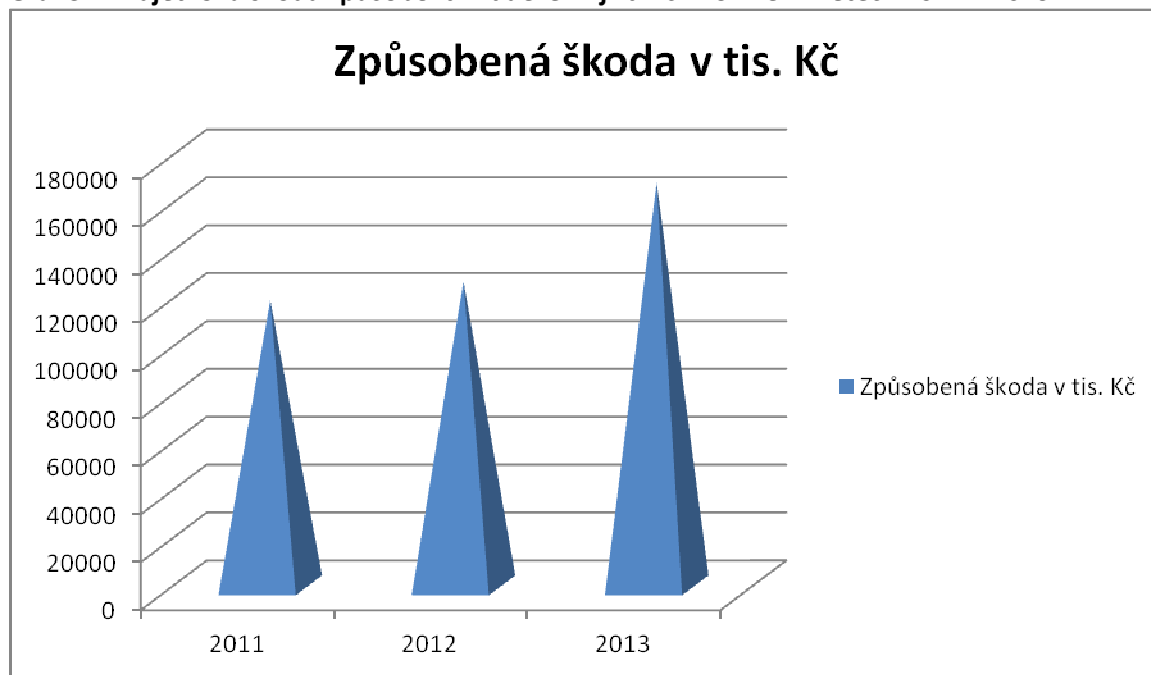

Zdroj: Odbor prevence kriminality MVČR

Tab. 131: Majetková škoda způsobená krádežemi jízdních kol v ČR v letech 2011 – 2013

Letopočet	Způsobená škoda v tis. Kč
2011	119093
2012	126940
2013	168214

Zdroj: Odbor prevence kriminality MVČR

Graf 34: Majetková škoda způsobená krádežemi jízdních kol v ČR v letech 2011 – 2013

Zdroj: Odbor prevence kriminality MVČR

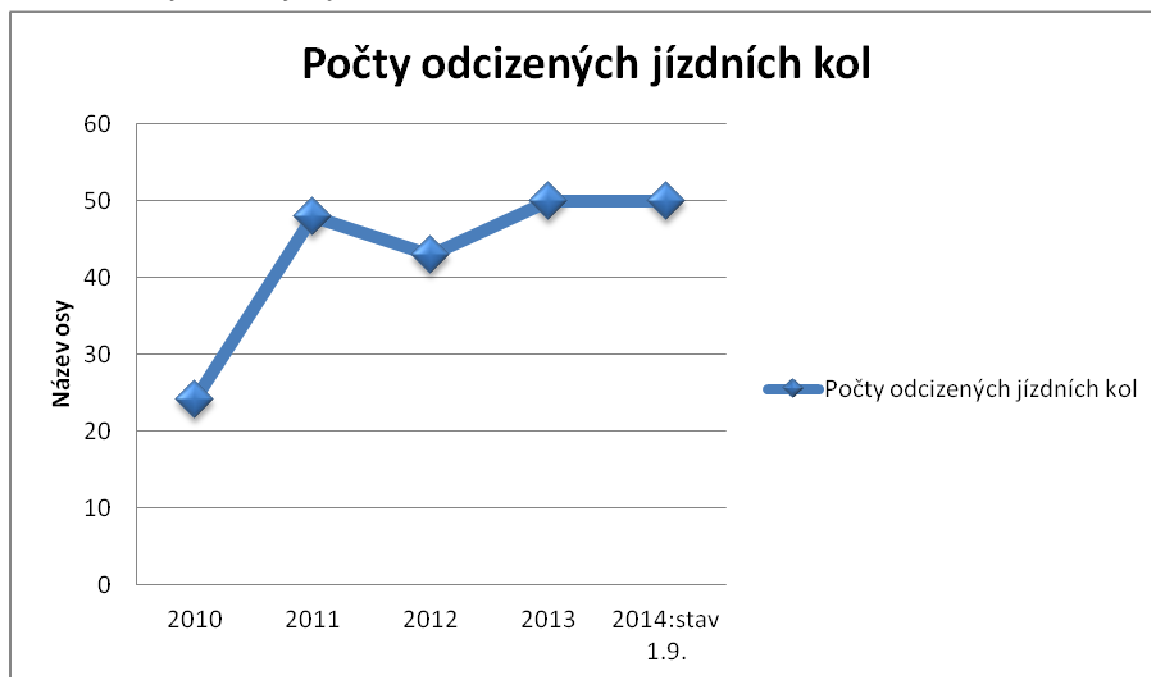
V okrese Opava byl zaznamenán nebývalý nárůst krádeží jízdních kol v období 1.1.2014 – 1.8.2014, kdy bylo odcizeno 301 ks. Ve stejném období roka 2013 pak bylo odcizeno 158 ks. Jedná se tedy o nárůst téměř 100%. Tyto údaje jsou neoficiální, pořizeny z vlastních zdrojů. Následující údaje pak analyzují stav přímo ve SO ORP Hlučín.

Tab. 132: Počty odcizených jízdních kol v územním obvodu OOP ČR Hlučín

Letopočet	Počty odcizených jízdních kol
2010	24
2011	48
2012	43
2013	50
2014: stav 1.9.	50

Zdroj: OOP ČR Hlučín

Graf 35: Počty odcizených jízdních kol v územním obvodu OOP ČR Hlučín

Zdroj: OOP ČR Hlučín

Tato situace a skokový nárůst krádeží jízdních kol by mohla spočívat ve snadném následném prodeji a v tom, že toto zcizené zboží je následně špatně dohledatelné. Tedy, že není jednotná koncepce značení jízdních kol. V současné době probíhá pod patronací MVČR na území ČR projekt forenzního značení jízdních kol, kdy MVČR se podílí ve značné míře i na finančních nákladech s tímto spojenými. Na tomto projektu se v současné době podílí i Městská Policie Hlučín a mohl by být námětem meziobecní spolupráce pro celé území SO ORP Hlučín.

IV. Finanční analýza

Pro zhodnocení financování oblasti bezpečnosti v jednotlivých obcích byly porovnávány výdaje obcí dle podkladů z rozpočtů obcí v časovém horizontu čtyř let. Podklady byly vypracovány na Obecních či Městských úradech jednotlivých obcí SO ORP Hlučín.

Tab. 133: Náklady obcí SO ORP Hlučín na Bezpečnost v letech 2010 – 2013

	Krizové řízení		Bezpečnost a veř.porádek		Požární ochrana		Součet	Přepočet na 1000 ob.
	Provozní	Kapitálové	Provozní	Kapitálové	Provozní	Kapitálové		
Bělá								668
2010	0	0	0	97 800	30 279	0	128 079	191 735
2011	0	0	0	0	60 920	0	60 920	91 198
2012	0	0	0	0	58 000	0	58 000	86 826
2013	0	0	0	99 900	228 700	57 900	386 500	578 593
Bohuslavice								1 668

2010	29 700	0	41 387	0	367 187	0	438 274	262 754
2011	0	0	171 874	0	307 264	0	479 138	287 253
2012	24 000	0	148 900	246 804	308 949	0	728 653	436 842
2013	803 874	0	85 859	87 927	314 510	0	1 292 170	774 682
Darkovice								1 340
2010	0	0	238 728	144 600	152 808	901 098	1 437 234	1 072 577
2011	0	0	406 628	798 500	289 128	4 977 512	6 471 768	4 829 677
2012	0	0	653 637	4 163 188	170 822	300 000	5 287 647	3 931 005
2013	0	0	338 796	1 050 671	482 837	1 302 000	3 174 304	2 368 853
Děhylov								678
2010	0	0	0	599 232	124 091	85 000	808 323	1 192 217
2011	0	0	0	43 100	95 780	0	138 880	204 838
2012	0	0	0	4 290 610	66 609	0	4 357 219	6 426 577
2013	0	0	0	0	115 240	0	115 240	169 971
Dobroslavice								737
2010	0	0	35 000	30 000	176 000	0	241 000	290 366
2011	0	200 000	45 000	30 000	177 000	0	452 000	613 297
2012	0	0	55 000	25 000	130 000	344 000	554 000	751 696
2013	0	288 000	35 000	188 000	130 000	400 000	1 041 000	1 412 483
Dolní Benešov								4 167
2010	0	0	89 150	0	319 808	905 297	1 314 255	315 396
2011	0	0	105 304	0	350 246	715 239	1 170 789	280 967
2012	0	0	86 300	0	391 888	779 067	1 257 255	301 717
2013	0	0	130 240	79 860	438 658	1 780 048	2 428 806	582 867
Hať								2 571
2010	0	0	162 870	0	287 919	1 581 581	2 032 370	790 498
2011	0	0	35 419	0	152 444	1 885 821	2 073 684	806 567
2012	0	0	33 973	0	217 502	0	251 475	97 812
2013	0	0	92 097	0	163 699	0	255 796	99 493
Hlučín								14 049
2010	0	0	7 428 424	960 280	1 354 464	298 998	10 042 166	714 796
2011	0	0	7 773 448	298 992	1 583 451	0	9 655 891	687 301
2012	0	0	7 564 829	359 640	2 227 488	88 776	10 240 733	728 930
2013	0	0	7 676 385	362 724	2 470 256	48 440	10 557 805	751 499
Kozmice								1 868
2010	5 000	0	75 000	120 000	50 000	0	250 000	133 833
2011	5 000	0	78 000	30 000	30 000	0	143 000	76 552
2012	10 000	0	73 000	50 000	70 000	0	203 000	108 672
2013	10 000	0	100 000	80 000	50 000	0	240 000	128 480
Ludgeřovice								4 753
2010	0	0	208 209	0	254 094	0	462 303	97 266

2011	0	0	304 881	0	204 549	0	509 430	107 181
2012	0	0	353 048	0	72 569	953 587	1 379 204	290 175
2013	0	0	214 805	0	181 396	0	396 201	83 358
Markvartovice								1 918
2010	0	0	0	0	486 000	0	486 000	253 389
2011	0	0	0	0	392 000	0	392 000	204 380
2012	0	0	0	0	348 000	0	348 000	181 439
2013	0	21 000	0	0	342 000	0	363 000	189 260
Příšt								2 098
2010	0	419 900	0	352 000	194 000	0	965 900	460 391
2011	15 200	327 780	0	0	142 729	0	485 709	231 510
2012	0	67 423	15 000	11 291	228 506	0	322 220	153 584
2013	0	0	15 404	0	313 374	0	328 778	156 710
Šilheřovice								1 596
2010	0	0	12 180	2 269 000	215 000	0	2 496 180	1 564 023
2011	0	0	108 173	0	269 169	0	377 342	236 430
2012	0	6 471 476	534 758	0	140 626	12 090	7 158 950	4 485 558
2013	0	565 614	83 753	46 783	145 000	1 304 000	2 145 150	1 344 079
Vřesina								1 537
2010	0	0	42 886	0	72 047	0	114 933	74 777
2011	0	0	21 300	161 089	294 537	0	476 926	310 297
2012	0	0	45 605	0	589 860	0	635 465	413 445
2013	617 402	0	18 000	150 758	380 510		1 166 670	759 057
Závada								582
2010	0	0	0	42 930	53 921	0	96 851	166 411
2011	0	0	0	12 240	42 446	0	54 686	93 962
2012	0	0	0	22 320	27 181	100 000	149 501	256 875
2013	0	0	0	32 815	34 546	0	67 361	115 741

Zdroj: Obecní úřady jednotlivých obcí, zpracování vlastní

Každá obec rozhoduje v samostatné působnosti o rozpočtových prioritách a to i v oblasti bezpečnosti. Do současné doby byly v rámci meziobecní spolupráce financovány zejména projekty a studie na proveditelnost cyklostezek v SO ORP Hlučín. V budoucnu by se spolupráce v této oblasti měla rozšířit na vypisování společných výběrových řízení pro zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v působnostech obcí, pro osazování místních komunikací bezpečnostními prvky, pro společné plánování preventivních aktivit a pro propojování území cyklostezkami, popř. jinou infrastrukturou. Výdaje jednotlivých obcí a navazující společné výdaje SO ORP Hlučín na bezpečnost se budou odvíjet zejména na základě reálných možností obecních rozpočtů a rozsahu získaných dotací s dotací EU, ČR, Moravskoslezského kraje či soukromých dárců.

6.1.3 Analýza rizik

Riziko, je nebezpečí vzniku události, které může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu a není ani nemožná, ani jistá. Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadů na dosažení cílů strategie. Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu.

Tab. 134: Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na bezpečnost a veřejný pořádek v obcích	4	5	20	mezi obecní spolupráce, sdružené nákupy, maximální využívání dotačních programů státu a kraje, tlak na změnu systému financování obcí, sponzorství	Obec zřizovatel, obec poskytovatel, poskytovatel služeb a aktivit, Stát - garant bezpečnosti
Nedostatek kapitálu na investice a vybavení	4	4	16	zajištění externích zdrojů, meziobecní spolupráce, střednědobé a dlouhodobé plánování	Obec, samostatně hospodařící subjekt
Udržitelnost projektů financovaných z fondů EU	3	5	15	dlouhodobé, efektivní a cílené plánování projektů, transparentní postup při realizacích projektů	Obec- investor Subjekty zapojené do realizací projektů
Organizační riziko					
Nezájem obcí o spolupráci	1	5	5	meziobecní spolupráce	Obce daného území
Nevhodný výběr společných aktivit	1	5	5	sestavení priorit a společné plánování aktivit meziobecní spolupráce	Obce daného území
Nedostatečná komunikace obcí a ostatních bezpečnostních složek	2	4	8	Pravidelné informační schůzky zástupců obcí s představiteli bezpečnostních složek	Obce daného území, bezpečnostní složky
Právní riziko					

Nevhodné změny legislativy	3	5	15	Tlak na zákonodárce Společný postup při návrhu změn zákonů	Obce daného území Svaz měst a obcí
Nevhodně uzavřené smlouvy	2	4	8	ověřování smluv nezávislymi arbitry	Obec zřizovatel, obec poskytovatel,
Technické riziko					
Nevyhovující či nedostatečné vybavení bezpečnostních složek	3	3	9	využití dotačních programů EU a jiných	Obec zřizovatel Stát, garant bezpečnosti
Věcné riziko					
Zvyšování kriminality a nehodovosti	4	5	20	efektivní propojení preventivních a represivních opatření, spolupráce obecních a státních orgánů	Stát, garant bezpečnosti Obec, zodpovědný subjekt
Nízká kvalita poskytovaných služeb a aktivit	2	3	6	Systematické vyhodnocování kvality a efektivity, meziobecní srovnání	Obec - základní samosprávný celek, poskytovatel služeb a aktivit
Nezájem občanů	3	3	9	informovanost veřejnosti, meziobecní spolupráce, zapojení občanů do aktivit obcí	Představitelé obcí daného území

Zdroj: Vlastní zpracování

V rámci regionu obcí SO ORP Hlučín se jeví největším bezpečnostním rizikem zvyšující se kriminalita a nehodovost v regionu. Obce mají snahu a potřebu tyto problémy řešit, ale brání jim v tom zejména nedostatečný přísun finančních prostředků a místy také složitá a ne zcela efektivní legislativa. Dalším rizikem je pak udržitelnost financování z projektů státu a EU. Je proto nutné s takto získanými prostředky nakládat efektivně a maximálně transparentně. V rámci meziobecní spolupráce se pak jeví jako maximálně efektivní spolu vytvářet programy na získávání těchto prostředků, společný postup při změnách legislativy a zapojení občanů napříč obcemi.

6.1.4 SWOT analýza

SWOT analýza je komplexní metoda kvalitativního hodnocení, kdy rozčleníme faktory rozvoje do čtyř skupin na silné a slabé stránky (vnitřní faktory), příležitosti a hrozby (vnější faktory), a to vždy z hlediska subjektu hodnocení. Pro správné uplatnění SWOT analýzy je klíčový fakt, že příležitosti a hrozby jsou definovány jako parametry prostředí, které nejsou pod přímou kontrolou místní správy a mají významné dopady na socio-ekonomický rozvoj regionu. Silné a slabé stránky jsou faktory alespoň částečně kontrolovatelné místní správou.

Tab. 135: SWOT analýza oblasti bezpečnosti v obcích a dopravě v ORP Hlučín

Silné stránky	Slabé stránky
Existence Městské policie, specializovaného pracoviště krizového řízení, složek IZS a PČR v jádrovém městě	Blížkost velkých měst zasažených kriminalitou
Fungující útvary dobrovolných hasičů ve všech obcích SO ORP Hlučín	Snížené počty policistů a z toho plynoucí nedostatečné preventivní represivní působení bezpečnostních složek přímo v terénu
Fungující orgány projednávající přestupky ve městech Hlučín a Dolní Benešov, v obcích Vřesina a Ludgeřovice a provázání veřejnoprávními smlouvami s ostatními obcemi	Rostoucí kriminalita
V SO ORP Hlučín se nevyskytují sociálně vyloučené lokality	Lokality s nedostatečně zajištěnou bezpečností chodců a cyklistů (cyklostezky vedoucí po hlavních silnicích)
Zájem obcí o meziobecní spolupráci v oblasti bezpečnosti	Neexistující koncepce odchyty toulavých zvířat
	Neexistující společná koncepce prevence kriminality a zajišťování veřejného pořádku pro SO ORP
Příležitosti	Hrozby
Možnost meziobecní spolupráce v oblastech společné Městské policie, budování cyklostezek, čipování psů, zřízení psiho útulku včetně sjednocení legislativy v oblasti značení psů	Zvyšování dopravní nehodovosti
Vytvoření společných programů prevence v oblasti BESIP a veřejného pořádku	Zvyšování kriminality
Využití dotačních programů pro rozvoj regionu v oblasti bezpečnosti	Snižování pocitu bezpečí občanů
Vypisování společných tendrů na nákup dopravních zařízení v obcích	Prohlubování nedostatku financí v obcích na zajišťování bezpečnosti
Koordinace zákonodárných iniciativ a jejich prosazování přes Svaz měst a obcí	Nekompetentní změny zákonů

Zdroj: Vlastní zpracování

Faktory uvedené ve SWOT analýze, vyplývají z dosud zpracovaných analýz k jednotlivým tématům. Je přínosem, že se představitelé obcí SO ORP Hlučín chtějí podílet na meziobecní spolupráci v oblasti a jsou si vědomi slabých i silných stránek, příležitostí a rizik, které určují možnosti spolupráce v tématu bezpečnost. Pro meziobecní spolupráci v SO ORP Hlučín je tedy potřebné využít příležitosti, společně eliminovat slabé stránky a ve spolupráci se svazem měst a obcí se co nejvíce vyhnout riziku hrozeb.

6.1.5 Souhrn výsledků analýz

Z provedených analýz vyplývá, že v problémových okruzích, které si starostové obcí vybrali v oblasti bezpečnosti k řešení, je potenciál k rozvoji a prohlubování meziobecní spolupráce.

Problémové okruhy „Ochrana života, zdraví a majetku občanů“ a to zejména se zaměřením na bezpečnost na silnicích obecně a poté se zvláštním zaměřením bezpečnost cyklistů a „veřejný pořádek“ se v řadě momentů protínají a na zlepšení stávajícího stavu budou navrhovány společné postupy. Bude to zejména větší spolupráce s Policií ČR, rozšiřování teritoria Městské Policie či zřízení nových Obecních Policií. Společné zavádění monitorovacích systémů, sjednocování Obecně závazných vyhlášek, společně koordinovaná oblast prevence, nákupy bezpečnostních zařízení, řešení odchytu a umístování toulavých psů, společný postup při využívání dotací EU, ČR a Moravskoslezského kraje, návrhy na změny legislativy apod.

Z výsledků analýz jednoznačně vyplývá, že ačkoli je stát hlavním garantem bezpečnosti, je mnoho kompetencí v této oblasti převedeno na základní samosprávné celky, tzn. obce. Stát tedy předpokládá, že zejména v oblasti zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, dohledu na dodržování pravidel občanského soužití, dohledu na dodržování obecně závazných předpisů obcí a dohledu nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích a dohledu bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, se budou obce aktivně podílet. Také je předpoklad, že obce samotné budou přispívat k ochraně bezpečnosti osob a majetku a budou se podílet na prevenci kriminality. V návrhové části je proto nutné najít mechanismy meziobecní spolupráce k zabezpečení i těchto oblastí. Důležitým předpokladem k nalezení těchto mechanismů je najít na tyto činnosti zdroje financování a posílit jimi rozpočty obcí.

6.2 Návrhová část pro téma bezpečnosti v obcích a dopravě

6.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma Bezpečnost v obcích a dopravě, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech pro téma Bezpečnost v obcích a dopravě.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Bezpečnost v obcích a dopravě.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců OO PČR Hlučín, Městské Policie Hlučín, MěÚ Hlučín a motivujícího starosty z území ORP a členů RT. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled pro téma Bezpečnost v obcích a dopravě.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

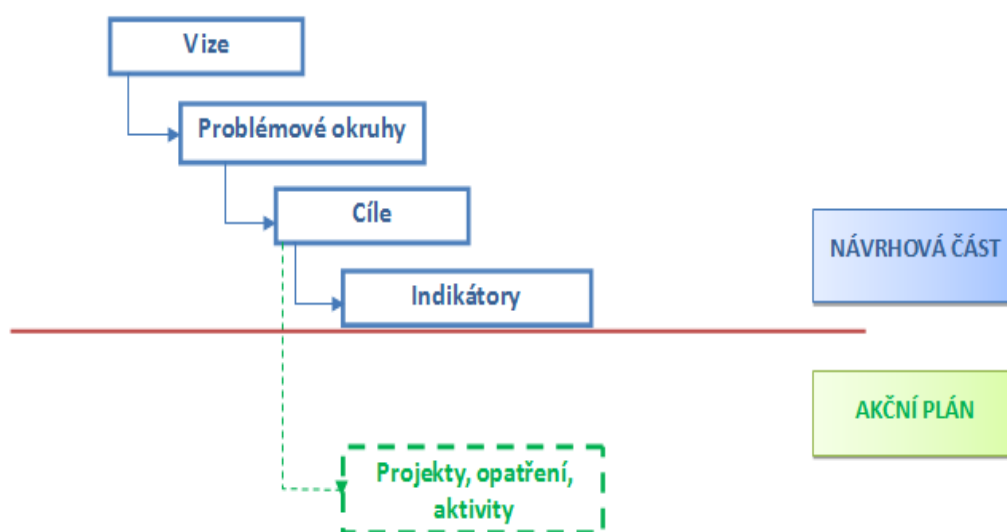
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Bezpečnost v obcích a dopravě. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím schématu:

Struktura problémových oblastí a cílů pro téma Bezpečnost v obcích a dopravě je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Bezpečnost v obcích a dopravě	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2
	<ul style="list-style-type: none"> Snižující se ochrana života, zdraví a majetku občanů v území 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečné zabezpečení veřejného pořádku v obcích
	cíl 1.1 - Vypsání společného výběrového řízení na dopravní zařízení pro zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích	cíl 2.1 - Vybudování monitorovacích systémů v obcích pro pořizování obrazových záznamů z veřejně přístupných míst
	cíl 1.2 – Vybudování části ucelené sítě cyklostezek	cíl 2.2 – Sjednocení OZV všech obcí na území SO ORP Hlučín o značení psů. Zavedení čipování nebo alternativního tetování. Vyřešení problému s odchylem a umístováním toulavých
	cíl 1.3 – Postupné pokrytí území SO ORP Hlučín Obecní nebo Městskou Policií	cíl 2.3 - Zavedení pravidelných setkání vedoucích představitelů bezpečnostních složek působících na území SO ORP Hlučín se starosty
		Cíl 2.4 - Vytvoření návrhů změn legislativy v oblasti zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obcích

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2 Vize a problémové okruhy

Společná vize za region Hlučínsko - ORP Hlučín a ORP Kravaře se zohledněním potřeb ORP Hlučín:

„Jeden za všechny, všichni za Hlučínsko“

Hlučínsko je modernizující se region, který si zachovává své tradiční hodnoty předávající se z generace na generaci. Historické pozadí našeho regionu přispívá k jedinečnosti mentality zdejších obyvatel, která se projevuje silnou pospolitostí, pracovitostí, pohostinností a velkou sounáležitostí s regionem. Tuto skutečnost si obyvatelé uvědomují a jsou na ni hrdi. Obce a města Hlučínska spolupracují v oblastech zaměřených na posilování regionálních tradic a zvyků, kultury, sportu, cestovního ruchu a celkové propagace a rozvoje regionu. Tato spolupráce je nadále rozvíjena také s příhraničními polskými partnerskými gminami.

Meziobecní spolupráce se nadále soustředí na zkvalitňování životního prostředí a posílení environmentální výchovy a osvětových aktivit. Společnými silami rozvíjíme fungující systém nakládání s bio-odpadem a dalšími sběrnými komoditami, a tím přispíváme ke zkvalitnění života občanů a šetříme nemalé finanční prostředky. Podporujeme rozvoj školních i mimoškolních aktivit v oblasti regionálních tradic, kultury, sportu a místního folklóru. Zvyšování kvality života občanů je zajišťováno napříč generacemi prostřednictvím komunitního plánování sociálních služeb, zvyšováním bezpečnosti v obcích i dopravě a realizací meziobecní spolupráce na úrovni Sdružení obcí Hlučínska. Náš region je vstřícný a přátelský ke všem skupinám obyvatel, mladým lidem, rodinám s dětmi i našim nejstarším spoluobčanům.

Problémové okruhy

Na základě provedené analýzy v oblasti bezpečnosti v SO ORP Hlučín byly řešitelským týmem v rámci projektu meziobecní spolupráce sestaveny tzv. „Problémové okruhy“ a ty pak následně představeny fokusní expertní skupině. Tyto problémové okruhy vycházejí především ze slabých stránek a ohrožení, které vyplývají z uskutečněné analýzy.

Cílem a posláním fokusní skupiny bylo:

- Ověřit závažnost navrhovaných problémových okruhů
- Doplnit, upřesnit a případně upravit formulace navržených problémových okruhů
- Navrhnout případně nové problémové okruhy, které vyžadují aktuální pozornost a následné řešení

Problémové okruhy navržené řešitelským týmem meziobecní spolupráce:

- Snižující se ochrana života, zdraví a majetku občanů v území
- Nedostatečné zabezpečení veřejného pořádku v obcích

Jednání fokusní skupiny se odehrálo dne 22. 9. 2014 za účasti motivujícího starosty ing. Kubuše, členů realizačního týmu meziobecní spolupráce, odborníků na bezpečnost a odborníka na regionální

rozvoj. Po zhodnocení významnosti a aktuálnosti problémových okruhů byl počet a znění problémových okruhů schválen. Byly přeformulovány a doplněny příčiny. Také došlo k doplnění a přeformulování návrhů řešení a důsledků, které by mohly nastat při neřešení problému.

▪ **Problémový okruh 1:**

Snižující se ochrana života, zdraví a majetku občanů v území

Při prvotním projednávání témat, kterými by se měla zabývat koncepce bezpečnosti pro SO ORP Hlučín, jsme s motivujícími starosty projektu meziobecní spolupráce „OBCE SOBĚ“ došli k závěru, že základním tématem by měla být bezpečnost na silnicích a dále pak bezpečnost cyklistů. Formulace problémového okruhu byla takto zvolena proto, aby se bylo možné věnovat v této oblasti co nejširšímu záběru podtémat a tedy, aby se toto téma neřešilo jen z pohledu BESIP, ale také z pohledu ochrany majetku, např. aby bylo možné navrhnout účast obcí na projektu MVČR týkajícího se forenzního značení jízdních kol. Tento projekt již se v současné době prostřednictvím Městské Policie realizuje v městě Hlučín. Nárůst krádeží jízdních kol je v SO ORP Hlučín markantní (viz tabulka č. 132 a graf č. 35 analytické části). Ještě k většímu nárůstu pak došlo v obvodu okres Opava, kde v loňském roce bylo v období do 1. 8., zcizeno 158 jízdních kol a v e stejném období roku letošního 301 jízdních kol.

Hlavním tématem v rámci cyklo-dopravy je ale budoucí spolupráce v budování cyklostezek a tím i k výraznému snížení nehodovosti cyklistů a tedy k ochraně jejich života, zdraví a majetku. Z analýz vychází, že pouze 2 % dopravních nehod cyklistů se přihodí na cyklostezkách nebo mimo komunikaci (viz tabulka č. 129 analytické části). V současné době 80 % cyklistických tras v SO ORP Hlučín vede po hlavních komunikacích a to i po silnicích 1. tříd.

Koncepce se také zabývá možnostmi meziobecní spolupráce v oblast BESIP obecně. Úkolem této spolupráce by mělo být snížit riziko nehodovosti a eliminovat v co největší míře příčiny dopravních nehod, jako jsou zejména vysoká rychlost, alkohol a agresivní způsob jízdy. V tomto ohledu je potřebné propojit preventivní působení obcí s preventivním a represivním působení bezpečnostních složek.

Fokusní skupině byly předloženy k danému tématu k projednání tyto příčiny, důsledky a návrhy řešení:

Příčiny snižující se ochrany života, zdraví a majetku občanů:

- Snižující se počty policistů
- Cyklotrasy vedoucí po komunikacích
- Nedostatečné pokrytí území Obecní Policií

Důsledky, které by mohly nastat v případě neřešení problému:

- Zvyšující se nehodovost
- Zvyšující se počty zraněných a usmrčených osob
- Zvyšující se škody na majetku

Návrhy řešení:

- Společný tendr obcí na dopravní zařízení a preventivní opatření

- Větší kontroly dodržování BESIP na silnicích
- Dobudování sítě cyklostezek
- Využívání dotačních programů EU, ČR, Moravskoslezského kraje

Po projednání fokusní skupinou byla přeformulována jedna příčina „snižující se stav policistů“ na „snížený stav policistů“, protože v letošním roce již, dle vyjádření velitele OOP ČR Hlučín npor. ing. Marzolla, k poklesu nedošlo a tabulkové stavy policistů mají zůstat stejné i v dalším období. Dále pak byly doplněny návrhy řešení.

Návrhy řešení po projednání fokusní skupinou:

- Společný tendr obcí na dopravní zařízení a preventivní opatření
- Větší kontroly dodržování BESIP na silnicích
- Dobudování sítě cyklostezek
- Využívání dotačních programů EU, ČR, Moravskoslezského kraje
- Společný tendr obcí na nasvětlení přechodů pro chodce
- Společný tendr na semaforey se zabudovaným kamerovým systémem a u tohoto využití dotace MVČR
- Postupné rozšiřování teritoria Městské Policie Hlučín, popř. zřízení nové Obecní Policie a postupné pokrytí SO ORP Hlučín těmito složkami
- Změna legislativy směrem ke zvýšení pravomocí obecní policie v oblasti BESIP
- Sjednocení preventivních opatření obcí a bezpečnostních sborů
- Změna legislativy. Znovu zavedení institutu verbálního útoku na úřední osobu.

▪ Problémový okruh 2:

Nedostatečné zabezpečení veřejného pořádku v obcích

Druhou základní oblastí, která má být v rámci koncepce řešena je oblast veřejného pořádku. Toto téma ze zákona o obcích a následných zákonů náleží k řešení obcím v tzv. samostatné působnosti a je to dle téhož zákona možný předmět činnosti meziobecní spolupráce. Starostové obcí řeší v této oblasti nejčastěji problémy s odchytem toulavých psů, a odkládání odpadů mimo vyhrazená místa. Ve většině obcí řeší také zabezpečování veřejného pořádku při kulturních, sportovních a jiných společenských akcích konaných na veřejném prostranství. V této oblasti se analýza zabývá možnou spoluprací obcí s Policií ČR, zřizování Obecních Policií či uzavírání veřejnoprávních smluv, kamerovými a jinými monitorovacími systémy, možnému využití soukromých bezpečnostních služeb a koncepcí odchytu a následného umístování toulavých zvířat.

Fokusní skupině byly předloženy k danému tématu k projednání tyto příčiny, důsledky a návrhy řešení :

Příčiny:

- Snižující se stavy Policistů a Nárůst trestné činnosti
- Nedostatek financí na zajišťování veřejného pořádku a na provoz Obecní Policie
- Neexistující koncepce značení, odchytu a umístování toulavých psů

Důsledky, které by mohly nastat v případě neřešení problému:

- Neřešení přestupkových jednání
- Zvyšující se počet míst s černými skládkami
- Zvyšující se výdaje obcí na úklid veřejných ploch
- Úrazy při odchytech a umístování zvířat, případné žaloby

Návrhy řešení:

- Čipování, tetování psů ve všech obcích SO ORP. Popř. Návrh zákona
- Pokrytí SO ORP Hlučín Obecní Policií
- Společný nákup mobilních a stálých monitorovacích systémů

Z jednání fokusní skupiny konaného dne 22. 9. 2014 vzešlo přeformulování a doplnění příčin. Byly také doplněny důsledky, které mohou nastat při neřešení a návrhy řešení.

Nově formulované příčiny, důsledky a návrhy řešení:**Příčiny:**

- Snížené se stavy Policistů a Nárůst trestné činnosti
- Nedostatek financí na zajišťování veřejného pořádku a provoz Obecní Policie
- Neexistující koncepce značení, odchyty a umístování toulavých psů
- Nedostatečná meziobecní spolupráce a spolupráce s Policií ČR

Důsledky, které by mohly nastat v případě neřešení problému:

- Neřešení přestupkových jednání
- Zvyšující se počet míst s černými skládkami
- Zvyšující se výdaje obcí na úklid veřejných ploch
- Úrazy při odchytech a umístování zvířat, případné žaloby
- Snižující se pocit bezpečí občanů
- Nedostatečné zajištění bezpečnostních opatření při konání různých obecních akcí konaných na veřejném prostranství

Návrhy řešení:

- Sjednocení OZV v SO ORP Hlučín o značení psů. Zavedení čipování nebo alternativního tetování. Motivovat občany ke změně značení psů úpravami místních poplatků ze psů.
- Zákonodárná iniciativa o zavedení čipování nebo tetování psů na území celé ČR
- Zřízení psiho útulku či záchytné stanice pro obce SO ORP Hlučín. Popř. rozšíření záchytné stanice Hlučín a uzavření veřejnoprávních smluv s obcemi.
- Postupné pokrývání území SO ORP Hlučín Obecní Policií
- Společný nákup mobilních, popř. stálých monitorovacích systémů a sjednocení softwaru těchto systémů v SO ORP Hlučín
- Zákonodárná iniciativa o prosazení možnosti používat zvukové a obrazové systémy k monitorování veřejných prostranství v rámci kompetencí obcí
- Podpora zákonodárných iniciativ Svazu měst a obcí v oblasti veřejného pořádku

- Podpora zákonodárné iniciativy o posílení pravomocí Obecní policie při zajišťování veřejného pořádku
- Zřízení pravidelných informačních setkání představitelů obcí a bezpečnostních složek

Závěrečné shrnutí problémových okruhů:

Z výše uvedených problémových okruhů navržených realizačním týmem a následně projednaných a schválených fokusní skupinou vyplývá, že v oblasti bezpečnosti by se SO ORP Hlučín měl zaměřit na řešení problému:

1. Ochrana života, zdraví a majetku občanů
2. Veřejný pořádek v obcích

První problémový okruh je řešen zejména z pohledu zajištění bezpečnosti a plynulosti silniční dopravy, se zvláštním zaměřením na cyklo-dopravu. Druhý okruh pak řeší veřejný pořádek jako celek a zejména se zabývá tématy značení a umístování toulavých psů a zajišťování akcí na veřejném prostranství. Byly zhodnoceny příčiny vzniku problémů, důsledky jejich neřešení a byla navržena řešení k odstranění příčin, případně zmírnění následků.

6.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Snižující se ochrana života, zdraví a majetku občanů
Cíl 1.1	Vypsání společného výběrového řízení na dopravní zařízení pro zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích
Popis cíle	Obce na území SO ORP Hlučín umísťují dopravní značení a dopravní zařízení zejména na místních komunikacích samostatně, zejména s ohledem na požadavky občanů v dané obci a aktuálních změn dopravní infrastruktury. Ambicí tohoto cíle je vytvořit odborně a v souladu s platnou legislativou ucelený přehled aktuálních požadavků na změny, popř. doplnění dopravního značení a dopravních zařízení ve všech obcích SO ORP Hlučín a poté vypsání výběrového řízení pro celou oblast. Tímto chceme dosáhnout zejména snížení ceny na jednotlivá zařízení, nebo-li úsporu finančních prostředků pro obce. Obce by při financování tohoto projektu měly také využít dotací MVČR. Jedná se v první fázi zejména o nasvětlení přechodů pro chodce na nejvytíženějších komunikacích a ve vytipovaných místech, kde přecházejí vozovku děti. Dále pak o zařízení, která budou upozorňovat řidiče na překročení rychlosti, popř. je donutí rychlost snížit (inforadary, semaforey, retardéry).
Hlavní opatření	A.1 Právní opatření <ul style="list-style-type: none"> • Vypracování odborného stanoviska k výběrovému řízení

	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnání požadavků obcí s platnou legislativou, zejména se zákonem 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích • Řádné schvalovací řízení <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovnání nákladů na jednotlivá zařízení v jednotlivých obcích • Porovnání nabídkových cen jednotlivých dodavatelů zařízení • Vyhodnocení možností získání dotací MVČR, popř. financování s jiných dotačních titulů ČR nebo EU. <p>B.1 Nastavení parametrů výběrového řízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dohoda obcí o prioritách při výběru dodavatele • Určení termínů dodávek a nainstalování jednotlivých zařízení <p>C.1 Zpracování požadavků pro umístění dopravního značení a zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytipování konkrétních míst a odborné zpracování požadavků obcí • Určení koordinátora a zadavatele výběrového řízení • Dodání konkrétních požadavků zpracovateli zadávacího řízení <p>C.2 Výběr dodavatele</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadání společného výběrového řízení • porovnání zkušenosti obcí s potencionálními dodavateli
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Zrealizování společného tendru
Správce cíle	Starosta obce Děhylov

Problémový okruh 1	Snižující se ochrana života, zdraví a majetku občanů
Cíl 1.2	Vybudování části ucelené sítě cyklostezek
Popis cíle	<p>Z analytické části dokumentu jasně vyplývá, že z celkového počtu dopravních nehod cyklistů se pouze 2% stanou na stezkách pro cyklisty. Z tohoto je zřejmé, že chceme-li snížit nehodovost a chránit tak život, zdraví a majetek této cílové skupiny, mělo by být naší snahou vybudovat efektivně využitelnou a bezpečnou síť cyklostezek v území. Stávající cyklostezky vedou často po silnicích a to i po silnicích 1. Třídy. Vzhledem k rozmachu cyklo dopravy je plnění tohoto cíle důležitým aspektem bezpečnosti. Cyklo doprava se stává častým prostředkem pro dojezd do zaměstnání, škol a také při sportovních a rekreačních aktivitách.</p> <p>S rozvojem elektrokol také dochází k nárůstu počtu cyklistů seniorů. Vzhledem k reálným možnostem není cíl nazván „dobudování sítě cyklostezek“, ale jen vybudování ucelené části. Na území SO ORP Hlučín nejsou dořešeny výkupy pozemků pro budování cyklostezek a obce na tuto aktivitu nemají dostatek finančních prostředků. Proto je ambicí tohoto cíle zejména vybudovat stezky nebo cyklopruhy v místech s nejhustším provozem a navázat na hlavní stezky č. 5 – Jantarová stezka a č. 55 Slezská Magistrála. A také vybudovat cyklo obchvat kolem obce Bělá, která se stala významným turistickým místem regionu a kde zejména v letních měsících dojíždí velké množství cyklistů. V nedávné minulosti se podařilo vytvořit ucelený systém cyklostezek okolo obce Darkovice, lze tedy čerpat ze zkušeností představitelů této obce.</p>
Hlavní opatření	A.1 Právní analýza

	<ul style="list-style-type: none"> • Vypracování analýzy právních možností pro získání pozemků od soukromých vlastníků <p>B.1 Ekonomická opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření rozpočtů na vybudování jednotlivých úseků cyklostezek • Finanční analýza efektivity vynaložených prostředků již vybudovaných úseků a hledání možnosti úspor • Zpracování žádostí o dotace z prostředků MPMR ČR, Moravskoslezského kraje a projektů EU (Phare, Intereger, Leader, nové projekty) <p>C.1 Budování sítě cyklostezek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určení priorit budování jednotlivých úseků • Spolupráce se sousedním ORP Kravaře a s městem Ostrava • Využití zpracovaných projektů <p>C.2 Výběr dodavatele</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určení priorit pro výběrová řízení • Dohled nad transparentností výběrového řízení a samotné realizace projektů • Využití zkušeností obcí se zhotoviteli již vybudovaných úseků
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudované cyklostezky
Správce cíle	Starosta obce Darkovice

Problémový okruh 1	Snižující se ochrana života, zdraví a majetku občanů
Cíl 1.3	Postupné pokrytí území SO ORP Hlučín Obecní nebo Městskou Policií
Popis cíle	Na území SO ORP Hlučín v současné době působí pouze Městská Policie Hlučín a tato má uzavřeny veřejnoprávní smlouvy o působení na území obcí Kozmice a Dobroslavice. Obecní Policie by mohla na území obcí výraznou měrou přispět k většímu pocitu bezpečí občanů, k prevenci kriminality v obci, k ochraně bezpečnosti osob a majetku, k dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu a tím ke snížení nehodovosti a následků dopravních nehod v obcích. Tento cíl zahrnuje také opatření pro druhý problémový okruh řeší i problematiku zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Při pokrývání území je nutné zvážit efektivitu různých variant, tj. zřízení nových Obecních Policií nebo uzavření veřejnoprávních smluv s již existující Městskou Policií Hlučín, popř. na okrajích území ORP zvážit variantu uzavření veřejnoprávních smluv s MP Ostrava nebo MP Kravaře.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vypracování právních analýz veřejnoprávních smluv • Projednání a schválení přijatých opatření zastupitelstvy obcí • Projednání uzavřených veřejnoprávních smluv ve správním řízení o udělení souhlasu Krajským úřadem <p>B.1 Ekonomická analýza</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Vyčíslení nákladů na zřízení Obecních Policií v jednotlivých obcích • Vyčíslení nákladů pro obce při uzavření veřejnoprávní smlouvy s jádrovým městem Hlučínem (model metropolitní Policie) • Vyčíslení nákladů pro obce na okrajích SO ORP při uzavření veřejnoprávní smlouvy se sousedícími městy, které mají zřízení MP • Vyčíslení nákladů pro zřízení další Obecní Policie na území SO ORP a propojení území veřejnoprávními smlouvami ze dvou jádrových míst <p>B.1 Nastavení parametrů pokrývání území</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovnání nákladů jednotlivých variant řešení • Určení ekonomicky nejefektivnějšího způsobu zavedení opatření <p>C.1 Realizace pokrývání území</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postupné pokrývání území dle aktuálních potřeb jednotlivých obcí • Postupné navyšování počtu strážníků v území na cílový stav 30 osob • Vybudování služebny Obecní Policie v obci, kde bude tato zřízena • Rozšíření prostorů služebny Městské Policie Hlučín • Vybudování základního zázemí pro činnost strážníků v obcích, kde budou působit na základě veřejnoprávních smluv
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet obcí pokrytých obecní Policií
Správce cíle	Starosta obce Kozmice

Problémový okruh 2	Nedostatečné zabezpečení veřejného pořádku v obcích
Cíl 2.1	Vybudování monitorovacích systémů v obcích pro pořizování obrazových záznamů z veřejně přístupných míst
Popis cíle	<p>V současné době jsou na území SO ORP Hlučín provozovány 3 stálé monitorovací systémy veřejně přístupných míst.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1, Ve městě Hlučín – kamerový systém MP Hlučín 2, V obci Ludgeřovice – kamerový systém spravován Policií ČR 3, V obci Šilheřovice – kamerový systém monitorující tok potoka v rámci protipovodňových opatření <p>Ambicí tohoto cíle je v rámci meziobecní spolupráce v obcích, které budou chtít monitorovat svá veřejná prostranství na území SO ORP Hlučín, vybudovat softwarově kompatibilní monitorovací systémy. Kompatibilitnost by měla být též zaručena se systémem OO PČR Hlučín a Městskou Policií Hlučín. Pro meziobecní spolupráci v oblasti veřejného pořádku pak také zakoupit z rozpočtu sdružení obcí Hlučínska jeden mobilní monitorovací systém a několik fotopastí. Tyto prostředky by pak využívaly všechny obce dle aktuální potřeby. Aby mohly být data s těchto systémů využívána jako důkazy při přestupkovém a trestním řízení je nutné, aby nedocházelo k rozporům s legislativou, zejména se zákonem č. 101/2000 Sb. O ochraně osobních údajů.</p>
Hlavní opatření	A.1 Právní analýza

	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření právní analýzy pro monitoring veřejných ploch v obcích • Vytvoření smluv pro využití mobilního kamerového systému a fotopastí ve všech obcích SO ORP Hlučín • Vytvoření smluv s bezpečnostními složkami, které mohou provozovat monitorovací systémy <p>B.1 Ekonomická opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření rozpočtů na vybudování systémů v jednotlivých obcích • Vytvoření rozpočtu pro nákup společných zařízení • Zadání společného poptávkového řízení pro všechny obce • Využití dotačních programů MVČR <p>C.1 Budování monitorovacích systémů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odborně zkoordinovat požadavky obcí a bezpečnostních složek • Vyřešit technické otázky umístění kamer a přenosu do centrálního serveru • V obcích vytvořit podmínky pro vybudování serveru a maximálního zabezpečení osobních údajů získaných monitoringem <p>C.2 Výběr dodavatele</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obce ve spolupráci s bezpečnostními složkami musí vybrat dodavatele a následného správce zařízení, který garantuje zabezpečení osobních údajů v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. • Společně určit priority hlavních kritérií výběrového řízení (cena, pověst firmy, garance, certifikáty k manipulaci s osobními daty) • Využití zkušeností obce Ludgeřovice a města Hlučín
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet kamerových systémů v obcích
Správce cíle	Starosta obce Ludgeřovice

Problémový okruh 2	Nedostatečné zabezpečení veřejného pořádku v obcích
Cíl 2.2	Sjednocení OZV všech obcí na území SO ORP Hlučín o značení psů. Zavedení čipování nebo alternativního tetování. Vyřešení problému s odchytom a umístováním toulavých psů
Popis cíle	Na území SO ORP Hlučín má OZV o značení psů čipováním nebo tetováním pouze obec Ludgeřovice a záchytnou stanici má pouze město Hlučín. Do této záchytné stanice umísťuje odchycené psy MP Hlučín, ale pouze ze svého území a z území obcí, se kterými má uzavřenu veřejnoprávní smlouvu. Obec Píšť a Dobroslavice mají smlouvu o odchytu se psím útulkem v Opavě. Tyto smlouvy se však jeví jako ekonomicky nevýhodné a neefektivní. Ambicí tohoto cíle je v SO ORP Hlučín sjednotit legislativu o značení psů a mít pro všechny obce zajištěnou stálou službu odchytu a místo k umístování toulavých psů. Pokud bude vybudován útulek nebo odchytová stanice s dostatečnou kapacitou, pak je možné nabídnout službu odchytu a umístování toulavých psů také obcím sousedního SO ORP Kravaře a také ba se toto zařízení mohlo využívat komerčně, např. jako psí hotel.
Hlavní opatření	A.1 Právní opatření

	<ul style="list-style-type: none"> • Vypracování jednotné OZV pro všechny obce o značení psů • Uzavření veřejnoprávních smluv upravující odchyt a umístování odchycených zvířat na územích jednotlivých obcí • Vyřešit právní otázku vlastnictví a spravování zřízeného útulku nebo odchytové stanice <p>B.1 Ekonomická opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekonomická motivace občanů systémem místních poplatků ze psů tak, aby byli zvýhodněni majitelé čipovaných psů • Vytvoření ekonomické rozvahy pro zřízení a následného provozování společného útulku • Vytvoření ekonomické rozvahy o rozšíření záchytné stanice Hlučín a uzavření veřejnoprávních smluv s Městskou Policií Hlučín • Zvážit možnosti komerčního využití nově vzniklého útulku a tím co nejvíce eliminovat ekonomické výdaje obcí <p>C.1 Výběr nejvýhodnější varianty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybrat reálnou a pro všechny obce výhodnou variantu řešení odchytu a umístování toulavých zvířat • Vytipovat vhodný objekt, popřípadě postavit objekt nový • Vytvořit projekt a zrealizovat úpravu, popřípadě vybudování tohoto zařízení • Vybrat realizátora opatření ve transparentním výběrovém řízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet OZV řešících značení psů • Zřízení útulku a odchytové služby pro všechny obce
Správce cíle	Starosta obce Vřesina

Problémový okruh 1	Nedostatečné zabezpečení veřejného pořádku v obcích
Cíl 2.3	Zavedení pravidelných setkání vedoucích představitelů bezpečnostních složek působících na území SO ORP Hlučín se starosty obcí
Popis cíle	Ambicí tohoto cíle je, aby zejména Policie ČR byla informována o chystaných kulturních, sportovních a společenských akcích konaných na veřejných prostranstvích v obcích a také o aktuálních bezpečnostních problémech z pohledu představitelů obcí. Cílem těchto schůzek by pak měl být koordinovaný postup obcí a bezpečnostních složek při řešení aktuálních problémů na území SO ORP Hlučín v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti v obcích. Také by se na schůzkách měly konzultovat a vytvářet společná opatření v oblasti prevence.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření koordinačních dohod mezi obcemi a Policií ČR <p>B.1 Ekonomická opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Možné příspěvky obcí na realizaci jednotlivých opatření <p>C.1 Realizace schůzek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybrat optimální časový interval schůzek • Najít vhodný prostor pro realizaci schůzek • Nastavení mechanismu, které složky budou na jednotlivá setkání přizvány

Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> Počet uzavřených koordinačních dohod
Správce cíle	Vedoucí obvodního oddělení PČR Hlučín

Problémový okruh 2	Nedostatečné zabezpečení veřejného pořádku v obcích
Cíl 2.4	Vytvoření návrhů změn legislativy v oblasti zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obcích
Popis cíle	Ambicí tohoto cíle je vypracovat návrh opatření změn legislativy v oblasti samostatné působnosti obcí při zabezpečování veřejného pořádku a obecně bezpečnosti v obcích. Tento návrh pak předložit Svazu měst a obcí k posouzení a prosazování na parlamentní úrovni. Jde o to, najít míru a jasný mechanismus podílu obcí, jako samosprávného celku a státu jako hlavního garanta bezpečnosti při řešení bezpečnostních otázek. Popřípadě přenesení části možností nebo povinností při zabezpečování veřejného pořádku a bezpečnosti obecně na vyšší územně samosprávné celky a to nejen jako na správní orgány jednající v přenesené působnosti, ale i jako suverénní instituci, mající v této oblasti výkon oprávnění působnosti samostatné. V úvahu by měla být i varianta přenesení některých pravomocí a povinností na obec s rozšířenou působností.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> Zpracování právního rozboru zákona o obcích a dalších příslušných zákonů v oblasti samostatné působnosti obcí a jiných možností zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku Zpracování analýzy současného právního mechanismu a definování povinností a oprávnění obcí při zabezpečování veřejného pořádku a bezpečnosti obecně Zpracovat do analýz právní názory starostů obcí na tuto problematiku <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> Vyčíslení ekonomických nákladů obcí na zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku Vyčíslení reálných možností obcí v závislosti na počtu obyvatel provozovat Obecní policii nebo být stranou veřejnoprávní smlouvy s obcí mající tuto instituci zřízenou Najít možné úspory a zefektivnění vynaložených nákladů obcí na bezpečnost Vyčíslit náklady na více variant rozdělení kompetencí v oblasti zabezpečování veřejného pořádku a bezpečnosti mezi státem, krajem, střediskovou obcí a obcí <p>C.1 Vytvoření návrhů</p> <ul style="list-style-type: none"> Posouzení analýz Zpracování efektivních a reálně prosaditelných změn legislativy Předložení těchto změn Svazu měst a obcí k prosazování na parlamentní úrovni
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> Počet obcí zapojených do procesu zákonodárné iniciativy
Správce cíle	Tajemník MAS Hlučínsko

6.2.4 Indikátory

Indikátory výstupu:

Cíl	Vypsání společného výběrového řízení na dopravní zařízení pro zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	ZREALIZOVÁNÍ SPOLEČNÉHO TENDRU		
Měrná jednotka	Splněno / nesplněno		
Správce měřítka	starosta Děhylova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Pro zajištění zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích je vhodné na tyto nainstalovat nové bezpečnostní prvky. Zejména s ohledem na zatížení komunikací a míře rizik v jednotlivých místech. Při společném zadání je sledována koncepčnost umístování těchto bezpečnostních zařízení a úspora nákladů pro obce. Indikátor sleduje počet obcí, které se zapojí do společného projektu.		
Metodika a výpočet:	Splněno / nesplněno		
Zdroj čerpání dat:	Vyhodnocovací zprávy obcí		

Cíl	Vybudování části ucelené sítě cyklostezek		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	VYBUDOVANÉ CYKLOSTEZKY		
Měrná jednotka	kilometr		
Správce měřítka	Vedoucí odboru dopravy města Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		35	50
Skutečnost	15		
Popis měřítka:	Pro zvýšení bezpečnosti a snížení nehodovosti cyklistů je nutné vybudovat využitelnou a bezpečnou síť cyklostezek. Obce by se měly snažit zejména propojit stávající stezky s novými úseky a prioritně budovat úseky kolem hlavních silničních tahů. Indikátor umožňuje sledovat počet kilometrů nově zbudovaných cyklostezek v území.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný výpočet zkolaudovaných úseků cyklostezek		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy o kolaudačních rozhodnutích stavebního úřadu Hlučín		

Cíl	Postupné pokrytí území SO ORP Hlučín Obecní nebo Městskou Policií		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	POČET OBCÍ POKRYTÝCH OBEČNÍ POLICIÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí strážník městské policie Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	12
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Pro zajištění lepšího pocitu bezpečí občanů, k dohledu na bezpečnost a plynulost v dopravě, k prevenci kriminality a k zajišťování místních zále-		

	žítostí veřejného pořádku je vhodnou alternativou pro obce zřízení vlastní obecní policie nebo uzavření veřejnoprávní smlouvy s obcí, kde je tento orgán obce zřízen. Indikátor umožňuje sledovat počet obcí, které budou zajišťovat místní záležitosti veřejného pořádku obecní policií. Cílem je, aby se pokrylo co nejvíce obcí na území ORP. Indikátor umožňuje sledovat plnění tohoto cíle.
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet obcí pokrytých městskou policií
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy městské policie pro MVČR

Cíl	Vybudování monitorovacích systémů v obcích pro pořizování obrazových záznamů z veřejně přístupných míst		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	POČET KAMEROVÝCH SYSTÉMŮ V OBCÍCH		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Velitel OOP ČR Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	15
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Pro zajištění větší bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku v obcích. Pro prevenci, odhalování a následné objasňování protiprávních jednání je vhodné monitorovat vybraná veřejná prostranství a příjezdy do obcí kamerovými systémy. Indikátor sleduje počet obcí, mající zřízeny takový monitoring. S tím, že je vhodné zapojit všechny obce s podmínkou citlivého určení míst k monitoringu, tak aby nebylo porušeno právo občanů na ochranu soukromí a osobních dat.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet kamerových systémů		
Zdroj čerpání dat:	Evidence PČR		

Cíl	Sjednocení OZV všech obcí na území SO ORP Hlučín o značení psů. Zavedení čipování nebo alternativního tetování. Vyřešení problému s odchylem a umístováním toulavých psů		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	POČET OZV ŘEŠÍCÍCH ZNAČENÍ PSŮ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta Vřesiny		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	15
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Pro zajištění přehledného systému evidence odchycených psů na území ORP je nutné zavést jednotný systém značení. Indikátor umožňuje sledovat počet obcí, které vydají příslušný obecně závazný předpis.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí s platnou OZV o značení psů čipováním		
Zdroj čerpání dat:	Usnesení zastupitelstev obcí		

Cíl	Sjednocení OZV všech obcí na území SO ORP Hlučín o značení psů. Zavedení čipování nebo alternativního tetování. Vyřešení problému s odchylem a umístováním toulavých psů		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	ZŘÍZENÍ ÚTULKU A ODCHYTOVÉ SLUŽBY PRO VŠECHNY OBCE		
Měrná jednotka	Splněno / nesplněno		

Správce měřítka	starosta Vřesiny		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ne	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Pro vyřešení problémů s odchyt a umístováním toulavých psů je nutné zřídit útulek s dostatečnou kapacitou a stálou službou pro odchyt. Indikátor umožňuje sledovat, je – li toto opatření zrealizováno a obcím tak odpadá řešení tohoto problému samostatně a ne vždy podle právně správně.		
Metodika a výpočet:	Splněno / nesplněno		
Zdroj čerpání dat:	Usnesení zastupitelstev obcí		

Cíl	Zavedení pravidelných setkání vedoucích představitelů bezpečnostních složek působících na území SO ORP Hlučín se starosty obcí		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	POČET UZAVŘENÝCH KOORDINAČNÍCH DOHOD		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Velitel OOP ČR Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Pro zajištění součinnosti Policie ČR a obcí v oblastech zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku na území obcí je nutná vzájemná informovanost o chystaných akcích a rozdělení kompetencí při zajišťování veřejného pořádku. Indikátor sleduje počet uzavřených koordinačních dohod a jejich pozitivní efekty.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet uzavřených koordinačních dohod mezi Policií ČR a obcemi		
Zdroj čerpání dat:	Evidence PČR		

Cíl	Vytvoření návrhů změn legislativy v oblasti zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obcích		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO PROCESU ZÁKONODÁRNÉ INICIATIVY		
Měrná jednotka	Splněno / nesplněno		
Správce měřítka	Tajemník MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Pro lepší vymezení kompetencí státních orgánů, orgánů kraje a samospráv obcí v oblasti zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku je nutné sesbírat podněty ke zlepšení současného stavu, vymezení kompetencí a metodiky financování v této oblasti. Indikátor umožňuje sledovat počet obcí aktivně se zapojujících do tohoto procesu.		
Metodika a výpočet:	Splněno / nesplněno		
Zdroj čerpání dat:	Evidence MAS		

Indikátory výsledku:

Problémový okruh	Snižující se ochrana života, zdraví a majetku občanů		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	POČET A NÁSLEDKY DOPRAVNÍCH NEHOD V OKRESE		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí dopravního odboru města Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1000	900
Skutečnost	1113		
Popis měřítka:	Pro zajištění ochrany života, zdraví a majetku občanů je nutné přijmout souhrn preventivních a represivních opatření, aby se snížil počet a následky dopravních nehod. Indikátor umožňuje sledovat jestli přijatá opatření vedou k dosažení tohoto cíle.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet dopravních nehod, usmrcených osob, zraněných osob a souhrnné škodě na majetku.		
Zdroj čerpání dat:	Roční výkazy DI PČR		

Problémový okruh	Snižující se ochrana života, zdraví a majetku občanů		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	POČET PROTIPRÁVNÍCH ČINŮ POŠKOZUJÍCÍCH ŽIVOT, ZDRAVÍ A MAJETEK OBČANŮ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí strážník městské Policie Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1000	900
Skutečnost	1064		
Popis měřítka:	Pro zajištění ochrany života, zdraví a majetku občanů je nutné přijmout souhrn preventivních a represivních opatření, aby se snížil počet protiprávních činů poškozujících život, zdraví a majetek občanů. Indikátor umožňuje sledovat jestli přijatá opatření vedou k dosažení tohoto cíle.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet dopravních nehod, usmrcených osob, zraněných osob a souhrnné škodě na majetku.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence Policie ČR, Roční výkazy MP pro MVČR, výkazy přestupkových komisí obcí		

Problémový okruh	Nedostatečné zabezpečení veřejného pořádku v obcích		
Číslo indikátoru	11		
Název indikátoru	POČET OBCÍ SPOLUPRACUJÍCÍCH NA SJEDNOCOVÁNÍ LEGISLATIVY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Tajemník MAS Hlučínsko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění cílů tohoto problémového okruhu je nutné, aby obce spolupracovaly na sjednocování obecně závazné legislativy a koordinačních		

	dohod v rámci území ORP Také jde o aktivní podíl starostů obcí na přípravě legislativních návrhů pro Svaz měst a obcí. Indikátor umožňuje sledovat počet obcí zapojených do těchto procesů.
Metodika a výpočet:	Počet podaných námětů k diskuzi o změnách legislativy.
Zdroj čerpání dat:	zprávy ze zasedání MAS

Problémový okruh	Nedostatečné zabezpečení veřejného pořádku v obcích		
Číslo indikátoru	12		
Název indikátoru	POČET OBCÍ REALIZUJÍCÍCH CÍLE K OCHRANĚ VEŘEJNÉHO POŘÁDKU V OBCÍCH		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí strážník městské Policie Hlučín		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	15
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Pro kvalitnější zajištění veřejného pořádku v obcích je nutné, aby se obce aktivně podílely na realizaci cílů tohoto problémového okruhu. Jde o konkrétní přijatá opatření obcí v samostatné působnosti a v rámci meziobecní spolupráce. Zejména o zavedení monitorovacích systémů, aktivní spolupráci s bezpečnostními složkami, přijetí OZV o čipování psů a zřízení útulku pro psy.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které přijaly opatření v jednotlivých oblastech		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obcí		

6.3 Pravidla pro řízení strategie

6.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se bude se schválenou strategií pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění. a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení. Po dohodě realizačního týmu s motivujícími starosty bude manažer strategie a následně celá řídící skupina ustavena na druhém oficiálním setkání.

Složení řídící skupiny
Starosta obce Děhylov
Starosta obce Darkovice
Starosta obce Kozmice
Starosta obce Ludgeřovice
Starosta obce Vřesina
Vedoucí obvodního oddělení PČR Hlučín
Vedoucí odboru dopravy města Hlučín
Vedoucí právního odboru města Hlučín
Vedoucí strážník městské policie Hlučín
Tajemník MAS Hlučínsko

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Vypsání společného výběrového řízení na dopravní zařízení pro zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích	Starosta obce Děhylov
1.2.	Vybudování části ucelené sítě cyklostezek	Starosta obce Darkovice
1.3.	Postupné pokrytí území SO ORP Hlučín Obecní nebo Městskou Policií	Starosta obce Kozmice
2.1.	Vybudování monitorovacích systémů v obcích pro pořizování obrazových záznamů z veřejně přístupných míst	Starosta obce Ludgeřovice
2.2.	Sjednocení OZV všech obcí na území SO ORP Hlučín o značení psů. Zavedení čipování nebo alternativního tetování. Vyřešení problému s odchylem a umístováním toulavých psů	Starosta obce Vřesina
2.3.	Zavedení pravidelných setkání vedoucích představitelů bezpečnostních složek působících na území SO ORP Hlučín se starosty obcí	Vedoucí obvodního oddělení PČR Hlučín
2.4.	Vytvoření návrhů změn legislativy v oblasti zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obcích	Předseda MAS Hlučínsko

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	ZREALIZOVÁNÍ SPOLEČNÉHO TENDRU	Starosta Obce Děhylov
2.	VYBUDOVANÉ CYKLOSTEZKY	Vedoucí odboru dopravy města Hlučín
3.	POČET OBCÍ POKRYTÝCH OBECNÍ POLICIÍ	Vedoucí strážník městské policie Hlučín
4.	POČET KAMEROVÝCH SYSTÉMŮ V OBCÍCH	Velitel OOP ČR Hlučín

5.	POČET OZV ŘEŠÍCÍCH ZNAČENÍ PSŮ	Starosta obce Vřesina
6.	ZŘÍZENÍ ÚTULKU A ODCHYTOVÉ SLUŽBY PRO VŠECHNY OBCE	Starosta obce Vřesina
7.	POČET UZAVŘENÝCH KOORDINAČNÍCH DOHOD	Velitel OOP ČR Hlučín
8.	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO PROCESU ZÁKONODÁRNÍ INICIATIVY	Tajemník MAS Hlučínsko
9.	POČET A NÁSLEDKY DOPRAVNÍCH NEHOD V OKRESE	Vedoucí dopravního odboru města Hlučín
10.	POČET PROTIPRÁVNÍCH ČINŮ POŠKOZUJÍCÍCH ŽIVOT, ZDRAVÍ A MAJETEK OBČANŮ	Vedoucí strážník městské Policie Hlučín
11.	POČET OBCÍ SPOLUPRACUJÍCÍCH NA SJEDNOCOVÁNÍ LEGISLATIVY	Vedoucí právního odboru města Hlučín

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Přehled hlavních odpovědností v procesu implementace strategie:

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	Průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

System změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími faktory (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak také vnitřními faktory (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie). Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.2 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok¹³. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

¹³ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018		
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	
Akční plán na r. 2016															
Příprava		■													
Realizace			■												
Vyhodnocení									■						
Akční plán na r. 2017															
Příprava					■										
Realizace								■							
Vyhodnocení													■		

Cíle definované ve strategii:

- 1.1. Vypsání společného výběrového řízení na dopravní zařízení pro zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích
- 1.2. Vybudování části ucelené sítě cyklostezek
- 1.3. Postupné pokrytí území SO ORP Hlučín Obecní nebo Městskou Policií
- 2.1. Vybudování monitorovacích systémů v obcích pro pořizování obrazových záznamů z veřejně přístupných míst
- 2.2. Sjednocení OZV všech obcí na území SO ORP Hlučín o značení psů. Zavedení čipování nebo alternativního tetování. Vyřešení problému s odchylem a umístováním toulavých psů
- 2.3. Zavedení pravidelných setkání vedoucích představitelů bezpečnostních složek působících na území SO ORP Hlučín se starosty obcí
- 2.4. Vytvoření návrhů změn legislativy v oblasti zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obcích

Návrh akčního plánu:

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

U realizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nerealizovaných projektů bude nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4 Závěr a postup zpracování

6.4.1 Shrnutí

Na počátku tvorby strategie pro volitelné téma „**Bezpečnost v obcích a dopravě**“ byly expertem pro toto volitelné téma prodiskutovány témata, kterými by se tato strategie měla zabývat. Témata vyplynuly s osobních jednání s motivujícími starosty a koordinátorem projektu. Následně byly témata osobně konzultovány se všemi starosty obcí SO ORP Hlučín. Při osobním setkání tematického experta se všemi starosty byl zjišťován současný stav v jednotlivých obcích a možnosti meziobecní spolupráce při odstraňování příčin současných problémů. Z těchto pohovorů a z jednotlivých dílčích analýz byly pak shrnuty a vydefinovány **rizika**, na jejichž odstranění nebo zmírnění by měly obce SO ORP Hlučín společně pracovat. Z těchto rizik byly vydefinovány dva problémové okruhy, které budou sledovány prostřednictvím čtyř indikátorů výsledků. Z jednání fokusní skupiny pak vyplynuly návrhy řešení k odstranění příčin jednotlivých problémů. Tyto návrhy byly pak definovány v sedmi cílech, které budou sledovány pomocí osmi indikátorů. Na realizaci cílů bude dohlížet řídicí skupina a v rámci meziobecní spolupráce se budou podílet zejména obce SO ORP Hlučín, popřípadě jiné subjekty veřejné zprávy.

6.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část strategie byla zpracována po vyhodnocení části analytické, kdy tematický expert zpracoval návrhy problémových okruhů, příčiny vzniku problémů, důsledky neřešení těchto problémů a návrhy řešení. Návrhy problémových okruhů, včetně navržených cílů byly projednány a upřesněny na setkání **fokusní skupiny**. Zasedání fokusní skupiny se účastnili experti na oblast bezpečnosti v obcích, motivující starostové, koordinátor projektu, odborníci na bezpečnost v dopravě a odborník na regionální rozvoj. Fokusní skupina zasedala v následujícím složení: tematický expert pro volitelné téma MOS, koordinátor projektu MOS, motivující starostové projektu MOS, velitel OO PČR Hlučín, vrchní strážník Městské policie Hlučín, referentka pro regionální rozvoj města Hlučína.

Fokusní skupinou byly schváleny problémové okruhy „Ochrana života, zdraví a majetku občanů“ a „Veřejný pořádek v obcích“. Z jednání vzešly také návrhy řešení. Tematický expert pro volitelné téma pak z těchto výstupů zpracoval cíle, indikátory a akční plány k realizaci jednotlivých cílů. Tyto kapitoly byly prozatím diskutovány s realizačním týmem projektu, s motivujícími starosty a krajským koordinátorem projektu MOS. Závěrečná diskuze o cílech, indikátorech, akčních plánech a řídicí skupině pak proběhne na druhém oficiálním setkání starostů plánovaném na měsíc duben – květen 2015.

7 Závěr, kontakty

Tvorba uvedené strategie byla rozdělena do dvou hlavních etap, ve kterých byla zpracována analytická část a návrhová část tohoto dokumentu. Analytické závěry se opírají nejen o celou řadu statistických dat, ale především také o názory expertů a výsledky šetření uskutečněného mezi starosty jednotlivých obcí. Tvorba strategie vycházela z komplexního pohledu, který zahrnuje také aktuální základní charakteristiku území správního obvodu ORP Hlučín. Primárně je strategie zaměřena na oblasti: předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti v obcích a dopravě. Návrhová část strategie byla zpracovávána v období od července 2014 do 20. prosince 2014 a zahrnuje vytvořenou vizi, zpracování problémových okruhů (včetně jejich ověření), stanovení cílů a vytvoření sady měřících indikátorů.

V případě uplatnění komplexního pohledu lze konstatovat, že obce správního obvodu ORP Hlučín spadají do regionu, který si zachovává své tradiční hodnoty předávané z generace na generaci. Historické pozadí tohoto regionu přispívá k jedinečnosti mentality zdejších obyvatel, která se projevuje silnou pospolitostí, pracovitostí a pohostinností. Regionální sounáležitost je patrná také z působení dvou dobrovolných svazků obcí (Sdružení obcí Hlučínska, Svazek obcí mikroregionu Hlučínska) na území správního obvodu. Současně jsou obce SO ORP Hlučín součástí místní akční skupiny MAS Hlučínsko, a.s, která má vypracován strategický plán rozvoje. V rámci MAS udržuje SO ORP Hlučín příhraniční spolupráci s MAS Katowice a řada obcí udržuje také meziobecní příhraniční družbu a spolupráci s příhraničními obcemi z Polska. Pro SO ORP Hlučín je zásadní skutečností velká míra urbanizace území, vysoká hustota zalidnění, ale ne příliš dobrá dostupnost zařízení občanské vybavenosti a pracovních příležitostí, které jsou zajišťovány dojížděním, do krajského města Ostravy.

Situace ve školství je na v SO ORP Hlučín na přijatelné a uspokojivé úrovni. Ve správním obvodu je vybudována hustá síť škol, které poskytují kvalitní výuku. S výjimkou obce Závada, kde je zřízena pouze mateřská škola, jsou školy zřízeny v každé obci. Velmi dobře je ve správním obvodu hodnocena spolupráce mezi školami, zřizovateli a Odborem školství a kultury na městském úřadě v Hlučíně. Školy v SO ORP Hlučín neslouží jen k účelu poskytování vzdělání, ale výraznou měrou se podílejí také na kulturním a společenském dění ve všech obcích. Jejich kulturní úloha je markantní především v malých obcích, které usilují o udržení a zachování škol a školských zařízení na svém území, a to i za předpokladu nepříznivého demografického vývoje. Meziobecní spolupráce je v oblasti školství realizována návštěvami ve výuce a výměnou zkušeností v oblasti práce s postiženými dětmi (např. dětská mozková obrna a lehká mozková dysfunkce), organizováním soutěží a sportovně-kulturních akcí, a dále pak také zajišťováním závozu jídel do školních jídelen. Školská zařízení ve správním obvodu ORP Hlučín byla poměrně úspěšná v čerpání dotačních titulů. Za využití těchto finančních prostředků byly v posledních letech realizovány projekty na podporu vzdělanosti a vybavení školních učeben. Za slabou stránkou školství lze ve sledovaném správním obvodu považovat neuspokojivý technický stav některých budov, nedostatek finančních prostředků na provoz a investice, nízké počty dětí ve třídách ZŠ, scházející speciální třídy v MŠ a obavy související se zachováním některých škol v malých obcích. V návrhové části byly v konečném důsledku zpracovávány dva problémové okruhy, ke kterým byly přiřazeny celkem tři cíle. První problémovou oblast představují „Scházející speciální třídy v MŠ a rostoucí počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami“. K vyřešení tohoto problému byly stanoveny dva cíle, a to: vytvořit v ORP speciální třídy v MŠ a zavést meziobecní spolupráci v oblasti práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami

(SVP). Druhou problémovou oblast školství představuje „Problematika financování údržby a revitalizace budov, včetně zázemí škol a školských zařízení“. K eliminaci tohoto problému byl definován cíl, který se zaměřuje na zajištění dostatku potřebných finančních zdrojů.

Situace v oblasti poskytovaných sociálních služeb se jeví jako uspokojivá. Jako problematický faktor se však jeví způsob jejich financování. Silnou stránkou sociálního prostředí je především samotná existence a struktura poskytovaných služeb, která je pro potřeby SO ORP Hlučín dostatečná a vyhovující. Tato skutečnost byla potvrzena také na základě uskutečněného dotazníkového šetření mezi starosty jednotlivých obcí. Nejlépe jsou hodnoceny sociální služby poskytované seniorům, o něco hůře jsou hodnoceny služby pro osoby se zdravotním postižením a nejhůře pak služby poskytované občanům ohrožených sociálním vyloučením. Na území SO ORP Hlučín se nachází celkem 12 zařízení sociálních služeb. Z toho 8 zařízení má sídlo v řešeném správním obvodu ORP Hlučín a další 4 zařízení sídlí v Ostravě, Opavě a Krnově. Celkem je na území správního obvodu poskytováno 15 sociálních služeb. Z toho 10 služeb prostřednictvím zařízení sídlících ve správním obvodu a dalších 5 služeb prostřednictvím sociálních zařízení se sídlem mimo uvedený správní obvod. Na celkovém poskytování sociálních služeb se z 53,3 % podílí služby sociální prevence a z 46,7 % služby sociální péče. Největší množství sociálních služeb poskytuje na území SO ORP Hlučín církve (9 služeb), následně pak obce (3 služby), kraj (2 služby) a občanské sdružení (1 službu). Silnou stránku v oblasti sociálních služeb představuje existence komunitního plánování, které bylo na úrovni meziobecní spolupráce dobrovolného svazku obcí (DSO) Mikroregion Hlučínsko započato v roce 2010. Všechny obce jsou do komunitního plánování zapojeny a v současné době je realizován aktuální komunitní plán pro období 2014-2017. Slabou stránkou sociální oblasti představují především omezené obecní rozpočty a větší množství malých obcí, které si samy nemohou dovést financovat nákladnější sociální služby. Velkou příležitostí do budoucna představuje především dohoda na společném postupu mezi představiteli obcí v případě plánování sociálních služeb v regionu. Tato dohoda by měla mimo jiné zahrnovat také paušální příspěvky obcí na provoz zařízení sociálních služeb registrovaných na území správního obvodu. Nedostatek financí na provoz a rozvoj poskytovaných služeb může být v budoucnu řešen příslušnými dotacemi z EU, krajů, obcí a potřebnými dary ze strany donátorů. V důsledku nepříznivého demografického vývoje je do budoucna zapotřebí počítat s výrazným nárůstem skupiny seniorů. Největší riziko v případě této skupiny občanů představuje finanční nepřipravenost a z ní vyplývající nedostatek finančních prostředků na poskytování příslušných sociálních služeb. Do procesu udržování dobrých osobních vztahů s donátory a médii by se měli zapojit poskytovatelé sociálních služeb společně se starosty jednotlivých obcí a následně hledat i nacházet možnosti všestranně výhodné spolupráce. K nejvýznamnějším finančním rizikům patří nedostatek provozních prostředků na sociální služby ze strany obcí, z dotací MPSV a kraje. V této oblasti by mělo dojít k nápravě na základě společných jednání poskytovatelů služeb a výše uvedených institucí. Nedostatek financí může způsobit také zhoršení kvality péče a omezení rozvoje ve sledovaném území. Do budoucna je zapotřebí počítat také s možným rizikem nízké kupní síly klientů. Z tohoto důvodu by se mělo postupovat v souladu s existujícím komunitním plánem. Po podrobné analýze oblasti sociálních služeb byly v konečném důsledku zpracovávány tři problémové okruhy, ke kterým bylo přiřazeno celkem devět cílů. První problémovou oblast sociálních služeb v SO ORP Hlučín představuje „Způsob financování terénních sociálních služeb“. K vyřešení tohoto problému byly stanoveny tři cíle, a to: stabilizovat a udržet stávající síť soc. terénních služeb, vytvořit společný meziobecní systém kofinancování a vytvořit soubor podnětů legislativních změn. Druhou problémovou oblast představuje „Způsob financování ambulantních sociálních služeb“. K eliminaci tohoto problému byly definovány tři cíle, a to: stabilizovat a udržet stávající síť

sociálních ambulantních služeb, vytvořit společný meziobecní systém kofinancování a vytvořit soubor podnětů legislativních změn. Třetí problémovou oblast sociálních služeb představuje „Způsob financování pobytových sociálních služeb“. K vyřešení tohoto problému byly stanoveny tři cíle, a to: stabilizovat a udržet stávající síť soc. pobytových služeb, vytvořit společný meziobecní systém kofinancování a vytvořit soubor podnětů legislativních změn.

Na území správního obvodu působí dvě konkurenční firmy, které zajišťují svoz odpadů (OZO Ostrava s.r.o. a Marius Pedersen,a.s.). Kapacita technologických zařízení pro zpracování a nakládání s odpady je dostatečná a nachází se v příznivé dojezdové vzdálenosti. Každá obec uzavírá smlouvu se svozovou společností samostatně a většina starostů je s poskytovanými svozovými službami v podstatě spokojena. Z analýzy odpadového hospodářství správního obvodu ORP Hlučín, z osobních rozhovorů se starosty obcí a z výsledků dotazníkového šetření vyplynulo, že meziobecní spolupráce sdružených nákupů služeb v oblasti odpadového hospodářství se v rámci SO ORP Hlučín prozatím jeví jako málo pravděpodobná. K největším problémům patří především výskyt krátkodobých černých skládek a v menší míře pak vysoké ceny za svoz odpadů a nedostatečná síť kontejnerů na separovaný odpad. Meziobecní spolupráce se nabízí především v oblasti vybudování společných meziobecních sběrných dvorů. Vhodným tématem se jeví také společné odstraňování černých skládek a osvěta mezi občany. Ve spolupráci se SMO by obce mohly zvolit společný postup při prosazování legislativních úprav, které by jim v budoucnu umožňovaly provádět kontrolu separace odpadů i lokálních topenišť, a to včetně realizace příslušných sankcí. Po uskutečněné analýze oblasti odpadového hospodářství byly realizačním týmem zpracovávány tři problémové okruhy, ke kterým bylo přiřazeno celkem šest cílů. První problémovou oblast odpadového hospodářství v SO ORP Hlučín představuje „Nedostatek sběrných dvorů“. K vyřešení tohoto problému byly stanoveny dva cíle, a to: vybudovat společné sběrné dvory a realizovat informační a vzdělávací kampaň. Druhou problémovou oblast představuje „Problém znečištění ovzduší lokálními topeništi“. K eliminaci tohoto problému byly definovány dva cíle, a to: omezit znečištění ovzduší lokálními topeništi a realizovat informační a vzdělávací kampaň. Třetí problémovou oblast sociálních služeb představuje „Nedisciplinovanost občanů v oblasti třídění a likvidace odpadů“. K vyřešení tohoto problému byly stanoveny dva cíle, a to: zvýšit disciplinovanost občanů v oblasti třídění a likvidace odpadů a realizovat informační a vzdělávací kampaň.

Z výsledků analýz oblasti bezpečnosti v obcích a dopravě jednoznačně vyplývá, že ačkoli je stát hlavním garantem bezpečnosti, je mnoho kompetencí v této oblasti převedeno na základní samosprávné celky. Stát tedy předpokládá, že zejména v oblasti zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, dohledu na dodržování pravidel občanského soužití, dohledu na dodržování obecně závazných předpisů obcí a dohledu nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích a dohledu bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, se budou obce aktivně podílet. Také je předpoklad, že obce samotné budou přispívat k ochraně bezpečnosti osob a majetku a budou se podílet na prevenci kriminality. Meziobecní spolupráce se jeví zejména v oblastech: větší spolupráce s Policií ČR, rozšiřování teritoria Městské Policie, nebo zřizování nových Obecních Policií, společného zavádění monitorovacích systémů, sjednocování Obecně závazných vyhlášek, společně koordinované oblasti prevence, v nákupech bezpečnostních zařízení, řešení odchytné a umístování toulavých psů, ve společném postupu při využívání dotací z EU, ČR a Moravskoslezského kraje, v podávání podnětů k návrhům na změny legislativy apod. Tématickým expertem na oblast bezpečnosti v obcích a v dopravě byly na základě výsledku analýz a potřebnosti zpracovány dva problémové okruhy, a to ochrana života, zdraví a majetku občanů a veřejný pořádek v obcích.

Na konečné podobě této strategie se podílel řešitelský tým, který navržené problémové okruhy a dílčí cíle projednával s motivujícími starosty i se starosty jednotlivých obcí a ověřoval jejich relevantnost předložením expertní fokusní skupině.

Kontakt na členy realizačního týmu:

Jana Teichmannová

Koordinátorka tvorby strategie

Tel.: 737 249 864

E-mail: jteichmannova@seznam.cz

Ing. Petr Ruhsurm

Pracovník pro analýzy a strategie

Zpracovaná témata: Školství a předškolní vzdělávání, Sociální služby, Odpadové hospodářství

Tel.: 603 528 871

E-mail: petr.ruhsurm@seznam.cz

Radek Kupka

Pracovník pro analýzy a strategie

Zpracované téma: Bezpečnost v obcích a dopravě

Tel.: 734 133 541

E-mail: radek.kupka@seznam.cz

8 Přílohy

Téma 1: Školství

Seznam zkratk

Příloha č. 1 Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Téma 2: Sociální služby

- Příloha č. 1** Graf 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP
- Příloha č. 2** Graf 6: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
- Příloha č. 3** Graf 7: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP
- Příloha č. 4** Graf 8: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
- Příloha č. 5** Graf 9: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele (se sídlem na území SO ORP Hlučín)
- Příloha č. 6** Graf 10: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele (zařízení všech zřizovatelů na území SO ORP)
- Příloha č. 7** Graf 11: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele se sídlem v SO ORP Hlučín
- Příloha č. 8** Graf 12: Podíl sociálních služeb dle zřizovatele (zařízení všech zřizovatelů na území SO ORP)
- Příloha č. 9** Graf 13: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP
- Příloha č. 10** Graf 14: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- Příloha č. 11** Graf 15: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012
- Příloha č. 12** Graf 16: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

Téma 3: Odpadové hospodářství

Seznam zkratk

- Příloha č. 1** Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012
- Příloha č. 2** Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně
- Příloha č. 3** Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012
- Příloha č. 4** Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 5** Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně
- Příloha č. 6** Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 7** Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 8** Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 9** Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 10** Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Téma 4: Bezpečnost v obcích a dopravě

K oblasti Bezpečnost v obcích a dopravě v SO ORP Hlučín nebyly zpracovány žádné přílohy

Seznam tabulek, grafů a obrázků je uveden níže

8.1 Seznam tabulek, grafů a obrázků

Seznam tabulek

Úvod

Tab. 1: Základní informace o strategii	7
Tab. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	8
Tab. 3: Relevantní významné strategické dokumenty	10

Profil (základní charakteristika) území správního obvodu

Tab. 4: Charakteristika území ORP	12
Tab. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP	12
Tab. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP	14
Tab. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	15
Tab. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP	16
Tab. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	17
Tab. 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	17
Tab. 11: Charakteristika domácností	18
Tab. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	18
Tab. 13: Charakteristika trhu práce v území ORP	19
Tab. 14: Územní a strategické plánování	22
Tab. 15: Popis klíčových aktérů	24
Tab. 16: SWOT analýza	26

Téma 1: Školství

Tab. 17: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání	29
Tab. 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Hlučín	29
Tab. 19: Pracovníci ve školství ORP Hlučín	30
Tab. 20: Počet ZŠ za ORP Hlučín	33
Tab. 21: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP Hlučín	34
Tab. 22: ZŠ zřizované obcemi v ORP Hlučín	34
Tab. 23: Ostatní základní školy	35
Tab. 24: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP Hlučín	35
Tab. 25: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP Hlučín	36
Tab. 26: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP Hlučín	37
Tab. 27: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP Hlučín	37
Tab. 28: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP Hlučín	38
Tab. 29: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP Hlučín	38
Tab. 30: Počet absolventů ZŠ v ORP	39

Tab. 31: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP	40
Tab. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP .	40
Tab. 33: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	42
Tab. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	42
Tab. 35: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	43
Tab. 36: MŠ zřizované obcemi.....	45
Tab. 37: Církevní MŠ.....	45
Tab. 38: MŠ zřizované obcemi.....	46
Tab. 39: Církevní MŠ.....	46
Tab. 40: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013.....	47
Tab. 41: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	48
Tab. 42: Školní družiny a školní kluby v ORP	49
Tab. 43: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	50
Tab. 44: Údaje o pracovnících SVČ v ORP.....	51
Tab. 45: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	52
Tab. 46: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	52
Tab. 47: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi	53
Tab. 48: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP (v Kč).....	53
Tab. 49: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP (v Kč)	54
Tab. 50: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	54
Tab. 51: Analýza cílových skupin	55
Tab. 52: Analýza rizik.....	56
Tab. 53: SWOT analýza předškolního a základního vzdělávání.....	57
Tab. 54: Celková kapacita MŠ v SO ORP Hlučín a celkový počet umístěných dětí ve vybraných letech	65

Téma 2: Sociální služby

Tab. 55: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	84
Tab. 56: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	85
Tab. 57: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP působících v rámci ORP Hlučín	86
Tab. 58: Počet jednotlivých typů sociálních služeb	87
Tab. 59: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP).....	88
Tab. 60: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele (se sídlem na území SO ORP Hlučín)	89
Tab. 61: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele (zařízení všech zřizovat. na území SO ORP) .	90
Tab. 62: Počet sociálních služeb dle zřizovatele (se sídlem na území SO ORP Hlučín)	91
Tab. 63: Počet sociálních služeb dle zřizovatele (zařízení všech zřizovatelů na území SO ORP).....	92
Tab. 64: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	93

Tab. 65: Kapacita zařízení sociálních služeb	94
Tab. 66: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	96
Tab. 67: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	96
Tab. 68: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	97
Tab. 69: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	98
Tab. 70: Analýza cílových skupin	103
Tab. 71: Analýza rizik.....	105
Tab. 72: SWOT analýza oblasti sociálních služeb	106
Tab. 73: Plusy a mínusy dané varianty financování soc. služeb	115

Téma 3: Odpadové hospodářství

Tab. 74: Sběrné dvory na území ORP, současný stav	150
Tab. 75: Sběrná místa na území ORP, současný stav	150
Tab. 76: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	151
Tab. 77: Třídící linky na území ORP, současný stav	152
Tab. 78: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	152
Tab. 79: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav.....	153
Tab. 80: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav	154
Tab. 81: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	154
Tab. 82: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav	154
Tab. 83: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav	155
Tab. 84: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	155
Tab. 85: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav	156
Tab. 86: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	156
Tab. 87: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav.....	157
Tab. 88: Produkce ostatních odpadů a produkce nebezpečných odpadů za období 2008-2012	158
Tab. 89: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	159
Tab. 90: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	161
Tab. 91: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....	163

Tab. 92: Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	165
Tab. 93: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	167
Tab. 94: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012	169
Tab. 95: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	169
Tab. 96: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	170
Tab. 97: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	171
Tab. 98: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	172
Tab. 99: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012.....	174
Tab. 100: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	175
Tab. 101: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se smíšeným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	178
Tab. 102: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	180
Tab. 103: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	183
Tab. 104: Náklady a příjmy na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	186
Tab. 105: Celkové náklady na odpadové hospodářství (Kč/obyvatel) v roce 2012.....	187
Tab. 106: Analýza cílových (dotčených) skupin	188
Tab. 107: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)	191
Tab. 108: SWOT analýza odpadového hospodářství v území ORP.....	192
Tab. 109: Plusy a mínusy řešení problému nedostatku sběrných dvorů	203
Tab. 110: Plusy a mínusy řešení problému znečištění ovzduší lokálními topeništi.....	204
Tab. 111: Plusy a mínusy řešení problému nedisciplinovanosti občanů v oblasti třídění a likvidace odpadů	205

Téma 4: Bezpečnost v obcích a dopravě

Tab. 112: Počty policistů v OOP ČR Hlučín (2010-2013).....	256
Tab. 113: Trestné činy na teritoriu OOP ČR Hlučín	256
Tab. 114: Přestupky na teritoriu OOP ČR Hlučín	256
Tab. 115: Počet přestupků proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku řešených Městskou Policií Hlučín	259
Tab. 116: Počty strážníků ve vybraných městech	260
Tab. 117: Přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku v jednotlivých	262
Tab. 118: Počet zvířat odchycených v jednotlivých obcích SO ORP Hlučín.....	267
Tab. 119: Počet zvířat odchycených Městskou Policií Hlučín.....	268
Tab. 120: Celkové následky dopravních nehod v Moravskoslezském kraji.....	269

Tab. 121: Hlavní příčiny dopravních nehod v Moravskoslezském kraji.....	270
Tab. 122: Celkové následky dopravních nehod v okrese Opava	270
Tab. 123: Hlavní příčiny dopravních nehod v okrese Opava	270
Tab. 124: Dopravní nehody na teritoriu OOP ČR Hlučín	271
Tab. 125: Porovnání počtu přestupků v dopravě, počtu trestných činů a stavu policistů na teritoriu OOP ČR Hlučín	271
Tab. 126: Počet přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu řešených Městskou policií Hlučín.....	272
Tab. 127: Přehled dopravních nehod podle vozidla (viníka – jízdní kolo) a hlavních příčin, Moravskoslezský kraj.....	274
Tab. 128: Přehled dopravních nehod podle vozidla viníka – jízdní kolo a hlavních příčin v okrese Opava	274
Tab. 129: Přehled dopravních nehod podle druhu vozidla – jízdní kolo a hlavních příčin v okrese Opava	275
Tab. 130: Počty ukradených kol v České Republice v letech 2011 – 2013	281
Tab. 131: Majetková škoda způsobená krádežemi jízdních kol v ČR v letech 2011 – 2013	282
Tab. 132: Počty odcizených jízdních kol v územním obvodu OOP ČR Hlučín.....	282
Tab. 133: Náklady obcí SO ORP Hlučín na Bezpečnost v letech 2010 – 2013	283
Tab. 134: Analýza rizik.....	286
Tab. 135: SWOT analýza oblasti bezpečnosti v obcích a dopravě v ORP Hlučín	288

Seznam grafů

Profil (základní charakteristika) území správního obvodu

Graf 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	13
---	----

Téma 1: Školství

Graf 2: Vývoj počtu pracovníků v MŠ a ZŠ SO ORP Hlučín.....	33
Graf 3: Vývoj počtu dětí v MŠ jednotlivých zřizovatelů na území SO ORP Hlučín.....	44
Graf 4: Vývoj počtu dětí v MŠ jednotlivých zřizovatelů na území SO ORP Hlučín.....	64

Téma 2: Sociální služby

Graf 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	141
Graf 6: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	141
Graf 7: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP.....	142
Graf 8: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	142
Graf 9: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele (se sídlem na území SO ORP Hlučín)	142

Graf 10: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele (zařízení všech zřizovatelů na území SO ORP	143
Graf 11: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele se sídlem v SO ORP Hlučín	143
Graf 12: Podíl sociálních služeb dle zřizovatele (zařízení všech zřizovatelů na území SO ORP)	144
Graf 13: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP	144
Graf 14: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením	145
Graf 15: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012	145
Graf 16: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP	146

Téma 3: Odpadové hospodářství

Graf 17: Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012	225
Graf 18: Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012	231
Graf 19: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	233
Graf 20: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012	239
Graf 21: Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012	241
Graf 22: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	243
Graf 23: Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012	246
Graf 24: Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2009	248
Graf 25: Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012	251

Téma 4: Bezpečnost v obcích a dopravě

Graf 26: Poměr trestných činů a přestupků na teritoriu OOP ČR Hlučín	257
Graf 27: Počet přestupků proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku řešených Městskou Policií Hlučín	259
Graf 28: Počty strážníků ve vybraných městech	260
Graf 29: Počet obyvatel na jednoho strážníka OP/MP ve vybraných městech Moravskoslezského kraje	261
Graf 30: Počet zvířat odchycených Městskou Policií Hlučín	268
Graf 31: Porovnání počtu přestupků v dopravě, počtu trestných činů a stavu policistů na teritoriu OOP ČR Hlučín	272
Graf 32: Počet přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu řešených Městskou policií Hlučín	273
Graf 33: Počty ukradených kol v České Republice v letech 2011 – 2013	281
Graf 34: Majetková škoda způsobená krádežemi jízdních kol v ČR v letech 2011 – 2013	282
Graf 35: Počty odcizených jízdních kol v územním obvodu OOP ČR Hlučín	283

Seznam obrázků

Profil (základní charakteristika) území správního obvodu

Obrázek 1: Mapa administrativního členění správního obvodu	11
Obrázek 2: Mapa administrativního členění správního obvodu	22

Téma 4: Bezpečnost v obcích a dopravě

Obrázek 3: Administrativní členění správního obvodu	253
Obrázek 4: Území ORP Hlučín zobrazeno v administrativní mapě Moravskoslezského kraje	254
Obrázek 5: Mapa míst dopravních nehod cyklistů v okrese Opava, rok 2010	275
Obrázek 6: Mapa míst dopravních nehod cyklistů v okrese Opava, rok 2011	276
Obrázek 7: Mapa míst dopravních nehod cyklistů v okrese Opava, rok 2012	276
Obrázek 8: Mapa míst dopravních nehod cyklistů v okrese Opava, rok 2013	277
Obrázek 9: Mapa míst dopravních nehod cyklistů v okrese Opava, rok 2014	277
Obrázek 10: Mapa míst dopravních nehod cyklistů Hlučín a okolí v roce 2010.....	278
Obrázek 11: Mapa míst dopravních nehod cyklistů Hlučín a okolí v roce 2011.....	278
Obrázek 12: Mapa míst dopravních nehod cyklistů Hlučín a okolí v roce 2012.....	279
Obrázek 13: Mapa míst dopravních nehod cyklistů Hlučín a okolí v roce 2013.....	279
Obrázek 14: Mapa míst dopravních nehod cyklistů Hlučín a okolí v roce 2014.....	280